

epravo.cz

MAGAZINE

prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.

Právo musí směřovat k naplnění spravedlnosti a nesouhlasím s myšlenkou, že právníci se nezabývají spravedlností, ale jenom se zabývají právem, které je odtrženo od spravedlnosti, a „vyrábějí“ rozhodnutí v konkrétních věcech jako určité „zboží“.

str. 20

&

Implementace GDPR jako výzva pro korporátní compliance

str. 56

&

Vybrané aspekty elektronické komunikace ve veřejných zakázkách

str. 83

&

Základní kroky posouzení při nákupu pohledávek

str. 93

3
2018

VÝJIMEČNÉ BYDLLENÍ

Rooseveltova, Praha 6

+420 266 724 276

www.bubenec-gardens.cz

20

28

úvodník šéfredaktora**názor**

- 4** Ochrana osobních údajů a trestní řízení
- 8** Insolvence a morální hazard
- 10** Za co platí naši klienti
- 12** Bezplatná právní pomoc aneb jak na ni
- 15** Právo nebo spravedlnost?
- 17** Hledání viníků
- 18** Příšera H-System prchá před právníky

rozhovor

- 20** prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.
- 28** Mgr. Radek Musílek

z právní praxe

- 30** Na co si dát pozor při sjednávání smluvních pokut
- 33** Další zpřísnění ve vztahu k evidenci skutečných majitelů obchodních korporací
- 35** Jednostranné vzdání se služebnosti s ohledem na katastrální praxi
- 38** Změna právní úpravy ochranných známek již na dohled
- 42** Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem
- 45** Autonomní vozidla a odpovědnost za škodu
- 46** Provize z obchodního zastoupení
- 49** Způsoby řešení úpadku ve Spojeném království
- 53** Má zdravotně nezpůsobilý zaměstnanec nárok na odstupné při skončení pracovního poměru tzv. fikcí dohody?
- 56** Implementace GDPR jako výzva pro korporátní compliance
- 58** Hromadné žaloby – budoucnost českého procesního práva?
- 61** Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. Pl. ÚS 35/17 ze dne 27. června 2018 ve věci tzv. restituční tečky č. 2
- 65** Souběh zákonných a smluvních

předkupních práv k nemovitým věcem

- 69** Dopady ePrivacy na Internet of Things
- 72** Dohody mimo pracovní poměr jako forma flexibilního výkonu práce
- 78** Identifikace fyzických osob při zveřejňování dokumentů v registru smluv v souladu s GDPR
- 80** Vybrané aspekty konkurenční doložky z pohledu zaměstnavatele
- 83** Vybrané aspekty elektronické komunikace ve veřejných zakázkách
- 86** Znovuzavedení předkupního práva do právního řádu České republiky a jeho problematika ve vztahu k prodeji nebytových jednotek
- 89** Vliv dohody o výkonu rodičovské zodpovědnosti na určení obvyklého bydliště dítěte a příslušného soudu
- 90** Aktuální problémy měření a uvádění spotřeby a emisí u osobních vozidel
- 93** Základní kroky posouzení při nákupu pohledávek
- 96** Reflexe rozhodnutí SDEU ve věci Achmea v dalších řízeních
- 98** Derivátní žaloba a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení a soudní poplatky
- 101** Zadržování nesporné části nadměrného odpočtu bude přezkoumáno Soudním dvorem EU
- 105** Směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu – máme se i nadále bát?
- 108** Kdy právnická osoba „ví“ o právně významné skutečnosti?
- 110** Návrh tzv. „nulového oddlužení“: Jaká rizika přináší?
- 114** Rozvázání pracovního poměru více právními jednáními

judikatura

- 117** Z aktuální judikatury

lifestyle

- 128** Bestseller značky Mercedes-Benz v nové podobě

- 132** Barker Shoes: Vpusťte do botníku barvy a zůstaňte trendy
- 135** ČEZ pohlídá provoz kotle a zajistí opraváře. „Servis vytápění“ je další službou týkající se topení plynem
- 137** Nový multibrandový obchod se světovými módními značkami se otevře přímo v srdci Brna
- 138** RENOMIA: Pojištění prodeje firmy je pro prodávajícího výhodnější, dostane tak většinu peněz ihned
- 141** Hrozbou není Rusko, ale Čína
- 143** Všechny chutě světa, design i opera
- 146** Nový wellness hotel v Jeseníku!
- 148** Dopady domácího násilí na kvalitu života žen
- 153** Proměňte své sny ve vzpomínky
- 157** Litigation finance konečně ve střední a východní Evropě
- 159** Certifikace WELL: zdraví a spokojenost uživatelů budov na prvním místě
- 160** Rezidence Neklanka: městské bydlení s lesem za okny
- 162** Sakura mezi šestnácti nejlepšími stavbami světa
- 164** Blíž ke hvězdám: nový energeticky pasivní projekt Na hvězdárně Třebešín
- 166** Kde nejde jen o kanceláře? V BB Centru!
- 168** Odpovědné investování přináší benefity nejen pro společnost, ale i pro investory
- 170** Hotel Restaurant Paloma Průhonice
- 172** Úspěšné projekty a velký vlastní kapitál nám umožní podělit se o úspěch i s dalšími investory
- 174** Zakládáte si advokátní praxi? Máme pro vás 9 rad, které vám usnadní start

EXPORTNÍ CENA DHL UNICREDIT

pod záštitou agentury CZECHTRADE

21

ročník

EXPORTUJETE?

ZVIDITELNĚTE SVÉ EXPORTNÍ ÚSPĚCHY
PODPOŘTE SVÉ PODNIKÁNÍ

Bezplatná online registrace
www.exportnicena.cz

ZAKLADATEL

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI

ODBOBNÝ GARANT

ZÁŠTITA

POŘADATEL

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

SPOLUPRÁCE

ÚVODNÍK ŠÉFREDAKTORA

Vážení čtenáři,

v posledních měsících se intenzivně mluví o novém stavebním zákonu, který možná bude připravovat jak ministerstvo pro místní rozvoj, tak třeba i pražský magistrát. Postupně také vyšlo najevo, že zatím poslední novela tohoto právního předpisu nedopadla až tak skvěle, jak to původně vypadalo.

I když pozitivní hodnocení patrně stále převažuje. Tato novela, neboli „legislativní řez k urychlení výstavby“, jak ji popsali organizátoři, tak za našeho partnerství obsadila i třetí místo v anketě vyhlašova-

né kanceláří Deloitte Legal Zákon roku. Třeba u Hospodářské komory ČR ale byla druhá, naopak u České advokátní komory až pátá. Celkově tato novela získala 18 procent hlasů, vítězný nálezn Ústavního soudu k pravidlům spojeným s elektronickou evidencí tržeb bral 37 procent, tedy více než dvojnásobek.

Umístění novely stavebního zákona potěšilo i prezidenta Hospodářské komory ČR Vladimíra Dlouhého. „Novelu nepovažuji za zcela ideální, ale domnívám se, že povede k vý-

znamnému zjednodušení a ulehčení povolování staveb i procesu jejich vlastní realizace,“ uvedl však také Dlouhý.

Bylo by skvělé, kdybychom nad zamýšlenou novou úpravou vedli tak kvalitní debaty, že by pak ohlasy na schválený legislativní počín byly jen pozitivní. Všechno je to ještě daleko a k novému stavebnímu zákonu nás ještě jistě čeká velmi dlouhá a úmorná cesta. Ale toto bychom si měli uvědomovat hned na začátku, když se o nové úpravě začínáme jen bavit. A evidentně to neplatí jen pro stavební zákon. ●

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
ředitel mediální a vzdělávací skupiny
EPRAVO.CZ

Vydává:
epravo.cz, a. s., IČ: 26170761

Sídlo redakce:
Dušní 10, 110 00, Praha 1

Telefon:
277 009 912

Email:
info@epravo.cz

Šéfredaktor:
Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
miroslav.chochola@epravo.cz

Obchodní a marketingové oddělení:
Jakub Karas
jakub.karas@epravo.cz

Grafický design a zpracování:
Ondřej Netrh
Lucie Chocholová

Registrace:
MK ČR E 17011 pod č. j. 11769/2006 ze dne
31. 8. 2006, ISSN 1802-1492

Fotografie na obálce:
Boris Stojanov

Vydavatelství využívá fotografického servisu
Shutterstock.com a redakce

Vychází 4x ročně, přetisk povolen jen se
souhlasem redakce

Ochrana osobních údajů a trestní řízení

V současné době budí znepokojení některých novinářů ustanovení § 59 vládního návrhu zákona o zpracování osobních údajů.¹

Podle něj se přestupku dopustí fyzická či právnická osoba porušením zákazu zveřejnění osobních údajů stanovených jiným právním předpisem, přičemž jako příklad je pod čarou zmíněno ustanovení § 8 a), 8 b) odst. 1 až 4 a 8 c) tr. řádu. Jde o soubor norem, výrazně omezujících možnost poskytování informací o trestním řízení. Kombinace již existujícího zákazu se zákazem zveřejnit osobní údaje a s možností udělit právnické či fyzické osobě za porušení uložené povinnosti pokutu až do výše 5 mil. Kč se novináři velmi obávají. Tvrdí, že tato omezení výrazně zasáhnou do jejich možnosti publikovat informace o běžícím trestním stíhání. Není smyslem tohoto příspěvku zabývat se tím, do jaké míry jsou tyto obavy důvodné. Článek je zaměřen na stručnou informaci o rozsudku NSS, který zatím zůstal nepovšimnut,² ač se zabývá podobnou problematikou, ale je mnohem konkrétnější a možná také s mnohem zásadnějšími důsledky pro ty, kdo zveřejní informace o trestním řízení.

NSS rozhodl o kasační stížnosti žalobkyně, která byla postižena pokutou za to, že na svých webových stránkách zveřejnila protokoly o výsledku svědků a další dokumenty související s trestním řízením, které proti ní je vedeno. Úřad na ochranu osobních údajů (dále jen ÚOOÚ) toto jednání kvalifikoval jako porušení povinnosti mlčenlivosti uložené podle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOOÚ) a podobný názor měl i soud, který správní roz-

hodnutí posléze přezkoumával. Z důvodů, které budou níže uvedeny, se NSS s tímto právním hodnocením neztotožnil, napadené rozhodnutí zrušil, zrušil i rozhodnutí ÚOOÚ a jemu věc vrátil s právním názorem, který bude dále také zmíněn. Samotný fakt procesního úspěchu není sám o sobě významný, významné jsou právní argumenty, resp. právní názor, který byl v této souvislosti Nejvyšším správním soudem vysloven.

Vzhledem k tomu, že jsem v dané věci figuroval jako právní zástupce žalobkyně, považuji především za potřebné tento fakt zmínit, aby bylo patrné, že jsem osobou na věci do jisté míry zainteresovanou a současně považuji za korektní pouze o vyslovených právních názorech informovat, aniž bych je jakkoliv komentoval, případně s nimi vedl polemiku. V dané chvíli by ostatně polemika neměla žádný velký smysl, neboť uvedené rozhodnutí podle mého názoru bude pro budoucí právní praxi dost zásadní na rozdíl od případných komentářů.

Žalobkyně byla postižena za to, že jak výše uvedeno, zveřejnila na své internetové adrese kopie protokolu o výsledku 37 svědků a dvou protokolů o výsledku obviněného ze spisového materiálu policie, které získala jako obviněná. Drobným detailem či peripetií bylo to, že část identifikačních údajů jednotlivých svědků nebyla zpočátku dostatečně zakryta, protože jednak jména svědků byla úmyslně ponechána a ve zbytku se zakrytí na první dobrou nepovedlo. Jak ale z dalšího vyplývá, zřejmě ani úplná anonymizace by na podstatě věci příliš nezměnila. A jak patrné, podobně jako ÚOOÚ na věc nahlížel Městský soud v Praze.

NSS se ve své analýze zaměřil na výklad relevantních pojmů ve vztahu k protokolům o výsledcích provedených v rámci trestního stíhání. V této souvislosti se především zabýval pojmem „osobní údaje“. Poukázal na své roz-

hodnutí z února 2015 sp. zn. 1 As 113/2012, kde se zabývá možností přímé či nepřímé identifikace a v souvislosti s tím i bodem 26 odůvodnění směrnice 95/46/ES, podle něhož: „...zásady ochrany se musí vztahovat na veškeré informace týkající se identifikované či identifikovatelné osoby; [...] pro určení, zda je osoba identifikovatelná, je třeba přihlídnout ke všem prostředkům, které mohou být rozumně použity, jak správcem, tak jakoukoli jinou osobou pro identifikaci dané osoby. O osobní údaj tedy nepůjde, jestliže s přihlédnutím ke všem prostředkům, které mohou být rozumně použity, možnost určení osoby neexistuje nebo je zanedbatelná“.

Dále poukázal na rozsudek Soudního dvora EU ve věci C - 434/16, (Nowak proti Data Protection Commissioner, podle něhož je i obsah zkoušky osobním údajem. Tím spíše dle NSS se toto východisko uplatní v případě výpovědi osoby v trestním řízení, která poskytuje informace o svém vztahu k věci, jež je předmětem trestního řízení. Tuto úvahu NSS uzavírá konstatováním, že: „Zdokumentované výpovědi v trestním řízení, to je nejen identifikační údaje osob, ale tedy i samotný obsah, tak nepochybně jsou osobním údajem ve smyslu ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů.“

Poté NSS řešil otázku, zda nyní již nesporně osobní údaje, tedy obsahy protokolů, byly zpracovány žalobkyní pro osobní potřebu. Zde vyšel z faktu zveřejnění zmíněných protokolů na internetové adrese. Současně NSS hledal odpověď na otázku, zda žalobkyně zveřejněné osobní údaje zpracovávala systematicky a zda nelze dospět k závěru, že tak činila pro svou osobní potřebu. Po poměrně rozsáhlé argumentaci, v níž NSS odkázal na již zmíněnou směrnici číslo 95/46/EC, ale také na nyní aktuální nařízení GDPR, které ji nahrazuje, dospěl soud k závěru, že pokud žalobkyně na web, který provozovala, a který podléhal její

kontrole a byla tak schopna ovlivnit jeho obsah, umístila osobní údaje vypovídajících osob, zveřejnila je a jako zveřejněné udržovala, lze toto jednání hodnotit jako systematické. Tím byly dle NSS naplněny všechny znaky zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů.

V odpovědi na otázku, zda nešlo o zpracování osobních údajů výlučně pro osobní potřebu žalobkyně, vyšel NSS opět z nesporného faktu, že žalobkyně zveřejnila zmíněné osobní údaje pro neurčitý počet osob, což nelze vyložit, jako zpracování osobních údajů pro osobní potřebu. Odkázal v této souvislosti také na body 47 a 48 zmíněného rozsudku C - 101/01 Lindqvist, také na pozdější rozsudek ve věci C - 212/13 František Ryneš proti Úřadu pro ochranu osobních údajů, a na to navazující rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015 sp. zn. 1 As 113/2012.

Tím je výčet relevantních právních názorů v podstatě uzavřen až na jeden, který bude zmíněn níže a který za sebe považuji za nejdůležitější. Zřejmě méně podstatné je, že za dané důkazní situace NSS shledal, jako relevantní kasační důvod právní hodnocení, podle něhož se žalobkyně dopustila porušení § 15 ZOOÚ, který ukládá povinnou mlčenlivost zaměstnancům správce nebo zpracovatele či jiným osobám zpracovávajícím osobní údaje. Dospěl k závěru, který je z výše uvedeného patrný, totiž že žalobkyně byla „přímo správcem osobních údajů“ a pokud jde o povinnou mlčenlivost, dopadalo na ní ustanovení § 13 odst. 1 ZOOÚ.

Je zjevné, co lze z výše uvedeného dovodit. Zveřejnění protokolů pořízených v rámci trestního řízení, přesněji trestního stíhání, způsobem, jakým se stalo v daném případě, je porušením povinností uložených aktuálním ZOOÚ. Z hlediska faktického působení tohoto výkladu není pouze jasné, zda lze za stejné porušení považovat zveřejnění jednoho jediného proto-

kolů, případně i jen reprodukci jeho obsahu. Nicméně reprodukce obsahu více protokolů, pokud by bylo identifikovatelné, či výpověď byla protokolována, by zřejmě tímto porušením již bylo. I v případě zveřejnění jediného protokolu, by pak zřejmě šlo o delikt v případě, pokud by ten, kdo jej zveřejnil, splňoval kritéria správce osobních údajů tak, jak je analyzoval a popsal v daném případě NSS, tedy nešlo by o zveřejnění jednoho náhodně získaného protokolu, ale zveřejnění protokolu ze souboru jiných, který měl zveřejňovatel k dispozici. Jistě si ale lze představit i jiné výkladové alternativy.

A nyní to z mého pohledu nejdůležitější. V souvislosti se zrušením předchozích rozhodnutí NSS připomněl, že ÚOOÚ, jemuž se případ vrací, bude muset provést test proporcionality a zvážit, zda právo žalobkyně na zpracování osobních údajů jejich zveřejněním převážilo nad ochranou soukromí osob, o nichž byly zveřejněny údaje s tím, že takové-muto postupu úprava práva EU nijak nebrání, což se mimo jiné má odrazit i ve zmíněné věci C 101/01 s tím, že nyní již zrušená směrnice neobsahuje omezení, která by byla v rozporu s dalšími právy a svobodami, například s čl. 10 Evropské úmluvy o lidských právech. Znovu v této souvislosti NSS připomněl své rozhodnutí ve věci Ryneš a také rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2017, sp. zn. 5a 138/2014, které bylo publikováno pod číslem 3697/2018 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Současně dal NSS na vědomí, že nyní již neplatí zmíněná směrnice, ale GDPR, což krom připomínky prostého faktu hodnotím i jako vyjádření souladu prezentovaných právních závěrů i s tímto nařízením.

Ti, kdo zveřejňují či hodlají zveřejnit z jakéhokoliv důvodu informace o trestním řízení, by neměli závěry zmiňovaného rozhodnutí ignorovat. Podle mne není až tak podstatné, zda má být zveřejněn protokol jako takový, anebo interpretován jeho obsah způsobem,

který lze označit za zveřejnění osobního údaje. Tedy půjde o delikt, minimálně podle ustanovení § 59 navrhovaného zákona o zpracování osobních údajů. Samostatnou otázkou, kterou věren svému úvodnímu prohlášení nehodlám řešit, bude, zda lze toho, kdo případně informaci s osobním údajem zveřejní, považovat za správce osobních údajů analogicky s tím, jak byla posouzena žalobkyně v referované věci. To pak celý problém posouvá do oblasti GDPR a povinností z tohoto nařízení plynoucích. Pokud budou odpovědi na výše naznačené otázky a na případné otázky související kladné, zbývá onen pro mne nejdůležitější, ale obecně asi dost obtížně predikovatelný, aspekt. Totiž test proporcionality a zvážení, zda v daném případě právo na zpracování osobních údajů jejich zveřejněním převažuje nad ochranou soukromí osob. Čímž se zase posouváme do oblasti střetu ústavních zásad, tedy práva na ochranu soukromí a práva svobodně šířit informace. ●

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.
člen představenstva České advokátní komory

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

¹ Viz parlamentní tisk č.138, dostupný na <http://www.psp.cz>.

² Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2018, sp. zn. 3 As 3/2017, dostupný na <http://www.nssoud.cz>.

Právnická firma roku kategorie Trestní právo

Působíme v **Praze, Přerově a Bratislavě.**

Vyřešíme Vaše spory – **civilní i trestní.**

Řešíme také právo **obchodní, občanské, pracovní a rodinné.**

Zahraniční klienti nám nejsou cizí. Své služby nabízíme také ve **světových jazycích.**

Jsme členem mezinárodní advokátní sítě **International Jurists**, můžeme tak pomoci klientům po celém světě.

Kontakty

telefon: 224 941 946

e-mail: advokati@akbsn.eu

Sídlo

Sokolská 60

Praha 2, 120 00

Naše názory můžete sledovat také na www.facebook.com/brozsokolnovak
www.akbsn.eu

2 absolutní vítězství / 11 ocenění celkem

Sportovní právo **Veřejné zakázky**
Právo obchodních společností
Právo hospodářské soutěže
Řešení sporů a arbitráže
Duševní vlastnictví Daňové právo
Telekomunikace a média **Fúze a akvizice**
Právo informačních technologií
Restrukturalizace a insolvence

Insolvence a morální hazard

V souvislosti s připravovanými změnami v insolvenčním zákoně, umožňujícími rozšíření okruhu osob, pro které by bylo možným způsobem řešení jejich situace oddlužení, se začala objevovat formulace morální hazard.

To při úvahách, zda větší šance na oddlužení nevyvolá v konečném důsledku větší snahy oddlužit se, při současné snaze neuhradit věřitelům (nezajištěným), ani současné, zákonem požadované, 30% minimum. Nemá asi cenu dělat si jakékoliv iluze – je pochopitelně určitý počet lidí, pro které je pochopitelně smyslem oddlužení dosáhnout svého oddlužení a nezaplatit více, než je nezbytně nutné – tedy v současné době maximálně 30 % věřitelům.

V okamžiku neexistence žádného limitu úhrady věřitelům počet takových osob asi stoupne, a argumentace o vyšším dohledu nad dlužníkem ze strany insolvenčního správce a insolvenčního soudu může vyvolat jen úsměv. Těžko totiž kontrolovat s minimem kontrolních prostředků, bez faktické možnosti případného operativního šetření. Za současné situace tak lze vycházet pouze z informací poskytnutých dlužníkem, třetími osobami a z informací získaných, víceméně náhodně, insolvenčním správcem. Fakticky se tak otevírají pro dlužníka „určité možnosti“ umožňující za situace spolupráce s dalšími subjekty operativně pracovat s informacemi, které se dostanou k insolvenčnímu správcovi a insolvenčnímu soudu. V případě dostatečně „schopného“ dlužníka příliš systémo-

vá obrana neexistuje – to tím spíše, když dlužník formálně podmínky oddlužení plní a neobjeví se někdo, např. dostatečně aktivní věřitel, který by insolvenčnímu správcovi, příp. insolvenčnímu soudu, relevantní informace o faktické činnosti dlužníka sdělil. A pokud i sdělí, samotná informace v tomto duchu obvykle pro závěr o nepoctivém záměru dlužníka bez dalšího nestačí, byť si onen věřitel a široká veřejnost myslí opak. Myslím, že není žádného důvodu domnívat se, že fakticky dojde v tomto směru v případě přijetí novely k jakémukoliv změně. To kdyby kontrola probíhala tak, jako v případě filmu *Nezvaný host* Vlastimila Venclíka, to by byla jiná...

Nicméně takto „naplánovaných“ oddlužení nebude, domnívám se, zásadní počet, to ovšem do doby, než někoho napadne, že by nebylo nezajímavé oddlužení organizovat „po živnostensku“ pro další dlužníky. Ovšem pak by takovýto záměr byl postižitelný i trestním právem, o morálce nemluvě.

Ovšem morálka a zmiňovaný morální hazard nutně odráží faktický stav společnosti a je těžko možné doufat, že faktická realizace práva docílí něčeho, co sama společnost nechce. Nevěřím, že je možné, aby povinnosti byly jen pro někoho a aby se dlouhodobě mohli efektivně domáhat svých práv ti, kteří nectí práva jiných. Jde to sice hodně dlouho a obávám se, že i přes generaci, ale vše někdy vyvrcholí, jinou věcí je ovšem jak.

Takže pokud jde o morální hazard v insolvenci (oddlužení), chápáný jako riziko,

vyvolané větší možností pro někoho dosáhnout oddlužení bez dostatečného, příp. žádného, uspokojení věřitelů, tedy jako důsledek případné snahy dlužníka, od samého počátku získat prospěch na úkor věřitelů, případně si takové věřitele vytvořit s vědomím a plánem těmto v budoucnu nic neuhradit, není třeba se toho bát. K tomu je i zbytečné zmiňovat, že takovýto cílevědomý dlužník, příp. budoucí dlužník, má nezanedbatelnou naději uspět, uvažíme-li pravděpodobnost, s jakou je postižen ten, kdo od samého počátku chladnokrevně plánuje a je připraven na rizika oproti tomu, kdo v zásadě chce jednat spravedlivě a čestně, občas mu ale něco nevyjde. Vždyť společnost si to v zásadě přeje, jen se to stydí navenek přiznat, resp., volení představitelů, ale i ti se časem posouvají k postojům, dříve nemyslitelným.

A právě v té souvislosti bych připomněl výstižné video, vztahující se k finanční krizi minulého desetiletí (jak ten čas letí) např. na https://www.youtube.com/watch?v=jUrC5yd7_F0, mimo jiné část v čase 6:35, kde aktéři uvádí: „Nakonec, můžeme mluvit o morálním hazardu?“

O čem?

O morálním hazardu.

Vím, co znamená hazard, co je to druhé slovo? Myslím, že je zbytečné cokoliv dodávat, protože právě o tom to je. ●

Mgr. Jaroslav Vaško

Nejrozsáhlejší elektronická knihovna s pravidelně doplňovaným a aktualizovaným autorským obsahem

221

komentářů

70 %

komentářů
aktuálních
k 2017/2018

107

předpisů
komentovaných
pouze v ASPI

Významná ocenění našich autorů

AKTUÁLNĚ

Karlovarské právnické dny 2018

2. místo v nominacích Autorské ceny získal Trestní řád / komentář

Autorská cena za nejhodnotnější právnickou publikaci
2013–2016

Cena Jaroslava Jirsy za nejlepší učebnici Univerzity Karlovy
v oborech společenských věd v letech 2017 a 2013

Za co platí naši klienti

Advokát se živí výkonem advokacie a klienti mu za tento výkon nosí odměnu. Ale co je tou komoditou, za kterou platí? Nebudu vás zdržovat bonmoty, podle nichž klienti platí za naše kožené sesle, v nichž se uvelebují, za kávu, kterou jim nabízíme, za skleněné paláce, v nichž sídlíme, za rychlá auta, jimiž jezdíme, či za vystavované interiéry, ve kterých je přijímáme. Ani se nechci zabývat zkoumáním, proč v malé výše zaplatí klient za návrh na rozvod pětistovku, zatímco ve velkém městě čtyřikrát tolik. Konečně nebudu porovnávat ani vědomosti získané na té které univerzitě, známky ze zkoušek, témata diplomových prací, počet prostudovaných skript nebo přečtených monografií. Chci se spíš zamyslet nad oblastí, činností, prací či aktivitou, kterou advokát klientovi za jeho odměnu skutečně poskytuje.

První odpověď, která mi přijde na mysl, je jednoduchá: klient advokátovi přece platí za právní pomoc, přesně jak definuje zákon o advokacii, tedy například za věty typu: „Musíte podat odvolání, k čemuž vám zbývá ještě šest dní času.“ „Za tento skutek vám hrozí trest odnětí svobody do tří let.“ „Můžete se rozvést sporným nebo nesporným způsobem.“ Jiným typem právní pomoci, a tedy komoditou, kterou advokát s klientem směřuje za odměnu, je sepsání smlouvy, zastupování u jednání, správa majetku nebo právní rozbor. Do další skupiny aktivit spadá celá řada činností obstaravatelských a správcovských, zajišťovacích, vyjednávacích, diplo-

matických a mediačních, či jak je chceme označovat. Sem spadá jednání s protistranou, pokusy o smír a jiné činnosti, které vykonávají advokáti osobně, i mnoho dalších činností (například zajišťování právní moci, odnášení věcí odněkud někam, vyřízení vkladu na katastru či zápis v obchodním rejstříku, telefonování nebo všelijaké dotazování), za něž si necháváme zaplatit, ačkoliv je pro klienta obstarává koncipient, zaměstnanec či externí spolupracovník. Avšak ani tímto výčtem není ještě celý rejstřík našich možností vyčerpán. A zejména tento appendix je pro mě extrémně zajímavý.

Zkušený advokát totiž obvykle nezačíná svou činnost pro klienta samotnou právní pomocí, ale podrobnou debatou a ověřováním, proč za ním vlastně klient přišel, jaké jsou jeho skutečné pohnutky či motivace, jakého cíle by si přál právní pomocí dosáhnout a zda je cíl vůbec právními nástroji dosažitelný. Znalý advokát tak podoben lékaři začíná případ podrobným vyšetřením klienta a jeho anamnézou. Teprve pak následuje výčet variant, jakými se dá klientova nemoc léčit. Uvědomme si, že nikdy není jenom cesta jediná. Vedle právního řešení (žaloby, stížnosti, odvolání či podpisu smlouvy) existuje ústupová varianta, podle níž klient nebude podnikat žádné kroky a stávající situaci přijme, akceptuje, přizpůsobí se jí. Přijme trest určený trestním příkazem. Podřídí se prvostupňovému rozhodnutí. Zaplatí pokutu. Proti sousedovu bezpráví nebude protestovat... A takřka nikdy není rozhodování jednodu-

ché. Někdy je jen jedna možnost právní a více cest neprávních. Například směna. Smíření se s druhou stranou. Mediace. Meditace. Přestěhovat se do jiného města. Volba menšího ze všech zel. Například pořídit si jiné dítě... Mnohé možnosti advokát na počátku neví, protože klienta nezná a nedokáže vidět cesty, jimiž se klientova věc může ubírat. Řada advokátů se jejich promýšlení brání. Na tuhle práci nás přece nikdo nepřipravoval, nemáme psychologický trénink, nebaví nás to, tlačí nás čas a ani klient si leckdy podobných rozborů a rad necení, ba dokonce je sám ani nepožaduje.

Souhlasím, byť i o tom je třeba mezi sebou hovořit, k čemuž se od příštího roku bude hodit celoživotní vzdělávání. Ale vraťme se k tomu, co my advokáti umíme: ukazování možných variant. „Milý kliente, spor sice prohraješ, ale pokud mě pověříš, mohu tvým jménem podat odvolání. Chceš-li oddálit výkon rozhodnutí, dokážu využít jiných právních prostředků, například omluv z jednání, námitek podjatosti, dovolání či ústavní stížnosti.“ Tuto část našich rad bychom mohli označit jako klientské strategie. A zde jsou mezi námi značné rozdíly. Někdo vidí jen jednu možnou cestu, jiný cesty tři, někdo přijde na řadu možných cest či variant. A ty, kliente, si musíš vybrat, jakou cestou bys chtěl jít. Jsou mezi námi tací, kteří jen naznačují, ukazují, ale odpovědi na přímou klientovu otázku se ze všech sil brání. „Co byste, pane doktore, dělal na mém místě?“ Zajisté není náhodou, že věta zní stejně, pokládá-li ji klient advokátovi nebo

pacient lékaři. Někteří klienti i pacienti přesně vědí, jakými cestami si přejí jít, a advokátovu radu nejenže nepotřebují, ale ani by se jí nikdy neřídili. Jiní naopak tápou, nevědí, co si vybrat, někdy si ani vzdáleně neumí představit, co je čeká. A my bychom jim měli být nápomocni, podobně jako lékaři. Měli bychom jim popsat celý proces, informovat je, jak dlouho vlastně může trvat a co na jeho konci bude následovat. Ne jenom právně, ale prakticky. Ovšemže to leckdy nedokážeme, protože na konec cesty ani sami nedohlédneme. Jsou však tací, kteří koncový bod klientovi radši zatají, aby ho nevylekali. Vždycky jsem byla přesvědčena, že takoví kolegové dobře nečiní a klientovu zájmu ubližují. A nyní mám pro svůj pocit objektivní potvrzení. Je jím rozsudek Nejvyššího soudu z 20. 12. 2017, sp. zn. 25 Cdo 347/2016. Jeho první právní věta je hodna plného ocitování: „Pod požadavek čestné a svědomité ochrany a prosazování práv a oprávněných zájmů klienta s využitím všech zákonných prostředků ve smyslu § 16 zákona o advokacii lze podřadit i tzv. znalostní povinnost a povinnost poučovací. Poučovací povinnost, ač není v zákoně výslovně definována, je samotnou podstatou výkonu advokacie, prolíná všemi stadii poskytování právní služby a odráží zvýšený standard péče, který advokát jako specialista na právní otázky a postupy musí klientovi garantovat, aby dosáhl zamýšleného účinku ve věcech, které pro klienta jako příkazník zajišťuje.“

Poučovací povinnost advokáta není časově ohraničena a nelze ji omezit na poučení o současném právním stavu věci. Zjevně

zahrnuje i budoucí vývoj, vykonatelnost rozhodnutí či další fáze řízení, rizika a nebezpečí, která na klienta na jeho cestě po některé z variant čekají. „Můžeme podat žalobu o výživné na manžela, ale pak manžel patrně podá návrh na rozvod.“ „Můžete soudně požadovat zvýšení výživného, ale otec bude nejspíš požadovat střídavou péči, aby snížil svou vyživovací povinnost.“ „Proti trestnímu příkazu se dá podat odpor, ale řízení se může další dva roky táhnout a soud vám může uložit i trest přísnější. A za dva roky vás možná napadne, že jste mohl mít tu podmínku už za sebou.“

Jak plyne ze zmíněného rozhodnutí, neúplná rada advokátova je stejně nekvalitní, a tedy špatná jako rada nesprávná a zakládá odpovědnost k náhradě škody. V daném případě advokát klientovi sepsal smlouvu o půjčce a neupozornil ho, že reálná smlouva je naplněna až půjčením peněz, nikoliv okamžikem, kdy obě strany smlouvu podepsaly. Jak se bude neúplná rada v soudním řízení prokazovat, je téma pro docela jiné zamyšlení, podobně jako pojištění advokátovy odpovědnosti. Děsí mě však, že leckterý klient po skončení právní služby prohlásí: „Kdybych byl věděl, jak věc dopadne, do soudního sporu bych se nikdy nepouštěl!“ ●

JUDr. Daniela Kovářová,
advokátka a prezidentka Unie rodinných
advokátů

Bezplatná právní pomoc aneb jak na ni

Od letošního léta si díky novele zákona o advokacii nemajetní mohou výskat. Kdo jsou nemajetní, není vcelku překvapivé, jde o osoby, jimž se nepodařilo nahromadit žádný majetek, event. jen takový, jehož hodnota je mizivá. Tato definice není nikde uvedena, dospívám k ní však brilantním sémantickým výkladem, což je výklad smyslu jednotlivých slov. Stejně uspokojivě tak mohou rovnou vysvětlit osoby na opačné straně barikády, tedy osoby majetné, které nějaký majetek vlastní bez ohledu na způsob, jak se jim to podařilo. Tyto osoby, jak zdůrazňuji, nárok na nic nemají, tím méně na bezplatnou právní pomoc, protože si ji mohou zaplatit dle libosti, a tak se jimi dále nezabývám a vracím se zpět k nemajetným.

Nemajetní, jinak nazvaní sociálně slabí (což neznamená, že jsou nevyhnutelně fyzicky hubenější, leckdy naopak kypí silou) nebo chudší obyvatelé, mají nyní právo na zastupování advokátem před soudem v oblasti trestního práva, jakož i ve sporech s různými úřady a dokonce i před Ústavním soudem. Navíc mají právo až na 2 hodiny porady s advokátem ročně. Podmínkou je, že příjem těchto lidí nebude vyšší než trojnásobek životního minima (lehce nad 10.000 Kč) a dále, že si o takovou radu zažádají, ovšem žádost je obecně zpoplatněna stokrátovým poplatkem, který lze odpustit cizincům, dětem a lidem pobírajícím dávky v hmotné nouzi.

Tolik na úvod. Kdo teď čeká šířavou kritiku odměn, které advokáti za svou činnost v těchto věcech obdrží, bude zklamán. Za drobnou právní pomoc dostanou jen drobné v podobě 150 Kč, což možná pokryje náklady za pohoště-

ní nemajetných a elektřinu, kterou se nevyplatí na tak krátkou dobu vypínat. Navíc si asi málokdo z široké veřejnosti uvědomuje, že spousta advokátů již poskytuje bezplatnou právní pomoc po dlouhou dobu pravidelně všem možným i nemožným klientům a pro bono projekty jim zabírají hodně času. Hodně času neznamená 2 hodiny. Nepochybují o schopnostech a erudici mých kolegů a kolegů z advokacie a o tom, že se hravě orientují i v nejobtížnější právní problematice, ale pochybuji, že za 2 hodiny zvládnou kvalitně poradit v náročnějších záležitostech. O čem naopak nepochybují, je nutnost speciální přípravy na poskytování právní pomoci v těchto případech.

V první řadě je asi dobré nemajetné neprovokovat jakýmkoliv zdáním majetnosti. To platí jak pro osoby poskytující konkrétní právní pomoc, tak i pro prostředí kanceláře, kde je poskytována. Je třeba si uvědomit, že pokud běžně přichází na jednání generální ředitel nebo člen představenstva nějaké velké společnosti a již ve dveřích metá klíčky po asistentkách na recepci, aby mu zaparkovaly jeho luxusní Mercedes řady S deluxe a já nevím co ještě, tak je to poněkud jiná situace, než když nesměle vstoupí postava ve skromném oděvu a necítí se ve své kůži při pohledu na tlusté koberce, přepychový nábytek či obrazy, jejichž cena několikanásobně převyšuje souhrn celoživotních dávek dané osoby navzdory jejich pravidelné valorizaci. Je tak zcela nutné pečlivě rozlišovat, o jaký druh klienta se bude jednat. Což ovšem v žádném případě neznamená, že majetnému by měly být poskytovány kvalitnější služby oproti nemajetnému! Kvalita i vynaložené úsilí musí být vždy maximální, byť s přihlédnutím k výše zmíněnému omezenému času, který v tomto případě hraje ve prospěch majetnějších.

Vraťme se ale ještě k modelové situaci, kdy do kanceláře dorazí sociálně slabší jedinec, celý natěšený na nadcházející 2 hodiny. Doba může být samozřejmě i kratší, ale to je spíš utopie. Zvláště v zimním období každý bezdomovec uvítá teplý čaj, měkké čalounění a profesionála chápajícího jeho problémy. Někdy může nastat situace, že jde o klienta, jehož zevnějšek není v nejlepším stavu, anebo byl jen nedbale vyprán před dávnými časy, což může navodit zvláště u ženského osazenstva kanceláře nelibé pocity, vyjádřené opakovaným rozkošným pokrčováním jejich nosíků. Co v takové situaci dělat? Zde je každá rada drahá. Rozhodně nedoporučuji se snažit klienta převychovávat či mu radit, která čistírna v Praze má nejlepší ceny. V dnešní době absolutní politické korektnosti by podobné aktivity mohly vést k veřejnému zostuzení a rovněž ke kárnému postihu ze strany stavovské organizace.

Zpět ke 2 hodinám. Za tu dobu lze stihnout spoustu věcí. Třeba jsem už mohl mít dávno dopsané tyto řádky. Takže stručně.

Nemajetného klienta nesmíme vystrašit hned v recepci, pokud nějakou máme. Jestli žádnou nemáme, není nutné si ji rychle pořizovat, ale snažme se potencionálního klienta nalézt. Kdekoliv. Pak ho stačí uklidnit trpělivým přístupem, jednoduchými otázkami i odpověďmi a na závěr vyřešením daného problému. Důležité je hned na začátku navázat s klientem přátelský kontakt, aby měl pocit, že se Vás nemusí bát. Váš zevnějšek zda hraje významnou roli - především by neměl odstrašovat. Není tak nevyhnutelně nutné mít tradičně na odiv vysunuté zlaté rolexy z rukávu saka či se pyšnit kravatou od Hermese, protože tyto

odznaky příslušnosti k majetným jedincům mají často demotivující účinek pro méně šťastné spoluobčany. U advokátek je situace ještě složitější, těm doporučuji pouze modely z vietnamské tržnice.

Představení klientovi by mělo být stručné, pravý opak firemních přehlídek krásy a umu pro movité klienty. Nepovažuji za výhodné powerpointové prezentace stejně jako líčení největších kauz kanceláře za posledních 20 let navzdory vrozené lidské touze se pochlubit, protože by mohly zabrat více než stanovené 2 hodiny. Otázky by měly navodit přátelskou atmosféru, pokud byly vhodně zvoleny. Jen pro ilustraci uvádím několik otázek, které má smysl položit.

- Dáte si kávu, čaj, vodu, anebo máte už hlad?
- Co Vás trápí? Kdo Vás trápí? Kde Vás to trápí?
- Nebyl jste už u nás vloni, předloni a pár let předtím s touto záležitostí?
- Není Vám horko, zima nebo netáhne na Vás?
- Chcete půjčit papír a tužku na poznámky?
- Umíte číst, psát a počítat?
- Léčíte se někde? S čím?
- Proč jste tak agresivní, vždyť říkám, že Vám pomohu?
- Proč pořád mlátíte do stolu?
- Kde Vám dělali tak krásné tetování?
- Až skončíme, zajdeme na oběd?

Na druhou stranu zásadně nedoporučuji otázky typu:

- Měl (-a) jste kde zaparkovat?
- Kde jste byl (-a) letos na dovolené? Snad ne proboha v Česku?
- Dáte si něco ostřejšího?

- Kde se dá koupit nejlepší heroin nebo kokain?
- Nevěděl byste o levném samopalu?
- Neznáte nějaké přímá děvče, co potřebuje peníze?
- Tak Vy jste ji fakt zabil a nikdo kromě mě to neví?
- Kam jste ty prachy ulil?
- Opravdu se to dá zvládnout bez placení daní?

Pokud výše uvedené nestihneme v šibeničním limitu 2 hodin, máme možnost klientovi nabídnout ještě další čas a dále poskytovat služby stejně jako dosud v rámci pro bono.

Největší odměnou je pak pro nás pohled na šťastného klienta, odcházejícího z naší kanceláře s vědomím, že jsme mu pomohli vyřešit jeho tíživou situaci. Občas se stane, že naše radost může být zakalena pohledem na nemajetného, který s nejnovějším mobilem Apple usedá do vozidla, vedle kterého vypadá to naše jako ležák z vrakoviště, nicméně toto jsou jen výjimečné případy a jinak platí, že navzdory lepšímu řešení v podobě komplexního zákona o právní pomoci je novela zákona o advokacii lepší než nic a určitě se najde dost advokátů, kteří se nechají zapsat na seznam advokátní komory pro tyto účely. ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát
Vejmelka & Wunsch s. r. o.

 VEJMEKLA & WUNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE

asociace insolvenčních správců

—
garance odbornosti

—
vzdělávání insolvenčních správců

—
centrální evidence prodejů

—
důvěryhodnost

—
profesionalita

Právo nebo spravedlnost?

Vširoké veřejnosti panuje představa že právo a spravedlnost jsou buď synonyma, nebo že není práva bez spravedlnosti. To je bohužel představa naprosto naivní. Právo a spravedlnost jsou totiž dvě zcela rozdílné kategorie, byť laickému uchu znějí velmi příbuzně. Právo je kategorie objektivní – jsou to pravidla před kterými jsme si všichni rovni a která platí pro každého. Pocit spravedlnosti je naopak velmi subjektivní a v každém okamžiku a každé situaci může být vnímán různými jednotlivci různě. Tedy – co jednomu připadá spravedlivé, může někdo jiný vnímat jako křiklavou nespravedlnost.

Když sleduji v médiích situaci a komentáře ke kauze obětí H-systému, musím se přiznat, že nevycházím z údivu. Nejen, že komentátoři vytrhávají jednotlivá fakta ze souvislostí, ale určitá fakta jsou zcela pomíjena. Současný insolvenční správce JUDr. MonSPORT je prezentován jako necitelný a cynický právník, který chce vystěhovat rodiny z (podle jejich názoru jejich) domů, aby je mohl výhodně zpeněžit, ale nikdo se nezmínil o úloze původního insolvenčního správce JUDr. Kudláčka, který byl v důsledku svých nestandardních kroků Vrchním soudem z funkce insolvenčního správce odvolán, byla na něj podána řada trestních oznámení a který v současné době nerušeně vykonává funkci soudce a osud obětí H-systému ho patrně naprosto nezajímá. Zcela se přechází fakt, že obyvatelé předmětných domů (jakkoliv s nimi jako s oběťmi nepochybného podvodu) cítím, postupovali v rozporu s rozhodnutím soudu, který jim poté, co jim dostavbu domů tehdejší

insolvenční správce JUDr. Kudláček dovolil, jakkoliv disponovat s majetkem v konkursní podstatě výslovně zakázal. Tedy – žádný blesk z čistého nebe, s možnými důsledky museli počítat.

Dlouho, předlouho trvalo české justici, než v daném případě zasáhla. Několik let trvalo, než se jí podařilo vsadit hlavního viníka za mříž a konkurs není skončen ani poté, co si předmětný viník odseděl dvanáctiletý trest.

Nyní jsme tedy v situaci, kdy soud vynesl rozsudek podle práva, ale řadě lidí připadá nespravedlivý. Tedy především těm, kteří by měli o bydlení, do něž investovali, přijít. Jak již bylo řečeno – pocit spravedlnosti je subjektivní. Nepochybuji o tom, že ti poškození, kteří neměli možnost si ani v souladu s právem ani protiprávně své vysněné a zaplacené bydlení dokončit, by vnímali jako vrcholně nespravedlivé, kdyby byla konkursní podstata, z níž mají být jejich nároky alespoň v malé části uspokojeny, zkrácena o desítky milionů korun. Pokud se nějaký politik domnívá, že pokud nemůže pomoci všem postiženým lumpárnami z devadesátých let, pomůže alespoň někomu, je to hodně pokrytecké – obzvlášť, pokud se dotýční na současném stavu přičinili tím, že sami konali to, co jim soud výslovně zakázal. Nebylo by lépe tedy pomoci někomu, kdo také o hodně přišel, ale sám protiprávně nekonal?

Pozoruhodné je také, jak se okamžitě vyrojily nápad, že postiženým by měl pomoci stát, patrně tím, že by jim peníze, o které přišli, vyplatil z nějakých rozpočtových rezerv, eventuálně že by jim příslušná obec přidělila náhradní domy. Autoři těchto konstruktivních myšlenek samozřejmě již neuvádějí, proč by takto mělo být pomoci zrovna družstvu Svatopluk, když podobných poškozených

jsou tisíce z desítek jiných kauz (např. byty OKD, na které se navíc podepsal především stát sám) ani komu by tyto prostředky měly být v rozpočtu odebrány.

Měli bychom být velmi opatrní, pokud jsme v pokušení relativizovat právo, abychom je přizpůsobovali různým pocitům spravedlnosti nebo dokonce populistickým názorům. Cicerovi je připisován známý výrok *summum ius, summa iniuria*, který zhruba znamená „kolik práva, tolik nespravedlnosti“. Zjednodušeně řečeno, pokud jsou někomu přiznána nějaká práva, znamená to, že někdo jiný je zase v určitých právech zkrácen. Proto je proces aplikace práva tak důležitý a nesmí být aplikován mechanicky, jen formálně a bez toho, aby byly vzaty v úvahu všechny okolnosti a relevantní skutečnosti. Proto se právo nedá prostě exaktně spočítat, proto to není jen řemeslo, ale svým způsobem také umění.

Právní pravidla stanovují, jak se tak má dít a dávají vodítka všem subjektům, jak se chovat, aby jejich práva byla zkrácena co nejméně. Pokud se budeme právními pravidly řídit jen tehdy, kdy se nám to bude hodit nebo líbit, přestanou nás tato pravidla chránit. Je třeba také velmi citlivě rozlišovat mezi svépomocí a svémocí, což jsou slova, která také znějí podobně, ale je mezi nimi propastný rozdíl. Svěpomoc totiž právu pomáhá, a svémoc se staví ostře proti němu. Nežijeme v dokonalém světě – ale ani Všemohoucí si nevystačil jen s tím, aby dal svému vyvolenému národu víru, ale pro jistotu poslal z vrcholu hory po Mojžíšovi Desatero. ●

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb,
advokát a nezávislý rozhodce
člen představenstva České advokátní komory

ZIZLAVSKY

> 25let

insolvence - správa korporací

spolehlivá řešení

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz

Široká 5 | Praha 1 | PSČ 110 00 | +420 224 947 055 | +420 224 947 618

Hledání viníků

Tragická událost, pád mostu v Janově, vyvolala mimo jiné i okamžitý politický ohlas ve formě obvinění společnosti, která dálnici na mostě provozovala, a volání po jejím „spravedlivém“ potrestání, v českých médiích doplněné reminiscencí tragédie při pádu mostu ve Studénce. Vždycky mě zamrazí, když politická reprezentace neváhá s obviněním kohokoli, jen aby ukázala, že stojí na straně pozůstalých, bez toho, že by znala jakékoli podrobnosti o příčinách celé události. Bohužel, většina médií se s takovým postupem naprosto ztotožňuje. Je opravdu presumpce nevinu prázdným pojmem, který musí ustoupit právu veřejnosti na informace? A je morálně obhajitelné populistické zneužívání lidské bolesti k získání politických bodů?

Jakkoli naprosto soucím s oběťmi každého takového neštěstí i jejich blízkými, nemohu se smířit s tím, že bez podrobné znalosti všech velmi složitých technických i přírodních příčin podobné katastrofy může prakticky kdokoli ukázat na domnělého viníka. Vzniká tím dvojí trauma, což právě vyšetřování tragédie ve Studénce ukázalo. Připomínám, že tam desátý rok byli všichni obvinění zproštěni obžaloby, protože se neprokázalo, že by právě oni spáchali trestný čin. Prvním traumatem je tak trauma pozůstalých, kteří žili téměř deset let v přesvědčení, že za jejich ztrátu je odpovědná konkrétní osoba, a ta nyní zůstane nepotrestána. Tomuto traumatu také věnovali novináři patřičnou pozornost, doplněnou případným komentářem o vinících unikajících spravedlnosti. Druhé trauma nikoho nezajímá. Trauma lidí, kteří téměř deset let žili jako trestně stíhaní, kterým přes zproštění není dána možnost očistit své jméno, protože vox populi zastává názor, že kdo je jednou obžalován, tak je darebák, i když ho jeho advokáti třeba ze všeho „vysekají“. Těmto lidem je soucit odepřen. To, že se na obou stranách traumata násobí délkou řízení, je asi bez diskuse.

Snad je to tím, že žijeme ve světě tak přetechizovaném, že si nedokážeme předsta-

vit, že nejsme schopni všemu zabránit, že příroda je pořád silnější než lidstvo a že jsou události, jež nemají žádnou příčinu v lidském jednání, a i kdyby měly, neznamená to automaticky, že toto lidské jednání musí být trestným činem. A když se nakonec v podobných případech jako ve Studénce, po desetiletí ukáže, že příčinou tragédie není vůbec lidská chyba, nebo minimálně není taková chyba trestným činem, místo toho, abychom trestní stíhání považovali za újmu (nezákonně) stíhaných, komentujeme výsledek jako selhání justice. Jestli přitom něco selhává, tak je to systém, který nedokáže zabránit takovým průtahům. Pokud soud dospěl k závěru, že obžalovaní nespáchali trestný čin (ať již proto, že stíhaný skutek není trestným činem, nebo by jím sice mohl být, ale není prokázáno, že jej spáchali právě obžalovaní), pak konkrétní nespravedlnost je délka celého trestního řízení a samotné postavení obžalovaných před soud. Pokud by totiž policie i státní zástupce zajistili všechny důkazy a zhodnotili by je stejně, jako to následně po všech letech udělal soud, mohli (nespravedlivě) obviněné zprostit viny hned. Mohli je ušetřit stigmatu obžalovaných a blízcí obětí by si snáze zvykli na myšlenku, že jejich ztráta byla zapříčiněna jen sledem nešťastných náhod, které není možné klást za vinu konkrétním osobám. Takový postup by ale vyžadoval odvahu státního zástupce postavit se „veřejnému mínění“, které volá po „spravedlivém“ vyhledání a potrestání viníků. Jestliže přijmeme myšlenku, že dlouholeté trestní stíhání je pro poctivého člověka trestem samo o sobě, pak se takové hledání viníků může snadno zvrhnout v potrestání nevinných. ●

JUDr. Monika Novotná,
partner, advokát
Rödl & Partner

členka představenstva České advokátní komory

Rödl & Partner

Příšera H-System prchá před právníky

O prázdninách, v letní okurkové sezóně, se vynořil z hlubin justice děsivý přízrak. Così, co připomíná příšeru Loch Ness. Kauza H-System. Na vlastní oči ji viděl málokdo. Přesto zaplavila veřejný prostor. Podívejme se jí na zoubek.

První generace práva

Případ H-System běží dvacet let. Je to prehistorický objekt. Zasvěcení ví, že nám pluje pod hladinou ještě několik takových těles. Soudci je časem vyhubí. Zatím tam ale jsou. Údiv vyvolalo, když se jedna z těch příšer vynořila nad hladinu. Víme to díky pronikavému zraku knížete Svatopluka. Tedy družstva Svatopluk.

H-System řeší soudy podle starého zákona o konkursu a vyrovnání. Náš objekt pozorování pluje v kalných vodách první generace insolvenčního práva. Má poněkud zamlžené obrysy. Chybí nám sonar v podobě insolvenčního rejstříku. Ten úžasný nástroj jsme vynalezli roku 2008. Umožňuje sledovat insolvence v přímém přenosu. Zobrazuje však jen objekty mladší deseti let.

To není náš případ. První výsledek našeho pozorování je tedy ten, že máme málo informací. Pokud nejsme subjektem řízení, nemáme přístup do spisu. Nevíme, jak to doopravdy bylo. Každý, kdo se pouští do rychlých soudů, vysílá signál: "Sice nevím, jak to bylo, ale mám řešení".

Sedm verzí příběhu

Někteří jedinci v přímém přenosu hýří nápady, plánují zvláštní zákony pro H-System a jinak děsí odbornou veřejnost. Já si myslím, že bychom se měli nejprve ponořit pod

povrch věci a zjistit skutečný stav problému. Zde jsou některé vyšetřovací verze.

Verze první: Za všechno mohou divoká 90. léta

Zažil jsem je. Byla skutečně divoká. Ekonomové utíkali před právníky. Těžko ale můžete z něčeho vinit nějaká "léta". Takže to беру zpět. Tuto verzi bych vyloučil.

Verze druhá: Za všechno může stát

Ano, o tom se hodně mluví. Selhal stát ve své roli regulátora? A kdo je to vlastně stát?

Stát je umělý konstrukt. Nemá duši. Jeho vůli tvoří konkrétní osoby. Chceme-li pracovat s touto verzí, musíme zjistit, kdo v 90. letech zosnoval a řídil útěk před právníky. Na základě toho můžeme pojmenovat konkrétní osoby, odpovědné za první generaci polistopadového práva. Nebo spíše za neexistenci práva? Za bezpráví?

H-System ale nejsou jen zběsilé devadesátky. Případ neskončil a trvá. Můžeme zkoumat, jak stát plnil svou roli regulátora v dalších letech. Přelom představuje druhá generace insolvenčního práva. Ta v roce 2008 úspěšně odstartovala oddlužení spotřebitelů. Statistiky potvrzují, že tento model funguje. Věřitelé dostávají zpět více než 50 % svých pohledávek. Veřejným tajemstvím ale je, že naopak nefunguje to, co nás dnes zajímá. Firemní insolvence. V těch dostávají věřitelé méně než 10 %. H-System tak není výjimkou, ale smutným pravidlem.

Jak si v těch uplynulých dvaceti letech počínali ministři spravedlnosti? Ti totiž za danou oblast odpovídají. Dá se pochopit, že na počátku bylo málo informací. V posledních letech ale už informace byly, a to alarmující. Proč se problém neřešil novelou z roku 2017?

A proč jej neřeší ani novela, která právě prochází poslaneckou sněmovnou?

Verze třetí: Za všechno může dlužník

Víme, že H-System skončil v konkursu. Víme, že si jeho zakladatel Petr Smetka odpykal trest za podvody. Může ale za všechno jen on? Připadá vám jako démon, který se tiše směje tomu, jak na celé akci vydělal?

Nabízí se právní otázka: Cui bono? V čí prospěch? Myslím, že nám stále chybí spolehlivá odpověď na otázku, u koho vlastně skončily peníze klientů H-Systemu. Není to tak, že jak oni, tak i Petr Smetka, jen naivně plavali mezi žraloky, kteří nakonec ulovili tučné sousto? A pokud ano, kdo jsou ti žraloci?

Verze čtvrtá: Za všechno může Svatopluk

Při úpadku firmy neplatí, že “kdo dřív přijde, ten dřív mele”. Obecný právní rámec nahrazuje insolvenční rámec. Platí zde přísný zákaz předbírání ve frontě. Bavíme se o problému sdíleného zdroje, o situaci, kdy máme jen jeden společný koláč pro všechny. Každý, kdo z něj sní více, než mu náleží, poškozujeme ostatní. Právo to označuje za poškozování a zvýhodňování věřitele.

A zde se musíme ptát: Má družstvo Svatopluk právo blokovat majetek, který slouží k uspokojení všech věřitelů? Nezískává tím zakázanou výhodu? Nepoškozujeme tím další oprávněné?

Verze pátá: Za všechno mohou ostatní věřitelé

Věřitelé vykonávají svá práva sami, i prostřednictvím věřitelského výboru. Platí pro ně pravidlo, že “práva náleží bdělým”. Byli dostatečně bdělí? Postupovali v právních pro-

cesech informovaně a odborně? Využili všech možností, které jim právo dává? Iniciovali například včas uplatnění nároků na vrácení vyvedeného majetku do konkursní podstaty?

Členové věřitelského výboru odpovídají osobně za to, že hájí nikoli zájem svůj, ale společný zájem všech věřitelů. Chovali se tak po celou dobu trvání konkursu? Scházeli se pravidelně? Dohlíželi na činnost konkursního správce? Vyžadovali od něj informace, podklady a vysvětlení? Žádali soud o dohledovou činnost vždy, když to bylo na místě? Schválili způsob zpeněžování majetku H-Systemu? Schvalovali průběžně výdaje správce? Podávali pravidelné zprávy soudu? Nezpůsobovali průtahy řízení? Proč například finanční úřad po dvaceti letech ukončil členství ve věřitelském výboru poté, co kauza vyplavala na povrch?

Verze šestá: Za všechno mohou soudy

Ke kauze se už vyjádřili trestní soudce, soudce Nejvyššího soudu, předseda téhož soudu i předseda Ústavního soudu. Klíčová role ale přísluší někomu jinému – prvoinstančnímu konkursnímu soudci a členům jeho odvolacího senátu. Právě tyto osoby rozhodují závazným způsobem o všech zásadních otázkách. O jejich činnosti toho však víme málo. Vykonávali řádně svou pravomoc a dohled? 20 let je 20 let. Nepodepsali se i oni na nepřiměřené době trvání konkursu?

Verze sedmá: Za všechno může správce

A nesmíme samozřejmě zapomínat na konkursního správce. On je tím hlavním hybatelem procesu a dává mu dynamiku. Postupoval efektivně a s odbornou péčí? Řídil se stanovisky věřitelských orgánů? Prodával majetek transparentně? Respektoval pokyny soudu?

Správce se dnes vyjadřuje k otázce vyklizení bytů. To je ale až konec příběhu. Musíme se vrátit zpět do minulosti a projít rentgenovým zrakem uplynulých 20 let konkursního řízení. Až pak můžeme hovořit o tom, zdali je správce padouch nebo hrdina.

Řešení

Každá z verzí by měla být vyvrácena nebo potvrzena. Teprve od toho se mohou odvíjet konkrétní řešení.

Když investujeme dostatek energie, můžeme odhalit ty, kdo chybně nastavili a nastavují pravidla. Můžeme analyzovat jejich motivy a hledat cesty, jak jim v tom do budoucna zabránit. Pochybení soudů můžeme řešit řádnými i mimořádnými opravnými prostředky. Poškození mohou uplatňovat nároky na kompenzace za průtahy. Jestliže selhaly konkrétní osoby, můžeme po nich vymáhat náhradu škody. Shledáme-li pro to důvody, můžeme iniciovat jejich kárná a případně i trestní řízení.

Jedno je jisté. Neexistuje univerzální recept, jak dosáhnout spravedlnosti pro všechny. Ti, kdo v případě H-System o něco usilují, musejí podstoupit obtížnou cestu. A v tom je ta dobrá zpráva nakonec, i když jen pro někoho. Kdo chce na té cestě uspět, ten už před právníky neuteče! ●

**JUDr. Michal Žižlavský, managing partner
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.
člen představenstva České advokátní komory**

prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.

Prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc. se v akademické sféře zaměřuje zejména na ústavněprávní problematiku, především fungování a roli Ústavního soudu pro české soudnictví a řízení před ním, teorii práva, právní filozofii a právní sociologii. Na Právnické fakultě UK působí jako vedoucí katedry teorie práva a vedoucí katedry ústavního práva. V roce 2014 dokončil druhé volební období jako děkan této fakulty a následně byl jmenován prorektorem Univerzity Karlovy pro akademické kvalifikace. Z pozice místopředsedy Legislativní rady vlády, jako jejího poradního orgánu, se spolupodílí na tvorbě nové legislativy a spolu s ostatními členy usiluje o korekci nekvalitních návrhů.

Právo musí směřovat k naplnění spravedlnosti a nesouhlasím s myšlenkou, že právníci se nezabývají spravedlností, ale jenom se zabývají právem, které je odtrženo od spravedlnosti, a „vyrábějí“ rozhodnutí v konkrétních věcech jako určité „zboží“.

Pane profesore, co Vás vedlo k rozhodnutí kandidovat do Senátu?

Senát v Parlamentu už delší dobu vnímám jako pojistku, a to nejenom pojistku proti nepromyšleným změnám Ústavy, ale i některých dalších zákonů, popřípadě jako komoru reflexe i z hlediska ukvapených snah o politické změny. Je samozřejmě pravda, že pravomoci Senátu jsou omezené, ale přece jenom nejsou bezvýznamné a Senát se za dvacet let své činnosti osvědčil. Kromě toho je třeba připomenout, že je to vlastně komora Parlamentu, kde může kandidovat i nezávislý kandidát s bezprostřední podporou voličů, to znamená, že nemusí být kandidátem žádné politické strany nebo politického hnutí. Beru to jako svého druhu experiment, nakolik je tato normativní úprava reálně naplnitelná.

Vy sám kandidujete jako nezávislý kandidát. Jednaly s vámi nějaké politické strany o nějaké podpoře?

Objevily se takové spíš jakoby signály, ale já jsem se k nim stavěl rezervovaně. Myslím si, že být nezávislým kandidátem znamená skutečně neopírat se o podporu žádné politické strany. Sám vidím případy, kdy vystupují určití kandidáti jako nezávislí, ale opírají se o podporu několika stran. Myslím, že potom je čistější se přihlásit, zůstat přitom nestraníkem, ale přihlásit se jednoznačně k tomu, že jsem kandidátem buď určité strany, nebo koalice stran. Ovšem jiná je, jak vyplývá z povahy systému absolutní většiny, situace ve druhém kole voleb.

Když se vrátím k tomu Senátu jako takovému. Jste jedním z našich nejvýznamnějších ústavních právníků. Je ta role Senátu v našem právním řádu podle vás dostatečně občanům České republiky jasná?

Především bych upozornil na to, že v Senátu je mezi senátory velmi málo právníků. Je to vlastně také jeden z motivů proč si myslím, že bych zde mohl být platný a skutečně to, co říkáte sdílím, že Senát je řadou občanů vnímán spíše negativně, nebo že k němu mají indiferentní vztah. Nechápu, v čem spočívá smysl druhé komory Parlamentu. Myslím si, že to může být dáno dvěma skutečnostmi. Jednak je to právě relativně slabým postavením Senátu s výjimkou zejména blokace změn ústavního pořádku České republiky, a za druhé právě jeho relativně slabou prezentací z hlediska právního. Senát myslím se prezentuje dostatečně jako určitá platforma

pro diskuse, rozpravy na řadu společensky závažných témat, což je určitě pozitivní, ale méně je vnímán jako komora Parlamentu, která může bezprostředně ovlivňovat legislativu. Sám se domnívám, že by stálo za to usilovat o zvýšení pozice Senátu v legislativním procesu, tak aby některé zákony musely být schvalovány oběma komorami Parlamentu bez možnosti jeho přehlasování. Dnes jsou to v podstatě jen volební zákony, kterých se to týká. Myslím si, že by to měl být celý okruh zákonů bezprostředně prováděcích Ústavu, jako je třeba zákon o Ústavním soudu nebo zákon „kompetenční“, zákon o soudech a soudcích, zákon o státním občanství apod.

Jaké jsou největší problémy Vašeho volebního obvodu?

Největším problémem, jak znám jednak z osobní zkušenosti, protože v tomto volebním obvodu bydlím téměř 40 let, jednak mi to potvrzují starostové městských částí, se kterými jsem v posledních týdnech jednal, je problém dopravy, dopravního spojení. Čili konkrétně je to otázka metra D, o kterém se dlouhodobě mluví, určitý projekt je zpracován, ale realizace vážne a naráží teď i na problémy z hlediska výkupu nemovitostí, organizace, výstavby apod. Takže to je jedna z důležitých věcí, kde si myslím, že bych se mohl pokusit v dobrém smyslu „lobbovat“ ve prospěch této stavby, která navíc je důležitá i z hlediska Nuselského mostu, protože představuje druhou linii spojení této části Prahy s centrem. A za druhé je to městský okruh, který není dokončen, a s ním související obchvaty městských částí. Zejména se jedná o Libuš, Písnici a Kunratice, které by umožnily omezení vnitřní dopravy. A za třetí konečně je to dostavba tramvajové trati, která byla protažena do Modřan, ale která by si zasloužila dotáhnout k stanici budoucího metra nebo eventuálně i propojit se zvažovanou tramvají, která by se vrátila zpátky do oblasti Prahy 4. Jsou tam samozřejmě konkrétní lokální otázky v jednotlivých městských částech, ale uvědomuji si, že to již je věcí zastupitelů a starostů a radních příslušných městských částí, v řadě případů i zastupitelstva a rady hlavního města Prahy. Tam bych mohl působit jako mediátor, ale jistě není úkolem nejen Senátu, ale ani jednotlivého senátora, aby bezprostředně řešil místní problémy.

K ústavnímu právu se dostanu později. Určitě víte o řadě problémů, které trápí český právní řád. Je kromě ústavního

práva a problémů Vašeho volebního obvodu něco, co budete chtít z pozice senátora prosadit?

Pokud jde o věcné otázky, připomínám, že jednotlivý senátor nemá zákonodárnou iniciativu, je to věc Senátu jako instituce. Zdá se mi, že většina mnou navrhovaných změn zákonů by se týkala ústavního práva. Třeba volebních zákonů nebo zákonů jinak prováděcích Ústavu. Dokonce si myslím, že není třeba úplně akutně sahat do Ústavy, nebo-li je to věc diskuse, do jaké míry je potřeba měnit Ústavu, nebo stačí změnit běžné zákony. Mimo tuto oblast je potom samozřejmě pro řadu občanů důležitá problematika životního prostředí a sem zasahují jak zákony bezprostředně z této oblasti, tak třeba stavební zákon apod. A to bych vyhodnocoval ve vazbě na podněty jiných kolegů senátorů nebo občanů volebního obvodu, starostů. Osobně se ale domnívám, že spíše bychom měli uvažovat o určité stabilizaci právního řádu. Je to jeden ze základních nedostatků. Chápu, že politické strany i jejich představitelé v Parlamentu se chtějí prezentovat určitými změnami, ale úloha Senátu by měla být spíše brzdit, ukazovat na to, jestli je skutečně nezbytné takové změny provádět. Jestli dosavadní úprava skutečně již neobstojí, zejména tehdy, pokud byla schválena nedávno. Ty časté změny vedou obvykle k nepřehlednosti právního řádu a nemožnosti vytvořit ustálenou judikaturu, takže vlastně dochází k takovému uzavřenému cyklu, kdy zejména po volbách je snaha obměňovat řadu zákonů, které přitom nebyly dostatečně ještě v praxi prověřeny. Uvedu jako aktuální příklad, který však neprošel, zákon týkající se zákazu kouření v restauracích, kde byla snaha ihned ho měnit. Měli bychom si konečně zvyknout na to, že každý zákon by měl být účinný alespoň tři roky, byť se nám nelíbí, a teprve pak vyhodnotit, jestli skutečně neobstál. Myslím si, že právě tady by Senát mohl být posílen a mít možnost více hrát brzdicí roli. To by ovšem znamenalo rozšířit okruh zákonů čl. 40 Ústavy, kdy Senát nemůže být přehlasován Poslaneckou sněmovnou.

Českou politickou scénou hýbe otázka referenda. Víte, že vy patříte mezi příznivce referenda. Jakou úpravu byste Vy sám považoval za optimální?

Tady je třeba upozornit na tři věci. Zprvu jste správně připomněl, jsem stoupencem institutu referenda, a to i na celostátní úrovni. Je tomu tak proto, že jsou otázky, o kterých

in cooperation with

ALLEN & OVERY

Diploma in English Law and Practical Legal Skills

The one-year Diploma provides an introduction to core aspects of English law and is organised by an educational foundation based at the University of Cambridge.

The course is intended for law students, trainees and practising lawyers wishing to improve their English language, legal terminology and legal skills. Teaching is conducted in a practical and interactive manner by experienced English lecturers and lawyers.

Substantive Law

- Foundations of the English Legal System
- Practical Contract Law
- Tort Law and Negligence
- Equity and Trusts Law

Legal Skills

- Legal Research and Fact Management in Litigation, Oral Advocacy
- Negotiation, Contract Drafting
- Client Interviewing, Written Advocacy
- CV and Interview Skills, Legal Opinion Writing

Start in October 2018

To find out more about the Diploma, please visit our website
britishlawcentre.co.uk/courses

To contact us, please write to: s.terrett@britishlawcentre.co.uk

mohou rozhodovat občané sami lépe než jejich zástupci. Jsou to podle mě především otázky, které nemají bezprostředně politický dopad a přitom jsou společensky vnímány jako závažné. Z těch aktuálních je to právě zmíněná otázka rozsahu omezování kouření ve veřejných prostorách. Může to být třeba otázka, jestli v neděli a o svátcích mají být zavřeny obchody a které, zda všechny a jestli jenom o některých svátcích. V poslední době se objevila diskuse o tom, zda povolit uzavírání manželství i osobám stejného pohlaví. Takových otázek najdeme poměrně hodně. Na ně obvykle nebývá stranicky nebo politicky jednoznačný názor a myslím si, že právě tady by se veřejnost mohla profilovat, ukázalo by se, jaký je skutečný aktuální názor většiny občanů. Z uvedeného plyne první limitace toho, jaké otázky do referenda dávat. S tím souvisí druhá věc. Aktuálně se hovořilo o tom, že předmětem referenda by mělo být naše členství v mezinárodních organizacích, zejména Evropské unii, Severoatlantické alianci. Myslím si, že tady se zapomnělo na to, že tuto úpravu už máme. Máme speciální úpravu, která říká, že pokud je přijat zvláštní ústavní zákon, může být otázka rozsahu přenesení pravomoci na mezinárodní organizaci nebo instituci řešena nikoliv Parlamentem, ale v referendu. Vycházím tedy z toho, že tato úprava se už netýká toho, o čem hovoří článek druhý Ústavy, který říká, že ústavní zákon může stanovit, kdy lid vykonává státní moc přímo, ve kterém se jedná o výkon státní moci uvnitř České republiky, kdežto tady se jedná o otázky, které jsou upraveny článkem 10a Ústavy – přenesení některých pravomocí na mezinárodní organizace a instituce a v důsledku toho i možného omezení tohoto rozsahu. Jedná se o odlišné parametry referenda, tato možnost již byla jednou reálně využita při přistoupení k Evropské unii. Třetí taková otázka je, že by se mělo uvažovat i o jiných formách, než je referendum. Samozřejmě jde o nastavení parametrů referenda, kdo jej může iniciovat, k jakým otázkám být nesmí, zda Ústavní soud bude přezkoumávat otázku, nebo platnost jenom procedurálně atd. To všechno bude ještě diskutováno v nejbližších měsících, ale myslím si, že by se mělo začít uvažovat i o rozšíření participativní demokracie v jiných formách, jako je například lidová zákonodárná iniciativa. V mnoha směrech si myslím, že může být vhodnější než referendum, kdy určitá skupina občanů, třeba nejméně 100 tisíc, navrhne určitý zákon a ten se projednává v běžném zákonodárném procesu, kde bývá touto zainteresovanou skupinou, případně

širší veřejností sledován. Dále je to možnost tzv. *actio popularis*, konkrétně by mohlo jít o možnost podat žalobu k Ústavnímu soudu ve veřejném zájmu opět nějakou stanovenou skupinou občanů, která není bezvýznamná. Jestli to bude 100 tisíc, 200 tisíc, může to být stejný počet jako pro vyvolání referenda. jednalo by se o návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení pro neústavnost, podaný přímo občany. Opět by rozhodoval Ústavní soud, nikoliv občané přímo, ale ti by mohli vedle dosavadních subjektů rovněž iniciovat takové řízení. Takže když to shrnu, jsou tady možnosti jiných forem zapojení občanů do rozhodování a propojování přímé a zastupitelské demokracie vedle referenda.

Jak vy osobně vnímáte stav české justice?

O této otázce jsem docela přemýšlel, protože z jedné strany je celkem dost rozšířená, dá se říci módní, že je velmi špatný, a z druhé strany zase tvrdit, že víceméně justice funguje a není příliš co měnit. Diskutuje se obvykle jenom, jestli mají být čtyři stupně v soudní soustavě nebo ne, jestli má být soudcovská rada a jaké má mít postavení, ale já přece jenom, když o tom uvažuji, tak si říkám, že možná stojíme před nějakou zásadnější změnou justičního systému, která by vyžadovala rozsáhlejší diskusi. Na místě by bylo zohlednit různé náměty, které již byly v posledních letech předloženy. Co mám na mysli? Měly by se vyhodnotit zkušenosti se zvýšenou ochranou základních práv a svobod, která je typická pro evropské pojetí demokratického právního státu. V jakém smyslu? Ukazuje se, že pro nemalý počet případů máme fakticky dokonce pětiinstanční řízení, a to si myslím, že je jeden ze základních problémů fungování justice nejenom v České republice. Jestliže jsme takto široce nastavili ochranu základních práv, a jejich věcný rozsah se také zvyšuje, respektive soudní interpretaci jsou zapojována další práva na úrovních jak Ústavního soudu, tak Evropského soudu pro lidská práva, vzniká otázka, jestli stále mít standardní řízení u obecných soudů v takovém rozsahu, jako to je, a vycházet ze situace, kdy nebyla ústavní či mezinárodní ochrana subjektivních práv. Pokud jde o správní soudnictví, je otázkou, pokud máme rozhodování na úrovni krajských soudů, v jakém rozsahu má vstupovat do řízení Nejvyšší správní soud, zda je namístě mít tak široce založenou možnost kasační stížnosti, jak to stanovil soudní řád správní. To samozřejmě všechno má svoje pro

a proti, ale prostě ten základní moment vidím v tom nejenom zrychlovat řízení určitými administrativními opatřeními. To může hrát určitou roli, ale je třeba uvažovat koncepčněji. Když vezmeme aktuální případ z Ostravské univerzity, ale není to první případ, kdy správní soud zrušil rozhodnutí rektora, který na návrh akademického senátu odvolal děkana lékařské fakulty na Ostravské univerzitě a po necelestých dvou letech toto rozhodnutí jako nezákonné soud zrušil, protože bylo porušeno zákonné pravidlo o složení akademického senátu. Nezabýval se věcí samotnou, což by ani neměl. Nicméně nastává situace tzv. „dvou děkanů“ a v minulosti „dvou policejních prezidentů“ atd. Kladu si otázku, pokud chceme takovou rozsáhlou soudní ochranu v personálních věcech, jestli pro tato řízení nestanovit zákonné lhůty, které soudy nebudou moci překročit (např. tříměsíční lhůtu, ve které musí rozhodnout). Něco obdobného vidíme v důsledku zavedení obnovy řízení po jednání Evropského soudu pro lidská práva, což původně nebylo. Původní smysl Úmluvy spočíval v odškodnění příslušného stěžovatele, ale také přijetí potřebných opatření ze strany státu, aby v budoucnu nedocházelo k porušování Úmluvy. Jak tuto situaci řešit? Jednou z možností je, jestli významně nerozšířit počet případů, kde by rozhodovaly senáty složené ovšem jenom ze soudců už na první instanci a zároveň výrazně omezit možnost opravných prostředků. Otázkou je, jak řešit přetíženost Ústavního soudu, který funguje tak, že z jedné strany přijímá zásadní rozhodnutí o zákonech často s významným dopadem nejenom do právního, ale i politického a ekonomického systému, nebo i některé precedentní rozhodnutí v konkrétních věcech, ale vedle toho se zabývá běžnou agendou, abych tak řekl odmítáním tisíců ústavních stížností a funguje v podstatě jako každý soud, třeba i okresní, tak jestli to je ve své podstatě efektivní systém. Bylo by možné změnit zákonnou úpravu tak, že by Ústavní soud rozhodoval v meritu věci všechno v plénu, a posuzoval jen případy, které mají obecnější význam. Senáty by rozhodovaly pozitivně v již dříve judikovaných záležitostech a o postoupení věci plénu, zbytek ústavních stížností by odmítaly s velmi stručným odůvodněním. Proti tomu se namítá, že ochrana základních práv byla založena široce a je obtížné to nyní nějak restringovat, ale myslím si, že tato otázka stála i před Evropským soudem pro lidská práva, který řešil obdobně. Platí určitá zásada, že „drobnostmi“ se soud

nemá zabývat (minima non curat praetor). Tím spíš to platí pro vysoké soudy. Uzavřel bych to asi tím, že bychom měli problematiku otevřít ve všech souvislostech, na základě zkušeností z dvaceti pět let fungování české justice a nezaúpat ji analyzovat. Jsou samozřejmě možné různé názory, pohledy, zkušenosti, ale mám za to, že nevystačíme jenom s tím, že event. zrušíme jeden stupeň soudní soustavy. To může být až důsledek věcné analýzy. Pokud by se k tomu dospělo, tak bych se klonil ke zrušení stávajících okresních soudů, udělat z nich pobočky krajských soudů, mít krajské soudy adekvátně vybavené a mít vytvořené personální i materiální zázemí pro rozhodování a usilovat o to, aby většina případů byla náležitě rozsoudena a ukončena už na prvním stupni. Závěrem bych znovu zdůraznil, že asi na první instanci nemůže většinu věcí rozhodovat jeden soudce, uvažujeme o systému trojčlenných senátů a na vyšších soudech třeba širším počtu členů senátu. Je zde i otázka, jaká má být účast veřejnosti na rozhodování soudů, to znamená přisedících podle současné terminologie.

Aniž bych měl na mysl nějakou z konkrétních kauz, které hýbou českými médii, tak mám na Vás dvě otázky. Tou první je, jestli podle Vás je právo spravedlivé?

Opět velmi zajímavá otázka a není na ni jednoduchá odpověď. Základní odpověď je nepochybně ta, že právo musí směřovat k naplnění spravedlnosti a nesouhlasím s myšlenkou, že právníci se nezabývají spravedlností, ale jenom se zabývají právem, které je odtrženo od spravedlnosti, a „vyrábějí“ rozhodnutí v konkrétních věcech jako určité „zboží“. Pokud toto uznáme jako východisko, musíme si klást samozřejmě otázku, co to je spravedlnost. Spravedlnost má celou řadu dimenzí a má v sobě také významný prvek emocionální. Tato hodnota není převoditelná do jednoduchých vzorců nebo mechanismů. Nejjednodušší je chápat spravedlnost jako legální spravedlnost. To je v podstatě typické pro 19. století. Snaha o určité exaktní uchopení tohoto problému v pozitivistickém duchu, kdy zjednodušeně řečeno platilo, nebo byla snaha, aby platilo „to, co je zákonné, je spravedlivé“. V tomto smyslu je to především zákonodárce, který má uvažovat o tom, co je spravedlivé, zohlednit při tom různé politické a společenské podněty a soudce nemá hledat spravedlnost vně zákona. Myslím si, že v současnosti se tento legální výměr spravedlnosti nezřídka podceňuje. Spravedlnost se nevyčerpává

zákonností, ale podceňuje se to, že narůstá nebezpečí, že soudci budou rozhodovat volnou úvahou, a v podstatě se posilují určité prvky v zákonech, aby to bylo možné, to znamená, dávají se tam určité formulace typu spravedlivé rozhodnutí, přiměřené zadostiučinění nebo dobré mravy, veřejný pořádek atd. Celá řada těchto abstraktních pojmů má určitý význam, ale je třeba zvažovat jejich míru použití, protože jejich nadměrné používání může vést k tomu, že nakonec by to mohla být poměrně úzká skupina lidí soustředěná na vysokých soudech na národní a nadnárodní úrovni, která

ny pozitivního práva. Otázkou ale je, nakolik pramenem má být judikatura. K této tendenci jsem dosti skeptický a myslím si, že nemůže být stejně závazné rozhodnutí soudu, jako je text zákona nebo mezinárodní smlouvy, nebo dokonce text ústavy. Soudy mají primárně vykládat tyto zákony, a právě proto bych i v Senátu se snažil vést k tomu, aby přece jenom řada zákonů byla formulována konkrétněji, aby takový prostor zde nebyl. Ale je to věčné dilema. Není to jednoduše řešitelné. Snad bych připomněl ještě závěrem k této otázce známý Aristotelův výměr spravedlnosti, podle něhož spravedlnost

bude volně zvažovat, co je spravedlivé, co je přiměřené a co už není atd. Připomněl bych základní motto francouzské revoluce v Deklaraci práv člověka i občana, podle níž je to jen zákon, který může omezit práva občanů, zákon, který si sami odhlasují. Tady ten základní problém, nakolik soudci jsou legitimováni, aby sami hledali spravedlnost mimo zákon nebo dokonce proti zákonu. Tento společensky závažný problém není nový, na přelomu 19. a 20. století se zejména v německé doktríně diskutovalo o tom, zda zůstat „věrný zákonu“ nebo zda je namísto právo nalézat volnou úvahou.

Dnes však problematika spravedlnosti je složitější v tom, že máme několik rovin platného práva, které se navíc opírá o určité argumenty svým původem přirozenoprávní, takže dnes to není jen zákon, ale jsou to ústavní zákony nebo jiné ústavní dokumenty, mezinárodní smlouvy, které jsou prame-

může být chápána jednak ve smyslu diortické spravedlnosti, to znamená, že spravedlivé je, že pokud dojde k porušení určitých pravidel nebo vůbec určitého stavu, který byl vnímán jako spravedlivý, je namísto obnovit ten narušený stav a vrátit jej, pokud možno buď vůbec zpět, je-li to možné restituovat nebo reparovat, či jinak odčinit to, co bylo poškozeno nebo narušeno. To se týká samozřejmě i trestního práva. A vedle toho, že je spravedlnost distributivní, která je založena na rozdělování určitých hodnot nebo statků podle nějakého kritéria. V demokratickém právním státě jsou to primárně politická rozhodnutí, tedy rozhodnutí zákonodárce nebo občanů v referendu, jaká vymezí kritéria, podle kterých se tyto hodnoty nebo statky rozděluje. Zda bude například něco rozdělováno všem stejně a za jakých podmínek. Jistě by většina řekla, to nechceme, ale můžou být situace nějakých mimořádných stavů, jako třeba teď máme horké léto, a kdy

bude takový nedostatek vody, že budeme považovat za spravedlivé, aby každý dostal třeba svůj litr vody na den, aby přežil. Ale v běžných situacích to tak asi nebude, takže budeme mít jiná kritéria, podle výkonu, nebo podle zásluh, nebo podle potřeby atd. Typicky v oblasti zdravotní péče je to založeno na tom, že se posoudí potřebnost nějakých léčebných zákroků a nepostupuje se podle toho, že každý půjde na nějaký rentgen nebo CT, nebo bude podrobovaný jiným diagnostickým úkonům stejně, nebo bude dostávat stejné léky, když je nepotřebuje. Na tomto banálním příkladu chci demonstrovat, že posoudit, co je přiměřené, co je spravedlivé, je docela obtížné, protože to není ve všech případech totéž. Takže právo tyto hodnoty spravedlnosti musí zohledňo-

vat, a měli by to samozřejmě zohledňovat nejenom ti, kdo právo tvoří, ale i ti, kdo ho aplikují a interpretují. Ale v první řadě, pořád si myslím, že v demokratické společnosti to musí být ten, kdo právo tvoří, kdo vlastně uvažuje o tom, co je účelné, co je vhodné, jaké hodnoty jsou ve společnosti v konkrétním kontextu vnímány. Tj. sami občané, nebo jimi volení zástupci.

My jsme v posledních týdnech svědky vměšování se politiků do jednotlivých kauz jakéhosi tlaku na českou justici. Je toto podle vás ještě v mezích akceptovatelné normy, nebo už je to za hranou?

Projevuje se předvolební období. To znamená snaha využít situaci před volbami,

ukázat, že jsem aktivní, nebo že se starám o zájmy lidí. Některé ty kauzy trvají léta, takže je zjevné, že to nejsou nové případy a mohly být už řešeny dříve. Otázkou je, co je vměšování. Tady je třeba poukázat na princip dělby moci, který z jedné strany vychází z toho, že moci jsou od sebe odděleny, a tudíž, a zdůrazňuje se to samozřejmě v demokratickém právním státě prvořadě, soudy jsou nezávislé na jiných mocích. Na druhé straně však existují určité přesahy a možnosti zásahů jedné moci do druhé. Takže stejně jako soudy mohou rušit rozhodnutí správních orgánů, tak zase může moc zákonodárná i výkonná zasahovat do moci soudní. Otázkou je, jakým způsobem a v jakém rozsahu. To nastavuje ústava a může to být samozřejmě předmětem diskuse, zda to nějakým způsobem korigovat, ale tyto extenze jsou součástí koncepce dělby moci. Například by asi nebylo správné, aby soudci sami rozhodovali o tom, kdo bude soudcem nebo kdo bude předsedou soudu. To je typický případ, který bychom mohli označit jako „vměšování jiné moci do moci soudní“. Ale myslím si, že je správné, že soudce určuje výkonná moc. S tím, že garance nezávislosti jsou v tom, že jsou jmenováni bez časového omezení, a v zásadě představitelé výkonné moci nemohou sami tyto soudce odvolávat ani nemohou odvolávat předsedy soudů atd. Z toho pak plyne i určitá garance pro nezávislost soudů a soudců. Bude-li s představiteli justice hovořit předseda vlády, prezident republiky, předseda Sněmovny nebo Senátu, o nějakých kauzách, nejenom obecně o fungování justice, tak to má stejný význam jako když to bude nějaký soused, který u kropení zahrádky uvidí předsedu nejvyššího soudu, kterého zná léta, a řekne „to jste to teda udělali, v té kauze jste to nerozhodli dobře“. To by nemělo nijak ovlivňovat rozhodování soudu. Myslím si, že nezávislost soudů a soudců je především na nich samotných. Pokud mají vytvořeny určité garance zásadní nesaditelnosti a nepřeložitelnosti, potom musí oni garantovat, že toto unesou, až bude snaha je nějak ovlivnit. Takže prostě se nenechají ovlivnit, protože ani nejsou pod hrozbou, že když řeknou ne, tak z toho nemůže nic plynout. Omezení soudců vidím zejména v tom, aby dodržovali zákony a mezinárodní smlouvy, které jsou závazné pro Českou republiku. Jejich nezávislost by neměla vést ke svévoli, toto omezení je vlastně normativní, tzn. v obecné podobě, nikoliv v tom, že by někdo jim říkal, jak mají rozhodovat. Samozřejmě pak nastavení úplně konkrétní

ních parametrů, jak jsem se zmínil, je věcí ústavy, např. jaká role má být ministra spravedlnosti, zda menší, větší, zda má být soudcovská rada, ta má mít spíše poradní funkci, reprezentační, nebo to má být rozhodující orgán. A pokud rozhodující, jak má být složena. Určitě v takovém případě nejen ze soudců. Jinak řečeno, vidím určité nebezpečí v tom, kdyby se jednotlivé moci od sebe oddělily natolik, že by byly úplně nezávislé jedna na druhé, protože to pak může vést ke zneužití moci, a i k dysfunkčnosti demokratického právního státu.

Na právnické fakultě působíte desítky let. Dvě funkční období jste byl děkanem právnické fakulty. Nyní jste prorektor Univerzity Karlovy. Jak ohodnotíte úroveň výuky práva na českých právnických fakultách?

Domnívám se, že úroveň je solidní a má potenciál vzestupný. Poukázal bych především na to, že se výrazně zvýšil rozsah právní materie, kterou musí studenti zvládnout. Už jsme se zmínili o jevu, který lze označit jako narůstající entropie, tzn. hypertrofie zákonů a na to navazujících soudních rozhodnutí, které samozřejmě mají významnou relevanci při studiu platného práva. A vedle toho se zvyšuje i schopnost praktické aplikace, nejenom mechanického studia. Já tady vidím jeden základní problém, který je spojen s existencí povinných, povinně volitelných a volitelných předmětů a kreditním systémem, a to v tom, že pro studenty je dneska obtížné poznat, co je zásadní znalost nebo dovednost a co je vlastně sice zajímavé, ale v podstatě méně významné nebo dokonce okrajové, protože si vybírají z určité nabídky, a mohou si vybírat předměty, které sice budou zajímavé, ale které pro jejich profilaci jako právníků nejsou tak důležité. Buď se pohybují mimo oblast práva vůbec, nebo se týkají práva jenom dílčím způsobem. Samozřejmě určité nácviky praktických dovedností jsou dobré, ale toho si vlastně užijí dost a samozřejmě, kdo působí v nějaké advokátní kanceláři, notářské, exekutorské atd., tak snadno ty dovednosti a určité zkušenosti získá, takže smyslem právnických fakult by mělo být zejména učit základní poznatky, zdůraznit co je skutečně podstatné, nosné, co třeba platilo už před sto lety a myslíme si, že bude platit i dále. Naučit základní terminologii a ovšem naučit argumentaci, to znamená, jak vlastně přistupovat k normativním textům na odborné úrovni. Fakulty by měly více zdůrazňovat: toto jsou klíčové předměty, nejspíše ústavní právo, občanské právo, trestní právo, správ-

ní právo, popřípadě i některé další, to jsou klíčové předměty, na kterých právní systém stojí jak věcně rozsahem, tak ale i metodou právního myšlení a právní argumentace, a tady tyto předměty jsou také důležité, vy se třeba budete na ně zaměřovat, profilujete se, ale už nejsou tak důležité pro všechny. A jiné předměty jsou spíše zájmové, u nich si uvědomte, že pokud se nebudete chtít předmětné problematice věnovat, tak je to spíš pro vás jenom taková informace. Odlišení podstatného a méně významného je velmi obtížné, to je problém vůbec ve společnosti, to není speciálně právní problém nebo právnického studia, avšak fakulty, jednotliví učitelé by v tom měli pomoci a vést studenty tak, aby se v tom zorientovali. Podle mého názoru pražská právnická fakulta udělala v době, kdy jsem byl děkanem, důležitou věc. Zavedli jsme možnost specializačních modulů a u každé obhajoby diplomové práce se koná státní zkouška specializovaná z příslušného předmětu. To má dva významy: za prvé se můžete specializovat v rámci pregraduálního studia, tj. z jedné strany u právnického studia je důležité, aby mělo v pregraduálním stupni univerzální charakter, ale za druhé, aby zde byla možnost specializace. Současně to má význam z hlediska i nepřímé kontroly diplomových prací, o kterých se v poslední době hodně hovoří, to znamená, že se dá ověřit, jestli student se orientuje nejenom v tématu své práce, ale i v předmětu, ze kterého diplomovou práci napsal. Pokud si někdo zadá, aby mu práci někdo napsal, tak bude mít problém nejen s její obhajobou, ale hlavně také nebude znát daný předmět pořádně, přičemž by měl z něho mít větší znalosti, než je běžný standard. Odlišení standardu a nadstandardních znalostí je klíčovou otázkou. V současnosti není myslitelné, aby absolvent právnické fakulty se stejně orientoval v celém rozsahu právní materie ve všech odvětvích práva. Proto by každý student měl od začátku uvažovat o tom, čemu se bude po fakultě věnovat, během studia se na to více soustředit a fakulta by mu měla v tom pomáhat.

Žijeme v době ekonomické konjunktury, nedostatku pracovních sil, ze všech stran je slyšet, že chybí mladí právníci. Je podle vás toto krátkodobým stavem, nebo je zde prostor pro vznik nových fakult? A pokud by zde ten prostor byl, tak měly by být v něm jiné?

Samotného mě překvapilo, že po dvou desetiletích, kdy se mluvilo o tom, že právníků

buď už je, nebo bude záhy nadbytek a nebude se vědět, co s nimi...

Nerad skáču do řeči, ale nejlepší definice byla, že každý spotřebitel v této zemi bude mít za chvíli právnické vzdělání.

Ano. Takže se najednou ukazuje, že to tak není a že je zde spíše nedostatek. Zřejmě to vedlo, nebo nastalo v důsledku ani ne tak poklesu absolventů, ten je myslím více méně stejný, ale větším uplatněním jednak v oblasti veřejné správy, než to bylo v minulosti, a jednak i mimo Českou republiku, zejména v evropských strukturách. A možná i odchodem do jiných činností, než jsou právnické profese. To nevím úplně. Ale každopádně máte pravdu, že je tady relativní nedostatek absolventů. Ale připomněl bych, že je zajímavé, že při daleko větším počtu, zhruba dvojnásobném, lékařských fakult je absolventů právnických fakult více než lékařů. Pražská fakulta má zhruba 500 absolventů za rok, Brno o něco málo méně, a ty dvě další jsou menší, ale pohybuje se to někde minimálně na 1200, spíše 1400 absolventů každý rok. Což není zase málo. A těch lékařů je zhruba stejně při dvojnásobku fakult. Já bych trochu varoval před zakládáním nových fakult, protože zkušenost zejména slovenská, ale i některých dalších sousedů, ukazuje, že může být skutečně v důsledku toho právníků nadbytek, a nevím ani, jestli jsou pro to vytvořeny potřebné předpoklady, zejména personální, ale i materiální. Samozřejmě pokud by někdo to zkusil, splnil akreditační podmínky, tak proč ne. Tyto úvahy byly v minulosti, já se pamatuji, že profesor Cepl rozvíjel opakovaně myšlenku založit novou fakultu. Já jsem mu tehdy jako děkan fakulty doporučoval, ať zkusí využít Vysokou školu ekonomickou, a tam že by mohla být fakulta se zaměřením na vztah práva a ekonomiky. To se mu nezdálo, nebo prostě nerealizoval tento námět. Uzavřel bych to asi tím, že si myslím, že je to spíše stav přechodný. Počet zájemců o studium setrvale klesá. To ukazuje na to, že nejenom ze strany trhu, ale i ze strany těch zájemců už ten přetlak není takový, jako byl v 90. letech. Takže by to mohlo vést i ke snížení kvality, kdy by pět nebo šest fakult zápasilo o stejný segment uchazečů a ke studiu by se dostali i studenti, kteří zjevně nemají k němu předpoklady. ●

**Autor: Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
Foto: Boris Stojanov**

S našimi klienty se těšíme
na další společná vítězství!

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
PRAHA | BRATISLAVA

WE KNOW HOW TO SCORE!

KŠD LEGAL je již poosmé v řadě hrdým
nositelem titulu Právníká firma roku
v kategorii Sportovní právo.

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

KŠD LEGAL získala ocenění „Velmi doporučovaná
kancelář“ v kategoriích Řešení sporů a arbitráže,
Trestní právo a Česká firma na mezinárodních trzích
a rovněž ocenění „Doporučovaná kancelář“ v dalších
osmi kategoriích soutěže Právníká firma roku 2017.

www.ksd.cz

Mgr. Radek Musílek

Rozhovor s Radkem Musílkem, advokátem Deloitte Legal a členem týmu Banking & Finance, o tom, jak je to ve skutečnosti s právní regulací blockchainu a o nových trendech v oblasti financí.

ce pomalé a drahé. Realizace blockchainových řešení vidíme například ve zdravotnictví nebo v dodavatelských řetězcích, kde je využitelnost této technologie mnohem lepší než v oblasti plateb.

Jaké jsou konkrétní případy tohoto využití?

Jedním z případů jsou právě dodavatelské řetězce. Společnosti obchodující například s drahými kameny nebo s diamanty mají na technologii blockchainu postavený celý svůj dodavatelský řetězec. Díky němu dokáží ověřovat, kde a v jakém místě je jednotlivý záznam, tedy kde se určitý drahý kámen aktuálně nachází nebo od jakého dodavatele k jakému dodavateli šel. Na tomto příkladu je dobře vidět bezpečnost a ověřitelnost každé jednotlivé fáze toho řetězce.

Předpokládám, že právní úprava blockchainu ještě není dostatečně řešena. V jakém stavu se po právní stránce nachází?

Máte pravdu. Je to jakýsi stav vakua a minimálně v České republice žádná specifická úprava neexistuje. V jiných jurisdikcích se s ní už výjimečně setkat můžeme. Obvyklé to ale v jiných státech ani v jiných jurisdikcích není. Pokud je potřeba upravit smluvní vztahy mezi subjekty, které se v řetězci nacházejí nebo které technologii blockchain využívají společně, ideální je smluvní řešení.

Ani v rámci mezinárodních institucí neexistuje žádná regulace?

Neexistuje regulace blockchainu. Samozřejmě se však objevuje regulace virtuálních měn z důvodu ohrožení zájmu investorů, pokud mluvíme o takzvaných ICO neboli Initial Coin Offering. Technologické start-upy získávají financování pomocí vydávání takzvaných tokenů, kdy za skutečné peníze, případně za jinou virtuální měnu, vyměňují podíl ve firmě nebo

Poslední dobou z médií slyšíme stále častěji slovo blockchain – co to vlastně je?

Zní to jako velmi jednoduchá otázka, ale odpověď už tak jednoduchá není. Nejlépe bych to popsal jako jakousi decentralizovanou databázi záznamů nebo transakcí, které se spojují do takzvaných bloků. Základní charakteristikou blockchainu je jeho nezměnitelnost, vysoká bezpečnost a ověřitelnost jednotlivých transakcí v celém tom řetězci. Někdy se také za blockchain označuje přímo

technologie, která vedení databáze záznamů umožňuje.

Drtivá většina veřejnosti má blockchain spojený s kryptoměnami – předpokládám ale, že jenom o kryptoměnách to není?

Přesně tak, to je velice častý omyl. Původní využití blockchainu je pro bitcoin a jiné virtuální měny. Po několika letech ale vidíme, že blockchainové řešení je často lépe využitelné v jiných oblastech, než jsou platby. Pro ty je veli-

podíl na nějakých službách, které společnost poskytuje. V této oblasti se regulace začíná objevovat především z důvodu ochrany investora, případně spotřebitele.

Zmínil jste, že jednou z hlavních charakteristik blockchainu je decentralizace. Znamená to tedy, že vztahy mezi subjekty jsou zcela neregulované?

To je velice častý omyl. Vychází to asi zejména ze všeobecného nadšení, protože se jedná o novou věc mimo zavedené pořádky a mimo establishment. I odborná veřejnost se často domnívá, že žádná regulace se na vztahy v blockchainu nevztahuje. To ovšem není pravda. Potíž je, že nikdo neví, jaká regulace se na ně vztahuje a jak v blockchainu regulovat civilněprávní vztahy. Je velice důležité, aby si subjekty, které tuto technologii společně využívají, takzvanou regulaci nebo civilněprávní a odpovědnostní vztahy vyřešily mezi sebou, ať už smlouvou, nebo založením společnosti.

Rozumím-li tomu správně, regulátor trhu, ať už je to ČNB nebo jakákoliv jiná národní banka na světě, nemůže zasahovat do obchodování s kryptoměnami?

Jak kdy a jak kde. Česká národní banka je spíše pasivní, respektive nechce do tohoto obchodu aktivně zasahovat. Myslím si, že její heslo je, cituji pana viceguvernéra Mojžíře Hampla, nepomáhat a nechránit. Ale jsou některé instituce, někteří regulátoři, kteří se snaží, aby obchod s virtuálními měnami regulován byl ať už jako komodita, nebo jako měna. Ve světě se taková regulace objevuje, u nás však v podstatě vůbec.

Věříte vy sám kryptoměnám?

Příliš ne. Jako uchovatel hodnoty to není úplně vhodná komodita nebo vhodný institut. Ukázalo se, že původně očekávaná platební funkce nefunguje. Důvodem je zejména vysoká časová náročnost a vysoká cena za jednotlivou transakci. Neříkám, že kryptoměny za rok nebo za měsíc skončí, ale nemyslím si, že je to systém, který by v budoucnu mohl nahradit skutečnou měnu a zavedené platební systémy.

Vrátím se k té právní úpravě. Je podle vás tedy české právo schopné absorbovat problematiku blockchainu?

Myslím si, že ano. Uvidíme, jakým směrem nebo jakým způsobem se bude vyvíjet teorie, případně soudní praxe, ale to už jsme asi opravdu hodně v budoucnosti. Když však vidím, jak české právo přijímá různé jiné inovativní

koncepty, například elektronické podepisování nebo elektronické uzavírání smluv, jsem trochu pesimista. Občas si velmi těžko dokážu představit, že české civilní právo opravdu pojme tento koncept tak, aby řádně fungoval.

Na druhou stranu blockchainové řešení nebo blockchainové technologie budou často využívány mezi společnostmi, mezi podniky. Nejedná se o spotřebitelské řešení, proto máme vždy možnost si příslušnou právní úpravu v podstatě stanovit sami, a to vytvořením společnosti, asociace, případně nějaké mnohostranné smlouvy. Není to jednoduché a těchto případů je velice málo. Jsme na začátku. Velice se těším na to, jak za několik málo let snad už právní úpravu uvidíme lépe.

Působíte v mezinárodní advokátní kanceláři. Předpokládám, že i s ostatními zahraničními kolegy problematiku blockchainu konzultujete. S jakými nejzajímavějšími problémy se v rámci sítě setkáváte?

Často jsou tím případem právě ICO neboli Initial Coin Offerings, kde se na nás firmy obracely s žádostí o právní poradenství. Častým problémem je zároveň praní špinavých peněz respektive opatření proti praní špinavých peněz. Civilněprávní úpravu neřešíme jenom pasivním přijímáním zakázek od klientů, ale v rámci naší kanceláře se snažíme aktivně působit. Vytváříme pro blockchain jakousi pracovní skupinu, která se zajímavými civilněprávními tématy zabývá a může stanovit jistou praxi nebo základ, kam by se české právo mohlo vyvíjet.

Jak je to s odpovědností? Jsou tyto vztahy dostatečně vyřešeny?

Vzhledem k tomu, že ani civilněprávní hmotná úprava v podstatě neexistuje, odpovědnost je velice nejasná. Musíme si uvědomit, které subjekty nebo jaké typy subjektů v blockchain technologii existují – ať už to jsou běžní uživatelé, vývojáři této technologie nebo firmy, které poskytují systém blockchainu jako takový například z hardwarového pohledu. Odpovědnostních vztahů je tu mnoho a nejsou vyřešené. Samozřejmě můžeme použít základ, který je v občanském zákoníku, ale znovu opakují – vždy je lepší vztahy mezi stranami upravit smluvně.

Velkým tématem letošního roku je bezesporu GDPR. Jak je na tom blockchain a GDPR?

Je to trochu dichotomie. Jednou z charakteristik blockchainu je nezměnitelnost, což

znamená, že záznamy a transakce jsou uchovávány v podstatě až na věky. To je samozřejmě trochu proti smyslu GDPR a ochrany osobních údajů, kde existuje právo na výmaz, který však technologie blockchain neumožňuje. Jedná se o decentralizovanou technologii, takže se záznamy s údaji mohou nacházet různě po světě. A zde se opět dostáváme do problémů s ochranou osobních údajů, která neumožňuje údaje uchovávat například mimo EU.

Setkali jste se ve své mezinárodní praxi s tím, že by některý z národních úřadů na ochranu osobních údajů už začal k blockchainu přistupovat nějakým způsobem aktivněji?

Zatím ne, ale velice se na to těšíme. Je to totiž opravdu jedna ze základních otázek, které je potřeba vyřešit právě proto, aby blockchain technologie mohly být více rozšířené a více používané zejména na území EU, kde platí GDPR.

Zajímá mě nějaký konkrétní příklad související s právem, tak jak ho známe a denně používáme, kde by se dal blockchain použít.

Uvedl bych například interního právníka banky nebo finanční instituce, na kterého se obrátí ředitel banky s tím, že by rád využil blockchainovou technologii ve sdružení s jinými institucemi pro ověřování svých klientů z hlediska praní špinavých peněz.

V takovém případě si dokážu představit, že interní právník banky nebo finanční instituce bude muset velice dobře znát právní úpravu, případně bude muset vědět, jak smluvně vyřešit a ošetřit smluvní vztahy, například s ostatními subjekty zapojenými do takového projektu. Uchovávání údajů o uživateli finančních služeb z hlediska ochrany proti praní špinavých peněz je tedy jeden z příkladů, se kterým se setkáváme a budeme setkávat.

Takže podle vás jsou to podnikoví právníci, kdo by měl být v korporacích primárně obeznámeni s problematikou blockchainu?

S tím určitě souhlasím zejména proto, že odpovědnost je velice nejasná a úkolem každého interního právníka je, správně ji ošetřit a ochránit svého zaměstnavatele před škodami a jinými ztrátami. ●

**Autor: Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
Foto: archiv Radka Musíla**

Na co si dát pozor při sjednávání smluvních pokut

Smluvní pokuta je hojně užívaným prostředkem utvrzení závazků. Aby se předešlo riziku neplatnosti či nevymahatelnosti ujednání o smluvních pokutách, je třeba věnovat jejich formulaci ve smlouvě náležitou pozornost. Občanský zákoník¹ nestanoví podrobná pravidla pro vymezení smluvní pokuty. V praxi se ve smlouvách lze setkat s různorodými přístupy. Na co si tedy dát pozor při formulaci ujednání o smluvní pokutě?

Určení utvrzené povinnosti

Smluvní pokuta obecně slouží k utvrzení smluvních závazků té či oné smluvní strany. Ve smlouvě je proto předně třeba specifikovat, které závazky smluvní pokuta utvrzuje. To lze učinit např. výslovným uvedením konkrétních závazků přímo v ujednání o smluvní pokutě, nebo odkazem na ustanovení smlouvy obsahující takové utvrzované závazky. Tento způsob nečiní v praxi zpravidla žádné potíže.

Smlouvu však lze koncipovat i tak, že nárok na smluvní pokutu vznikne tehdy, pokud druhá smluvní strana poruší jakoukoli svou smluvní povinnost, aniž by však tyto povinnosti byly v ujednání o smluvní pokutě konkretizovány. Dle názoru některých autorů je takové vymezení povinností utvrzených smluvní pokutou neurčitě.² Stejný závěr dříve zastávala i judikatura, která dovozovala, že nezbytnou součástí ujednání o smluvní pokutě je zcela přesné a určité označení povinnosti, při jejímž nesplnění vznikne právo na smluvní pokutu.³ Nyní již však judikatura konstantně zastává názor v podstatě opačný, tedy že je-li

nárok na smluvní pokutu vázán na porušení jakékoliv povinnosti ze smlouvy, je i takové vymezení dostatečně určité, tvoří-li utvrzené povinnosti dostatečně ucelený soubor, jakým je právě smlouva.⁴

Určení výše smluvní pokuty

Klíčovou otázkou při sjednávání smluvní pokuty je pro smluvní strany nepochybně její výše. Po právní stránce je třeba dbát na to, aby smluvní ujednání bylo dostatečně určité. To nebude činit potíže tehdy, bude-li smluvní pokuta stanovena konkrétní finanční částkou. Běžně se vyskytuje také smluvní pokuta stanovená jako určité procento z dlužné částky za každý den prodlení.

Smluvní pokutu lze však platně sjednat i tak, že bude stanoveno toliko určité rozmezí, v jehož rámci si věřitel při uplatnění nároku na smluvní pokutu sám určí její výši. Takové ustanovení by mohlo znít např. tak, že „...v případě porušení smluvní povinnosti je dlužník povinen zaplatit smluvní pokutu až do výše 50 000 Kč“. Nejvyšší soud již několikrát potvrdil, že takto sjednaná smluvní

pokuta není neurčitá.⁵ Z hlediska určitosti by však vždy měla být stanovena alespoň maximální výše smluvní pokuty ohraničující předmětné rozmezí. Pro vznik nároku na smluvní pokutu je v tomto případě věřitel povinen zaslat povinné straně výzvu k placení, v níž určí výši smluvní pokuty pro daný konkrétní případ porušení smlouvy. Použití této konstrukce stanovení výše smluvní pokuty bude vhodné zejména v případech, kdy smluvní strany chtějí utvrdit veškeré povinnosti uvedené ve smlouvě.

Při stanovení výše smluvní pokuty (ať už ve smlouvě, či ve výzvě k placení v případě smluvní pokuty sjednané určitým rozmezím) je třeba dbát na to, aby smluvní pokuta nebyla nepřiměřená. Soud je totiž dle § 2051 občanského zákoníku oprávněn snížit nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu, a to až do výše vzniklé škody. Kritériem pro posouzení přiměřenosti smluvní pokuty je zejména význam utvrzené povinnosti a závažnost jejího porušení. V případě porušení málo významné povinnosti, navíc pokud by přitom nevznikla žádná nebo jen zcela minimální škoda, by totiž věřitel mohl být se svým náro-

záležet na potřebách a preferencích smluvních stran. Ty je však třeba v textu smlouvy zachytit dostatečně určitým způsobem, aby se eliminovalo riziko neplatnosti či nevymahatelnosti příslušných smluvních ujednání. Byť se to může jevit jako relativně snadný úkol, není radno nic podcenit a lze jen doporučit věnovat této otázce náležitou pozornost. ●

Mgr. Ladislav Peterka, advokát

Mgr. Jan Lexa, advokátní koncipient

ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

ŘANDA HAVEL ■ LEGAL

kem na smluvní pokutu zcela nebo ve značné části neúspěšný.

Na otázku, kdy smluvní pokuta splňuje požadavek přiměřenosti, neexistuje obecně platná a jednoduchá odpověď. Vždy totiž bude záviset na okolnostech konkrétního případu. Hlediskem pro posouzení přiměřenosti je zejména závažnost utvrzené povinnosti, jakou jí v konkrétním případě přikládají smluvní strany, např. zda se pro strany jedná o zásadní kontrakt / povinnost či nikoliv. Mělo by se přihlídnout i k zavedené praxi stran či obchodním zvyklostem.

Závěrem k tomuto bodu lze dodat, že nepřiměřená výše již nečiní ujednání o smluvní pokutě neplatným pro rozpor s dobrými mravy, nýbrž zcela či částečně nevymahatelným.⁶

Vznik nároku na smluvní pokutu

Neobsahuje-li smlouva žádnou zvláštní úpravu, vzniká oprávněné straně nárok na smluvní pokutu již porušením smluvní povinnosti druhou smluvní stranou. Od tohoto okamžiku může oprávněná strana (věřitel) požadovat zaplacení smluvní pokuty. Někdy však smlouva stanoví, že věřitel je v případě porušení smlouvy druhou stranou povinen nejprve vytknout takové porušení a poskytnout lhůtu k nápravě. V takovém případě nárok na smluvní pokutu nevzniká již samotným porušením smluvní povinnosti, nýbrž až marným uplynutím dodatečné lhůty k nápravě. Jinými slovy, pokud věřitel nevytkne porušení smlouvy a neposkytne dodatečnou lhůtu k nápravě, nárok na smluvní pokutu mu nevznikne, i když druhá strana objektivně porušila svou smluvní povinnost utvrzenou smluvní pokutou.

Smlouva může (ale nemusí) stanovit okamžik splatnosti smluvní pokuty, např. určitou lhůtou ode dne porušení smluvní povinnosti. Pokud smlouva takovou úpravu neobsahuje, uplatní se obecná úprava splatnosti dluhu (viz § 1958 občanského zákoníku). Tato otázka je významná z hlediska určení počátku promlčecí doby u nároku na smluvní pokutu. Jelikož je smluvní pokuta samostatným nárokem, není její promlčení závislé na promlčení utvrzeného dluhu. Pokud smlouva sama stanoví okamžik splatnosti smluvní pokuty, běží promlčecí doba ode dne následujícího po marném uplynutí tohoto okamžiku.

Jiná situace však nastává v případech, že smlouva tuto otázku neřeší a smluvní pokuta je tak splatná na výzvu věřitele k plnění. Pokud by i zde měla promlčecí doba začít běžet až po marném uplynutí lhůty splatnosti smluvní pokuty, znamenalo by to nepřipustné posunutí počátku běhu promlčecí doby (ve zřejmém rozporu s účelem institutu promlčení) prakticky na neomezenou dobu. Záleželo by totiž zcela na vůli věřitele, kdy učiní výzvu k zaplacení smluvní pokuty. Z toho důvodu v těchto případech platí, že promlčecí doba počíná běžet již okamžikem, kdy mohl věřitel vyvolat splatnost dluhu, v zásadě tedy dnem následujícím po porušení utvrzené povinnosti.⁷

Je-li smluvní pokuta určena v závislosti na délce prodlení (ať už procentem, či denní sazbou), promlčuje se každá část smluvní pokuty samostatně, a to vždy od okamžiku vzniku práva věřitele na zaplacení takové části.⁸

Závěr

Při sjednávání smluvních pokut lze volit z řady různých přístupů. Vždy bude primárně

Poznámky:

- ¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- ² Viz Černá S. in Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V, Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 588.
- ³ Viz rozsudky Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 4281/2011 ze dne 19. 3. 2012, nebo sp.zn. 33 Odo 469/2006 ze dne 27. 4. 2006.
- ⁴ Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Cdo 493/2011 ze dne 22. 6. 2012: „Požadavek určitosti vymezení povinností, zajištěných smluvní pokutou, je naplněn nejen v případě, jsou-li zajišťované povinnosti výslovně jednotlivě individualizovány, nýbrž i v situaci, je-li smluvní pokuta sjednána pro případ porušení povinností, tvořících ucelený a identifikovatelný soubor, aniž by bylo případné porušení jednotlivých povinností ve smlouvě konkretizováno.“ Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 3196/2016 ze dne 25. 1. 2017.
- ⁵ Viz rozsudky Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Odo 426/2001 ze dne 19. 12. 2002, nebo sp.zn. 23 Cdo 2618/2011 ze dne 30. 7. 2013.
- ⁶ Viz Černá S. in Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V, Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 597.
- ⁷ Viz rozsudky Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 5143/2008 ze dne 26. 3. 2009, nebo sp.zn. 33 Odo 345/2002 ze dne 29. 7. 2003. Viz rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích sp.zn. 53 ICm 3347/2015 ze dne 10. 11. 2016.
- ⁸ Viz usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33 Cdo 878/2015 ze dne 28. 2. 2017, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Odo 847/2001 ze dne 29. 10. 2002.

dvořák || hager & partners

advokátní kancelář

Dvořák Hager & Partners' team is dynamic, efficient, and flexible. (Legal 500)

The goal of this firm is the absolute satisfaction of its clients. The team solves problems in context of the client's needs, and takes a responsive and proactive approach, working around the clock. (Chambers and Partners)

Dvořák Hager & Partners znamená tým 40 advokátů a dalších právníků v kancelářích v Praze, Plzni a Bratislavě, poskytující právní poradenství jak nadnárodním společnostem, tak českým a slovenským podnikatelům.

Advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners je pravidelně doporučována renomovanými mezinárodními publikacemi, jako jsou **Legal 500** (v oblasti korporátního práva / fúzí a akvizic (M&A), práva nemovitostí, řešení sporů a na nejvyšší příčce v oblasti pracovního práva), **Chambers and Partners** (opět na nejvyšší příčce v oblasti pracovního práva, dále v oblasti M&A a korporátního práva) a **IFLR1000** (v oblasti korporátního práva / fúzí a akvizic (M&A) a bankovního a finančního práva).

V soutěži **Právnícká firma roku 2017** byla oceněna jako doporučovaná advokátní kancelář v kategoriích pracovní právo, právo obchodních společností a kapitálové trhy.

Naše mise: Spolehlivý osobní právník pro firmy poskytující praktické služby zaměřené na výsledek za dobrou cenu.

Komplexní právní podpora v oblasti:

- Právo obchodních společností, fúze a akvizice
- Obchodní smlouvy, mezinárodní obchod a přeprava
- Pracovní právo
- Trestní právo
- Financování a kapitálový trh
- Nemovitosti a výstavba
- Ochrana osobních údajů, GDPR
- Hospodářská soutěž, veřejné zakázky, PPP
- Zastupování v soudních a arbitrážních řízeních
- Insolvence a restrukturalizace
- Životní prostředí a odpady
- Energetika
- Regulace hazardních her
- Rodinné firmy, nástupnictví, family business governance

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
Oasis Florenc, Pobřežní 12, 186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500, E-mail: praha@dhplegal.com

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
Na Šachtě 391, 330 21 Líně-Sulkov
Tel.: +420 377 360 111, E-mail: plzen@dhplegal.com

Další zpřísnění ve vztahu k evidenci skutečných majitelů obchodních korporací

Dne 19. dubna 2018 bylo ze strany Evropského parlamentu oznámeno,¹ že byla přijata tzv. 5th Anti-Money Laundering Directive (dále jen „pátá AML směrnice“), tedy dodatek ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní špinavých peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (dále jen „čtvrtá AML směrnice“) jako reakce na teroristické útoky v Paříži a Bruselu a na kauzu Panama Papers. Finální znění návrhu páté AML směrnice bylo zveřejněno 19. června 2018. Tento návrh mimo jiné přináší nová zpřísnění týkající se evidence o skutečných majitelích právnických osob.

Evidence skutečných majitelů

Povinnost evidence údajů o skutečných majitelích právnických osob byla do českého právního řádu zavedena zákonem č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „Novela“), jímž byla do českého právního řádu implementována čtvrtá AML směrnice. Co se povinnosti evidence skutečných majitelů týče, bylo do znění zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „AML zákon“), včleno ustanovení § 29b, které právnickým osobám nařizuje vést a průběžně zaznamenávat aktuální zákonem vymezené údaje ke zjištění a ověření totožnosti svého skutečného majitele. Současně byla Novelou zřízena evidence údajů o skutečných majitelích (dále jen „evidence skutečných majitelů“) prostřednictvím novely zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „rejstříkový zákon“) jakožto informační systém veřejné správy, v němž jsou evidováni skuteční majitelé právnických osob zapsaných v jednom z veřejných rejstříků² a dále skuteční majitelé svěřenských fondů zapsaných do evidence svěřenských fondů. Vedle právnických

osob zapisovaných do veřejných rejstříků existují v tuzemsku ještě další rejstříky,³ do nichž jsou zapisovány právnické osoby, přičemž právnické osoby zapisované do těchto rejstříků mají taktéž povinnost znát svého skutečného majitele, nicméně již nemusí zapisovat skutečného majitele do evidence skutečných majitelů.

Právnickým osobám zapisovaným do veřejných rejstříků byla Novelou dána dostatečně dlouhá doba na splnění nově vzniklé povinnosti. Co se právnických osob zapsaných do obchodního rejstříku týče, musí tuto povinnost splnit do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti Novely, neboť je u nich zvýšená potřeba po co nejrychlejší uvedení údajů o skutečných majitelích.⁴ Ostatní právnické osoby pak tuto povinnost musí splnit do tří let.⁵

Novinky dle páté AML směrnice

Jak již bylo uvedeno výše, v návaznosti na události poslední doby byla přijata pátá AML směrnice, jež si klade za cíl mimo jiné posílení prevence zneužití právnických osob k praní špinavých peněz a financování terorismu, čehož chce dosáhnout větší transparentností,⁶ což s sebou stran evidence skutečných majitelů přinese řadu změn.

Veřejně přístupné informace

Požadavek větší transparentnosti se projeví zejména v povinnosti členských států zajistit, aby informace o skutečném vlastnictví právnických osob byly vždy k dispozici široké veřejnosti,⁷ přičemž rozsah zpřístupněných informací by se měl skládat z údajů jako je jméno, měsíc a rok narození, země trvalého pobytu a národnost skutečného majitele, stejně jako povaha a rozsah skutečně držené účasti na právnické osobě. Současně je pátou AML směrnicí dána členským státům možnost rozsah takto zpřístupněných informací o skutečných majitelích rozšířit v souladu s pravidly pro ochranu údajů tak, aby byla udržena určitá rovnováha mezi veřejným zájmem na zveřejnění informací a zájmem jednotlivých subjektů, jejichž informace jsou zveřejňovány. Přístup k informacím může být dále podmíněn online registrací a poplatkem, jehož výše ovšem nesmí přesáhnout administrativní náklady na zpřístupnění informací, údržbu a vývoj evidence.⁸ Minimální délka uchovávání údajů o skutečných majitelích je stanovena na minimálně 5 let od okamžiku vyřazení právnické osoby z rejstříku, přičemž státy si tuto dobu mohou prodloužit o maximálně dalších 5 let.

Tuzemská evidence skutečných majitelů je v současnosti samostatným rejstříkem, který je zcela neveřejný, nelze tak

do něj nahlížet nebo v něm volně vyhledávat. Přístup do něj je umožněn pouze zákonem vymezeným osobám a orgánům. Implementací páté AML směrnice bude zrealizován požadavek na zveřejnění části evidence, což by mělo vést k vylepšení veřejného dohledu vykonávaného veřejností, včetně tisku. To může přispět k boji proti zneužívání právnických osob k praní špinavých peněz, jelikož každý, kdo by měl zájem s takovou právnickou osobou vstoupit do transakce, si bude vědom identity skutečného majitele,⁹ čímž by měla být posílena prevence zneužití právnických osob k praní špinavých peněz a financování terorismu.

Zřízení jednotné platformy

Další novinkou, kterou pátá AML směrnice přináší, je zřízení jednotné evidence pro členské státy EU, které budou povinny zajistit, aby jejich národní evidence skutečných majitelů byly propojeny prostřednictvím tzv. European Central Platform,¹⁰ tedy platformy zřízené Evropskou unií. Prostřednictvím tohoto systému propojených rejstříků budou členské státy zpřístupňovat informace o skutečných majitelích v souladu s pravidly o zpřístupňování informací týkajících se skutečných majitelů vztahujícími se k národním evidencím. Stejně jako na informace zpřístupňované v národních rejstřících, i na údaje obsažené v centrální evropské platformě budou muset být zpřístupněny nejméně 5 a ne více než 10 let poté, co byla právnická osoba vyřazena z rejstříku.

Sankce

Ačkoli byla čtvrtou AML směrnicí zavedena povinná evidence skutečných majitelů, nebylo stanoveno, jaké sankce právnickým osobám hrozí za porušení této povinnosti. To by se ovšem mělo změnit. Přijaté znění páté AML směrnice dává členským státům povinnost zajistit, že v případě, že společnost a jiné právnické osoby zapsané v rejstříku na jejich území nesplní povinnost získat a mít adekvátní, přesné a současné informace o svém skutečném majiteli, včetně údajů o skutečné účasti, bude takové právnické osobě porušující právní předpisy uděleno účinné, přiměřené a varovné opatření či sankce.¹¹ Členské státy budou mít povinnost požadovat, aby skuteční majitelé poskytovali entitám veškeré nezbytné informace ke splnění jejich povinnosti.

V současnosti nejsou sankce za porušení upraveny ani ustanoveními AML zákona, ani rejstříkového zákona, který explicitně ve svém ustanovení § 118c vylučuje použití

v něm obsažených sankcí na porušení povinnosti evidence údajů o skutečných majitelích.

Otázkou zůstává, jaká opatření či sankce lze v tomto ohledu očekávat. Směrnice sice tuto povinnost zavádí, výši a formu sankcí a opatření však nechává bez jakéhokoli vodítka v diskreci jednotlivých členských států. Vzhledem k závažnosti problematiky evidence skutečných majitelů se však lze domnívat, že výše hrozících pokut a forma dalších sankcí a opatření bude muset být pro právnické osoby dostatečně odstrašující.

Povinně zavedený mechanismus k plnění povinností

Jako velice zajímavou lze hodnotit povinnost členských států zřídit mechanismus, který zajistí, aby informace vedené v evidenci skutečných majitelů byly adekvátní, přesné a současné. V současné době AML zákon nepředepisuje žádnou přesnou formu nebo způsob dokládání a odůvodňování určení jednotlivých skutečných majitelů, přičemž v mnoha případech může být skutečný majitel dokládán pouze prohlášením učiněným právnickou osobou. Současně nejsou rejstříkové soudy, jež zápisy do evidence skutečných majitelů provádějí, povinny jim doručené podklady přezkoumávat z hlediska jejich pravdivosti a věcné správnosti.

Nově budou členské státy v případě nesrovnalostí povinny učinit odpovídající kroky k včasnému vyřešení nesrovnalostí, a pokud je to vhodné, uvést odpovídající poznámku do evidence. Povinnost uvádět adekvátní, přesné a současné údaje tak bude ležet nejen na právnických osobách, ale i na jednotlivých státech, čímž by měla být zajištěna větší míra přesnosti informací a spolehlivosti evidence skutečných majitelů.

Závěr

Je zcela nepochybné, že právní předpisy upravující evidenci skutečných majitelů doznají v souladu s pátou AML směrnicí změn. Jak bude finální implementace páté AML směrnice do českého právního řádu vypadat, zatím není jasné. Členské státy mají na její provedení 18 měsíců od okamžiku nabytí její účinnosti. Závěr tedy můžeme očekávat koncem příštího roku. Otázkou ovšem zůstává, zda je větší transparentnost klíčem ke zlepšení ve všech ohledech, tedy za předpokladu, že skutečný majitel právnické osoby za sebe nastrčí tzv. „bílého koně“ za účelem zatajení své vlastní identity.

Výše uvedený text byl vyhotoven se zohledněním stavu právní úpravy a judikatury k 30. 6. 2018. ●

Mgr. Ing. David Skopal, advokát

Mgr. Vendelín Balog, advokát

Mgr. Blanka Vlachová, advokátní koncipientka

Advokátní kancelář Pokorný,

Wagner & partneři, s.r.o.

Pokorný /
Wagner /
& partneři

Poznámky:

- ¹ Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20180411IPR01527/anti-money-laundering-meps-vote-to-shed-light-on-the-true-owners-of-companies>.
- ² Vedle obchodního rejstříku se dále jedná o spolkový rejstřík, rejstřík ústavů, nadační rejstřík, rejstřík společností vlastníků jednotek a rejstřík obecně prospěšných společností.
- ³ Jedná se o rejstřík politických stran a politických hnutí, rejstřík školských právnických osob, rejstřík registrovaných církví a náboženských společností a dalších právnických osob a rejstřík honebních společenstev.
- ⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ⁵ Část první článku II bod 10 Novely.
- ⁶ Podle recitál č. 4. páté AML směrnice.
- ⁷ Článek 15 odst. c) páté AML směrnice, kterým se nahrazuje článek 30 odst. 5 čtvrté AML směrnice.
- ⁸ Článek 15 odst. d) páté AML směrnice, kterým se vkládá článek 30 odst. 5a čtvrté AML směrnice.
- ⁹ Recitál č. 30 páté AML směrnice.
- ¹⁰ Článek 15 odst. g) páté AML směrnice, kterým se nahrazuje článek 30 odst. 10 čtvrté AML směrnice. Tato evropská centrální platforma bude zřízena v souladu se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2017/1132 ze dne 14. června 2017, o některých aspektech práva obchodních společností.
- ¹¹ Článek 15 odst. a) bod i) páté AML směrnice, kterým se mění článek 30 odst. 1 čtvrté AML směrnice.

Jednostranné vzdání se služebnosti s ohledem na katastrální praxi

Za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ 1964“), bylo dovozeno, že jednostranné vzdání se práva z věcného břemena nebylo možné.¹ Soudní praxe vycházela z předpokladu, že neexistovala zákonná úprava, která by zánik věcného břemena jednostranným vzdáním se práva umožňovala. Podle soudů oprávnění vzdát se práva z věcného břemena nevyplývalo ani z ustanovení § 154p OZ 1964, které specificky upravovalo zánik věcných břemen a které možnost vzdání se práva z věcného břemena neobsahovalo, ani z ustanovení § 574 odst. 1 OZ 1964, které sice vzdání se práva v obecné rovině dovolovalo, ale pouze dohodou mezi věřitelem a dlužníkem, a nikoli jednostranně.

Nabytím účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), došlo však ke změně zákonné úpravy, v jejímž důsledku lze o možnosti vzdání se práva z věcného břemena, respektive služebnosti vzniklé jinak než ze zákona (nadále se tento výklad bude zaměřovat pouze na služebnosti vzniklé smluvně), uvažovat. Ustanovení § 1299 až § 1302 OZ, upravující speciální způsoby zániku služebností, variantu zániku služebnosti jednostranným vzdáním se práva výslovně neumožňují. Pro zjištění, zda je vzdání se práva ze služebnosti dovoleno, je proto třeba se obrátit k obecné úpravě. Zánik závazku vzdáním se práva je obecně upraven v ustanovení § 1995 odst. 1 OZ (které nově hovoří o prominutí dluhu a duplicitní vzdání se práva obsažené v úpravě OZ 1964 vypouští; oba výrazy jsou však pojmově totožné,² a proto bude v textu nadále pro přehlednost užíváno pouze sousloví „vzdání se práva“). Toto ustanovení se použije i na zánik práva ze služebnosti, a to v souladu s ustanovením § 11 OZ, podle kterého se obecná ustanovení o zániku práv a povinností ze závazků přiměřeně použijí i na zánik jiných soukromých práv.^{3,4} Skutečnost, že právo ze služebnosti je věcným právem, patrně nebrání přiměřenému použití ustanovení § 1995 odst. 1 OZ, neboť jeho použitím zřejmě není podstata služebnosti narušena.

Jak je uvedeno výše, právní úprava OZ 1964 požadovala pro vzdání se práva dohodu věřitele a dlužníka. OZ již na společném ujednání mezi věřitelem a dlužníkem netrvala, přestože dle komentářové literatury je vzdání se práva pojmově stále dohodou.⁵ Výslovná zákonná úprava nicméně v ustanovení § 1995 odst. 1 OZ opravňuje věřitele (tj. u služebnosti oprávněného) k jednostrannému vzdání se práva, přičemž dlužníkům souhlas (tj. u služebnosti souhlas povinného) se presumuje. Na základě zákonných ustanovení se lze proto domnívat, že koncepce vzdání se práva je odlišná, a není nezbytné, aby dlužník projevil vůli být zproštěn svých povinností vůči věřiteli, který se svého práva vzdává, jak tomu bylo za účinnosti OZ 1964.

Tento odklon od právní úpravy v OZ 1964 může vést k obecnému závěru, že k účinnosti vzdání se práva patrně stačí jednostranné právní jednání věřitele a doručení takového jednostranného jednání povinnému.⁶

Vzdání se práva ze služebnosti

Na základě výše popsaného vývoje platné zákonné úpravy lze předběžně usoudit, že vzdání se práva ze služebnosti jednostranným právním jednáním oprávněného nová

zákonná úprava obecně umožňuje. Judikurní závěr o nepřípustnosti jednostranného vzdání se práva ze služebnosti, který se vztahoval k předešlé úpravě, tedy patrně není možné nadále použít.⁷ Před vyslovením definitivního závěru je však nutné se vypořádat s námitkou, že jednostranné vzdání se práva ze služebnosti přípustné není, protože by tím bylo zasaženo do práv povinného ze služebnosti, a proto je nezbytné, aby vždy došlo k dohodě o zrušení služebnosti. S uvedenou námitkou lze polemizovat. Je pravdou, že služebnosti zpravidla nejsou asynallagmatickými právními vztahy a že oprávněný má vůči povinnému kromě práv i určité povinnosti. V praxi se běžně sjednávají například služebnosti za úplat. Kromě toho je oprávněný ze zákona typicky povinen nést náklady na zachování a opravy věci (§ 1263 OZ). Lze tak chápat, že povinný může mít zájem na existenci služebnosti zaprvé proto, že oprávněný je povinen služebnou věc zachovávat a opravovat, a zadruhé proto, že povinnému z existence služebnosti může plynout příjem, o který by přišel, pokud by služebnost zanikla. Na tomto místě je však třeba mít na paměti, že vzdáním se práva ze služebnosti nedochází k zániku celého závazkového vztahu, ale pouze té části závazku, podle níž je povinný povinen něco trpět nebo se něčeho zdržet.⁸ Lze mít za to, že vzdáním se práva ze služebnosti tak nebude do práv povinného na

ZAČÍNÁTE JAKO ADVOKÁT?

SingleCase a Beck-online PRO na rok zdarma.

SingleCase
a Beck-online PRO
zdarma na první rok
od zápisu na ČAK.

Všechny funkce
bez omezení,
k tomu plná
technická podpora.

Po roce **se sami rozhodnete**, jestli chcete pokračovat za plnou cenu nebo ne.

*„Vítám každý čerstvý vítr v advokacii,
proto jsme se s kolegy rozhodli novým
advokátům jejich cestu ulehčit.
SingleCase vám bude dělat pořádek
ve spisu i fakturaci hned od začátku
a do začátku ušetří čas i za asistentku.
Hodně štěstí v podnikání!“*

Pavel Krkoška, CEO SingleCase

SingleCase

beck-online PRO

Získejte přístup zdarma
na zakladamadvokatku.cz

plnění od oprávněného vyplývajících z jejich závazku zasaženo. Argument, že vzdáním se práva služebnosti budou negativně dotčena práva povinného, lze proto považovat za ne zcela přiléhavý. Závěr, že práva povinného nejsou vzdáním se práva relevantně dotčena, implicitně předpokládá i úprava samotného vzdání se práva v ustanovení § 1995 odst. 1 OZ, neboť souhlas povinného se presumuje. Pokud zákon obecně předpokládá, že dlužník automaticky souhlasí se vzdáním se práva věřitele na plnění dluhu, což je jinak v soukromoprávních vztazích konstrukce značně výjimečná, je tím patrně vyjádřena představa zákonodárce, že do práv dlužníka nebude vzdáním se práva zasaženo vůbec, anebo jen v zanedbatelné míře. K tomu je třeba dodat, že dle důvodové zprávy k OZ byl inspirací pro obecnou úpravu vzdání se práva občanský zákoník Québecu,⁹ který vzdání se práva ponechává zcela na vůli oprávněného (věřitele) a nevyžaduje ani dohodu s povinným (dlužníkem), ani jeho souhlas.

Jak je rozebráno výše, jednostranným vzdáním se práva ze služebnosti nezaniká celý právní vztah, ale pouze jeho část obsahující závazek povinného ze služebnosti. Bylo by proto kromě výhrady uvedené v předchozím odstavci možné namítat, že pokud právní vztah nadále trvá, byť v omezeném rozsahu, nedošlo skutečně k zániku služebnosti, ale pouze k jejímu omezení. Lze souhlasit s tím, že právní vztah sice trvá, nicméně s natolik změněným obsahem, že již zřejmě nelze v materiálním smyslu hovořit o existující služebnosti. Nový (změněný) právní vztah bude patrně jakýmsi nepojmenovaným závazkem, podle něhož bude oprávněný zpravidla povinen hradit náklady na zachování a opravu služební věci (povinnost dle ustanovení § 1263 OZ) a plnit jakékoli další smluvené povinnosti. Přestože je uvedené uspořádání pro oprávněného na první pohled zcela nevýhodné, je možné si představit širší vypořádání stran, v němž by vzdání se práva ze služebnosti bylo vykompenzováno.

Na základě výše uvedeného mám za to, že se lze domnívat, že služebnost vzdáním se práva v materiálním slova smyslu zanikne. Podle mého názoru by proto dále nic nemuselo bránit jejímu výmazu z veřejného rejstříku (jednalo-li by se o služebnost tam zapsanou).

Praktické dopady přípustnosti vzdání se práva ze služebnosti

Přijmeme-li závěr, že vzdání se práva ze služebnosti je umožněno, mohlo by to mít dopad na současnou praxi katastrálních

úřadů, které pro výmaz služebnosti zřízené dohodou stran požadují opět pouze dohodu o zrušení služebnosti odsouhlasenou oběma stranami. Návrhy podávané na základě jednostranného vzdání se práva ze služebnosti uskutečněného pouze oprávněným nejsou katastrálními úřady přijímány.

Za vkladovou listinu by nemusela být nadále považována výlučně dohoda stran, ale také potvrzení o zániku práva ve smyslu § 66 odst. 1 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „KatV“). Tato eventualita by mohla být patrně umožněna již zmiňovanou domněnkou souhlasu povinného se vzdáním se práva dle § 1995 odst. 1 OZ. Služebnost by pak zanikla ze zákona doručením jednostranného vzdání se práva ze služebnosti povinnému. Proto z důvodu, že souhlas povinného se presumuje, by katastrální úřady neměly zkoumat, zda se povinný vzdání se práva ze služebnosti bránil a mohlo by jim postačovat potvrzení oprávněného o tom, že povinnému bylo vzdání se práva ze služebnosti doručeno. Ostatně, taková je dnes praxe u jiného právního institutu, a to u zástavního práva, které se z katastru nemovitostí vymazává mimo jiné i na základě jednostranného vzdání se zástavního práva. Katastrální úřadům postačuje, pokud zástavní věřitel podá k žádosti o výmaz zástavního práva vyplněný formulář návrhu na vklad, jehož přílohou je potvrzení ve smyslu § 66 odst. 1 KatV. Praxe je pak taková, že potvrzení musí mimo zákonných náležitostí obsahovat také informaci, že vzdání se zástavního práva bylo před podáním návrhu doručeno zástavnímu dlužníkovi; zástavní věřitel však nemusí prokazovat, že k tomu skutečně došlo (popřípadě zda na to zástavní dlužník jakýmkoli způsobem reagoval) a postačí v tomto smyslu prohlášení zástavního věřitele. Lze si představit, že nastíněná praxe u zástavního práva by mohla být použitelná i pro výmaz služebnosti na základě jednostranného vzdání se práva ze služebnosti.

Závěr

Pro úplnost je ještě vhodné dodat, že závěry v tomto článku by mohly mít širší dopad i na jiné instituty soukromého práva, jako je například zákaz zatížení a zcizení dle § 1761 OZ. I pro jeho zánik v současnosti katastrální úřady požadují dohodu stran, ačkoli by bylo možné se domnívat, že analogicky by mělo postačovat jednostranné vzdání se práva oprávněného ze zákazu zatížení a zcizení. Obdobně jako u služebnosti není zánik zákazu zatížení a zcizení v zákoně spe-

ciálně upraven. Proto lze zřejmě přistoupit k užití obecné úpravy, podle níž by bylo možné v souladu s důsledky vyplývajících z tohoto článku dojít k závěru, že i jednostranné vzdání se zákazu zatížení a zcizení lze považovat za přípustné. ●

Mgr. Petr Hensel

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 6. 11. 2008, sp. zn. 22 Cdo 3619/2008 judikoval, že věcné břemeno nemůže zaniknout na základě jednostranného vzdání se práva ze strany oprávněného zejména proto, že platné právo neobsahuje takové ustanovení, které by tento způsob zániku služebnosti umožňovalo, a věcné břemeno tak nemůže zaniknout jednostranným právním úkonem.
- ² Šilhán, J. in Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1166.
- ³ Důvodová zpráva dostupná na internetové adrese <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>, s. 334.
- ⁴ Kabelková, E. Věcná břemena v novém občanském zákoníku. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 267.
- ⁵ Například Šilhán, J. in Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1167.
- ⁶ Výtisk, M. in Petrov, J.; Výtisk, M.; Beran, V. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 2009.
- ⁷ Již zmíněný Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 11. 2008, sp. zn. 22 Cdo 3619/2008.
- ⁸ Šilhán, J. in Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1166.
- ⁹ Důvodová zpráva dostupná na internetové adrese <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>, s. 467.

Změna právní úpravy ochranných známek již na dohled

Právní úprava ochranných známek setrvala v České republice řadu let konstantní. Poslední stěžejní změny spadají již do roku 2003, kdy nabyl účinnosti, a to v návaznosti na zapracování směrnice Rady Evropských společenství 89/104/EHS ze dne 21. 12. 1988, zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů.¹ Nové předpisy na úrovni komunitárního práva, vydané v polovině prosince 2015, tj. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2424, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství a nařízení Komise (ES) č. 2868/95, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 2869/95 o poplatcích placených Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu a především Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 (dále také jako „směrnice“),² představují zásadní zásah do českého známkového práva, a to jak po stránce hmotněprávní, tak i procesní.

Médií i odbornou veřejností nejčastěji skloňovaná možnost nově registrovat i tzv. netradiční ochranné známky, především pak známky chuťové či čichové, je jistě otázkou zajímavou, s ohledem na katalog připravovaných změn lze však polemizovat, zda ji považovat i za tu nejzásadnější. Ze Společného prohlášení o ztvárnění nových druhů ochranných známek vydaného za účelem definování druhů jednotlivých ochranných známek,³ které sama směrnice, ani vládní návrh zákona⁴ nestanoví, vyplývá, že pro ztvárnění slovní, obrazové, prostorové, poziciční, barevné a známky se vzorem, ale i známky zvukové, pohybové a hologramové se nadále předpokládá i možnost grafického zobrazení (tj. v případě zvuku formou notového zápisu, u pohybu pomocí obrazových nákrešů jednotlivých pozic a pomocí grafické nebo fotografické reprodukce obsahující náhledy v případě známky hologramové) – tedy zde k zásadní změně nedochází.

Skutečnou novotou tak zůstává pouze ochranná známka multimediální a známka zbytková, tedy jiná. Tato jiná známka (pod kterou by bylo možné podřadit právě označení chuťové či čichové), je však definována značně obecně: „Známka se ztvární v jakékoli vhodné formě s využitím všeobecně dostupných technologií, pokud ji lze jasně, přesně, samostatně, snadno dostupným způsobem, srozumitelně, trvanlivě a objektivně reprodukovat v rejstříku, aby bylo příslušným orgánům i veřejnosti umožněno jasně a přesně určit předmět ochrany poskytované vlastníkově ochranné známky.“⁵

Domníváme se, že legislativní změny jsou tak především důsledkem snahy o vytvoření právního rámce, který by měl určitý „náskok“ před životní realitou, avšak praktické využití na sebe ještě nechá řadu let čekat. Ostatně sama směrnice hovoří o tom, že je v podstatě reakcí na překotný rozvoj technologií a internetu za současné snahy uživatelsky zpřístupnit celý registrační proces.⁶ Lze tedy předpokládat, že minimálně kategorii „jiná“ ochranná známka budou přihlašovatelé využívat okrajově a i přístup Úřadu průmyslového vlastnictví bude zpočátku spíše opatrný.

Cílem směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436⁷ a v návaznosti na to i novely zákona č. 441/2003 Sb. o ochranných známkách⁸ však, jak již bylo nastíněno výše, bylo především vytvoření systému zápisu označení, který bude reflektovat požadavky doby na rychlé a kvalitní, ale na druhou stranu i uživatelsky přístupné, řízení. Tento záměr se odrazil v poměrně zásadních změnách procesního charakteru, kterým se však již takové mediální pozornosti dosud nedostalo.

Hlavní změny

- zrušení § 6 stávajícího zákona,⁹ přičemž tento absolutní důvod nemožnosti zápisu označení (pro shodnost se starší ochrannou známkou přihlášenou či zapsanou pro shodné výrobky či služby ve prospěch jiného vlastníka či přihlašovatele) se z režie věcného průzkumu realizovaného Úřadem průmyslového vlastnictví přesouvá jako důvod relativní do dispozice subjektu, jehož práva mohou být přihlá-

kou dotčena. Nově tedy bude odpovědností vlastníka starší ochranné známky, resp. přihlašovatele, aby aktivně prováděl rešerši nově podaných přihlášek a sám hájil případné porušení svého staršího práva;

- s touto změnou souvisí i novela řízení o námitkách, která zavádí oprávnění přihlašovatele označení bránit se námitkám vlastníka podáním žádosti o prokázání užívání starší ochranné známky, byla-li tato zapsána nejméně po dobu 5 let. Lhůta k podání žádosti činí 2 měsíce od doručení námitek k vyjádření a klade na namítajícího vlastníka důkazní břemeno k prokázání toho, že v době 5 let předcházející podání přihlášky nebo ke dni vzniku práva přednosti byla starší ochranná známka řádně užívána nebo k předestření důkazu o existenci řádných důvodů pro její neužívání. Namítajícímu je ke splnění povinnosti stanovena lhůta 4 měsíců, přičemž sankcí je zamítnutí námitek. Vlastníci starší ochranné známky, zapsané po dobu dosahující 5 let, by tak již před podáním námitek měli zvážit, zdali předchozí užívání jsou s to doložit či nikoliv. Na základě společné žádosti přihlašovatele a namítajícího je nově možné v rámci námitkového řízení stanovit dvouměsíční lhůtu k jednání o smírném vyřešení věci;
- ustanovení § 8 zapracovává nová práva svědčící vlastníku ochranné známky, a to možnost zamezit užívání označení jako názvu právnické osoby nebo

BRODEC & PARTNERS

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

KORPORÁTNÍ PRÁVO
ZÁVAZKOVÉ PRÁVO
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
VEŘEJNÁ PODPORA
ČERPÁNÍ Z FONDŮ EU
INSOLVENČNÍ PRÁVO

SPORTOVNÍ PRÁVO
FÚZE A AKVIZICE
MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ
PRÁVO MEZINÁRODNÍHO OBCHODU
PRÁVO NEMOVITOSTÍ
STAVEBNÍ PRÁVO

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

BRODEC&PARTNERS, s.r.o., advokátní kancelář, Rubešova 162/8, 120 00 Praha,
Tel.: +420 224 247 215, Fax: +420 224 247 215, Email: info@akbrodec.cz,
Web: www.akbrodec.cz

Překonáváme
s vámi překážky
již více než 20 let

JELÍNEK

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

www.advokatijelinek.cz

+420 724 794 986

Pardubice ■ Praha ■ Hradec Králové

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VYTRVALOST | TRADICE | ODHODLÁNÍ

obchodní firmy nebo jako součást názvu právnické osoby nebo obchodní firmy a dále užívání označení ve srovnávací reklamě způsobem, který je v souladu s příslušnými právními předpisy o regulaci reklamy. Vlastník starší zapsané ochranné známky má rovněž, dle novely, za určitých podmínek právo bránit přepravě výrobků z třetích zemí do České republiky, pakliže tyto neoprávněným způsobem zasahují do jeho práv;

- zásadní změny doznává dosavadní úprava „ex nunc“ účinků zrušení ochranné známky. Ustanovení § 31a novely zákona o ochranných známkách umožňuje na žádost účastníka řízení, aby zrušení bylo realizováno i ke dni předcházejícímu dataci podání návrhu, tj., dni, kdy pro zrušení vznikl důvod;
- uživatelsky přívětivou změnu představuje nově zakotvená povinnost Úřadu průmyslového vlastnictví informovat vlastníka ochranné známky nejpozději 6 měsíců předem o skutečnosti, že dojde k uplynutí doby platnosti zápisu. Novum pak představuje i možnost podat opo-

děnou žádost o obnovu zápisu v dodatečně lhůtě 6 měsíců po uplynutí doby platnosti, tedy zavedení poshověcí lhůty na poli ochranných známek EU i známek mezinárodních běžně užívané;

- v souladu s požadavky směrnice novela výslovně zakotvuje právo nabyvatele licence vstoupit za účelem uplatnění nároku na náhradu škody do řízení o porušení práv z ochranné známky zahájeného vlastníkem ochranné známky. Cílem směrnice zde bylo vytvořit prostředek pro efektivnější vymáhání práv poškozeného subjektu (totožné právo svědčí i vlastníku kolektivní ochranné známky);
- konečně novela zavádí nový institut certifikačních známek, tedy označení, které mají stvrzovat určitý charakter výrobků nebo služeb, a to především co do kvality, přesnosti či jiných, pro daný produkt specifických, vlastností.

Závěr

Závěrem považujeme za nutné podotknout, že v souvislosti se změnou zákona č. 441/2003

Sb., o ochranných známkách dochází ke zrušení prováděcí vyhlášky č. 97/2004 Sb., přičemž příslušná technická ustanovení jsou nyní zakotvena přímo v zákonné úpravě.

Implementace směrnice musí být realizována členskými státy do 14. 1. 2019, a to s výjimkou článku 45. Vzhledem k tomu, že dne 28. 6. 2018 již Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, jako výbor garanční,¹⁰ doporučil projednání vládního návrhu zákona, dosud nezatíženého relevantními pozměňovacími návrhy, pro třetí čtení, lze přepokládat nabytí účinnosti novely ještě před tímto datem. Zásadní změna dosud poměrně rigidního předpisu je tak již skutečně na dohled. ●

JUDr. Lenka Příkazská, advokátka, společník
Mgr. Martina Švecová, advokátka
HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

Poznámky:

¹ K tomuto dále Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, k dispozici na <http://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?O=8 & T=168>.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách, Úřední věstník EU L 336/1, 23. 12. 2015, s. 1–26. K dispozici na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02015L2436-20151223 & from=EN>.

³ Dostupné na portálu Úřadu průmyslového vlastnictví, k dispozici na https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/ochranne-znamky/tmdn_oz_ztvarneni.html.

⁴ Dle § 1a vládního návrhu zákona „Ochrannou

známkou může být za podmínek stanovených tímto zákonem jakékoliv označení, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal nebo zvuky, pokud je toto označení způsobilé a) odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby a b) být vyjádřeno v rejstříku ochranných známek (dále jen „rejstřík“) způsobem, který příslušným orgánům a veřejnosti umožňuje jasně a přesně určit předmět ochrany poskytnuté vlastníkem ochranné známky.“ Znění vládního návrhu zákona č. 441/2003 Sb. dostupné zde: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8 & CT=168 & CT1=0>.

⁵ Tabulka 1 Společného prohlášení o ztvárnění nových druhů ochranných známek, k dispozici na https://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/ochranne-znamky/tmdn_oz_ztvarneni.html.

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách, Úřední věstník EU L 336/1, 23. 12. 2015, s. 1–26. K dispozici na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02015L2436-20151223 & from=EN>.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady

(EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách, Úřední věstník EU L 336/1, 23. 12. 2015, s. 1–26. K dispozici na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02015L2436-20151223 & from=EN>.

⁸ Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, k dispozici na <http://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?O=8 & T=168>.

⁹ Zákona č. 441/2003 Sb. o ochranných známkách ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ Průběh legislativního procesu je dostupný zde: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8 & t=168>.

Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem

Okamžité zrušení pracovního poměru je z pohledu zaměstnavatele krajním řešením, jak rozvázat pracovní poměr se zaměstnancem. Jeho použití připadá v úvahu pouze v omezených případech.

Dle § 55 zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (dále jen „zákoník práce“), může zaměstnavatel pracovní poměr okamžitě zrušit jen v případě pravomocného odsouzení zaměstnance pro úmyslný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dobu delší než 1 rok, nebo pro úmyslný trestný čin spáchaný při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dobu nejméně 6 měsíců, nebo pokud porušil zaměstnanec povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem. Právě uvedené porušení povinnosti je v praxi jako důvod okamžitého zrušení pracovního poměru nejpoužívanější. Proto se následující text soustředí právě na tento důvod.

Podmínkou platnosti okamžitého zrušení pracovního poměru je mimo jiné dostatečně určitý popis důvodu, pro který se rozhodl zaměstnavatel k uvedenému kroku přistoupit. Důvod okamžitého zrušení pracovního poměru musí být uveden nejen tak, aby bylo zřejmé, který ze zákonných důvodů byl uplat-

něn, ale současně takovým způsobem, aby bylo nepochybné, v jakém konkrétním jednání zaměstnance je spatřován. Skutečnosti, které byly důvodem pro okamžité zrušení pracovního poměru, přitom není potřebné rozvádět do všech podrobností.¹ Měly by však být uvedeny konkrétní údaje o tom, kdy, kde, jakým jednáním a která konkrétní povinnost měla být porušena.²

Důvod okamžitého zrušení pracovního poměru musí vycházet z porušení povinností vycházejících z pracovněprávního vztahu. Porušení jiných povinností nemůže představovat porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci. Jednání zaměstnance, jež má být poměřováno z hlediska případného porušení povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu, musí mít tento zmíněný vztah k výkonu nesamostatné (závislé) práce.³ Nejvyšší soud se např. neztotožnil se zaměstnavatelem, který okamžitě zrušil pracovní poměr zaměstnankyni mimo jiné za to, že „navázala milostný poměr s vedoucím pracovníkem velmi důležitého obchodního partnera zaměstnavatele, otcem rodiny“.

Nejvyšší soud označil za poněkud nadsazenou a v rovině spekulací úvahu zaměstnavatele, že se tím (tj. navázáním milostného poměru) „dopustila žalobkyně úmyslného jednání proti zájmům žalované“.⁴

V praxi může být nejednoznačné posouzení intenzity porušení povinností zaměstnance. Zákoník práce rozlišuje tři stupně, jak může zaměstnanec porušit povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci – méně závažně, závažně nebo zvláště hrubým způsobem. Pouze třetí možnost umožňuje okamžité zrušení pracovního poměru. Pro posouzení intenzity porušení zákoník práce nestanoví, z jakých hledisek má soud vycházet.

Jako obecné vodítko Nejvyšší soud opakovaně uvedl, že „k okamžitému zrušení pracovního poměru může zaměstnavatel přistoupit jen tehdy, jestliže okolnosti případu odůvodňují závěr, že po zaměstnavateli nelze spravedlivě požadovat, aby zaměstnance zaměstnával až do uplynutí výpovědní doby.“⁵ Nejvyšší soud vymezil několik hledisek, ke kterým je třeba při posuzování intenzity porušení pracovní

povinnosti zaměstnance vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci přihlížet. Hodnotit je třeba zejména dosavadní postoj zaměstnance k plnění pracovních úkolů, dobu a situaci, v níž došlo k porušení pracovní povinnosti, jakož i k tomu, zda svým jednáním zaměstnanec způsobil zaměstnavateli škodu.⁶ Pro bližší posouzení případu je třeba nahlédnout do judikatury. Níže lze zmínit některé typové situace, které byly soudy v souvislosti s okamžitým zrušením pracovního poměru zaměstnavatelem posuzovány.

Neomluvená absence v zaměstnání

Zaměstnavatelé mají v některých případech tendenci postihovat nejpřísnějším možným způsobem neomluvenou nepřítomnost v zaměstnání. Okamžité zrušení pracovního poměru však nemusí být platné zejména tehdy, jednalo-li se o jednorázové selhání zaměstnance bez výraznějších negativních následků pro zaměstnavatele. Za porušení povinností zaměstnance zvláště hrubým způsobem totiž nelze považovat např. dva neomluvené pozdní příchody.⁷ Rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením zpravidla odůvodňuje až neomluvené zameškání práce v trvání pěti dnů,⁸ resp. déle trvající neomluvená nepřítomnost zaměstnance v práci.⁹

Útok na majetek zaměstnavatele

Majetek zaměstnavatele představuje hodnotu, která je z pohledu možnosti okamžitého zrušení pracovního poměru výrazně chráněna. Nejvyšší soud konstatoval, že útok na majetek zaměstnavatele, ať už přímý (např. krádeží, poškozováním, zneužitím apod.) nebo nepřímý (např. pokusem odčerpat část majetku zaměstnavatele bez odpovídajícího protiplnění), představuje tak významnou okolnost, že zpravidla již sama o sobě postačuje pro závěr o porušení povinností zaměstnance vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem.¹⁰ I zde je ovšem třeba posuzovat individuální okolnosti případu, a to i s ohledem na škodu způsobenou zaměstnavateli. Ústavní soud např. označil za zcela nepřipadné tvrzení zaměstnavatele, jenž důvody okamžitého zrušení pracovního poměru žalobkyně spatřoval (mimo jiné) v soukromých hovorech firemním telefonem za přibližně 100 Kč.¹¹

Útok na pověst zaměstnavatele

Zaměstnanci někdy z různých důvodů kritizují svého zaměstnavatele. Toto mohou do

určité míry činit, neboť mají právo na svobodu projevu. Jejich jednáním však může dojít k zásahu do práva na zachování dobré pověsti jejich zaměstnavatele. K neoprávněnému zásahu do dobré pověsti nedojde v případě, že jde o kritiku právem přípustnou, resp. kritiku oprávněnou. Taková kritika musí být věcná a konkrétní a současně přiměřená.

Soudy byl projednáván případ, kdy zaměstnanec, televizní reportér, poskytl elektronickému informačnímu zdroji ke zveřejnění výrazně negativní vyjádření o svém zaměstnavateli. Jednalo se o tvrzení o nepřipustném zasahování vedení do zpravodajství, o cenzuře a prosazování PR témat. Nejvyšší soud v dané věci zdůraznil, že přípustná (oprávněná) kritika je zásadně založena na pravdivých (podložených) skutkových tvrzeních a pravdivých podkladech. O takový případ se v projednávané věci nejednalo, neboť tvrzení žalobce o jím popisovaných postupech zaměstnavatele nebyla prokázána. Soudy tak nemohly dovodit, že negativní hodnotící úsudky zaměstnance vycházely z pravdivých podkladů. Nejvyšší soud zároveň konstatoval i intenzitu porušení povinností zaměstnance odůvodňující okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem, když hodnotil osobu zaměstnance (který si ze své pozice redaktora-reportéra musel být vědom negativního dopadu svých vyjádření), závažnost a intenzitu zveřejněných difamujících informací (které byly objektivně způsobily vyvolat u veřejnosti dojem o narušení objektivnosti a vyváženosti informací poskytovaných ve zpravodajských pořadech zaměstnavatele) a přihlédl k tomu, že tak zaměstnanec učinil poté, co odmítl splnit pokyn nadřízeného zaměstnance, aby zasilal dvakrát denně plán připravovaných reportáží, ač mu byl uložen v souladu s právními předpisy.¹²

Konflikty mezi zaměstnanci

Mezi zájmy zaměstnavatele patří mimo jiné udržení klidu na pracovišti. Konflikty mezi zaměstnanci nejsou žádoucí. Z judikatury lze zmínit případ okamžitého zrušení pracovního poměru zaměstnanci, který slovně napadl a hrubě vyhrožoval ublížením na zdraví svému spolupracovníkovi, přičemž důvodem bylo nadprůměrné plnění normy tímto jeho kolegou. Soud prvního stupně i odvolací soud dovodily, že jednání zaměstnance nedosahovalo intenzity odůvodňující okamžité zrušení pracovního poměru. Nejvyšší soud však následně jejich rozhodnutí zrušil, když vytkl odvolacímu soudu, že vzhledem k okolnostem projednávané věci měl přihlížet nejen

k tomu, o jaké jednání se jednalo v obecné rovině (konflikt mezi spoluzaměstnanci), co bylo obecně jeho důvodem (výkon práce jednoho z nich), ale měl vzít v úvahu např. to, zda se jednalo o vzájemný „konflikt mezi spoluzaměstnanci“, anebo spíše o jednostranné slovní napadení, ke konkrétní příčině, která jednání vyvolala (zda to bylo kvalitnější plnění pracovních povinností napadeného kolegy), k délce a závažnosti „konfliktu“ (dotčený měl mít strach, trásl se mu ruce). Měl rovněž zhodnotit osobu žalobce (jeho věk, životní a pracovní zkušenosti, délku trvání pracovního poměru), jeho celkový dosavadní přístup k plnění pracovních úkolů, a přihlídnout k tomu, jaké následky pro zaměstnavatele toto porušení pracovní kázně mělo i z hlediska vztahu k ostatním zaměstnancům.¹³ ●

Mgr. Petr Motýčka, advokát
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2015, sp. zn. 21 Cdo 4761/2014.
- ² Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2016, sp. zn. 21 Cdo 4902/2014.
- ³ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 1. 2017, sp. zn. 21 Cdo 1352/2016.
- ⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2016, sp. zn. 21 Cdo 4902/2014.
- ⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2017, sp. zn. 21 Cdo 1708/2017.
- ⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2016, sp. zn. 21 Cdo 2590/2015.
- ⁷ Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. II. ÚS 1471/14.
- ⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2008, sp. zn. 21 Cdo 2542/2007.
- ⁹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 367/03.
- ¹⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2012, sp. zn. 21 Cdo 2596/2011.
- ¹¹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. II. ÚS 1471/14.
- ¹² Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2017, sp. zn. 21 Cdo 1043/2016.
- ¹³ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2013, sp. zn. 21 Cdo 3325/2012.

POMOZTE NÁM NAKRMIT DĚTI JÍDLEM A LÁSKOU

VĚDĚLI JSTE, ŽE V ČESKÉ REPUBLICE SI

KAŽDÁ 10. RODINA

NEMŮŽE DOVOLIT PLATIT SVÝM DĚTEM ŠKOLNÍ OBĚDY?

TYTO DĚTI PŘÍCHÁZEJÍ O DŮLEŽITOU SOUČÁST PRAVIDELNÉ STRAVY
A NAVÍC ZAŽÍVAJÍ POCIT VYČLENĚNÍ Z DĚTSKÉHO KOLEKTIVU, COŽ
MŮŽE MÍT VELMI NEGATIVNÍ DOPAD NA JEJICH PSYCHICKÝ ROZVOJ.

SOUHLASÍTE S TÍM, ŽE BY V ČR NEMĚLO ŽÁDNÉ DÍTĚ TRPĚT HLADEM?

POKUD ANO, POMOZTE TĚMTO DĚTEM LIBOVOLNOU ČÁSTKOU.
VŠECHNY PŘÍSPĚVKY DO KORUNY POUŽIJEME NA ZAPLACENÍ OBĚDŮ
KONKRÉTNÍM DĚTEM!

ČÍSLO TRANSPARENTNÍHO ÚČTU:

888 555 999 / 5500

WWW.OBEDYPRODETI.CZ

**OBĚDY
PRO DĚTI**

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ PROJEKT IVANY A PAVLA TYRÁČOVÝCH

SE ZÁŠTITOU

S PODPOROU

HLAVNÍ PARTNER

OBĚDY PRO DĚTI S FINANČNÍ PODPOROU MŠMT NA ROK 2016, 2017 A 2018.

Autonomní vozidla a odpovědnost za škodu

Autonomní vozidla jsou v současné době tématem nejen zpravodajských článků referujících o pokrocích v této oblasti nebo i dílčích neúspěších, ale i předmětem seriózních analýz z hlediska své technologické, obchodní či právní stránky.¹ Zároveň jsou úvahy na téma autonomních vozidel zařazovány do širšího kontextu transformace individuální mobility, zjednodušeně řečeno, posunu od vlastnictví klasických automobilů ke sdílení automobilů s prvky umělé inteligence včetně otázek konektivity, platby dle užívání, na míru šitého pojištění placeného taktéž dle spotřeby a telematiky.²

Z právního pohledu je dominantní otázkou odpovědnost za újmu, která bude autonomním vozidlem způsobena. Zde se nabízí hypotéza, nakolik nový občanský zákoník, který do úpravy odpovědnosti zasáhl, bude i pro autonomní vozidla dostatečným právním podkladem, nebo zda bude nutné na měnící se realitu reagovat přijetím úpravy nové.

Pro určení správného právního základu odpovědnosti bude klíčové vyjasnění pojmu „autonomní vozidlo“, resp. správné zařazení míry autonomie dle dostupné škály,³ aby bylo možné autonomní vozidlo podřadit některé z charakteristik používaných občanským zákoníkem v oblasti závazků z deliktů.

Při podřazení některé ze skutkových podstat náhrady škody přichází v případech autonomních vozidel do úvahy hned několik z nich – především škoda z provozu dopravních prostředků jako dosud používaný právní základ odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. S ohledem na autonomní povahu vozidla není ale vyloučena ani úprava škody způsobené vadou výrobku či škody způsobené věcí (tedy v obou případech autonomního vozidla, resp. jeho softwaru), nebo naopak úprava škody z provozní činnosti či dokonce škody způsobené provozem zvlášť nebezpečným (kdy takovým provozem by opět bylo autonomní vozidlo).

Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravního prostředku podle § 2927 o. z. svým přísným charakterem (je-li škoda způsobena provozem, není zproštění odpovědnosti vůbec možné) odpovídá požadavku, aby odpovědnost nesl ten, kdo má z provozu takto komplexních zařízení prospěch. Reguluje se zde i odpovědnost za tzv. vnitřní náhodu,⁴ tedy technickou či jinou závadu na vozidle samotném, kterou by nebylo možné odhalit ani při vynaložení veškeré péče. V tuto chvíli lze předpokládat, že takovou

technickou závadou by byla i závada například na softwaru ovládajícím řízení. Odpovědnou osobou je zde provozovatel, což nemusí být vždy řidič vozidla, a v kontextu nástupu platform pro sdílení vozidel bude určení provozovatele pro tyto případy (v různých možných variantách) ještě dalším úkolem pro aplikační praxi.

Z hlediska charakteru autonomního vozidla pak bude zřejmě častěji než dosud přicházet v úvahu odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku podle § 2939 o. z., a to jak kupujícímu (zpravidla provozovateli vozidla), tak i třetím osobám. Zejména třetí osoby zde mají na výběr, zda se obrátí na provozovatele, nebo na výrobce, přičemž zvolí zpravidla toho z nich, kde budou mít vyšší šanci na vymození svých práv – ať už z důvodu solventnosti nebo z důvodu, že odpovědnost už bude prokázána v rámci předchozího trestního či přestupkového řízení.

Jakkoli ostatní uvedené skutkové podstaty také v určitých konstelacích naplňují potřebu stanovit odpovědnost ve vztahu k autonomním strojům a zařízením, v případě autonomního vozidla jakožto dopravního prostředku pokryje přísná a široce koncipovaná odpovědnost dle § 2927 o. z. zřejmě veškerý potřebný okruh otázek. Tyto skutkové podstaty budou dopadat spíše na případy jiných prvků umělé inteligence mimo rámec pro-

vozu dopravy. Pro autonomní vozidla však mohou být relevantní tam, kde tato vozidla způsobí škodu jinak než svým provozem jakožto dopravního prostředku, například v rámci již zmíněné konektivity (propojení s jinými vozidly, infrastrukturou či internetovou sítí).

Shora uvedené představuje pouze základní přehled možných otázek, které v souvislosti s odpovědností za škodu autonomní vozidla přinesou. Na první pohled poskytuje nový občanský zákoník právní základ pro řešení těchto otázek, byť zcela přesné podřazení konkrétním skutkovým podstatám bude ještě úkolem pro další výklad. Zároveň je zřejmé, že v kontextu dynamických změn v odvětví mobility zahrnujících nejen autonomní vozidla, ale i různé modely jejich sdílení, bude provozní praxe předkládat praxi právní celou řadu otázek, které dosud nebyly nastoleny. ●

Jan Procházka, advokát a partner
Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář

Deloitte.
Legal

Poznámky:

¹ Analýza České asociace pojišťoven – tisková zpráva dostupná online na http://www.cap.cz/images/tiskove-zpravy/171213_TZ_autonomni_vozidla.pdf, cit. 27. 6. 2018; Kolaříková, L.: Odpovědnost (za) robota aneb právo umělé inteligence. Bulletin advokacie (online), <http://www.bulletin-advokacie.cz/odpovednost-za-robota-aneb-pravo-umele-inteligence?browser=mobi>, cit. 27. 6. 2018.

² Corwin, S., Vitale, J., Kelly, E., Cathles, E.: The future of mobility (online). <https://www2.deloitte.com/insights/us/en/focus/future-of-mobility/transportation-technology.html>, cit. 27. 6. 2018.

³ Zde odkazují na škálu vypracovanou Society of Automotive Engineers (SAE) dostupnou například online na <https://www.nhtsa.gov/technology-innovation/automated-vehicles-safety>, cit. 27. 6. 2018.

⁴ Srov. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014), 1. vydání, C. H. Beck, 2014, § 2927, marg. 28.

Provize z obchodního zastoupení

Smlouva o obchodním zastoupení je v obchodněprávní sféře často užívaným smluvním institutem. Jednou z podstatných náležitostí smlouvy o obchodním zastoupení je úplatnost, kdy strana zástupce za splnění podmínek poskytuje zprostředkovateli finanční plnění (provizi). V praxi bývají běžné spory o nároky na zaplacení provize a určení její výše. Článek se bude podrobněji zabývat případy, kdy (ne)má zprostředkovatel nárok na úhradu provize ze své činnosti jako obchodního zástupce a určení výše této provize, pokud není stanovena.

Současná právní úprava smlouvy o obchodním zastoupení má kořeny v právu unijním, konkrétně ve Směrnici Rady ze dne 18. prosince 1986 o koordinaci právní úpravy členských států týkající se nezávislých obchodních zástupců (86/653/EHS). Právní úprava České republiky proto koresponduje s právní úpravou v dalších unijních státech. Zdrojem užitečných informací a názorů proto pro nás mohou být i komentáře zahraničních autorů, zahraniční judikatura, stejně jako rozhodnutí Evropského soudního dvora.

Provizí se rozumí finanční plnění zastoupeného vůči obchodnímu zástupci, na které mu vzniká nárok po splnění podmínek stanovených smlouvou o obchodním zastoupení nebo zákonem. Za provizi se považuje každá část úplaty, jejíž výše se mění v závislosti na množství a hodnotě uzavřených obchodů, tj. všechny finanční složky smlouvy, které závisí na těchto proměnných. Vyvratitelná právní domněnka pak stanovuje, že náklady spojené s obchodním zastoupením jsou zahrnuty ve výši ujednané provize. Právo obchodního zástupce na úhradu nákladů mu

náleží až v případě vzniku nároku na úhradu provize. Záleží ovšem na ujednání stran, zda zastoupený poskytne obchodnímu zástupci paušální nebo jiným způsobem ujednáním úhradu určenou na náklady na provoz obchodního zástupce, tedy odměnu, která není závislá na množství a hodnotě uzavřených obchodů.

Ustanovení § 2499 – 2508 občanského zákoníku zakotvují stranám standard, podle kterého se práva a povinnosti smluvních stran, tedy obchodního zástupce a zastoupeného, řídí, pokud si strany v rámci smluvní autonomie nedohodly odlišné podmínky pro úhradu provize. Obecně lze konstatovat, že výši provize, okamžik vzniku práva na provizi, splatnost provize a dobu trvání smlouvy si mohou strany ujednat samy. Od ujednání občanského zákoníku se lze sice smluvně odchýlit, nikoli však od ujednání uvedených v § 2519, pokud by bylo v neprospěch obchodního zástupce. Právní úprava sice chrání obchodního zástupce, nicméně tato ochrana by neměla nepřiměřeně zasahovat do práv zastoupeného a už vůbec by neměla ovlivňovat samotné posuzování nároků na

úhradu provize ve prospěch obchodního zástupce.

Občanský zákoník podrobně upravuje podmínky vzniku nároku obchodního zástupce na úhradu provize. Tento nárok mu vznikne tehdy, pokud spolu strany jednájí v režimu obchodního zastoupení (a nikoli například v režimu kupní smlouvy), tedy v případě, kdy: „...obchodní zástupce jako nezávislý podnikatel dlouhodobě vyvíjí pro zastoupeného činnost směřující k uzavírání určitého druhu obchodů zastoupeným nebo k ujednání obchodů jménem zastoupeného a na jeho účet...“ Pokud má mít obchodní zástupce nárok na úhradu provize, je zapotřebí, aby činnost vyvíjel dlouhodobě a jeho činnost směřovala k uzavření obchodu, a to jménem zastoupeného a na jeho účet. Uvedené skutečnosti platí pouze pro vztahy z nevýhradního obchodního zastoupení. V případě zastoupení výhradního na určeném rozhodném území náleží obchodnímu zástupci provize ze všech obchodů, které zastoupený na tomto území uskuteční. To platí i v případě, že je obchodní zastoupení sjednáno jako výhradní pro určitý okruh zákazníků bez

ohledu na území. Uvedené vychází například primárně již z rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 12. 12. 1996, Georgios Kontogeorgas proti Kartonpak AE, C-104/95: „...pokud je obchodní zástupce odpovědný za jistou geografickou oblast, má nárok na provizi z obchodů se zákazníky z této oblasti, i když se na jejich uzavření aktivně nepodílel. Pokud je zákazníkem právnická osoba, musí se pojem „zákazník patřící do oblasti“ vykládat jako oblast, kde zákazník (PO) reálně vyvíjí své obchodní aktivity. Pokud je vyvíjí na rozličných místech, nebo pokud je zástupce činný na rozličných místech, uplatní se další faktory, jako místo sjednání, místo doručení zboží, místo sídla.“

Rozhodujícími prameny pro posouzení nároků z obchodního zastoupení jsou vedle zákona v tomto pořadí – a) smlouva, b) zvyklosti stran (místně a komoditně podmíněné) a c) rozumnost poměřovaná okolnostmi uskutečněného jednání. Pro vznik práva na provizi musí být splněna příčinná souvislost mezi činností obchodního zástupce a odpovídajícím výsledkem, za který je provize dohodnuta. Může jím být pouhé obstarání příležitosti, uzavření obchodu nebo až okamžik splnění smlouvy.

V aplikační praxi mohou nastat problémy v situaci obchodního zastoupení nevýhradního, kdy se obchodní zástupce bude dožadovat uhrazení provize za uzavřený obchod, k jehož uzavření ovšem významnější měrou přispělo jednání samotného zastoupeného nežli jednání obchodního zástupce. Stejně tak může docházet k nárokování provizí z obchodů, které nebyly uzavřeny, a to s odůvodněním ze strany obchodních zástupců, že obchod nebyl splněn z důvodů na straně zastoupeného, ač pouze nedošlo ke vzájemné shodě zastoupeného a třetí osoby na smluvních podmínkách. I v případě smluv o obchodním zastoupení je zapotřebí sledovat smysl a účel zákona. Ten klade na činnost obchodních zástupců požadavky vyvinutí systematického a konstantního úsilí ve prospěch uzavření určitého obchodu a vystupování v jeho rámci v pozici osoby hájící zájmy zastoupeného, respektive výslovně s tou podmínkou, že obchodnímu zástupci není dovoleno zároveň být činný pro třetí osobu, se kterou obchod ujednává. Nároky na úhradu provize je zapotřebí posuzovat výše uvedenou optikou.

Činnost obchodního zástupce musí přímo směřovat k uzavření obchodu. Ke splnění podmínek na nárokování provize tak nesta-

čí například pouze seznámení dvou budoucích obchodních partnerů prostřednictvím obchodního zástupce, když pak následně tyto partneři obchodují mezi sebou. V takovém případě jednání obchodního zástupce chybí pro nárokování provize veškeré předpoklady – systematicčnost, konstantnost a potřebné úsilí. Stejně tak nelze spravedlivě požadovat úhradu provize, pokud zastoupený jednal se třetí osobou o uzavření smlouvy, nicméně k jejímu uzavření nedošlo. Občanský zákoník v ustanovení § 2507 zcela jasně hovoří o tom, že právo na provizi nevznikne, nesplní-li se obchod z důvodů na straně zastoupeného. Zákon tak hovoří pouze o nesplnění obchodu (jinými slovy o nesplnění ujednaných podmínek smlouvy), nikoli o jeho uzavření. Pokud tedy nedojde k uzavření smlouvy mezi zastoupeným a zákazníkem, obchodní zástupce nemá nárok na zaplacení provize, pokud si strany nesjednaly ve smlouvě, že bude poskytnuta příležitost k uzavření obchodu. V tomto případě by se pak úhrada provize vztahovala pouze na ten obchod, o kterém strany bezprostředně jednaly, nikoli však na další obchod. Pro uznání nároku na provizi z následného obchodu v řadě je vyžadována další aktivita obchodního zástupce. Obchodní zástupce může nárokovat provizi i po zániku obchodního zastoupení, nicméně obchod musí být uzavřený především v důsledku jeho činnosti a v přiměřené době nebo na základě objednávky třetí osoby zastoupenému ještě v době účinnosti smlouvy. Přiměřená doba je neurčitý pojem. Dle našeho názoru lze za přiměřenou dobu po účinnosti smlouvy považovat stejně dlouhou dobu, po kterou obchodní zástupce za dobu trvání smlouvy usiloval o uzavření obchodu.

Možné spory nastávají rovněž v případě, kdy se zboží zastoupeného dostane na rozhodné území nebo přímo ke třetí osobě přes další osobu odlišnou od obchodního zástupce a bez jeho přispění. Zde se věc posuzuje stejným způsobem ať v případě zastoupení výhradního, tak zastoupení nevýhradního. Pokud situaci posoudíme pohledem zastoupení nevýhradního, tak pro úhradu provize zřejmě nejsou splněny podmínky, protože nebyly naplněny zákonné požadavky, tj. obchod nebyl uzavřen v důsledku činnosti obchodního zástupce a nebyl ani uzavřen se zákazníkem. V případě výhradního obchodního zastoupení je pak situace obdobná, jak je blíže stanoveno i v rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 17. 1. 2008, Paul

Chevassus-Marche proti Groupe Danone, C-19/07: „Obchodní zástupce, kterému je svěřena určitá územní oblast, nemá nárok na provizi z obchodů, které uzavřeli zákazníci patřící do této oblasti s třetí osobou, pokud se na nich přímo nebo nepřímo neúčastnil zmocnitel.“ Ke stejnému závěru lze dojít, pokud obchodní zástupce má na starosti i konkrétně určené zákazníky.

Pro uplatnění nároku z obchodního zastoupení je zapotřebí, aby byla smlouva uzavřena mezi zastoupeným a třetí osobou, zákazníkem. V případě výhradního zastoupení není zapotřebí přispění obchodního zástupce na rozdíl od zastoupení nevýhradního, které přispění vyžaduje. Pokud ovšem zboží doputuje k zákazníkovi nikoli napřímo, ale přes některý další subjekt, obchodní zástupce nárok na úhradu provize nemá.

Provize nemusí být stranami vždy ujednána, v takovém případě zákon stanoví, že obchodní zástupce má právo na provizi ve výši odpovídající zvyklostem v místě jeho činnosti a s přihlédnutím ke druhu zboží nebo služeb, které jsou předmětem obchodů. Pokud nejsou takové zvyklosti, má zástupce právo na provizi v rozumné výši zohledňující podstatné okolnosti jednání. Zákon sice stanoví postup, jakým způsobem dospět k výši provize, pokud tato není ujednána, ovšem jedná se o neurčitý pojem. V praxi záleží na argumentační schopnosti stran pro obhájení navrhované výše provize, případně tuto otázku může zodpovědět až znalec.

Závěrem doporučujeme stranám, aby měly co nejpodrobněji stanovená kritéria pro vznik a výplatu provize mezi zastoupeným a obchodním zástupcem včetně určení výše provize a případně dalších složek nákladů a nespolehaly se tak pouze na zaběhnutou praxi stran. Aby bylo předejito případným sporům, je třeba uvádět přesné definice, jakož i podmínky pro vznik nároku na provizi. Mějme na paměti, že obchodní praxe je velmi pestrá a je tak zapotřebí pečlivě analyzovat a zvažovat každý konkrétní obchod. ●

Mgr. Bc. Jindřich Jílek
Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

JELÍNEK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

EST 1898

T·M·LEWIN

LONDON

OC Nový Smíchov | Centrum Chodov | Palladium | Centrum Černý Most | OC Olympia Brno | NG Myslбек

NOVÁ KOLEKCE

nejen skvěle
padnoucích košil

www.tmlewin.cz

Způsoby řešení úpadku ve Spojeném království

Podle právní úpravy insolvenčního řízení platné na území České republiky platí, že úpadek lze v zásadě řešit třemi způsoby:¹ konkursem, oddlužením a reorganizací s tím, že posledně jmenovaný způsob je využíván pouze marginálně.² Nejedná se však o jediné možné způsoby řešení úpadku. Právní úprava v Evropě je různorodá a často značně odlišná od tuzemské. Typickým příkladem je Spojené království.³ Tato krátká stať si proto klade za cíl přiblížit anglickou právní úpravu čtenáři a v určitých aspektech ji srovnat s tou českou.

Insolvenční řízení v České republice je upraveno zákonem č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, v platném znění („insolvenční zákon“), jenž obsahuje hmotněprávní i procesněprávní normy. Základními právními předpisy upravujícími insolvenční řízení v Anglii jsou Insolvency Act z roku 1986⁴ („Insolvency Act“) a Insolvency Rules z roku 1986⁵ („Insolvency Rules“). Insolvency Act a Insolvency Rules jsou vzájemně provázané, přičemž první z nich představuje hmotněprávní předpis, druhý pak předpis procesněprávní. Rozdíl mezi českým a anglickým insolvenčním právem tak můžeme najít už v jeho samotné systematice. Oba uvedené předpisy striktně rozlišují mezi úpadkem jednotlivce a úpadkem obchodní společnosti a, na rozdíl od insolvenčního zákona, neobsahují žádnou obecnou část, jež by byla společná pro oba tyto subjekty. Později byla britským parlamentem přijata úprava, která měla modernizovat anglické insolvenční řízení zejména pokud jde o obchodní společnosti. Jednalo se o Enterprise Act z roku 2002,⁶ třetí stěžejní předpis upravující anglické insolvenční říze-

ní. Posledním ze základních anglických insolvenčních předpisů je Companies Act z roku 2006⁷ („Companies Act“).

Jde-li o způsoby řešení úpadku,⁸ jsou tyto závislé na skutečnosti, zda jde o úpadek jednotlivce, nebo obchodní společnosti. Níže budou rozebrány způsoby řešení úpadku týkající se právě obchodních společností.

Insolvency Act ve spojení s Companies Act obsahují celkem pět způsobů, jak řešit úpadek obchodní společnosti. Jde o:

- i) správu obchodní společnosti (administration);
- ii) dobrovolnou dohodu (company voluntary arrangement);
- iii) vypořádací smlouvu (creditors' scheme of arrangement);
- iv) jmenování konkurzního správce (receivership); a
- v) likvidaci (liquidation/winding up).

Nicméně pouze dva z těchto způsobů⁹ mají za následek ukončení fungování obchodní společnosti jako takové.

i) Správa obchodní společnosti

Správa obchodní společnosti představuje sanační způsob řešení úpadku dlužníka. Tento typ řízení je zahájen jmenováním správce (administrator), a to buď soudem nebo jiným subjektem.¹⁰ Primárním cílem tohoto způsobu řešení úpadku je zachování provozu dlužníkovy obchodní závodu. Nelze-li tento primární cíl naplnit, nebo je-li to výhodnější pro věřitele, měl by správce uskutečnit sekundární cíl, jímž je dosažení výsledku, který je pro věřitele výhodnější než okamžitá likvidace dlužníka.

Správce je po svém jmenování povinen převzít správu obchodní společnosti v úpadku a nadále vystupuje jako její statutární orgán. Dosavadní jednatel společnosti zůstává ve funkci, nicméně nemůže právně jednat bez souhlasu správce. Ve lhůtě osmi týdnů od svého jmenování je správce povinen věřitelům a společníkům společnosti zaslat návrh řešení úpadku dlužníka (statement of proposals) a pozvánku na první schůzi věřitelů. Celý proces musí dle

zákona skončit nejpozději do 1 roku od jeho zahájení. Tato lhůta může být ze strany soudu prodloužena.

Správa obchodní společnosti jako způsob řešení úpadku je na poměry anglického insolvenčního práva vysoce formalizovaný proces a svým charakterem nejvíce připomíná reorganizaci upravenou v insolvenčním zákoně.

ii) Dobrovolná dohoda

V případě dobrovolné dohody se jedná o neformální (nicméně závazné) ujednání mezi obchodní společností a jejími nezajištěnými věřiteli. Jejím cílem je upravit (resp. snížit) výši dluhů společnosti vůči věřitelům. Dobrovolnou dohodu standardně věřitelům navrhuje statutární orgán společnosti. Ten nejprve jmenuje tzv. insolvenčního odborníka (insolvency specialist), který ve spolupráci se soudem posoudí, zda je dohoda proveditelná finančně a zda má šanci získat potřebný souhlas věřitelů.¹¹

Pokud většina věřitelů dohodu schválí, je tato závazná pro všechny nezajištěné věřitele včetně těch, kteří hlasovali proti jejímu přijetí. Pro zajištěné věřitele závazná není, ledaže vyslovili s uzavřením dobrovolné dohody souhlas.

Obchodní společnosti většinou řeší svůj úpadek za pomoci dobrovolné dohody zejména proto, že se jedná o neformální a rychlé řešení. Vyhnou se tak mnohem formálnějšímu řízením, která představují především správa obchodní společnosti a likvidace.

iii) Vypořádací smlouva

Vypořádací smlouva je dohoda schválená soudem a uzavřená mezi společností a jejími věřiteli. Jedná se o institut, který je jako jediný ze všech zde uváděných upraven v Companies Act.¹² Všechny ostatní lze nalézt v Insolvency Act. Na první pohled je sice vypořádací smlouva podobná dobrovolné dohodě. Liší se však v několika podstatných aspektech.

Vypořádací smlouva je totiž formálnější a soud při jejím uzavírání hraje důležitější roli než při sjednávání dobrovolné dohody. Její uzavření navrhuje soud sama společnost a přímo v návrhu je povinná vymezit, se kterými z věřitelů má v úmyslu vypořádací smlouvu uzavřít. Jakmile smlouvu schválí soud, je závazná pro všechny věřitele uvedené v návrhu.

iv) Jmenování konkurzního správce

Pokud se obchodní společnost dostane do platební neschopnosti, má jakýkoli její zajištěný věřitel možnost jmenovat konkurzního správce. Ten má za úkol zpeněžit věc, jež zajišťuje jeho pohledávku a zároveň se snažit o zachování provozu dlužníkovy závodu.

Jakmile je konkurzní správce jmenován, stává se automaticky držitelem zástavy a je povinen ji bez zbytečného odkladu zpeněžit. Výtěžek zpeněžení poté připadne zajištěnému věřiteli, který správce jmenoval.

v) Likvidace

Anglické právo rozlišuje celkem tři druhy likvidace. Dobrovolnou (voluntary liquidation), nedobrovolnou (compulsory liquidation) a likvidaci podle speciálního insolvenčního režimu v souladu se zákonem Banking Act z roku 2009,¹³ jež se však uplatní pouze v případech, kdy je dlužníkem banka nebo stavební společnost.

Nedobrovolná likvidace představuje proces, jenž je nejvíce podobný českému insolvenčnímu řízení (to však platí jen pro případy, kdy je úpadek dlužníka řešen konkursem). Zahajuje se podáním insolvenčního návrhu,¹⁴ který je oprávněn podat zásadně dlužník (tj. společnost), nebo kterýkoli z věřitelů.¹⁵ Vyhoví-li soud insolvenčnímu návrhu, vydá následně likvidační příkaz (winding-up order) a jme-

nuje úředního správce (administrator) a likvidátora (liquidator). Ti společně odpovídají za průběh insolvenčního řízení a jejich funkce je téměř totožná s funkcí insolvenčního správce podle českého práva.

Obecně lze říci, že anglické insolvenční právo se mnohem více než české snaží o záchranu společností, které se dostanou do úpadku. Jako ilustraci lze použít následující statistiku. Profesorka Vanessa Finch uvádí, že 79 (resp. 62) % společností, které projdou anglickým insolvenčním řízením (když nepočítáme likvidaci) se podaří částečně (resp. kompletně) zachránit.¹⁶ Zároveň platí, že v České republice je úpadek řešen reorganizací v naprosto mizivém počtu případů, z nichž pouze některé vedou v konečném důsledku k záchraně dlužníka. V tomto ohledu má české insolvenční právo ještě co dohánět, otázkou však zůstává, zda je na české trhu dostatek subjektů, které si záchranu zaslouží. ●

Mgr. David Urbanec
Václav Mánek
DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.

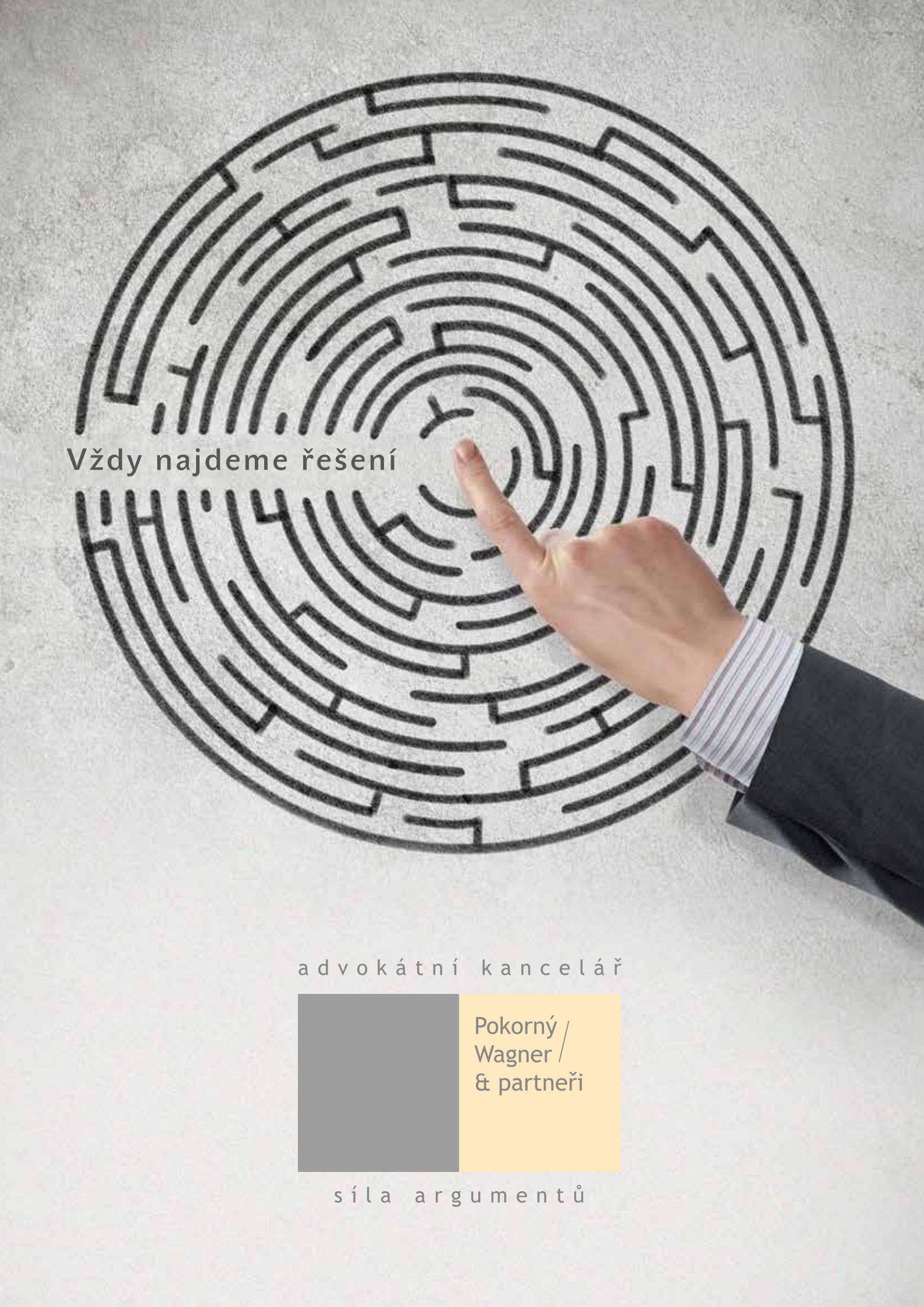

Poznámky:

- ¹ To platí, odhlédneme-li od zvláštních způsobů řešení úpadku, které insolvenční zákon vyhraňuje pro finanční instituce – viz ustanovení § 367 a následující insolvenčního zákona.
- ² Např. v roce 2017 bylo v ČR povoleno pouze 20 reorganizací. Viz https://www.creditreform.cz/fileadmin/user_upload/CR-International/local_documents/cz/Presseartikel/Tiskova_zprava_vyvoj_insolvenci_v_CR_v_roce_2017.pdf.
- ³ Resp. Anglie, Skotsko a Wales, na něž bude dále v textu odkazováno jako na Anglii. Pro Severní Irsko platí odlišná právní úprava než ta zmiňovaná dále v textu.
- ⁴ Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1986/45/contents>.
- ⁵ Dostupné z: <http://www.legislation.gov.uk/uksi/1986/1925/contents/made>.
- ⁶ Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/40/contents>.
- ⁷ Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/>

[ukpga/2006/46/contents](https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/46/contents).

- ⁸ Zde je nutné podotknout, že anglické insolvenční právo používá pojem finanční problémy spíše než úpadek. Pro účely této statě bude používán pojem úpadek.
- ⁹ Konkrétně se jedná o jmenování konkurzního správce a o likvidaci společnosti.
- ¹⁰ V každém případě však musí být osoba správce schválena ze strany soudu.
- ¹¹ Je nutné získat souhlas tří čtvrtin věřitelů přítomných na schůzi věřitelů počítáno podle výše pohledávek.
- ¹² Jmenovitě jde o části 26 a 27 tohoto předpisu.
- ¹³ Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2009/1/contents>.
- ¹⁴ Section 129(2) zákona Insolvency Act.
- ¹⁵ Section 124(1) zákona Insolvency Act.
- ¹⁶ Corporate Insolvency Law Perspectives and Principles. 2nd ed. Leiden: Cambridge University Press, 2009. ISBN 9780511539916, s. 144.

A hand in a business suit points its index finger towards the center of a large, circular maze drawn on a light-colored wall. The maze is a complex, concentric pattern of black lines. The hand is positioned on the right side of the frame, with the sleeve of a dark suit and a striped shirt cuff visible.

Vždy najdeme řešení

a d v o k á t n í k a n c e l á ř

Pokorný /
Wagner /
& partneři

s í l a a r g u m e n t ů

Váš specialista na:

- corporate governance
- fúze a akvizice
- pracovní právo
- řešení sporů

ŠPIČKOVÁ KVALITA
PRÁVNÍCH SLUŽEB

VYSOKÁ ODBORNOST
VŠECH ČLENŮ TÝMU

DLOUHOLETÁ
ZKUŠENOST

OSOBNÍ VZTAH
S KLIENTY
A POROZUMĚNÍ
JEJICH POTŘEBÁM

Váš partner na právním poli

Pomáhejte s námi. Podpořte náš PRO BONO projekt

www.detibezdluhu.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9, 110 00 Praha 1

T: (420) 222 220 775
F: (420) 222 220 804
E: info@vcv.cz

[WWW.VCV.CZ](http://www.vcv.cz)

Má zdravotně nezpůsobilý zaměstnanec nárok na odstupné při skončení pracovního poměru tzv. fikcí dohody?

Rozváže-li zaměstnavatel se zaměstnancem pracovní poměr neplatně, stanoví zákoník práce přesný postup, jenž musí zaměstnanec uplatnit k ochraně svých práv. Kromě toho, že musí neplatnost výpovědi nebo okamžitého zrušení pracovního poměru napadnout ve dvouměsíční prekluzivní lhůtě u soudu, je třeba, aby současně zaměstnavateli oznámil, že trvá na dalším zaměstnávání, neboť s tímto oznámením spojuje zákoník práce dva důsledky. Za první, pracovní poměr zaměstnance trvá i nadále a za druhé, ode dne oznámení vzniká zaměstnanci nárok na náhradu mzdy nebo platu.¹

Pokud však zaměstnanec napadne žalobou platnost výpovědi nebo okamžitého zrušení pracovního poměru, aniž by zaměstnavateli oznámil, že trvá na dalším zaměstnávání, jeho pracovní poměr, i když je výpověď nebo okamžité zrušení určeno soudem za neplatné, přesto zanikne tzv. fikcí dohody, a to uplynutím výpovědní doby, byla-li dána neplatná výpověď, případně dnem, kdy měl pracovní poměr zrušením skončit, byl-li pracovní poměr zrušen okamžitě nebo ve zkušební době.²

Zákoník práce spojuje nárok na odstupné výhradně s výpovědí danou zaměstnavatelem z důvodů uvedených v § 52 písm. a) až d) zák. práce nebo dohodou z týchž důvodů. Z jazykového výkladu daného ustanovení by se dalo dovodit, že zaměstnanci odstupné nenáleží, pokud pracovní poměr zanikl tzv. fikcí dohody. Obdobný závěr zastávala dosud i odborná literatura, např. Drápal uvádí, že „při skončení pracovního poměru fikcí dohody zaměstnanci nenáleží odstupné, neboť k dohodě nedošlo z důvodů uvedených v § 52 písm. a)–d), ale za splnění předpokladů, podle nichž nastala podle § 69 odst. 3 fikce výpovědního důvodu podle § 52 písm. c).“³

Otázku, zda zaměstnanci, který nemůže konat dosavadní práci pro pracovní úraz, nemoc z povolání, nebo ohrožení takovou nemocí, náleží odstupné v případech, že jeho pracovní poměr zanikl fikcí dohody ve smyslu § 69 odst. 3 zák. práce, řešil Nejvyšší soud v rozsudku, sp. zn. 21 Cdo 4578/2017.

Skutkový stav

V posuzovaném případě zaměstnankyně utrpěla pracovní úraz, následkem něhož byla

v pracovní neschopnosti déle než jeden rok. Zaměstnavatel s ní na základě závěrů lékařského posudku rozvázal pracovní poměr výpovědí podle ustanovení § 52 písm. e) zákoníku práce z důvodu, že pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost. Zaměstnankyně následně sdělila zaměstnavateli, že nesouhlasí s výpovědním důvodem uvedeným ve výpovědi, avšak neoznámila, že trvá na tom, aby ji zaměstnavatel dále zaměstnával.

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 3 bylo určeno, že výpověď je neplatná. Vzhledem k tomu, že zaměstnankyně zaměstnavateli neoznámila, že trvá na dalším zaměstnávání, zanikl její pracovní poměr tzv. fikcí dohody ve smyslu § 69 odst. 3 zákoníku práce dnem, kdy uplynula výpovědní doba.

Za tohoto stavu se zaměstnankyně domáhala úhrady odstupného ve výši dvanáctinásobku průměrného výdělku, neboť dle jejího tvrzení se stala nezpůsobilou k výkonu práce v důsledku pracovního úrazu. Soud prvního stupně i odvolací soud žalobu zamítl s poukazem, že pracovní poměr zanikl fikcí dohody, a nikoliv výpovědí dle § 52 písm. d) zákoníku práce (zaměstnanec nesmí konat práci pro pracovní úraz).

Z odůvodnění

Povinnost zaměstnavatele přidělovat zaměstnanci pouze práci, která odpovídá jeho zdravotnímu stavu, je jednou ze základních povinností všech zaměstnavatelů vůči jejich zaměstnancům. Z toho, že existují různé pracovní vztahy a druhy, které mohou zaměstnanci vykonávat, je zřejmé, že také požadavky na zdravotní stav zaměstnanců se mohou významně lišit. Vždy ale bude platit, že zaměstnavatel může zaměstnanci přidělovat jen takovou práci,

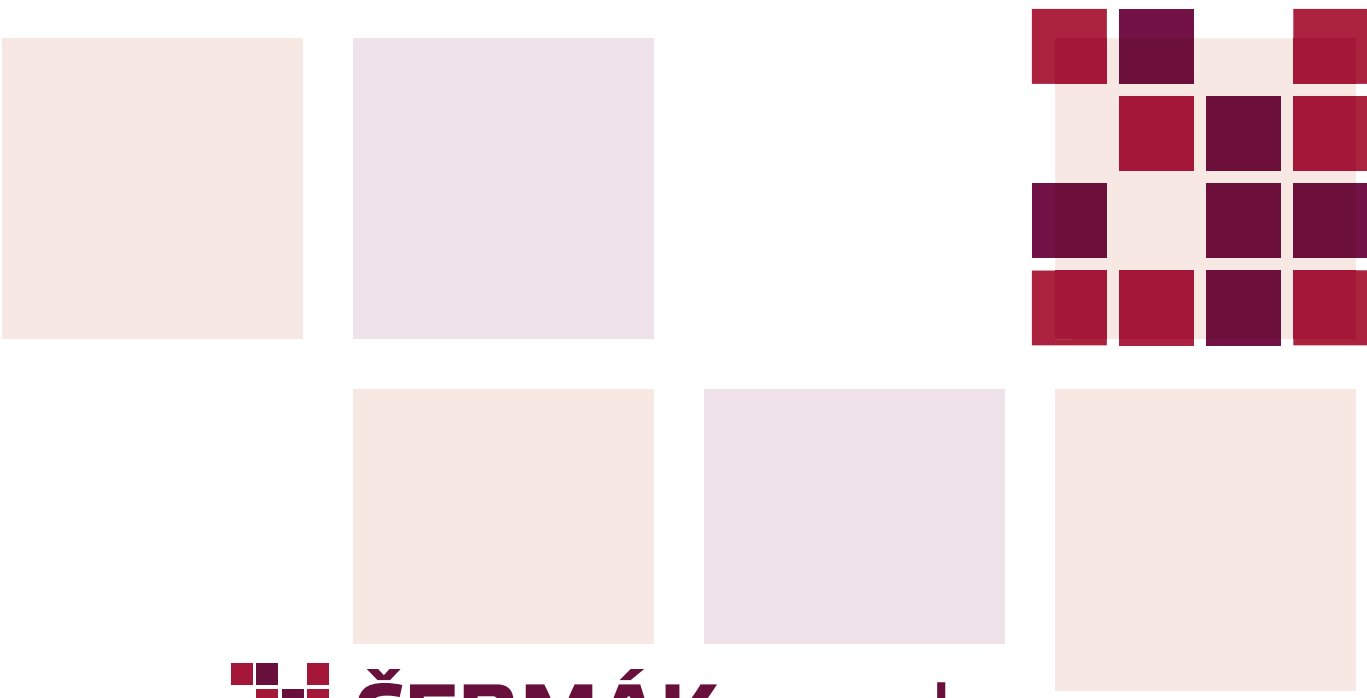
kteřá odpovídá jeho zdravotní způsobilosti.⁴

Nesmí-li zaměstnanec podle lékařského posudku vydaného příslušným lékařským zařízením nebo rozhodnutí příslušného správního úřadu, který lékařský posudek přezkoumává, dále konat dosavadní práci pro pracovní úraz, nemoc z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí, je zaměstnavatel povinen převést zaměstnance na jinou práci (§ 41 odst. 1 písm. b) zák. práce), která je pro něho vhodná vzhledem k jeho zdravotnímu stavu a schopnostem a pokud možno i k jeho kvalifikaci (§ 41 odst. 6 zák. práce).

Není-li možné dosáhnout účelu převedení převedením zaměstnance v rámci pracovní smlouvy, může ho zaměstnavatel převést i na práci jiného druhu, než byl sjednán v pracovní smlouvě, a to i kdyby s tím zaměstnanec nesouhlasil (srov. § 41 odst. 3 zák. práce).

Se zaměstnancem, který nemůže konat práci pro pracovní úraz, nemoc z povolání nebo ohrožení touto nemocí, může zaměstnavatel také rozvázat pracovní poměr výpovědí dle § 52 písm. d) zák. práce. Zákon však zaměstnavateli nepředepisuje, zda má převést zaměstnance na jinou vhodnou práci,⁵ nebo dát zaměstnanci výpověď z pracovního poměru.⁶ Z toho důvodu je volba na zaměstnavateli, který může dát zaměstnanci výpověď, i kdyby měl možnost ho převést na jinou práci.

Naopak však platí, že nemá-li zaměstnavatel pro zaměstnance jinou vhodnou práci, nebo není ochoten jej převést na jinou vhodnou práci, ač takovou práci má, je povinen se zaměstnancem rozvázat pracovní poměr výpovědí podle ustanovení

ČERMÁK a spol.

advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Jsme advokátní a patentová kancelář se zaměřením na právo duševního vlastnictví, zejména průmyslová práva a ochranné známky, a dále na obchodní a občanské právo. Po právní stránce jsme veřejnou obchodní společností advokátů a poskytujeme právní služby podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění. Disponujeme týmem více než čtyřiceti odborníků na právo a průmyslověprávní problematiku, včetně patnácti advokátů a pěti patentových zástupců. Na trhu jsme od června 1990. Čermák a spol. je nositelem řady domácích i zahraničních ocenění. K našim klientům dlouhodobě patří přední české i zahraniční společnosti.

V oblasti průmyslových práv provádíme rešerše, zajišťujeme podávání přihlášek patentů, užitných a průmyslových vzorů, ochranných známek, označení původu a zeměpisných označení, topografií polovodičových výrobků, a to včetně přípravy nezbytných podkladů. Přímou zastupujeme před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, Úřadem priemyselného vlastníctva SR, Evropským patentovým úřadem v Mnichově a Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (ochranné známky a vzory) v Alicante, jakož i před Světovou organizací duševního vlastnictví v Ženevě. V ostatních zemích a teritoriích spolupracujeme s rozsáhlou sítí osvědčených podobně zaměřených kancelářů. Zajišťujeme průmyslověprávní ochranu po celém světě, vypracováváme vhodné strategie při postupu získávání průmyslověprávní ochrany včetně příslušných rozpočtů. Zajišťujeme správu a údržbu portfolií průmyslových práv. Zastupujeme ve sporných řízeních týkajících se průmyslových práv, zejména v určovacím řízení, v řízení o neplatnosti patentu, zrušení užitného vzoru, v řízeních o prohlášení neplatnosti a o zrušení ochranných známek. Zastupujeme rovněž před soudy v ČR a SR ve věcech porušování práv k duševnímu vlastnictví, ve věcech nekalé soutěže a občanskoprávních a obchodních sporech. Zastupujeme též ve sporných řízeních před Evropským patentovým úřadem a Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (ochranné známky a vzory).

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol.

Elšísky Peškové 15 | 150 00 Praha 5

tel.: +420 296 167 111 | fax: +420 224 946 724 | e-mail: info@apk.cz, intelprop@apk.cz

www.cermakaspol.cz

§ 52 písm. d) zák. práce nebo dohodou ze stejného důvodu.⁷

Podle ustanovení § 67 odst. 1 zák. práce zaměstnanci, u něhož dochází k rozvázání pracovního poměru výpovědí danou zaměstnavatelem z důvodů uvedených v § 52 písm. d) zák. práce nebo dohodou z těchto důvodů (nezpůsobilost k výkonu práce pro zdravotní úraz, nemoc z povolání nebo ohrožení touto nemocí), přísluší při skončení pracovního poměru odstupné ve výši nejméně dvanásinásobku průměrného výdělku.

Podle ustanovení § 69 odst. 2 zák. práce rozvázal-li zaměstnavatel pracovní poměr neplatně, avšak zaměstnanec neoznámí, že trvá na tom, aby ho zaměstnavatel dále zaměstnával, platí, pokud se se zaměstnavatelem nedohodne písemně jinak, že jeho pracovní poměr skončil dohodou,

- a) byla-li dána neplatná výpověď, uplynutím výpovědní doby,
- b) byl-li pracovní poměr neplatně zrušen okamžitě nebo ve zkušební době, dnem, kdy měl pracovní poměr tímto zrušením skončit; v těchto případech má zaměstnanec právo na náhradu mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku za dobu výpovědní doby.

Ze smyslu a účelu ust. § 67 odst. 1 věty druhé zák. práce vyplývá, že pro vznik nároku zaměstnance na odstupné je rozhodující, že pracovní poměr zaměstnance skončil, neboť dále nemůže pokračovat z důvodu zdravotní nezpůsobilosti zaměstnance k výkonu dosavadní práce pro pracovní úraz, nemoc z povolání nebo ohrožení touto nemocí.⁸ Okolnost, který z účastníků pracovněprávního vztahu svým právním úkonem skončení pracovního poměru vyvolal a jakým způsobem k jeho skončení došlo, není z hlediska tohoto ustanovení podstatná.

Pokud tedy skutečným důvodem zdravotní nezpůsobilosti zaměstnance k výkonu dosavadní práce je pracovní úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto nemocí, náleží zaměstnanci odstupné i tehdy, pokud pracovní poměr skončil fikcí dohody nastalou v důsledku toho, že neoznámil zaměstnavateli, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával (§ 69 odst. 2 zák. práce).

Nemá-li totiž zaměstnavatel pro zaměstnance jinou práci, která je pro něho vhodná vzhledem k jeho zdravotnímu stavu a schopnostem a pokud možno i k jeho kvalifikaci, je oznámení zaměstnance, že trvá na tom, aby

ho zaměstnavatel dále zaměstnával (a tedy aby mu dále přiděloval práci, kterou nesmí vykonávat), neplatným právním úkonem pro rozpor se zákonem, neboť zaměstnavatel nesmí zaměstnanci přidělovat práci, kterou zaměstnanec nesmí konat pro pracovní úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí. Případné oznámení o trvání na dalším zaměstnávání proto nemůže mít za následek další trvání pracovního poměru, který s tímto oznámením spojuje ustanovení § 69 odst. 1 zák. práce.

V posuzované věci proto nemůže obstát závěr, že zaměstnankyni odstupné nenáleží, neboť její pracovní poměr skončil na základě fikce dohody. Soudy se v dalším řízení musí zabývat tím, zda byl skutečným důvodem zdravotní nezpůsobilosti zaměstnankyně k výkonu dosavadní práce pracovní úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto nemocí, anebo zda zaměstnankyně pozbyla dlouhodobě způsobilost konat dále dosavadní práci vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, který nebyl způsoben pracovním úrazem, onemocněním nemocí z povolání nebo ohrožením touto nemocí. V závislosti na tom pak zaměstnankyni bude nebo nebude náležet odstupné.

Závěr

Z výše uvedeného plyne, že pokud skončí pracovní poměr zaměstnance fikcí dohody po neplatném rozvázání pracovního poměru výpovědí ze strany zaměstnavatele, a současně důvodem skončení pracovního poměru je zdravotní nezpůsobilost zaměstnance k výkonu dosavadní práce pro pracovní úraz (či nemoc z povolání nebo ohrožení takovou nemocí), přísluší takovému zaměstnanci právo na odstupné ve výši nejméně dvanásinásobku průměrného výdělku (za podmínky, že se zaměstnavatel zcela nezpřestil své odpovědnosti podle § 367 odst. 1 zák. práce).

Nejvyšší soud tak upřednostnil teleologický výklad ust. § 69 odst. 3 zák. práce před výkladem čistě gramatickým. Je však třeba zdůraznit, že výše uvedený závěr nelze dle našeho názoru aplikovat paušálně na všechny výpovědní důvody uvedené v § 52 písm. a) až c) zák. práce. Zatímco v případě pracovního úrazu, nemoci z povolání nebo ohrožení touto nemocí, nemůže být oznámení zaměstnance o trvání na dalším zaměstnávání platným právním jednáním, neboť zaměstnanec nesmí dosavadní práci konat a zaměstnavatel mu ji ani nesmí přidělovat, tento závěr se neuplatní například ve vztahu k výpověd-

nímu důvodu dle § 52 písm. c) zák. práce (nadbytečnost zaměstnance). V tomto případě totiž zaměstnavatel může zaměstnanci přidělovat dosavadní práci a v případě, že tak učiní, je zaměstnanec povinen práci konat.

Rozváže-li tedy zaměstnavatel se zaměstnancem neplatně pracovní poměr výpovědí dle § 52 písm. c) zák. práce a zaměstnanec neoznámí zaměstnavateli, že trvá na dalším zaměstnávání, v důsledku čehož pracovní poměr zanikne fikcí dohody ve smyslu § 69 odst. 3 zák. práce, odstupné zaměstnanci dle našeho názoru nenáleží, neboť skutečným důvodem pro skončení pracovního poměru není nadbytečnost zaměstnance ve smyslu § 52 písm. c) zák. práce. ●

Mgr. Matěj Říčanek
Karolína Placzková
LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.

LEGALITÉ
 LAWYERS

Poznámky:

- ¹ Viz § 69 zák. práce.
- ² § 69 odst. 3 zák. práce.
- ³ BĚLINA, M.; DRÁPAL L. Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. s. 446.
- ⁴ Viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 12. 2013, sp. zn. 21 Cdo 3075/2012.
- ⁵ § 41 odst. 1 písm. b) zák. práce.
- ⁶ § 52 písm. d) zák. práce.
- ⁷ Slově „může dát“ v úvodní části ustanovení § 52 zák. práce („zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď“) je za těchto okolností třeba přikládat význam „musí dát“.
- ⁸ Viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2018, sp. zn. 21 Cdo 5825/2016.

Implementace GDPR jako výzva pro korporátní compliance

Implementace požadavků obecného nařízení o ochraně osobních údajů (General Data Protection Regulation, GDPR)¹ přinesla do českého podnikatelského prostředí celou řadu nových podnětů, které se kromě jiného projevují i ve zvýšeném zájmu o bezprostředně související oblast tzv. korporátní compliance (Corporate Compliance).

Tento důsledek má přitom svůj logický základ již v prosté skutečnosti, že standardní a nedílnou součástí každého systému korporátní compliance je právě i dotčená dílčí oblast compliance na úseku ochrany osobních údajů a soukromí (Data Protection & Privacy Compliance), která nyní v souvislosti s účinností GDPR nabyla zcela zásadním způsobem na svém významu. Vzhledem k tomu se pak GDPR a implementace jeho požadavků do korporátní praxe nepochybně stává i jednoznačnou výzvou pro další rozvoj a prosazování korporátní compliance u obchodních společností v České republice, a to hned v několika směrech.

GDPR a zajištění souladu (compliance)

Zajištění souladu chování obchodní korporace s požadavky právních předpisů tvoří

samu podstatu korporátní compliance, což je pro oblast ochrany osobních údajů a soukromí základním smyslem a požadavkem i obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Jestliže GDPR v článku 24 i v jiných svých ustanoveních výslovně trvá na nutnosti zajištění souladu každého zpracování osobních údajů s požadavky GDPR, není to ve své podstatě nic jiného, než jednoznačné právní prosazení konceptu compliance i v této oblasti. Zatímco totiž dosavadní právní předpisy, směrnice 95/46/ES a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, kolem povinnosti systémového zajištění souladu jednání správce osobních údajů s požadavky právní úpravy spíše opatrně našlapovaly, tak obecné nařízení je již v tomto směru nejen jednoznačné a výslovné, ale především zcela striktní a nekompromisní.

Tato skutečnost je o to významnější, že právní úprava funkce compliance pro obchodní

společnosti, s výjimkou její výslovné úpravy pro vybrané finanční instituce v rámci jejich sektorové regulace (banky, pojišťovny, investiční společnosti a investiční fondy aj.), fakticky abscentuje a je omezena na několik dílčích „compliance ustanovení“, jako je např. ustanovení § 5 odst. 2 antidiskriminačního zákona.² Zásadní změnu do pojetí a významu korporátní compliance v České republice přineslo s účinností od 1. prosince 2016 až nové ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, které upravuje možnost právnické osoby se při splnění stanovených podmínek zprostit trestní odpovědnosti.

V těchto širších souvislostech se tak GDPR jeví jako další přelomová změna, která zásadním způsobem posiluje význam korporátní compliance, a to nejen v oblasti ochrany osobních údajů a soukromí.

Styčné plochy GDPR a korporátní compliance

Z hlediska vzájemných styčných ploch mezi korporátní compliance a GDPR jde v zásadě o několik dílčích témat, jejichž jmenovatelem je především oběma oblastem společný aspekt řízení rizik související se zpracováním, sdílením a výměnou velkého rozsahu podnikových dat, včetně osobních údajů. V tomto směru je zvláště úzká provázanost GDPR s compliance nejen v oblasti ochrany osobních údajů a soukromí, ale i soutěžní compliance.³

S ohledem na tyto skutečnosti je přitom zřejmé, že požadavky GDPR, ať již vyplývají přímo z obecného nařízení anebo budou dále rozvíjeny v rozhodnutích Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (dosud tzv. vodítka Pracovní skupiny WP29), jsou neobyčejně silnou inspirací pro celou sféru korporátní compliance. Jestliže vezmeme takové dílčí požadavky, jako je např. důraz na různé formy datového auditu, posuzování vlivu na ochranu dat, monitoring a včasné varování, centralizaci bezpečnosti dat anebo jejich komplexní zabezpečení, tak to všechno jsou postupy společné i pro korporátní compliance.

Jako zcela konkrétní témata se v tomto směru nabízí rovněž vliv nové právní úpravy GDPR na nastavení a provádění jednotlivých nástrojů a procedur v rámci korporátní compliance, zejména při provádění jejich specifických nástrojů označovaných jako Compliance Due diligence a Compliance audit, anebo problematika vzájemného vztahu mezi osobou pověřenou funkcí compliance (Compliance Officer) a pověřencem pro ochranu osobních údajů (Data Protection Officer) ve smyslu ustanovení článku 37 a násl. GDPR.

Implementace požadavků GDPR

Pokud hovoříme o významu nové evropské právní úpravy ochrany osobních údajů pro korporátní compliance, není tato zdaleka omezena pouze na nové koncepční přístupy a východiska GDPR. Velmi inspirativním a s konceptem korporátní compliance i bezprostředně souvisejícím konceptem je i samotný proces implementace požadavků GDPR. Tento proces totiž vychází nejen z vlastní nové právní úpravy, ale zčásti je nepochybně ovlivněn i standardními principy zavádění a prosazování compliance u obchodních korporací.

Obecně přitom lze konstatovat, že oba procesy, tj. proces implementace požadavků GDPR a proces implementace korporátní compliance, jsou co do svých jednotlivých fází i používaných postupů prakticky shodné, zvláště pokud porovnáme dotčenou úpravu GDPR a příslušné standardy vycházející z mezinárodní normy ISO 19600: Compliance Management Systems.

Jestliže je totiž implementace GDPR jakožto forma zajištění souladu veškerého zpracování s jeho požadavky založena na třech základních postulátech – tj. na vstupní analýze a identifikaci rizik, na organizačních, technických a jiných opatření k zajištění souladu zpracování s požadavky GDPR a na dokumentaci těchto opatření – tak jde o prakticky o shodnou konstrukci, která je používána ke standardizovaným procesům zavádění Compliance Management Systému (CMS). V tomto směru, kdy se oba procesy velmi jasně prolínají a vzájemně ovlivňují, se pak ve vztahu k implementaci požadavků GDPR někdy hovoří jako o zavedení věcně omezeného typu CMS, kterým je Data Protection Management System.

GDPR a možnosti certifikace

Poslední oblastí, ve které představuje obecné nařízení o ochraně osobních údajů silnou výzvu pro další rozvoj korporátní compliance, je oblast certifikace jakožto kvalifikované formy prokazování souladu s právními požadavky. Ve vztahu ke compliance je přitom třeba konstatovat, že právě otázka certifikace, i přes již shora zmiňovaný mezinárodní standard ISO 19600, stále zůstává slabým místem korporátní compliance.

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů upravuje dva hlavní instituty, které lze považovat za určitou formu certifikace provedené implementace požadavků GDPR, a to tzv. kodexy chování a tzv. osvědčení o ochraně údajů. Zatímco ohledně přistoupení ke kodexům chování, které mají dle jednotlivých odvětví (oborů) vydávat sdružení nebo jiné subjekty zastupující různé kategorie správců nebo zpracovatelů, nelze hovořit o certifikaci v pravém slova smyslu, tak v případě osvědčení o ochraně údajů tomu nepochybně je. Osvědčení o ochraně údajů má totiž sloužit k prokázání souladu operací zpracování údajů s GDPR a bude vydáváno subjekty akreditovanými k vydávání osvědčení (certifikátů) od dozorového úřadu, resp. Českého institutu pro akreditaci jakožto vnitrostátního akreditačního orgánu České republiky.

Vzhledem k očekávanému zájmu obchodních společností jakožto správců osobních údajů o tuto formu certifikace prokazování souladu s právními požadavky GDPR lze přitom předpokládat, že tento proces může postupně vést i k prolomení dosavadních obav či nezájmu o certifikaci již zavedených Compliance management systémů.

I v tomto směru je tak možné novou právní úpravu ochrany osobních údajů považovat za výzvu pro další rozvoj korporátní compliance, zvláště, když se GDPR stává základem pro dosud nebývalý rozvoj její nedílné součásti, kterou je oblast Data Protection & Privacy Compliance. ●

**JUDr. Pavel Koukal, advokát, Associate Partner
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.**

Rödl & Partner

Poznámky:

- ¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).
- ² Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).
- ³ Blíže srov.: Koukal, P.: Soutěžní compliance a GDPR. ANTITRUST, 2018, č. 1, s. 21–24.

Hromadné žaloby – budoucnost českého procesního práva?

Vláda na začátku dubna 2018 schválila věcný záměr zákona o hromadných žalobách. Návrh koncepčně vychází z úpravy ve Spojených státech amerických, kde mají tzv. class actions velký vliv na tamní právní a podnikatelské prostředí. Hromadná žaloba však není institutem kontinentálního právu zcela cizím, obdobu hromadné žaloby znají například v Norsku, Polsku nebo Německu.

Institut hromadné žaloby by měl především sloužit v případech, kdy náklady spojené s individuálním vymáháním práva soudní cestou převyšují, a to často několikanásobně, hodnotu práva samotného. Typickým příkladem takové situace budou spotřebitelské spory s výrobcí, kteří neuznávají práva z vadného plnění. Ač by tak spotřebitel měl právo na slevu např. 500 Kč, je zjevné, že za současné situace je pro něj vysoce nevýhodné pouštět se do soudního sporu. Právě tuto racionální apatii současného stavu by měly hromadné žaloby řešit.

Spotřebitelské spory zdaleka nejsou jediným okruhem otázek, které by se hromadnou žalobou měly dát řešit. Naopak, hromadné žaloby by mohly své uplatnění najít například

v oblasti nekalosoutěžního jednání či ochrany životního prostředí.

Navrhovaná úprava

Jak již bylo zmíněno výše, hromadnou žalobu bude možné s výjimkou zákonem stanovených výjimek uplatnit ve všech oblastech. Vyloučena budou, z podstaty věci, statusová či rodinněprávní řízení či nároky proti státu na náhradu škody dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Nejspíše bude vyloučena i oblast korporátních sporů, ačkoliv například při squeeze-outech si užitečnost hromadné žaloby představit lze.

Co se typu žalob týče, nebudou hromadné žaloby nijak omezeny. Bude tak možné žalovat na plnění, podávat negatorní (zápůrčí) žaloby i žaloby určovací.

Hromadné žaloby obecně mohou fungovat ve dvou režimech. Jedná se buď o tzv. opt-out režim, u kterého jsou, zjednodušeně řečeno, účastníky řízení všechny osoby mající v téže věci obdobný nárok. Druhý režim je režim opačný, tzv. opt-in, kdy se osoby s obdobným právem účastní řízení, pouze pokud se tak samy rozhodnou. Je tak zjevné, že režim opt-out je mnohem zásadnějším zásahem do současné právní úpravy. Návrh počítá s oběma variantami, nicméně preferuje a jako výchozí variantu uvádí právě variantu opt-out.

I v režimu opt-out samozřejmě nebude nikdo k účastenství nucen proti své vůli a účastník se může rozhodnout, že z řízení vystupuje, ať už z toho důvodu, že chce svůj nárok uplatňovat individuálně nebo protože svůj nárok uplatňovat nechce. Tento režim návrh předkládá jako ideální pro spory o vysokém počtu osob s obdobným nárokem, kde bude poměrně snadné určit jejich skupinu (například všichni kupující určitého výrobku, vlastníci nemovitosti v určité oblasti...). Návrh nabízí jako ideální počet osob pro tento režim 30 a více.

Opt-in dle návrhu naopak dává smysl v případech o menším počtu účastníků, kde jsou vyšší nároky, které již hraničí s částkou, u které by se vyplatilo i individuální řízení.

Aby bylo možno v řízení o hromadné žalobě pokračovat, bude třeba mimo výše zmíněného splnit i další obecné zákonem stanovené podmínky. Jen při jejich splnění bude žalobě udělena tzv. certifikace a bude možno v řízení pokračovat.

V první, certifikační, fázi bude soud pouze posuzovat, zda jsou splněny podmínky řízení a zda nejde o zneužití práva. V této fázi bude řízení individuální bez svolávání potenciálních účastníků, i této fáze se však zúčastní žalovaný. Tato část řízení je pak zakončena buď vydáním kladného certifikačního usnesení umožňujícího projednat hromadnou žalobu meritorně, nebo zastavením řízení o hromadné žalobě. Proti takovému usnesení bude přípustné odvolání.

Pokud je žalobě vydána certifikace, uveřejní soud informaci o tomto sporu na k tomu zřízeném centrálním místě – období insolvenčního rejstříku. Další vhodný způsob uveřejnění pak určí soud v certifikačním usnesení a pověří jím správce skupiny. Lze si představit například informování pomocí e-mailů, dopisů či místního rozhlasu.

Návrh zákona počítá se specifickým postavením určitých účastníků řízení. Mezi žalobci by hrál nejdůležitější roli tzv. zástupce skupiny. Jedná se o osobu či osoby, na základě jejichž případu budou meritorně rozhodována práva ostatních členů skupiny.

Návrh počítá i s tzv. správcem skupinových nároků. Mělo by se jednat o „investora“ hromadné žaloby, který zároveň bude procesně vystupovat v roli žalobce. V případě úspěchu ve věci by pak měl nárok na podíl na celkové vysouzené částce – podíl by se posuzoval dle rizikovitosti věci. Naopak by však správce skupinových nároků nesl sám riziko prohry ve sporu – v takovém případě by hradil protistraně náhradu nákladů řízení. Správce bude potřebovat zvláštní akreditaci, které bude udělovat ministerstvo spravedlnosti. Správce skupiny by mohla vykonávat právnická i fyzická osoba, která musí mít vysokoškolské magisterské vzdělání. Nebude třeba mít vzdělání právnické, v takovém případě však bude pro skupinu povinné zastoupení advokátem. Návrh počítá též s rolí spolků zřízených na ochranu vybraných zájmů (obdobně jako dnes fungují spotřebitelské spolky dle zákona na ochranu spotřebitele).

Pro řízení o hromadné žalobě bude příslušný krajský soud, příp. speciálně určené krajské či obvodní soudy.

Soudní poplatek by se měl odvíjet od fáze řízení. V certifikační fázi bude soudní poplatek stanoven v pevné výši. Až pokud bude certifikace udělena, vyměří se soudní poplatek v procentuální výši z žalované částky, pokud se žaluje na peněžitě plnění. V případě hromadné žaloby na peněžitě plnění v obou režimech ponese poplatkovou povinnost v certifikační i meritorní fázi osoba, která žalobu podala, tedy správce skupiny v opt-out režimu a spolek nebo zástupce skupiny u opt-in režimu. Správce skupiny v opt-out režimu nese riziko, že v případě neúspěchu bude protistraně hradit náhradu nákladů řízení. U opt-in žalob pak v případě neúspěchu ponесou náklady řízení všichni členové skupiny společně a nerozdílně.

Námítky a obavy

Proti samotnému konceptu hromadných žalob existuje v kontextu kontinentálního práva několik námitek, se kterými se návrh snaží vypořádat. Jednou z nich je, že v režimu opt-out se z právního pohledu projednávají nároky členů skupiny proti jejich vůli, že dochází k porušení práva člena skupiny svůj nárok neprojednávat. K tomuto návrh uvádí, že institut je zaměřen naopak na případy, kdy člen skupiny by svůj nárok vymáhat chtěl, ekonomicky se mu to však nevyplatí. Navíc je mu zachována možnost z řízení vystoupit.

Dalším okruhem námitek pak například je, že člen řízení se o řízení a možnosti vymození svého nároku nedozví. Právě kvůli této obavě návrh počítá jednak s centrálním veřejným systémem informování o hromadných sporech, tak i s určením způsobu informování v usnesení o certifikaci. Existují také obavy o možném zneužití institutu za účelem poškození dobré pověsti konkurenta, např. v případě medializace (šikanózního) sporu. I kvůli této obavě je zavedena certifikační fáze, ve které by se měly šikanózní návrhy odhalit a zamítnout.

Závěr

Institut hromadné žaloby by byl v českém právu novinkou (i když jeho určité aspekty již české právo zná). Ač je již věcný návrh poměrně v pokročilé fázi zpracování, těžko ho lze zatím podrobovat konkrétní kritice. Nabízí se však například otázka, zda by neměl být preferován spíše opt-in režim, tedy aby každý žalobce mohl sám aktivně rozhodnout, zda do sporu vůbec bude chtít vstoupit. Návrh ještě zdaleka není v paragrafovém znění a spolu s odchodem ministra spravedlnosti je na konkrétní debaty ještě čas, přesto by však mohl otevřít diskusi o obecné potřebnosti institutu hromadné žaloby. ●

Mgr. Jan Krampera, partner

Mgr. Tereza Dosedělová, advokát

Lukáš Vacek, právní asistent

**Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.**

dvořák || hager & partners
advokátní kancelář

PROZKOUMEJTE
VŠE, CO SE DÁ

visitdubai.com

Nález Ústavního soudu České republiky sp. zn. Pl. ÚS 35/17 ze dne 27. června 2018 ve věci tzv. restituční tečky č. 2

Plénium Ústavního soudu České republiky (dále jen „Ústavní soud“) vyhovělo dne 27. června 2018 senátorskému návrhu na zrušení tzv. restituční tečky č. 2 a zrušilo uplynutím dne 30. června 2018 předmětná ustanovení zákona č. 185/2016 Sb., kterým se měnil zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu (dále jen „SPÚ“) a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále také „Restituční tečka č. 2“).

Restituční tečka č. 2 ukončovala s účinností od 1. 7. 2018 tzv. princip naturální restituce, tj. možnost oprávněných osob dle zákona o půdě (zák. č. 229/1991 Sb.) domoci se v restituci vydání tzv. náhradních pozemků za pozemky jim v minulosti nevydané, s tím, že od shora citovaného data měly být restituční nároky restituentů vypořádávány výhradě formou peněžité náhrady podle ust. § 16 odst. 1 zákona o půdě.

Výše peněžité náhrady byla přitom stanovena v cenách k roku 1991. Neústavnost poskytování finančních náhrad v cenách k roku 1991 byla konstatována ze strany Ústavního soudu již v nálezu čj. II. ÚS 4139/16, ze dne 18. července 2017. V tomto rozhodnutí je explicitně uvedeno, že finanční náhrada za nevydané pozemky má být s ohledem na restituční zákony přiměřená a rozumná. Při výpočtu

finanční náhrady podle ust. § 16 odst. 1 a § 28a zákona o půdě musí být dle Ústavního soudu postupováno obdobně jako v případě finanční náhrady podle ust. § 13 odst. 1 a 4 zákona o mimosoudních rehabilitacích.^{1,2}

Východiska právní úpravy provedené zákonem č. 185/2016 Sb.

Nepřímá novela zákona o půdě zpracovaná v rezortu Ministerstva zemědělství v době ministrování Mariana Jurečky (KDU-ČSL) měla dle své důvodové zprávy zajistit řádné a hospodárné nakládání se zemědělskou půdou v majetku státu a příslušnosti hospodaření pro SPÚ bez dopadů na státní a veřejné rozpočty.³

Tohoto cíle mělo být dosaženo velice sporným postupem, a to odnětím práva oprávněných osob na naturální restituci. Jak vyplývá

z písemného odůvodnění zrušujícího nálezu Ústavního soudu, ani závěr předkladaatele o tom, že navrhovaná úprava nebude mít žádné dopady do rozpočtů, nebyl věcně správný (Ústavní soud doslova v bodě 68. nálezu uvedl, že „zákonodárce přijal právní úpravu, o jejíchž skutečných rozpočtových dopadech nebyl příslušnými orgány řádně informován“).

Restituční tečka č. 2 byla kritizována již v době svého vzniku, kdy např. současná senátorka a bývalá ústavní soudkyně, JUDr. Eliška Wagnerová, Ph.D., na její adresu v Senátu uvedla, že je v rozporu s dosavadní judikaturou Ústavního soudu, Nejvyššího soudu i Evropského soudu pro lidská práva s tím, že pokud bude citovaná novela přijata, budou se všichni restituenti soudit, což ve výsledku povede k vysokým finančním nákladům na straně státu.⁴

Přijaté řešení navíc začalo v praxi vyvolávat problémy, které zakládaly řadu dalších soudních sporů, o čemž svědčilo i velké množství sporů/žalob podávaných oprávněnými osobami proti SPÚ před nabytím účinnosti tzv. Restituční tečky č. 2.

Na nesprávnost v postupu státu bylo poukazováno i v odborném tisku, kde bylo uváděno, že Restituční tečka č. 2 je v rozporu s principy demokracie, bylo dále poukazováno na to, že stát zachází nerovně s „obyčejnými“ restituenty dle zákona o půdě na rozdíl od církevních restitucí a nutnosti Restituční tečky č. 2 zrušit jako takovou.⁵

Řízení před Ústavním soudem

K Ústavnímu soudu byla ústavní stížnost senátory podána dne 16. listopadu 2017.⁶

Účastníky řízení před Ústavním soudem byla skupina 18 senátorů (jako navrhovatelka) a Parlament České republiky (jako účastník č. 1 – Poslanecká sněmovna a jako účastník č. 2 – Senát). Navrhovatelka byla v soudním řízení právně zastoupena JUDr. Martinem Purkytem, advokátem. (Na přípravě úspěšného návrhu na zrušení tzv. Restituční tečky č. 2 se podílela rovněž advokátní kancelář KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.)

Jak bylo uvedeno shora, Ústavní soud podané ústavní stížnosti vyhověl a v odůvodnění svého rozhodnutí zejména zdůraznil skutečnost, že Restituční tečka č. 2 by zakládala nerovnost v rámci srovnatelné skupiny oprávněných osob, když by zde existovaly osoby, jejichž nárok byl či bude uspokojen formou výdeje náhradního pozemku, a dále pak osoby v obdobném postavení, jejichž nárok by byl, navíc bez jejich zavinění, uspokojen pouze peněžitou formou, navíc zcela nedostatečnou. To Ústavní soud považoval za zcela nepřipustné.⁷

Ústavní soud se jednak zabýval kontextuálním posouzením ústavnosti samotné lhůty zakládající tzv. druhou restituční tečku a dále napadenou právní úpravu podrobil testu proporcionality, jelikož dle názoru ústavních soudců zjevně zasahovala do legitimního očekávání oprávněných osob (tj. zdali právní úprava sleduje legitimní cíl, vhodnosti zvoleného prostředku zásahu a zdali újma na základním právu oprávněných osob je přiměřená).

Ústavní soud se v této souvislosti zabýval vyřešením tzv. předběžných otázek, tzn. otáz-

kou existence dostatečného množství pozemků ve vlastnictví státu, jež mohou být použity jako náhradní pozemky (zde došel Ústavní soud k závěru, že stát má stále dostatečné množství pozemků, které by bylo lze použít jako tzv. restituční náhrady podle zákona o půdě) i otázkou hodnoty dosud neuspokojených restitučních nároků – zde Ústavní soud uzavřel, že stát se v důsledku napadené právní úpravy – ve spojení s nutností ústavně souladného řešení případných finančních náhrad – dostal do rozporuplné situace, neboť na jedné straně stát tvrdí, že již není schopen vypořádat dosavadní restituční nároky formou náhradních pozemků, na straně druhé – přinejmenším v době přijetí napadené právní úpravy – ovšem zcela přehlíží, že dosud neuspokojené nároky mají výrazně vyšší hodnotu, než uvádí důvodová zpráva, což retrospektivně znamená, že zákonodárce přijal právní úpravu, o jejíž skutečných rozpočtových dopadech nebyl příslušnými orgány řádně informován. Ústavní soud dále uvedl, že: „je zřejmé, že vláda (resp. Ministerstvo zemědělství) a SPÚ měly zájem na přijetí tzv. druhé restituční tečky v tom smyslu, že by v převážném rozsahu odpadla nutnost realizace zdlouhavých a finančně nákladných nabídek náhradních pozemků,

a současně by převážná část zbývajících restitučních nároků byla vyřízena formou finančních náhrad, a to právě ve výši evidované hodnoty nároků fixované k cenám roku 1991. Jak výše uvedeno, takový výklad není ústavně souladný.“

V rámci posouzení lhůty stanoví konec naturálních restitucí Ústavní soud konstatoval, že tuto lhůtu nepovažuje pro nedostatek potřebných informací za nepřiměřenou. Ústavní soud nicméně rovněž konstatoval, že stanovení účinnosti napadené právní úpravy nese znaky svévole a zakládá nedůvodnou nerovnost mezi restituenty.

V rámci zkráceného testu proporcionality Ústavní soud konstatoval, že v daném případě sledovaný cíl nemůže bez dalšího legitimizovat vládou a SPÚ akcentovaná skutečnost, že se dosud neskončená restituční správní řízení týkají již „pouze desítek osob“ (nehledě na cca 2000 dalších oprávněných osob, uplatňujících své restituční nároky v soudních řízeních, na která zjevně nedopadají příslušná přechodná ustanovení). I kdyby totiž zbývalo již pouze jediné restituční správní řízení, není namístě – není-li pro to nějaký legitimní důvod – zakládat nerovnost mezi jinak

srovnatelnou skupinou oprávněných osob. V opačném případě by totiž došlo k zásahu do legitimního očekávání části oprávněných osob, resp. k nepřipustnému zásahu do jimi nabytého práva mít možnost uspokojit svůj restituční nárok prostřednictvím náhradního pozemku /viz předmětný náleze Ústavního soudu/.

Viděno tímto prizmatem by tak zákonodárcem sledovaný cíl mohl být označen za legitimní pouze za předpokladu, že by stát nezpochybnitelně (a navíc bez vlastního „zavinění“) již neměl k dispozici žádné vhodné náhradní pozemky, respektive by nedisponoval žádnou zemědělskou půdou s výjimkou té, kterou lze bez důvodných pochybností objektivně považovat za strategicky významnou. Jelikož však Ústavní soud neměl k dispozici přesvědčivé indicie, jež by jej mohly vést k úsudku, že stát skutečně již není schopen poskytnout oprávněným osobám náhradní pozemky, musel konstatovat, že se nepodařilo prokázat, že napadená právní úprava sleduje legitimní cíl /viz předmětný náleze Ústavního soudu/.

Napadená právní úprava tedy neprošla již prvním krokem testu proporcionality, a proto nebylo nezbytné zabývat se otázkou vhodnosti a šetrnosti zvoleného zákonného opatření. Jako obiter dictum však Ústavní soud konstatoval, že i při indikaci legitimního sledovaného cíle by napadená právní úprava nesplňovala kritérium šetrnosti, případně by byl namísto závěr o nepřiměřenosti zvoleného opatření.

Závěr

Zrušení tzv. Restituční tečky č. 2 ze strany Ústavního soudu lze jenom přivítat.

Ústavní soud v daném případě zcela naplnil své základní poslání, kterým je garance ústavnosti a poskytování ochrany základních práv a svobod fyzických osob dle ústavního pořádku České republiky. Nelze dále přehlédnout, že Ústavní soud již v obdobné věci v minulosti rozhodoval, a to svým náleze č. Pl. ÚS 6/05 ze dne 13. 12. 2005 týkajícím se zrušení restituční tečky č. 1 ve vztahu k tzv. původním oprávněným osobám (restituční tečka č. 1 stanoví propadnou lhůtu pro uplatnění práva na vydání náhradních pozemků).

Ústavní soud v písemném odůvodnění svého rozhodnutí (i soudce zpravodaj při vyhlášení nálezu) neopomněl zkritizovat postup předkladatele Restituční tečky č. 2 (rezort ministerstva zemědělství), když mj. uvedl, že

stát v minulosti (jak vyplývá např. z vyjádření tehdejšího ministra zemědělství Mariana Jurečky, jenž při projednání předmětného návrhu zákona v Senátu připustil, že „Státní pozemkový úřad měl přes 550 tisíc hektarů zemědělské půdy“) převáděl značné množství pozemků na soukromé osoby, ani neinformoval zákonodárce o skutečných rozpočtových dopadech tzv. Restituční tečky č. 2 do veřejných rozpočtů (viz v důvodové zprávě uváděná částka cca půl miliardy Kč až po finální vyčíslení finanční částky v řádech „stovek miliard korun“ sdělované v řízení před Ústavním soudem). Dále nelze odhlédnout od toho, že Restituční tečka č. 2 nikterak nezohledňovala ani společenské dopady, včetně výše nákladů nezbytných na dokončení probíhajících soudních sporů a sporů týkajících se otázky náhrady škody, již by neúspěšné oprávněné osoby vůči státu patrně vznesly (pokud by byla tzv. Restituční tečka č. 2 přijata). Absence přechodných ustanovení přinejmenším ve vztahu k oprávněným osobám, o jejichž nárocích bylo rozhodováno v již probíhajících soudních řízeních, byla rovněž hrubou chybou předkladatele této novely zákona o půdě.

Je tak zcela správné, že Ústavní soud zrušil i tzv. Restituční tečku č. 2. Za minutu dvanáct tak de facto došlo k zabránění druhému okradení desítek tisíc obětí komunistického režimu ze strany státní moci, což je v demokratické společnosti zcela nepřijatelné. Za velmi

silný vzkaz pro případné budoucí pokusy o další restituční tečky lze uvést, že Ústavní soud zde rozhodl jednomyslně. Ústavní soud tak potvrdil, že přístup SPÚ ve vztahu k restitucentům byl naprosto nekonceptní, chybně připravený a ve svých důsledcích vedoucí i k extrémnímu nárůstu soudních sporů vedených mezi restituenty a státem o tzv. náhradní pozemky. Bude jistě úkolem nového ministra zemědělství Ing. Miroslava Tomana, CSc., aby dosavadní obraz státu v očích tzv. civilních restitucentů byl napraven (např. pořádáním častějších a kvalitnějších veřejných nabídek pozemků pro oprávněné osoby apod.) a stát rovněž i k těmto restitucentům začne přistupovat podobně vstřícně jako k církvím a náboženským společnostem, které za nevydaný majetek obdržely náhradu několikanásobně vyšší (pro finanční náhrady restituční tečka trvá). ●

Mgr. Jiří Blahutka, advokátní koncipient
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Viz: Ústavní soud České republiky - oficiální webové stránky [online]. Copyright © [cit. 15. 07. 2018]. Dostupné z: https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2017/II_US_4139_16_an.pdf.
- ² Neústavnost poskytování finančních náhrad dle obdobného zákona o tzv. mimosoudních rehabilitacích, zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, byla shledána ještě předtím v nálezu Ústavního soudu č. III. ÚS 130/14 ze dne 13. srpna 2015, viz: Ústavní soud České republiky - oficiální webové stránky [online]. Copyright © [cit. 15. 07. 2018]. Dostupné z: https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/III_US_130_14_an.pdf.
- ³ Viz: 185/2016 Dz - Beck-online. Home - beck-online [online]. Copyright © 2009 [cit. 15. 07. 2018]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqge3f6mjygvpi6q>.
- ⁴ viz stenozáznam ze schůze Senátu, dostupný na: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/psssenat/hlasovani?action=steno&O=10&IS=5699&D=27.04.2016#b16768>.
- ⁵ Viz např. Rozhovor: Petr Meduna – Restituční tečka je v rozporu s principy demokracie | Právní prostor. Právní prostor [online]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/rozhovor-petr-meduna-restitucni-tecka-je-v-rozporu-s-principy-demokracie>.
- ⁶ Celý text ústavní stížnosti je dostupný na webovém odkazu: Ústavní soud České republiky - oficiální webové stránky [online]. Copyright © [cit. 15. 07. 2018]. Dostupné z: https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2017/Pl_US_35_17_navrh.pdf.
- ⁷ Ústavní soud České republiky - oficiální webové stránky [online]. Copyright © [cit. 15. 07. 2018]. Dostupné z: https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2018/Pl_US_35_17_an.pdf.

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

Rozšiřujeme tým o mladé
talentované právníky

www.havelpartners.cz

Strategické uvažování | Individuální přístup | Špičkový právní tým | Dlouhodobé partnerství

- | HAVEL & PARTNERS s kancelářemi v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem 27 partnerů, více než 100 advokátů a téměř 200 právníků největší česko-slovenskou nezávislou právníckou firmou ve střední Evropě
- | Více než 1 000 klientů; cca třetina klientů z řad nejbohatších Čechů a Slováků, 70 největších světových společností Fortune 500 a 50 společností z Czech Top 100
- | Úzká spolupráce s předními mezinárodními právníckými firmami, klienti tak mají přístup k lokálním i mezinárodním znalostem prostřednictvím cca 30 tisíc právníků ve 160 zemích světa
- | Právní poradenství ve více než 80 zemích světa a 12 světových jazycích; až 70 % případů s mezinárodním prvkem
- | Nejúspěšnější kancelář s nejkomplexnějšími službami v České republice i na Slovensku dle celkového počtu všech nominací a titulů v rámci dosavadních ročníků soutěže Právníká firma roku
- | Další rozšiřování týmu o spolupracovníky na všech úrovních seniority s možností rychlého profesního růstu až do partnerské úrovně; kancelář získala opakovaně ocenění TOP Zaměstnavatel roku a je nejžádanějším zaměstnavatelem mezi advokátními kancelářemi

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle počtu
nominací a titulů dosavadních
ročníků soutěže

Nejlepší právníká firma
roku v České republice
(2017, 2018)

Právníká firma roku
v České republice
(2011–2012, 2014–2018)

1. místo TOP Zaměstnavatelé
v kategorii Advokátní kancelář
(2015–2018)

Souběh zákonných a smluvních předkupních práv k nemovitým věcem

Novelou nového občanského zákoníku s účinností od 1. ledna 2018 bylo znovu zavedeno časově neomezené zákonné předkupní právo ve vztahu k nemovitým věcem. Jeho zavedení však vedle zamýšlených důsledků budí nejasnosti ve vztahu k praktické aplikaci těchto ustanovení, a to buď ve vztahu k některým nemovitým věcem (např. garážím či sklepům vymezeným jako nebytová jednotka ve spoluvlastnictví všech či jen některých vlastníků bytových jednotek v domě), nebo řešení možného konfliktu mezi několika předkupními právy vyplývajícími přímo z ustanovení nového občanského zákoníku a předkupními právy zřízenými smluvně. Ukazuje se, že novela občanského zákoníku nepřináší jenom pozitivní dopady, ale má pro prodávající i negativní aspekty.

Úprava předkupního práva do 31. prosince 2017

Zákonné předkupní právo spoluvlastníků podle starého občanského zákoníku (vyjma případů spoluvlastnictví k zemědělskému nebo rodinnému závodu) zaniklo k 1. lednu 2015. Úprava nového občanského zákoníku účinná od 1. ledna 2014 potom upravila obecné zákonné předkupní právo v podstatně užším rozsahu, neboť jej omezila zejména na případy, kdy spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit. Navíc obecné zákonné předkupní právo bylo omezeno i časově dobou 6 měsíců.

Podle úpravy účinné od 1. ledna 2014 tak platilo, že pokud spoluvlastnictví bylo založeno pořízením pro případ smrti (závěti, dědickou smlouvou nebo dovětkem) nebo jinou právní skutečností tak, že spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit, měli v případě převodu ostatní spoluvlastníci k podílu předkupní právo, a to po dobu šesti měsíců ode dne vzniku spoluvlastnictví. Předkupní právo však neměli, pokud spoluvlastník podíl převáděl jinému spoluvlastníku nebo svému manželovi, sourozenci nebo příbuznému v řadě přímé. Okruh osob, na které bylo možné spoluvlastnický podíl převést bez omezení předkupním právem, byl tedy oproti předchozí úpravě zúžen a nevztá-

hoval se na veškeré osoby blízké. Mezi tyto osoby byl nicméně nově zařazen i jiný spoluvlastník, což umožňovalo podstatně měnit poměry spoluvlastnických podílů ostatních spoluvlastníků, pokud by podíl byl převeden jenom jednomu či některým spoluvlastníkům místo poměrného převodu na všechny ostatní spoluvlastníky.

Předkupní právo ve výše popsaném rozsahu měli spoluvlastníci i v případě bezúplatných převodů spoluvlastnických podílů, kdy mohli podíl vykoupit za jeho obvyklou cenu.

Předmětná úprava se vztahovala na věci movité i nemovité.

Předkupní právo vlastníka pozemku a stavby

Úprava nového občanského zákoníku se dále vrátila k zásadě superficies solo cedit („povrch ustupuje pozemku“), tedy principu, že stavba je součástí pozemku. Jelikož ve značném množství případů jsou pozemek a stavba v současné době ve vlastnictví rozdílných vlastníků, zavedl nový občanský zákoník v přechodných ustanoveních vzájemné předkupní právo mezi vlastníky pozemku a stavby, jež má za cíl postupně sjednotit vlastnictví pozemku a stavby tak, aby to odpovídalo tomuto znovu zavedenému principu.

Podle § 3056 OZ vlastník pozemku, na němž je zřízena stavba, která není podle dosavadních právních předpisů součástí pozemku a nestala se součástí pozemku ke dni nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, má ke stavbě předkupní právo. Současně vlastník stavby má předkupní právo k pozemku. Předkupní právo vlastníka pozemku se vztahuje i na podzemní stavbu na stejném pozemku, která je příslušenstvím nadzemní stavby.

Výslovně nový občanský zákoník dále stanoví, že k ujednáním vylučujícím nebo omezujícím toto předkupní právo se nepřihlíží, a není tudíž možné jej smluvně omezit či zcela vyloučit.

V případě, že část pozemku se stavbou lze oddělit, aniž by to podstatně ztížilo jejich užívání a požívání, se předkupní právo vlastníka stavby vztahuje jen na takovou část pozemku nezbytnou pro výkon vlastnického práva ke stavbě.

Vzhledem k časově omezenému trvání (obecného) zákonného předkupního práva v praxi nedocházelo ke konfliktu mezi těmito předkupními právy. Situace se však podstatně změnila s tím, jak bylo novelou nového občanského zákoníku zavedeno časově neomezené předkupní právo podílových spoluvlastníků nemovitých věcí.

Současná úprava zákonného předkupního práva k nemovitým věcem

Od 1. ledna 2018 se do nového občanského zákoníku (do ustanovení § 1124) vrátilo časově neomezené zákonné předkupní právo ke spoluvlastnickým podílům na nemovitých věcech. Podle současné úpravy tak v případě převodu spoluvlastnického podílu na nemovité věci, mají ostatní spoluvlastníci předkupní právo. Výjimkou je převod na osoby blízké.

Ostatní spoluvlastníci mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti svých podílů, ledaže se dohodnou jinak.

Z režimu (obecného) zákonného předkupního práva tak byly od účinnosti novely vyloučeny věci movité a odpadlo i časové omezení předkupního práva 6 měsíci od vzniku spoluvlastnictví.

Co se týká okruhu osob, na které je možné spoluvlastnický podíl převést bez omezení předkupním právem, občanský zákoník se vrátil k jeho vymezení pojmem osob blízkých. Oproti původnímu vymezení však z této výjimky byly vyloučeny převody na jiného spoluvlastníka, a předkupní právo se tedy (v odpovídajícím rozsahu) uplatní i v případě převodu spoluvlastnického podílu na jiného spoluvlastníka.

Zákonné předkupní právo se i nadále vztahuje též na bezúplatné převody spoluvlastnických podílů na nemovitých věcech a spoluvlastníci mohou vykoupit spoluvlastnický podíl na nemovité věci za obvyklou cenu.

S ohledem na znovuzavedení časově neomezeného zákonného předkupního práva občanský zákoník nyní umožňuje, aby se spoluvlastník předkupního práva (dle § 1124 OZ) vzdal s účinky pro své právní nástupce, což se zapisuje u nemovitých věcí evidovaných ve veřejném seznamu (katastru nemovitostí) i do tohoto veřejného seznamu.

Úprava předkupního práva vlastníka pozemku a stavby obsažená v § 3056 OZ zůstala nezměněna.

Souběh předkupních práv

Z důvodové zprávy k novele občanského zákoníku vyplývá, že „navrhovaná změna znovuzavádí osvědčený institut předkupního práva ke spoluvlastnickému podílu v případě spoluvlastnictví k nemovitým věcem, a to zejména s cílem zjednodušení fungování spoluvlastnictví a podpory tradičních hodnot. Zavedením nového občanského zákoníku do praxe spoluvlastníci (po uplynutí přechodného jednoročního období) ztratili možnost jako první odkoupit další část své společné nemovitosti (s výjimkou spoluvlastnictví zemědělského či rodinného závodu). Spoluvlastníci navíc nemohou ani ovlivnit to, s jakou další osobou budou takovou nemovitost do budoucna sdílet, což v praxi představuje v řadě případů pro spoluvlastníky, kteří se o společnou věc často i na úkor své potřeby zasadili, nejen řadu nemilých překvapení, ale

též právních komplikací. Právní úprava spoluvlastnictví přitom v řadě případů v praxi ztěžuje či docela znemožňuje dosažení společné vůle ke škodě nejen majetkových, ale též celospolečenských hodnot. Obecně platí, že je žádoucí podporovat scelování vlastnictví v poměrech tradičních společenských hodnot a vazeb, nikoli jeho rozdrobování, mnohdy vedené pouze spekulativními zájmy.“

Přestože cílem znovuzavedení časově neomezeného zákonného předkupního práva ke spoluvlastnickým podílům na nemovitých věcech mělo být zjednodušení fungování spoluvlastnictví, v praxi nyní spoluvlastníci musí řešit několik otázek s tímto souvisejících, které prodej spoluvlastnického podílu mohou značně komplikovat.

Jedním okruhem problémů je posouzení, které z předkupních práv (ať již zákonných či smluvních) bude mít při prodeji jeho spoluvlastnického podílu přednost a komu a v jakém pořadí tedy bude třeba spoluvlastnický podíl před jeho prodejem třetí osobě nabídnout, aby nedošlo k porušení předkupních práv. Ke spoluvlastnickému podílu na nemovité věci totiž obecně mohou v různých kombinacích existovat vedle zákonných předkupních práv spoluvlastníka nemovité věci podle § 1124 OZ a předkupního práva vlastníka stavby či pozemku dle § 3056 OZ také předkupní práva zřízená smluvně ještě za účinnosti starého občanského zákoníku, předkupní práva zřízená smluvně podle nového občanského zákoníku, a to buď před či po účinnosti novely občanského zákoníku znovuzavádějící obecné zákonné předkupní právo k nemovitým věcem. Smluvní předkupní právo dále může být zřízeno buď jako obligační (bez jeho zápisu do katastru nemovitostí a zavazující pouze smluvní strany) nebo jako právo věcné (zapsané do katastru nemovitostí a působící vůči všem).

V případě konfliktu předkupního práva zřízeného jako práva obligačního s předkupním právem věcné povahy (ať již smluvního či zákonného) je situace celkem jednoznačná a přednost bude mít předkupní právo zřízené jako právo věcné s ohledem na jeho silnější pozici.

Méně přehledná situace však nastává v případě, kdy dochází ke konfliktu předkupních práv věcné povahy zřízených buď smluvně či vyplývajících ze zákona. Občanský zákoník ve svém ustanovení § 982 odst. 1 obsahuje úpravu pořadí věcných práv k věci cizí tak, že pro pořadí věcných práv k cizí věci rozhoduje doba podání návrhu na zápis

práva, přičemž práva zapsaná na základě návrhů podaných v téže době mají stejné pořadí. Tato úprava tak nastavuje jasné vodítko pro pořadí předkupních práv zřízených smluvně.

Ve vztahu k zákonným předkupním právům (které se do katastru nemovitostí samozřejmě nezapisují) však občanský zákoník žádnou výslovnou úpravu neobsahuje. Jedinou možností tak je vztáhnout analogicky i na řešení pořadí zákonných předkupních práv úpravu § 982 OZ, byť logicky místo doby podání návrhu na zápis předkupního práva bude u zákonných předkupních práv rozhodným okamžikem účinnost zákona, jímž se takové zákonné předkupní právo zavádí. K této otázce bohužel zatím není k dispozici žádná relevantní judikatura, a tak nezbývá než doufat, že se k takovéto analogické aplikaci úpravy pořadí zákonných předkupních práv přikloní i soudy.

S ohledem na výše uvedené by tak pořadí pro uplatnění předkupních práv při jejich případné vzájemné kolizi mělo být v zásadě následující:

- věcné předkupní právo zřízené smluvně (za účinnosti starého občanského zákoníku) a zapsané do katastru nemovitostí na základě návrhu podaného před 1. lednem 2014;
- zákonné předkupní právo vlastníka pozemku/stavby zřízené v souladu

s novým občanským zákoníkem podle § 3056 OZ;

- věcné předkupní právo zřízené smluvně (za účinnosti nového občanského zákoníku) a zapsané do katastru nemovitostí na základě návrhu podaného před 1. lednem 2018;
- zákonné předkupní právo spoluvlastníka nemovité věci zřízené v souladu s novelou občanského zákoníku (účinnou od 1. ledna 2018) podle § 1124 OZ;
- věcné předkupní právo zřízené smluvně (za účinnosti nového občanského zákoníku) a zapsané do katastru nemovitostí na základě návrhu podaného po 1. lednu 2018; a
- předkupní právo zřízené smluvně jako právo obligační (nezapsané do katastru nemovitostí).

V praxi se tak nyní mohou vyskytnout různé kombinace předkupních práv (smluvních i zákonných) a pro prodávajícího spoluvlastníka tak bude na první pohled poněkud složité zjistit, komu všemu vlastně svůj spoluvlastnický podíl má k odkoupení před jeho prodejem třetí osobě nabídnout a v jakém pořadí. Další komplikací potom může být dosti velký počet osob oprávněných z předkupního práva, když spoluvlastníky některých nemovitých věcí v současné době jsou i desítky spoluvlastníků. V takové situaci bude prodej spoluvlastnického podílu náročný rovněž po administrativní stránce.

Dále v případě existence několika předkupních práv může být proces jejich (postupného) uplatnění také značně časově náročný a je otázkou, zda potenciální zájemce o koupi spoluvlastnického podílu bude takovou dobu mnoha měsíců na prodej čekat nebo zda bude ochoten případně riskovat porušení předkupního práva prodávajícím a vystavit se nebezpečí, že se na něm osoby oprávněné z předkupního práva budou následně domáhat, aby jim nabytý spoluvlastnický podíl převedl za podmínek, za nichž jej sám nabyl.

Alternativou pro urychlení prodeje by samozřejmě mohlo být vzdání se předkupního práva osobami oprávněnými z předkupních práv, což však v případě většího počtu oprávněných osob bude jen stěží dosažitelné.

Závěr

Jakkoliv znovuzavedení obecného zákonného předkupního práva ve vztahu k nemovitým věcem je vedeno cílem chránit zájmy části spoluvlastníků, znamená komplikaci při prodeji spoluvlastnických podílů. Nutnost řešit případný souběh několika (případně i zákonných) předkupních práv může mít vliv na výrazné omezení prodejů spoluvlastnických podílů a zpomalení preferovaného scelování vlastnictví, neboť část prodávajících mohou očekávané komplikace s nutností nabídnout podíl ostatním spoluvlastníkům od prodeje (zejména menších podílů na nemovitých věcech s mnoha spoluvlastníky) zcela odradit. Pokud navíc dojde k souběhu více předkupních práv, bude prodej zdlouhavější a pro případného kupujícího bude znamenat nutnost zkoumat, zda nedošlo k porušení některého z předkupních práv a jaké bylo jejich pořadí. Skutečnost, že novela občanského zákoníku neupravila výslovně vzájemné pořadí zákonných předkupních práv a jejich vztah k pořadí smluvně zřízených předkupních práv rovněž nepřispívá k právní jistotě smluvních stran, zvláště když soudní řízení u českých soudů jsou dosti zdlouhavá a předvídatelnost jejich rozhodování není příliš vysoká. ●

JUDr. Luboš Nevřkla, Ph.D., advokát

Mališ Nevřkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Mališ Nevřkla Legal
Advokátní kancelář / Attorneys At Law

Právnická firma
roku 2012-2017

Rödl & Partner

Zkušenosti a osobní přístup...

- › právo
- › daně
- › audit
- › business process outsourcing
- › management & business consulting

... to vše z jedné ruky

Praha | Brno
www.roedl.com/cz

Úspěch nezná hranic
> 108 poboček > 50 zemí > jedna společnost

Dopady ePrivacy na Internet of Things

„Lepší regulace komunikačních služeb typu WhatsApp, Skype či Viber a větší bezpečí pro soukromí jejich 3,3 miliardy aktivních uživatelů“¹ – tak by mohl ve zkratce vypadat podtitul nového návrh nařízení o soukromí a elektronických komunikacích ePrivacy.² Návrh nařízení totiž míří v první řadě na tzv. „over-the-top“ (OTT) služby, které distribuují audio a video obsah prostřednictvím internetu bez možnosti poskytovatele internetového připojení kontrolovat přenášený obsah. Předchůdce nařízení ePrivacy – Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích (č. 2002/58/ES, resp. její novelizace č. 2009/136/ES, známé i pod populárním označením „cookie směrnice“) totiž na tyto služby nepamatovala, což s ohledem na rapidní nárůst jejich popularity nemohla Evropská komise ponechat bez povšimnutí.

Vedle OTT služeb si nové nařízení klade za cíl nastavit zároveň i regulatorní rámec pro využívání tzv. cookies, resp. „informací uchovávaných v koncových zařízeních koncových uživatelů“. Evropská komise tak činí ve snaze dosáhnout cíle formulovaného ve Strategii pro jednotný digitální trh: vedle mediálně známého obecného nařízení na ochranu osobních údajů³ (GDPR) má být ePrivacy klíčem pro zvýšení důvěry uživatelů v internetové služby. Sám návrh ePrivacy pak explicitně uvádí, že se jedná o úpravu lex specialis vůči GDPR: na všechny záležitosti týkající se zpracování osobních údajů, které nejsou konkrétně upraveny v tomto návrhu, se tedy bude vztahovat GDPR.

Klíčovým ustanovením návrhu je čl. 5, dle kterého musí každý, kromě koncového uživatele, dodržovat generální zákaz jakéhokoliv zásahu do elektronické komunikace včetně zpracování dat. Výjimky, kdy je zpracování těchto dat povoleno, jsou uvedeny v čl. 6. Stejně jako v případě GDPR, i zde je třeba najít pro zpracování dat odpovídající právní základ, přičemž oproti GDPR jsou zde poskytovatelé a správci komunikačních sítí zbaveni možnosti využít titulu oprávněného zájmu či především plnění smlouvy: dle e-Privacy mohou využívat pouze souhlasu koncového uživatele nebo nezbytnosti pro poskytnutí služby/splnění zákonných požadavků na kvalitu služby. V tomto případě je třeba uvést, že návrh

nařízení pracuje s rozdělením na metadata a obsah, přičemž souhrnně tyto kategorie nazývá data: pokud je naplněn právní základ (a tím výjimka pro zpracování dat), je možno zpracovávat obsah a/nebo metadata. V opačném případě je třeba hledat odpovídající právní základ pro zpracování pouze dané kategorie: zpracování obsahu elektronické komunikace, kterým je z definice například „hlas, video, obrazy a zvuk“, je přitom vždy vázané na souhlas koncového uživatele. Pokud tedy správce nesplní výjimku nezbytnosti zpracování pro přenos komunikace, případně pro zachování/obnovení bezpečnosti služeb, musí pro zpracování obsahu vždy získat souhlas koncového uživatele.

Jak už to ovšem bývá při snaze regulovat rozvíjející se technologie, i v tomto případě má současný návrh nevyhnutelně dopady mimo zamýšlený segment komunikačních služeb. Jedním z těchto odvětví, pro které návrh ePrivacy přináší podstatně více dotazů, nežli odpovědí, je Internet of Things (Internet věcí, IoT). Jeho běžným příkladem, který se stává každodenní součástí našich životů, je vzájemná komunikace čidel na měření dopravy

informace chráněné právem na soukromí, ovšem současně by úzká kategorie komunikací, která nemá žádný dopad na soukromí nebo na důvěrný charakter sdělení, měla být vyjmuta z působnosti. Existuje tedy možnost, že současný návrh bude doplněn o další výjimky, které by se mohly uplatnit zejména v průmyslovém sektoru.

Problematické je už samotné zařazení vyu-

žívacích novou právní úpravou, která bude reflektovat nadále probíhající vývoj v oblasti informačních a komunikačních technologií. ●

JUDr. Josef Donát, LL.M.

Tomáš Kasalický

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Sledovat další legislativní postup nařízení ePrivacy se tak jeví jako velice zajímavé a je otázkou, jak bude k soukromí fyzické osoby v rámci IoT dále přistupováno.

nebo inteligentních zařízení v rámci domácí sítě (TV, ledničky nebo chytrých domácích pomocníků typu Amazon Echo). Internet věcí si lze představit jako „Twitter pro stroje“: zařízení se přihlašují nebo odhlašují k odebírání dat skrze nespecifikované komunikační sítě a nepotřebují přitom vědět, jakým způsobem jsou připojena další zařízení. Internet věcí je zároveň klíčovým prvkem pro iniciativu Průmyslu 4.0, tzn. pro fungování kyberfyzikálních systémů a spolupráci samostatných řídicích jednotek schopných se autonomně rozhodovat. Na podobném principu je založen též koncept Smart Cities, spočívající v komunikaci zařízení a čidel v rámci městské komunikační či dopravní infrastruktury.

Uplatňování ePrivacy na IoT vyplývá ze spojení základního předpokladu důvěrnosti dat elektronických komunikací a klíčového recitálu č. 12 návrhu ePrivacy. V tomto bodě návrh explicitně vyjasňuje, že nařízení by se mělo vztahovat na komunikaci mezi stroji, když tato komunikace zahrnuje přenos signálů po síti. Působnost na IoT návrh odůvodňuje nutnostmi zajistit plnou ochranu práv na soukromí a důvěrný charakter sdělení, a současně podpořit důvěryhodný a bezpečný Internet věcí v rámci dalšího rozvoje Jednotného digitálního trhu. Problematické je, že nařízení ePrivacy ovšem tento recitál a především autonomní komunikaci mezi zařízeními nereflexuje v žádném ze samotných článků nařízení! Tuto skutečnost přímo uvádí ve svém stanovisku⁴ k návrhu ePrivacy skupina WP29, resp. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů. Skupina dále uvádí, že konečné znění nařízení by sice mělo dopadat na většinu komunikací, které obsahují

žívaných informací (dat) do konkrétních kategorií dle ePrivacy. Obvyklá povaha přenášených informací mezi zařízeními bude mít dle definic formu metadat, přenášených specifickým komunikačním protokolem. Prostřednictvím této komunikace však bude přenášen zásadní obsah, dle kterého je třeba konkrétně jednat (např. odeslání informace řídící jednotce, že čidlo zatížení u lavičky v parku registruje obsazení fyzickou osobou, což má vyvolat reakci kamerového systému ostrahy parku). Z takového důvodu se jeví jako nezbytné přistupovat ke každému zpracování individuálně a vedle zajištění ochrany před kybernetickými riziky posuzovat povahu přenášené elektronické komunikace.

Sledovat další legislativní postup nařízení ePrivacy se tak jeví jako velice zajímavé a je otázkou, jak bude k soukromí fyzické osoby v rámci IoT dále přistupováno. Najít rozumný kompromis pro právní rámec, který zajistí neexistenci „Velkého bratra“ a současně nezbrzdí malé start-upy i velké průmyslové hráče v možnostech inovace neúměrnými legislativními povinnostmi, bude dalším oříškem pro zákonodárce. Konečně využívání veškerých vymožeností moderních technologií, aniž by uživatel musel neustále udělovat souhlasy a současně měl jistotu, že veškerým zasílaným informacím včetně jeho polohy nebo zdravotního stavu je zajištěno dostatečné soukromí, za jeho rozlousknutí určitě stojí. Vzhledem k množství diskusí ohledně textu návrhu nařízení ePrivacy nelze předpokládat, že by finální znění nařízení bylo známo v nejbližších měsících. Nelze však pochybovat o nezbytnosti nahradit původní zastaralou směrnici o soukromí a elektronických komu-

Poznámky:

- ¹ Most popular mobile messaging apps worldwide as of April 2018, based on number of monthly active users (in millions). The Statistic Portal [online]. [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/258749/most-popular-global-mobile-messenger-apps/>.
- ² Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES (nařízení o soukromí a elektronických komunikacích), („e-Privacy“). Dostupné z: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=42673.
- ³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>.
- ⁴ Stanovisko č. 1/2017 k návrhu nařízení o soukromí a elektronických komunikacích (2002/58/ES). Pracovní skupina pro ochranu osobních údajů podle článku 29 [online]. [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=610140.

Česká advokátní kancelář s více než 25ti letou tradicí.
Flexibilní právní služby kdekoliv na světě.
Profesionální přístup. To je HSP & Partners.

Osobní přístup

Ke každému jednotlivému případu přistupujeme individuálně a s náležitou péčí. Naši klienti jsou pro nás vždy na prvním místě.

Společně k úspěchům

Naše advokátní kancelář působí ve specializovaných týmech disponujících nezbytnými odbornými znalostmi v daném oboru práva.
Víme, že víc hlav, víc ví.

Důraz na efektivitu

Při nalézání optimálního právního řešení klademe důraz na maximální efektivitu. Nemrháme prostředky našich klientů. Jsme si vědomi hodnoty jejich času.

Kdekoliv, kdykoliv

Díky čtyřem pobočkám je naše advokátní kancelář schopna přizpůsobit se potřebám našich klientů na celém území České a Slovenské republiky.
24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce.

Sídlo – Praha

Vodičkova 710/31,
Nové Město, 110 00 Praha 1
ak@akhsp.cz
+420 734 363 336

Pobočka – Přerov

Čechova 1184/2, Přerov

Pobočka – Ostrava

Vítkovická 3083/1, Ostrava

Pobočka – Čadca

Májová 1319, Čadca – Slovensko

Advokátní kancelář HSP & Partners

je členem mezinárodní asociace

advokátních kanceláří LIBRALEX E.E.I.G.

 LIBRALEX E.E.I.G.

Dohody mimo pracovní poměr jako forma flexibilního výkonu práce

Ne vždy je pro zaměstnance a zaměstnavatele možné či optimální uzavřít „klasický“ pracovní poměr se všemi jeho výhodami a úskalími. Přitom to, zda jde v konkrétním případě o výhodu či nevýhodu, se liší dle úhlu pohledu, který mají zaměstnanec a zaměstnavatel zcela opačný. To, co je pro zaměstnance vítaným znakem pracovního poměru, je tak pro zaměstnavatele nepříjemným faktem, který musí, ač nerad, respektovat. Typickým příkladem jsou veškerá ochranná/omezující pravidla upravená zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, v platném znění (dále jen „zákoník práce“ nebo „ZP“) při skončení pracovního poměru zaměstnance ze strany zaměstnavatele nebo pravidla týkající se pracovní doby. Pokud má zaměstnanec vykonávat závislou práci v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době (v jednosměnném pracovním provozu jde o 40 hodin týdně) nebo se této stanovené týdenní pracovní době rapidně blížícím, nemají strany pracovního poměru možnost uvažovat o jiné formě zaměstnání, než je právě pracovní poměr. To, co zaměstnavateli otevírá možnost využití dohod mimo pracovní poměr, je právě potřeba výkonu práce v omezeném časovém rozsahu.

Byť zákoník práce uvádí, že zaměstnavatel má zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru, neupravuje již striktní povinnost dát přednost pracovnímu poměru doplněnou jako dříve o podmínky, které musí být splněny proto, aby v dané situaci bylo vůbec možno práci vykonávat na základě dohody mimo pracovní poměr.¹ Dohodami mimo pracovní poměr jsou dohoda o pracovní činnosti (dále jen „DPČ“) a dohoda o provedení práce (dále jen „DPP“).

Základní rozdíl mezi nimi spočívá v různých limitech rozsahu práce vykonávané na jejich základě. Zatímco v případě DPP nesmí být překročeno 300 hodin za kalendářní rok, v rámci DPČ je možno vykonávat práci v rozsahu nepřekračujícím v průměru

polovinu stanovené týdenní pracovní doby u konkrétního zaměstnavatele (u zaměstnavatele s jednosměnným provozem a klasickou 40hodinovou stanovenou týdenní pracovní dobou to bude 20 hodin týdně). U DPP není podmínkou, aby byla sjednána pro výkon určité časově ohraničené práce nebo konkrétního pracovního úkolu. Stejně jako DPČ nebo pracovní poměr tak může být DPP uzavřena na výkon pravidelně opakující se činnosti (např. i administrativní práce apod.).

Hlavní výhodou institutu dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr je jejich flexibilita, neboť zákoník práce pro ně upravuje řadu podstatných výjimek z aplikace pravidel platících pro pracovní poměr, o kterých bude pojednáno dále. Ochrana zaměstnanců je pak dána limitem rozsahu práce konané v rámci dohod mimo pracovní poměr.

Co do výčtu povinných náležitostí dohod je zákoník práce poměrně stručný. Obě dohody musí být uzavřeny v písemné formě. V DPP musí být uvedena jen doba, na kterou se dohoda uzavírá. Je logické, že by DPP měla obsahovat specifikaci prací, které mají být vykonávány (což je primárně v zájmu zaměstnance, aby věděl, k čemu se zavazuje). Mezi povinnými náležitostmi DPP ale konkretizace prací uvedena není. V DPČ musí být uvedeny sjednané práce, rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá. Ani v jedné z dohod tak nemusí být uvedeny náležitosti, které musí být upraveny v pracovní smlouvě, kterou se zakládá pracovní poměr (den nástupu do práce a místo výkonu práce). Při sepsu dohod není možno pominout § 138 zákoníku práce, podle kterého se výše odměny z dohody a podmínky pro její poskytování sjednávají v DPP nebo v DPČ (nejde však o povinnou

náležitost dohod). V zájmu jistoty obou stran dohod je ale více než vhodné upravit nad rámec povinných náležitostí další pravidla, na jejichž základě se zaměstnanec zavazuje práci vykonávat a zaměstnavatel její výkon odměňovat.

Rozsah práce a doba trvání dohod

Jak v DPP, tak i v DPČ musí být uvedena doba, na kterou se tato dohoda uzavírá. Je třeba rozlišovat údaj o době trvání dohody a údaj o rozsahu práce, který bude v jejím rámci vykonáván. Doba trvání dohody může být sjednána jako určitá (tedy omezená časově – trváním do určitého data či jinak – např. provedením určitého pracovního úkolu), tak i jako neurčitá. Pokud bude dohoda (oba typy) uzavřena na dobu určitou, neplatí pro ně zákaz řetězení pracovního poměru (tzv. pravidlo třikrát a dost), tedy dohody lze uzavírat i opakovaně. Pokud bude dohoda uzavřena na dobu neurčitou, je třeba doporučit, aby zaměstnanec a zaměstnavatel při jejím uzavření zvážili možné způsoby jejího jednostranného ukončení (dohodou lze jakýkoli pracovněprávní vztah ukončit kdykoli). Občas je možné se setkat s názorem, že DPP je možno uzavřít jen na dobu určitou, a to konkrétně na dobu maximálně do konce konkrétního kalendářního roku. Tento názor je dovozován z limitu práce, kterou je možno na jejím základě vykonávat (300 hodin), jež je posuzován právě za období jednoho kalendářního roku, a je zcela mylný. I DPP je možno uzavřít na dobu neurčitou či na jinak omezenou dobu určitou (kterou je následně možné smluvně prodlužovat).

Maximální rozsah práce vykonávané na základě DPP je 300 hodin za kalendářní rok. Do započítávaného rozsahu práce se přitom musí kalkulovat i s prací vykonávanou případně v rámci téhož kalendářního roku u stejného zaměstnavatele na základě jiné DPP (nerozhodno, zda jde např. o dvě paralelní DPP na jiný druh práce nebo o dvě navazující DPP se stejným druhem práce – sčítá se vše). Pokud by zaměstnanec měl uzavřenu jinou DPP s jiným zaměstnavatelem, samozřejmě se k tomu nepřihlíží a do limitu se druhá z dohod nezapočítává ani u jednoho ze zaměstnavatelů.

Rozsah práce na základě DPČ je omezen polovinou stanovené týdenní pracovní doby, a to nikoli pevně, tedy v rámci každého týdne, ale v průměru za vyrovnávací období. Vyrovnávací období je vymezeno dobou, na

kterou byla DPČ sjednána, maximálně však obdobím 52 týdnů. Splnění limitu je třeba kontrolovat v souladu s pravidlem upraveným v § 350a zákoníku práce, podle něhož se týdnem rozumí 7 po sobě následujících kalendářních dnů. V rámci každého období 364 po sobě jdoucích dnů trvání DPČ (pokud je DPČ uzavřena na takto dlouhé nebo delší období) tak musí být dodrženo pravidlo, podle kterého počet odpracovaných hodin připadajících na jeden týden vychází v průměru na maximálně polovinu stanovené týdenní pracovní doby u konkrétního zaměstnavatele (jak už bylo uvedeno, jde obvykle o 20 hodin, ale může jít také o nižší počet, pokud je stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnavatele kratší). Logicky tedy platí, že v jednom týdnu může zaměstnanec odpracovat více, pokud v jiném odpracuje méně tak, aby průměr vycházel podle uvedeného mechanismu. Pochopitelně není možno zákonný limit obcházet tím, že by byla DPČ sjednána účelově na delší období, než je skutečná potřeba práce (např. na dobu odpovídající maximálnímu vyrovnávacímu období, tedy na 52 týdnů) a zaměstnanec by následně pracoval pouze v první polovině doby trvání dohody (fakticky tedy na plný úvazek) se záměrem se tímto způsobem na konci vyrovnávacího období dostat do rámce poloviny stanovené týdenní pracovní doby. Naopak by za obcházení zákona neměla být shledána situace, kdy v průběhu období, na které byla DPČ uzavřena, dojde v souladu se zákonem k ukončení DPČ (např. ze strany zaměstnance) a při konečném posouzení vykonaného rozsahu práce bude zjištěno, že kvůli kratšímu (než původně plánovanému) vyrovnávacímu období bude limit poloviny stanovené týdenní pracovní doby překročen.

Zaměstnavatel dále musí při přidělování práce respektovat pravidlo, že výkon práce nepřekročí 12 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích. Toto pravidlo platí i pro DPP. Na rozdíl od DPP pro DPČ neplatí, že se do maximálního rozsahu práce započítává také práce vykonaná zaměstnancem pro téhož zaměstnavatele na základě jiné DPČ. Teoreticky tak zaměstnanec může vykonávat práci pro téhož zaměstnavatele v rozsahu plně stanovené týdenní pracovní doby, ale musí jít o dva (či více) zcela odlišné druhy práce vykonávané na základě dvou (či více) samostatných DPČ. Je zřejmé, že pokud by se zaměstnavatel pokusil pravidlo maximálního rozsahu obejít tím, že by uzavřel dvě či více DPČ s jedním zaměstnancem, ale fakticky by zaměstnanec vykonával jen jeden a ten-

týž druh práce, šlo by o obcházení zákona a zaměstnavatel by tak riskoval postih za překročení stanoveného limitu.

Překročení stanovených limitů může znamenat naplnění skutkové podstaty přešupku na úseku pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (zaměstnavatel nezajistí, aby zaměstnanec nepřekročil zákoníkem práce stanovený rozsah práce konané na základě DPP nebo DPČ). Za tento přešupok hrozí dle § 12 odst. 2 písm. c) a § 25 odst. 2 písm. c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, v platném znění, zaměstnavateli pokuta až do výše 2000 000 Kč. Překročení stanoveného limitu rozsahu vykonané práce tak rozhodně nezpůsobí neplatnost takové dohody ani její automatické ukončení, jak se v některých názorech objevuje (jak již bylo uvedeno, doba trvání dohody a limit rozsahu práce jsou dvě zcela odlišné skutečnosti).

Výjimky oproti pracovnímu poměru

Flexibilitu vztahu založeného DPČ nebo DPP umožňují výjimky z pravidel upravených zákoníkem práce pro pracovní poměr. Výčet výjimek obsahuje ustanovení § 77 odst. 2 zákoníku práce. Je sice možné, aby si strany sjednaly, že se na pracovněprávní vztah mezi nimi budou vztahovat i tyto výjimky či některé z nich, pak je ale nutné, aby upravily podmínky jejich aplikace pro každou z nich konkrétně a při zachování základních zásad pracovněprávních vztahů upravených v § 1a zákoníku práce. Na práci konanou na základě dohod mimo pracovní poměr se vztahuje úprava pro výkon práce v pracovním poměru, vyjma:

- i) převedení na jinou práci a přeložení,
- ii) dočasného přidělení,
- iii) odstupného,
- iv) pracovní doby a doby odpočinku; výkon práce na základě dohod však nesmí přesáhnout 12 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích,
- v) překážek v práci na straně zaměstnance,
- vi) dovolené,
- vii) skončení pracovního poměru,
- viii) odměňování (dále jen „odměna z dohody“), s výjimkou minimální mzdy, a
- ix) cestovních náhrad.

Rozsah tohoto článku nedovoluje rozvést podrobně všechny výjimky. Zaměříme se tedy na ty hlavní, díky kterým se vztah z dohod označuje oprávněně za flexibilní.

Ostatní advokáti mluví španělsky, my jsme španělští advokáti.

Právní služby ve Španělsku, Portugalsku
a Latinské Americe

Servicios legales en Español

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha | Madrid | Bratislava

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
paha@moreno-vlk.eu

Ukončení dohod, odstupné

Jak dohody, tak i pracovní poměr lze rozvázat z vůle obou stran dohodou. Pokud však chce zaměstnavatel rozvázat pracovní poměr a zaměstnanec se skončením nesouhlasí, může zaměstnavatel využít pouze několik možností nabízených zákoníkem práce, jak pracovní poměr ukončit. Když pomineme rozvázání pracovního poměru ve zkušební době, které může zaměstnavatel učinit i bez udání důvodu (vejde-li se do sjednané zkušební doby), má k dispozici výpověď a okamžité zrušení pracovního poměru. Oba tyto způsoby jsou vázány na zákoníkem práce vyjmenované důvody, které musí být v daném případě dány, jinak bude takové právní jednání zaměstnavatele neplatné. Typickým a zřejmě nejčastějším řešením situace, kdy zaměstnavatel zaměstnance buď skutečně nadále nepotřebuje, nebo s ním je nespokojen, ale není schopen doložit či ani specifikovat konkrétní důkazy příčin jeho nespokojenosti, je výpověď z tzv. organizačních důvodů.² I existenci organizačních důvodů však zaměstnavatel musí být schopen prokázat a výpověď správně načasovat a ne vždy se mu to povede (např. pokud dá výpověď předčasně tak, že pracovní poměr má skončit ještě ve chvíli, kdy organizační změna není účinná, nebo pokud chce ve skutečnosti jednoho zaměstnance nahradit jinou osobou, tedy konkrétní práci je i nadále schopen přidělovat, neboť ji potřebuje ke své činnosti). Skončení pracovního poměru z organizačních důvodů je pak spojeno s povinností zaměstnavatele vyplatit zaměstnanci odstupné³ a musí být dodržena výpovědní doba, která je ze zákona minimálně dvouměsíční (v pracovní smlouvě může být sjednána delší).

Existenci takového důvodu pro rozvázání DPČ nebo DPP zaměstnavatel ale hledat a ani prokazovat bez dalšího nemusí. Zákoník práce umožňuje, aby si zaměstnanec a zaměstnavatel způsob zrušení vztahu založeného dohodami sjednali dle uvážení. Nesjednají-li si to, platí, že krom dohody může být vztah založený jak DPČ, tak i DPP zrušen výpovědí z jakéhokoli důvodu nebo dokonce bez uvedení důvodu (tedy stačí pouze formule: „Vypovídám tímto dohodu o pracovní činnosti/o provedení práce“), a to s patnáctidenní výpovědní dobou počínající dnem, kdy byla výpověď doručena. V DPČ i v DPP pak zákoník práce umožňuje sjednat možnost okamžitého zrušení. Toto však povoluje vázat pouze na případy, kdy je možno zrušit i pracovní poměr. Není-li tedy způsob rozvázání dohody sjednán přímo mezi zaměstnancem

a zaměstnavatelem, může kterákoli strana dohodu zrušit výpovědí ve výrazně kratší době, než je tomu u pracovního poměru, a zaměstnavatel nemusí hledat a prokazovat důvod, proč tak učinil. Na odstupné pak zaměstnanci vznikne nárok, jen pokud bude přímo sjednán v dohodě (nebo v kolektivní smlouvě či ve vnitřním předpisu zaměstnavatele).

Odměňování, cestovní náhrady

Výše odměny z dohody se upravuje v dohodě, jak již bylo řečeno výše. Na vztah z dohod se neaplikují ustanovení zákoníku práce o odměňování zaměstnance v pracovním poměru s výjimkou ustanovení o minimální mzdě (kde je třeba vzít v potaz, že se minimální mzda stanovena nařízením vlády č. 567/2006 Sb., v platném znění, vztahuje k práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby, tedy 40 hodin týdně). Nedosáhne-li odměna z dohody minimální mzdy, poskytne

zaměstnavatel zaměstnanci doplatek k odměně. Odměna může být sjednána měsíčně, hodinově či v návaznosti na splnění jednotlivých pracovních úkolů. Zaměstnavatel není povinen bez výslovného ujednání se zaměstnancem (či závazku v kolektivní smlouvě či vnitřním předpise) zaměstnanci vyplácet žádné příplatky k odměně, které by jinak zaměstnanec mohl nárokovat, pokud by byl v pracovním poměru (za práci přesčas, ve svátek, v sobotu a v neděli a další). Zaměstnavatel je při sjednání či stanovení (pokud by odměna nebyla sjednána, ale stanovena zaměstnavatelem jednostranně) výše odměny z dohody vázán povinností upravenou v § 110 odst. 1 zákoníku práce, podle kterého za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody. Není tedy možné, aby dva zaměstnanci vykonávající zcela srovnatelnou práci dostávali jinou výši mzdy/odměny jen s odkazem na to, že jde o odlišné typy pracov-

Podílíme se téměř

92 %^{*}

na nákladech
celého trhu
pojištění právní
ochrany.

Nic netajíme, a proto nám klienti věří.

www.das.cz | +420 267 990 711 | info@das.cz

BRÁNÍME SLUŠNÉ

Už 100 let

* Údaje ČNB.

Mimo rámec dohod je pak nutné, aby zaměstnavatel určil formální rozvržení týdenní pracovní doby do směn pro účely poskytování náhrady odměny při pracovní neschopnosti (§ 194 zákoníku práce).

něprávního vztahu. Stejný závěr lze ostatně dovodit i z § 16 zákoníku práce (povinnost rovného zacházení se zaměstnanci).

Cestovní náhrady je možné zaměstnanci činnému na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr poskytnout pouze v případě, že bylo toto právo sjednáno. Pro tento účel je ale nutné sjednat zároveň místo pravidelného pracoviště zaměstnance (při jehož opuštění za účelem plnění pracovních povinností vzniká nárok na cestovní náhrady). Má-li zaměstnanec sjednáno v DPP právo na cestovní náhrady, platí, že na ně vzniká nárok, pokud opustí při plnění pracovních úkolů obec svého bydliště (a není tedy třeba pravidelné pracoviště sjednávat).

Pracovní doba, dovolená

Velmi podstatnou výjimkou oproti pracovnímu poměru je smluvní volnost týkající se pracovní doby zaměstnanců. Zaměstnavatel není povinen rozvrhnout zaměstnancům pracovní dobu (a zaměstnanec tak naproti tomu nemá právo na přidělování práce v rozsahu takto rozvržené pracovní doby). Poměrně často se sjednává povinnost zaměstnanců nastoupit k výkonu práce z dohod tzv. na zavolanou (tedy zaměstnavatel je povolá do práce teprve tehdy, když jejich práci potřebuje). Je tedy na zaměstnanci, aby si vyjednal podmínky, za nichž se dozví, že má práci konat a v jakém rozsahu. Zaměstnavatel je limitován pouze již zmíněným pravidlem, že výkon práce nesmí přesáhnout 12 hodin během 24 hodin po sobě jdoucích.

Vyloučena je rovněž aplikace ustanovení o dovolené. Nic ovšem nebrání zaměstnanci a zaměstnavateli nárok zaměstnance na dovolenou v DPČ nebo v DPP sjednat.

Překážky v práci na straně zaměstnance

Pokud není sjednáno jinak, nemá zaměstnanec v rámci DPČ a DPP právo na pracovní volno či náhrady při tzv. jiných důležitých osobních překážkách v práci (§ 199 zákoníku práce). Zákoník práce ale stano-

ví, že i v rámci dohod musí být dodržena úprava dle § 191 až 198 a § 206 zákoníku práce, tedy povinnost zaměstnavatele omluvit zaměstnance při důležitých osobních překážkách v práci (dočasná pracovní neschopnost, mateřská, rodičovská dovolená, ošetřování člena domácnosti a v dalších případech specifikovaných v § 191 zákoníku práce). Zaměstnanci pracujícím na základě DPČ nebo DPP přísluší v době prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti (či karantény) náhrada odměny z dohody za podmínek stanovených v § 192 a 193 zákoníku práce. Pro účely poskytování této náhrady musí zaměstnavatel formálně určit rozvržení pracovní doby zaměstnance do směn. Může to být trochu matoucí, ale jde skutečně jen o formální rozvrh, který není podkladem pro práci zaměstnance, ale jen pro účely výpočtu náhrad (jak pracovní dobu zaměstnavatel rozvrhne, ovlivní výplatu náhrad při pracovní neschopnosti). Rozvrh je samozřejmě dobré stanovit podle skutečného předpokladu potřeby práce zaměstnance, aby následně zaměstnavatel neplatil náhradu za dny, v nichž by zaměstnanec ve skutečnosti nepotřeboval.

Co mají strany zvážit při uzavření dohody

Závěrem nabízíme demonstrativní výčet náležitostí, u nichž považujeme za vhodné, aby byly v dohodě o práci konané mimo pracovní poměr zahrnuty, resp. aby jejich sjednání obě strany DPČ nebo DPP při uzavření dohody alespoň zvážily (pohled na vhodnost zahrnutí konkrétního ujednání se samozřejmě u zaměstnance a zaměstnavatele bude lišit):

- druh vykonávané práce (povinná náležitost u DPČ)
- rozsah prací (povinná náležitost u DPČ)
- místo výkonu prací (praktické zejména pro zaměstnance)
- doba trvání dohody – určitá či neurčitá (povinná náležitost u obou dohod)
- případné rozvržení pracovní doby pro účely skutečného výkonu práce (praktické pro zaměstnance, svazující pro zaměstnavatele)

- podmínky a způsoby skončení pracovního vztahu (pokud nebude sjednáno, platí zákon, tedy možnost ukončení dohodou a výpovědí s patnáctidenní výpovědní dobou)
- výše odměny z dohody a její splatnost
- případný nárok na dovolenou (výhodné pro zaměstnance)
- případné cestovní náhrady včetně pravidelného pracoviště u DPČ (výhodné pro zaměstnance)
- případný nárok na odstupné (výhodné pro zaměstnance)
- případné právo zaměstnance na tzv. jiné důležité osobní překážky v práci (výhodné pro zaměstnance)

Mimo rámec dohod je pak nutné, aby zaměstnavatel určil formální rozvržení týdenní pracovní doby do směn pro účely poskytování náhrady odměny při pracovní neschopnosti (§ 194 zákoníku práce).

I v rámci dohod mimo pracovní poměr může být vykonávána práce, při které může zaměstnanec hospodařit s hodnotami, které je povinen vyúčtovat (typicky hotovost, zboží, zásoby materiálu). V takovém případě lze jen doporučit uzavření dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci k vyúčtování (§ 252 a násl. zákoníku práce). Stejně tak lze na dohody mimo pracovní poměr aplikovat § 255 zákoníku práce zvyšující odpovědnost zaměstnance za věci svěřené mu k výkonu práce na základě písemného potvrzení. ●

Mgr. Veronika Bočanová, advokátka
Šárka Krejčíčková, právní praktikantka
Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Viz § 232 zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění do 1. 1. 2007.
- ² Výpověď dle § 52 písm. c) zákoníku práce.
- ³ Ustanovení § 67 zákoníku práce.

Identifikace fyzických osob při zveřejňování dokumentů v registru smluv v souladu s GDPR

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ze dne 27. 4. 2016 (dále jen „Nařízení“), které vstoupilo v účinnost dne 25. 5. 2018, ovlivňuje mnoho právních institutů, jakož i každodenní fungování právních subjektů. Po vstupu Nařízení v účinnost je potřeba vyjasnit, co vše může a má být zveřejněno v registru smluv.

Podstatná je rovněž skutečnost, že ačkoliv se smlouvy s fyzickými osobami uzavřené mimo rámec jejich podnikatelské činnosti spíše nezveřejňují, při převodu vlastnického práva k nemovité věci z povinného subjektu na fyzickou osobu musí ke zveřejnění smlouvy dojít (viz § 3 odst. 2 písm. a) ZRS). Následkem nedostatečné identifikace fyzické osoby v registru smluv pak může být v krajním případě až zamítnutí návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí ze strany příslušného katastrálního úřadu s odůvodněním, že předmětná kupní smlouva nenabyla účinnosti.

Dostatečná identifikace fyzické osoby

Za smlouvu, která nebyla zveřejněna v registru smluv, se dle § 5 odst. 5 ZRS považuje taková smlouva, jejíž elektronický obraz nebyl do registru smluv vložen v otevřeném nebo strojově čitelném formátu nebo jejíž metadata neobsahují:

- a) identifikaci smluvních stran,
- b) vymezení předmětu smlouvy,
- c) cenu, a pokud ji smlouva neobsahuje, hodnotu předmětu smlouvy, lze-li ji určit,
- d) datum uzavření smlouvy.

Za základ pro dostatečnou identifikaci smluvních stran lze považovat § 3019 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který stanovuje, že „údaji, podle nichž lze člověka zjistit, jsou zejména jméno, bydliště a datum narození, popřípadě identifikující údaj podle jiného právního předpisu.“ Pro právnické osoby a podnikatele dále stanovuje, že takovým údajem je také IČO, pokud jim bylo přiděleno. Ne všechny tyto údaje lze ovšem zveřejnit v registru smluv, aniž by k tomu byl dán ze strany fyzické osoby souhlas. Navíc souhlasu nesmí scházet dobrovolnost, tedy

Konkrétně je cílem tohoto článku objasnit, jaké informace mohou být zveřejněny o smluvní straně – fyzické osobě, jde-li o smlouvu zveřejňovanou v registru smluv povinným subjektem dle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (dále jen

„ZRS“). V tomto ohledu je třeba připomenout, že při přílišné snaze o ochranu osobních údajů a „nadměrném“ odstraňování údajů, hrozí neúčinnosti smlouvy uzavírané mezi povinným subjektem a fyzickou osobou. Naopak při ponechání všech údajů o dané fyzické osobě ve zveřejňované smlouvě může dojít k porušení předpisů na ochranu osobních údajů.

nelze podmiňovat uzavření smlouvy jeho udělením v souladu s čl. 7 Nařízení.

Fyzické osoby nepodnikající

ZRS ve svém ustanovení § 3 odst. 1 stanovuje, že není možné zveřejnit takové informace, které nelze poskytnout dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“). InfZ pak ohledně informací, které lze poskytnout, v ust. § 8a odkazuje na Nařízení a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále jen „ZOOÚ“). Zároveň však InfZ ve svém § 8b odst. 1 a 3 říká, že povinný subjekt poskytuje základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky. Základními osobními údaji se pak rozumí jméno, příjmení, rok narození a obec, kde má dotyčná osoba trvalý pobyt. Za poskytnutí veřejných prostředků je v tomto směru nutné považovat i prodej nemovité věci ze strany povinného subjektu fyzické osobě mimo její podnikatelskou činnost. Dle názoru autorů je v souvislosti se zveřejňováním obce, kde má fyzická osoba trvalý pobyt, z pohledu ochrany osobních údajů vhodné poukázat na to, že toto ustanovení má mnohem větší dopad na fyzické osoby žijící v malých obcích, kde je snazší identifikovat jednotlivce, než např. v Praze nebo Brně.

V daném případě se bude ze strany povinného subjektu jednat o zpracování osobních údajů na základě plnění právní povinnosti správce (povinného subjektu dle ZRS).

Fyzická osoba podnikající

V případě, že půjde o zveřejňování smlouvy s fyzickou osobou – podnikatelem jednajícím v rámci své podnikatelské činnosti, mohou být v registru smluv zveřejněny i další osobní údaje, než pouze ty zmíněné výše. U fyzických osob podnikajících by tak přicházelo v úvahu zveřejnění zejména sídla, IČO, DIČ a identifikátoru datové schránky této fyzické osoby.

U sídla fyzické osoby podnikající a jejího IČO se bude jednat o zpracování osobních údajů dle čl. 6 odst. 1 písm. c) Nařízení, neboť zveřejnění těchto údajů v registru bude nezbytné pro identifikaci osoby jako smluvní strany – podnikatele, a pro splnění právní povinnosti dle ZRS.

DIČ naopak zveřejňovat nedoporučujeme z důvodu, že je v něm obsaženo rodné číslo fyzické osoby a jeho zveřejnění by mohlo mít vážný dopad do práv a svobod dotčené fyzic-

ké osoby. Současně nejde o údaj nezbytný k identifikaci smluvní strany.

Pro úplnost je nutno doplnit, že pokud je podnikající fyzická osoba plátcem DPH bude její DIČ již zveřejněno ve veřejně přístupném registru plátců DPH. Dle ZOOÚ tak bylo pro zveřejnění DIČ možné využít titul zpracování osobních údajů na základě jejich oprávněného zveřejnění v souladu se zvláštním právním předpisem (v tomto případě § 98 zák. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty). Nařízení ovšem takový právní titul nezná.

Posledním osobním údajem je pak identifikátor datové schránky, který je ovšem dle nařízení vlády č. 425/2016 Sb. otevřeným datem a lze jej zveřejnit bez dopadu na práva subjektu údajů – podnikající fyzické osoby.

Závěr

Lze tedy shrnout, že i po vstupu v účinnost nového Nařízení musí být zveřejněny smlouvy v registru smluv spolu s osobními údaji,

kteří smluvní stranu dostatečně identifikují. U fyzických osob nepodnikajících se pak jedná o jméno, příjmení, rok narození (ale nikoliv celé datum narození) a obec trvalého pobytu (ale nikoliv celou adresu). Pokud budou smlouvy o převodu nemovité věci na fyzické osoby nepodnikající vloženy do registru smluv s těmito údaji, neměly by vznikat obtíže při zápisu změny vlastnického práva do katastru nemovitostí. U fyzických osob podnikajících se pak jedná ještě o jejich sídlo, IČO a identifikátor datové schránky. ●

Adam Novák

Eva Radová

Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.

**Rada
& Partner**
advokátní kancelář

Vybrané aspekty konkurenční doložky z pohledu zaměstnavatele

Konkurenční doložka je institut, který jako jeden z mála v zaměstnanecky orientovaném zákoně č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (dále jako „zákoník práce“) slouží k ochraně zaměstnavatele. Zájem zaměstnavatele na uzavření konkurenční doložky je zřejmý – ochránit jím získané informace, znalosti a zkušenosti před dosahem konkurence. Je však nutné tento institut nenadužívat. Pokud se totiž rozhodnete svého zaměstnance konkurenční doložkou zavázat, budete mu muset po dobu její účinnosti vyplácet přiměřené peněžité vyrovnání. Zaměstnavatelé by tedy měli před uzavřením konkurenční doložky dostatečně zvážit mimo jiné i to, jestli informace, které se snaží před svými konkurenty uchránit, mají opravdu hodnotu částky, která bude zaměstnanci v souvislosti s jejím dodržováním vyplacena. Touto a dalšími nástrahami se z pohledu zákoníku práce i recentní judikatury zabývá tento článek.

Konkurenční doložka upravená v § 310 zákoníku práce je písemná dohoda mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, kterou se zaměstnanec zavazuje, že nebude po určité době po skončení pracovního poměru, nejdéle však po dobu 1 roku, vykonávat výdělečnou činnost, která by byla shodná s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo která by měla vůči němu soutěžní povahu. Součástí této dohody je na druhé straně závazek zaměstnavatele, který po dobu účinnosti konkurenční doložky musí bývalému zaměstnanci poskytnout přiměřené peněžité vyrovnání v částce, která není menší než jedna polovina průměrného měsíčního výdělku, a to za každý měsíc účinnosti konkurenční doložky.

Konkurenční doložku lze uzavřít pouze za dodržení podmínky, že je možné ji po zaměstnanci spravedlivě požadovat s ohledem na povahu informací, poznatků, znalostí pracovních a technologických postupů, které získal v zaměstnání u zaměstnavatele a které mají potenciál zaměstnavatele poškodit, pokud se dostanou ke konkurenci. Dohodu o konkurenční doložce je pak možné sjednat při uzavírání samotné pracovní smlouvy nebo kdykoliv za trvání pracovního poměru. Ustanovení, které zaměstnavateli dovozovalo konkurenční doložku uzavřít až po skončení zkušební doby zaměstnance, bylo k 1. 1. 2012 zrušeno. Uzavření konkurenční doložky není vázáno ani na samotnou smlouvu, a proto může být dohoda o konkurenční doložce

uzavřena zcela nezávisle na pracovní smlouvě (uvedené bude využitelné v praxi zejména u zaměstnanců, jejichž pracovní poměr nevzniká z pracovní smlouvy, ale na základě jmenování).¹

Odstoupení od konkurenční doložky

První oblastí, která se může zdát méně jasná, je odstupování zaměstnavatele od konkurenčních doložek. Od konkurenční doložky lze ze strany zaměstnavatele odstoupit dle § 310 odst. 4, a to pouze za doby trvání pracovního poměru zaměstnance. Po skončení pracovního poměru zaměstnance je zaměstnavatel dohodou o konkurenční doložce plně

vázán. Na druhé straně, zaměstnanci zákoník práce žádné časové omezení nestanoví a lze tedy dovodit, že zaměstnanec může od dohody o konkurenční doložce odstoupit kdykoliv.

Konkurenční doložka je často využívaným institutem pracovního práva.

V minulosti se objevovaly tendence zaměstnavatelů vykládat ustanovení § 310 odst. 4 zákoníku práce tak, že pokud samo o sobě neobsahuje ustanovení stanovující důvody odstoupení, může zaměstnavatel odstoupit od konkurenční doložky z jakéhokoliv důvodu anebo bez uvedení důvodu. Taková argumentace však u Nejvyššího soudu České republiky neobstála.² V daném případě je dle Nejvyššího soudu České republiky nutné aplikovat § 2001 zákona č. 89/2012 Sb. (dále jako „občanský zákoník“), který stanovuje, že od smlouvy lze odstoupit, ujednají-li si to strany nebo stanoví-li tak zákon (uvedená judikatura odkazuje na ustanovení § 48 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, který byl účinný do roku 2012), který se subsidiárně vztahuje na právní úpravu konkurenční doložky. Na dané následně navazuje § 2002 občanského zákoníku, který stanoví, že poruší-li strana smlouvu podstatným způsobem, může druhá strana bez zbytečného odkladu od smlouvy odstoupit. Je však otázkou, co by se považovalo za závažné porušení smlouvy, jelikož konkurenční doložku nemůže zaměstnanec za trvání pracovního poměru porušit. Stěžejní proto v daném případě bude vymezit důvody pro odstoupení zaměstnavatele od konkurenční doložky přímo v pracovní smlouvě, kterou je konkurenční doložka sjednávána nebo v dohodě o konkurenční doložce, přičemž formulace těchto důvodů může být do značné míry velmi složitá. Platně sjednaným důvodem pro odstoupení zaměstnavatele od konkurenční doložky může být dle našeho názoru např. situace, kdy se zaměstnancem bude ukončen pracovní poměr dle § 55 zákoníku práce, tedy budou dány důvody pro okamžité ukončení jeho pracovního poměru. Stejně tak lze uvést jako důvod odstoupení od konkurenční doložky ze strany zaměstnavatele v případě, že dojde k ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele dle § 55 písm. g) a písm. f) zákoníku práce. Konkurenční doložka může

být samozřejmě ukončena dohodou zaměstnance a zaměstnavatele.

Další okolností, kterou je u konkurenčních doložek nutné brát v potaz, je její reálná potřebnost. Jak je uvedeno výše, někteří zaměstnavatelé mohou mít tendenci sjednávat konkurenční doložky i u pozic, kde to není nutné. Je tedy vždy nezbytné pečlivě zvážit, zda určitý zaměstnanec opravdu disponuje znalostmi a zkušenostmi, které by zaměstnavatele mohly ohrozit v konkurenčním boji a případnému konkurentovi poskytnout takovou výhodu, že by to zaměstnavateli závažným způsobem ztížilo činnost. Zaměstnavatel by tedy měl před sjednáním konkurenční doložky důkladně posoudit, jestli náklady, které na ni bude muset v budoucnu vynaložit, nepřesahují hodnotu informací, ke kterým měl zaměstnanec přístup, a zda je zaměstnanec schopen ho využitím těchto informací u konkurenta případně poškodit v takové míře, že se zaměstnavateli vyplácení peněžitého vyrovnání za konkurenční doložku ekonomicky vyplatí.

Na to, aby byla konkurenční doložka platně uzavřena, není totiž potřeba, aby již před jejím uzavřením nějakými informacemi, které by mohli zaměstnavatele poškodit, disponoval.³ To samé platí i pro případy, kdy zaměstnavatel tvrdí, že sice byla kdysi sjednána konkurenční doložka, ale ta nemůže být platná, neboť se zaměstnanec nakonec v souvislosti s výkonem své pozice žádné zásadní informace nedozvěděl, ani nevyužíval technologické a pracovní postupy, které by dosahovaly intenzity obchodního tajemství. Ani tento závěr v soudním sporu neobstojí a zaměstnavatel bude nucen celé peněžité vyrovnání z konkurenční doložky zaměstnanci vyplatit.⁴

Sjednání smluvní pokuty pro případ porušení konkurenční doložky

Při uzavírání dohody o konkurenční doložce si zaměstnavatel musí dávat pozor i na smluvní pokutu, kterou si sjednává. Sjednání smluvní pokuty obecně umožňuje § 310 odst. 3 zákoníku práce. Smluvní pokuta pak slouží jako pojistka pro zaměstnavatele pro případy, kdy se zaměstnanec nechová v souladu se svým závazkem v konkurenční doložce. Pokud zaměstnanec svou povinnost poruší, musí zaměstnavateli uhradit částku odpovídající smluvní pokutě. Výše smluvní pokuty ale musí být přiměřená povaze a významu podmínek, za jakých byla dohoda o konkurenční doložce uzavřena. Judikaturou bylo

dovozeno, že nepřiměřenost výše smluvní pokuty způsobí neplatnost celé konkurenční doložky. Tento závěr odůvodnil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud tak, že: „Závazky zaměstnance a zaměstnavatele z konkurenční doložky jsou – jak uvedeno výše – vzájemně podmíněné a od sebe neoddělitelné; i když ujednání o smluvní pokutě není podstatnou (esenciální) náležitostí dohody o konkurenční doložce, je třeba z povahy dohody a z účelu, pro který je smluvní pokuta v dohodě o konkurenční doložce sjednávána, dospět k závěru, že sjednaná smluvní pokuta je od ostatního obsahu konkurenční doložky neoddělitelná a že s neplatností ujednání o smluvní pokutě je spojena neplatnost celé dohody o konkurenční doložce.“⁵

Závěr

Konkurenční doložka je často využívaným institutem pracovního práva. S jejím sjednáváním se však pojí různá úskalí ze strany zaměstnavatele, na která se snaží tento článek upozornit, když poskytuje nejen informace vyplývající z právních předpisů, ale i z aktuální judikatury. Je však nezbytné upozornit zaměstnavatele na rizika, která mohou při uzavírání dohody o konkurenční doložce hrozit a zároveň jim doporučit, jak takovým situacím předejít. ●

**Mgr. Petra Ďuranová, advokátní koncipientka
BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář**

BRODEC & PARTNERS
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ BĚLINA, Miroslav. Zákoník práce: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-290-8.
- ² Například: Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp.zn.21 Cdo 4986/2010 nebo sp. zn. 21 Cdo 2569/2015.
- ³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 4986/2010.
- ⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 506/2013.
- ⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 4393/2015.

D&O pojištění se se na českém pojistném trhu nabízí více než 20 let. I přes výrazný nárůst počtu těchto pojistek v posledních letech stále významně zaostáváme za Západem....

Pojištění odpovědnosti managementu, pro které se i u nás standardně používá označení D&O pojištění (z anglického Director's & Officer's Liability), se na českém trhu nabízí již déle než dvacet let. Již po roce 1995 se začaly objevovat první produkty nabízející pojistnou ochranu manažerům společností. První D&O pojištění sem přinesly pobočky velkých zahraničních pojistitelů a dlouhou dobu zde byla jejich nabídka takřka jediná a určená zejména velkým společnostem, často se zahraničním vlastním. To dnes již dávno neplatí a D&O pojištění tu nabízí řada pojistitelů lokálních i zahraničních.

Současné riziko manažerského pochybení platí stejně pro firmy velké i SME segment, a to nezávisle na činnosti podnikání. Na největší růst zájmu o tento produkt měla vždy vliv změna legislativy, konkrétně nejvíce poslední novelizace Občanského zákoníku a nový Zákon o obchodních korporacích, které od ledna 2014 přinesly další zpřísnění odpovědnosti členů orgánů společností a zvýšení rizika souvisejícího s výkonem jejich funkce. Od té doby výrazně vzrostl zájem o D&O pojištění a současně rapidně narostl počet sjednaných pojistek. Přesto je u nás stále pojištěn jen každý přibližně desátý český manažer, přičemž řada z těch, kteří nejsou pojištěni, si dostatečně neuvědomuje svá rizika neomezené odpovědnosti za škodu pro případ jejich pochybení. V Británii či Německu je přitom informovanost a D&O propojištěnost výrazně vyšší – okolo 40 %, v USA dokonce prakticky 100 %!

Náhled na riziko pozice člena orgánu (zejména pozice tzv. „statutára“) a souvisejícího D&O pojištění se u nás pomalu, ale jistě mění, a dnes už i u nás se řada manažerů působících ve vedení firem často již při přijímání pohovorů aktivně ptá na možnost sjednání D&O pojištění, respektive někdy to mají přímo jako podmínku přijetí funkce a nástupu.

Riziko výkonu funkce člena orgánu je postaveno na tzv. „péči řádného hospodáře“, což je termín velice obecný a jeho výklad může být vnímán velice široce. Na rozdíl od zaměstnance, který je chráněn Zákonem práce a jeho odpovědnost je omezena do výše 4,5násobku měsíčního platu, člen statutár-

ního nebo kontrolního orgánu společnosti ručí za svá případná manažerská pochybení neomezeně celým svým osobním majetkem, odpovědnost má objektivní s důkazním břemenem na své straně a v případě kolektivních orgánů je tam ještě atribut solidárního ručení.

Pojištění D&O cílí na členy orgánů všech společností, bez ohledu na velikost či obor podnikání. Posledním trendem v České republice je, že se o produkt začínají zajímat i šéfové malých a středních podniků. Škodu za miliony totiž může svým rozhodnutím způsobit i vedení malé firmy. Na rozdíl od velkých firem, kde mají aparát právníků a jiných poradců interních či externích, na které se může manažer obrátit o radu, to v menších firmách často leží tíha všech manažerských rozhodnutí čistě na členech orgánů bez možnosti odborné konzultace s někým dalším. V porovnání s tímto rizikem se roční pojistné na úrovni necelých 15 tisíc Kč (příklad pro malou společnost s limit 10 mil. Kč) jeví jako velice rozumný náklad.

Díky D&O pojištění mohou být členové orgánů společnosti bez obav i přesto, že mají legislativou uložené rozsáhlé povinnosti, jejichž neúmyslným porušením můžou způsobit rozsáhlou škodu. Pojištění samotné kryje, kromě způsobené finanční škody, rovněž i náklady právního zastoupení pojištěných osob při projednávání vzneseného nároku před soudem a řadu dalších nákladů, jako např. náklady na PR, náklady na šetření, náklady na

poradce a náklady na kauci. Pojistnou smlouvu sjednává standardně jako pojistník společnost, přičemž pojištěna je osobní odpovědnost členů orgánů společnosti jako fyzických osob. Okruh pojištěných osob zahrnuje standardně všechny minulé, současné a budoucí členy orgánů společnosti.

V dnešní době se D&O pojištění sjednává pro všechny typy korporací, zejména společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, družstva výrobní a zemědělská, ale rovněž pro tzv. neziskovky jako např. spolek či nadace. Specifickou formou D&O pojištění je krytí pro členy orgánů v bytových družstvech a SVJ.

S tím, jak narůstá na významu regulace v mnoha oblastech podnikání, přibývají nám nové zákony, předpisy a nařízení, roste právní povědomí v celé společnosti a celkově působíme ve vysoce konkurenčním a dynamickém prostředí, tím samozřejmě narůstá i odpovědnost manažerů a riziko jejich pochybení.

Věděli jste například, že i dnes hodně diskutované téma GDPR má poměrně významný přesah do odpovědnosti managementu firem, a tím pádem i do D&O pojištění?

Ing. Michal Pilecký

**Produktový manažer
společnosti RENOMIA
www.renomia.cz**

Vybrané aspekty elektronické komunikace ve veřejných zakázkách

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“) s ohledem na požadavky stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES zavádí povinnou elektronickou komunikaci v zadávacích řízeních, a to včetně podávání nabídek. Ustanovení o povinné elektronizaci zadávacích řízení potom mají odloženou účinnost pro jednotlivé druhy zadavatelů, jak je uvedeno v ust. § 278 odst. 2 ZZVZ.

S ohledem na rozsáhlou problematiku elektronizace zadávacích řízení se dále v článku budeme zabývat pouze jedním z dílčích aspektů elektronizace, a to otázkou podpisu datové zprávy (e-mailu) ve smyslu ust. § 211 odst. 5 ZZVZ a postavení osoby, která takový e-mail odesílá.

ZZVZ v předmětném ustanovení stanoví, že pokud zadavatel uskutečňuje elektronickou komunikaci ve vztahu k výzvám určeným účastníkům zadávacího řízení, oznámení o výběru dodavatele, rozhodnutí o nejvhodnějším návrhu v soutěži o návrh nebo vyloučení účastníka zadávacího řízení jinými prostředky než prostřednictvím datových schránek nebo elektronických nástrojů, musí být taková datová zpráva opatřena platným uznávaným elektronickým podpisem. V ostatních případech komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem není platný uznávaný elektronický podpis ani pro tyto jiné prostředky komunikace vyžadován.

Elektronický podpis je tak vyžadován výhradně u ZZVZ taxativně vymezených dokumentů vytvářených zadavatelem. ZZVZ nepožaduje elektronický podpis u žádného z dokumentů vytvářených a zasílaných dodavatelem, bez ohledu na to, v jaké formě bude tento dokument dodavatelem zadavateli zaslán. Elektronický podpis tak není vyžadován např. ani u námitek zaslaných zadavateli prostřednictvím elektronické pošty. Obdobně ZZVZ neobsahuje požadavek na elektronický

podpis ani u rozhodnutí zadavatele o podání námitek.

Dle ust. § 211 odst. 5 ZZVZ tak platí, že pouze v určitých taxativně vymezených případech musí být datová zpráva podepsána platným uznávaným elektronickým podpisem ve smyslu zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZEP“). Dle rozhodovací praxe soudů přitom platí, že postačuje, pokud je uznávaným elektronickým podpisem podepsána samotná datová zpráva (e-mail), i když její obsah (příloha e-mailu) není samostatně opatřena zaručeným elektronickým podpisem.

Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. 4 Tdo 47/2014 judikoval, že „Jestliže příslušnému soudu bylo doručeno odvolání obviněného prostřednictvím datové schránky podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, má toto podání stejnou kvalitu, jako by ho podal obhájce obviněného písemně s připojeným podpisem. Takové podání proto není třeba opatřit ani zaručeným elektronickým podpisem podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů, a odvolací soud tak není oprávněn odvolání zamítnout podle § 253

odst. 1 tr. řádu z důvodu, že nebylo podáno oprávněnou osobou.“

Analogicky tento postup pak potvrdil Ústavní soud ČR, když ve svém nálezu ze dne 12. 2. 2014, sp. zn. IV. ÚS 1829/13 konstatoval, že „Městský soud chybně zhodnotil dosah zaručeného elektronického podpisu, když dospěl k závěru, že se tento nevztahuje na přílohu elektronické zprávy. Při výkladu ustanovení § 43 odst. 5 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 42 odst. 3 věta druhá o. s. ř. nerespektoval, že smyslem a účelem příslušných ustanovení je záruka identifikace účastníka řízení a autenticity podání. Důvodem, proč mají být elektronická podání doplňována (ustanovení § 42 odst. 3 věta druhá o. s. ř.) je snaha o odstranění pochybností ohledně totožnosti osoby, která podání učinila, tj. zabránit tomu, aby jménem podatele činil bez jeho vědomí či proti jeho vůli podání někdo jiný. Elektronické podání odeslané e-mailem a opatřené zaručeným elektronickým podpisem s přílohou, která je součástí tohoto elektronického podání a obsahuje rozvedený text námitek proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, i když není samostatně opatřena zaručeným elektronickým podpisem, splňuje podmínky ustanovení § 42 odst. 5 o. s. ř.“

Z výše uvedeného nálezu Ústavního soudu ČR tedy jednoznačně vyplývá, jak již je uvedeno výše, že pokud je zpráva opatřena zaručeným elektronickým podpisem, přílohu, která je součástí této zprávy, není třeba samostatně podepisovat.

Takto vyslovený názor Ústavního soudu ČR přitom koresponduje s jeho dříve vyslovenými závěry v nálezu ze dne 27. 8. 2013, sp. zn. II. ÚS 3042/12 a nálezu ze dne 13. 5. 2013 sp. zn. IV. ÚS 4787/12. Z prvně jmenovaného nálezu Ústavního soudu ČR mimo jiné plyne, že pro to, aby se podání opatřené zaručeným elektronickým podpisem a příloha tohoto podání (dovolání ve formátu.pdf) považovaly za dvě samostatná podání, neexistuje žádný relevantní (zákonný) důvod. „Naopak průvodní e-mail a jeho přílohu je třeba pokládat za jeden nedělitelný celek, když dokument obsažený v příloze e-mailu tvoří součást zprávy (viz náleze Ústavního soudu ze dne 13. 5. 2013, sp. zn. IV. ÚS 4787/12, publikovaný pod č. 82 ve svazku 69 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu)... Připojovaný podpis zajišťuje rovněž integritu zprávy, neboť „pokrývá“ (podepisuje) vždy celou odesílanou zprávu, včetně případných příloh... Ve vztahu k přílohám je nicméně možno podpis zprávy chápat ve smyslu: „jsem ten, kdo vložil tyto přílohy“, tj. potvrzuje vůli autora e-mailu odeslat do podatelny soudu připojené dokumenty, s nimiž se, implicitně vzato, ztotožňuje. Je jisté v zájmu právní jistoty účastníků řízení žádoucí, aby opatřili zaručeným (nyní uznávaným) elektronickým podpisem také samotné podání, a nikoliv pouze průvodní e-mail, na druhou stranu s nedodržením tohoto postupu nelze spojovat následek spočívající v odepření soudní ochrany.“

Výše uvedené závěry Ústavního soudu ČR akcentuje i stanovisko pléna Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 1. 2017 sp. zn. Plns. 1/2015, když v bodech 30. až 37. na relevantní judikaturu Ústavního soudu ČR a Nejvyššího správního soudu ČR výslovně poukazuje.

Autoři článku na tomto místě připomínají, že smyslem a účelem právní úpravy obsažené v ust. § 211 odst. 5 ZZVZ je záruka identifikace zadavatele a autenticity podání. Skutečnost, že i v oblasti zadávání veřejných zakázek je třeba zkoumat smysl a význam dané právní úpravy, a nikoliv pouze lpět na jejím formalistickém výkladu, potvrdil ve své rozhodovací praxi i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“). Jak ÚOHS uvedl v rozhodnutí č. j.: ÚOHS-S0073/2016/VZ-12636/2016/531/MHO ze dne 29. 3. 2016 „Postup zadavatele, kdy tento vyloučil navrhovatele z účasti v zadávacím řízení na šetřenou veřejnou zakázku, tak Úřad považuje za přílišný (přepjatý) formalismus, neboť zadavatel „slepě“

aplikoval shora citovaná ustanovení zákona, ačkoliv z kontextu nabídky navrhovatele bylo možné dovodit, že návrh smlouvy v ní obsažený je podepsán osobou oprávněnou jednat jménem navrhovatele.“

Z výše uvedených nálezů Ústavního soudu ČR tak lze jednoznačně dovodit, že „dosah“ zaručeného elektronického podpisu na elektronické zprávě se vztahuje i na její přílohu. Je-li zpráva opatřena elektronickým zaručeným podpisem, přihlíží se k její příloze, i pokud tato není podepsána.

Autoři článku tak mají za to, že o způsobu podpisu datové zprávy není sporu. Pochybnosti však mohou na straně dodavatelů vyvstat ohledně platnosti takto učiněného úkonu za situace, kdy jej činí osoba, která není zadavatelem ani statutárním orgánem zástupce zadavatele dle ust. § 43 ZZVZ za situace, kdy se zadavatel nechá v zadávacím řízení smluvně zastoupit jinou osobou.

V praxi se běžně vyskytují případy, kdy dokumenty vyjmenované v ust. § 211 odst. 5 ZZVZ při smluvním zastoupení zadavatele fyzicky podepíše statutární orgán zástupce zadavatel, samotný e-mail obsahující sken takto podepsaného dokumentu potom odesílá a obálku e-mailu elektronicky podepisuje jeho zaměstnanec, tj. osoba odlišná od statutárního orgánu zástupce zadavatele.

Otázkou odesílání datových zpráv jinou osobou než statutárním orgánem zadavatele, resp. zástupcem zadavatele se ve své rozhodovací praxi zabýval také ÚOHS. V rámci rozhodnutí č. j.: ÚOHS-S622/2012/VZ-3941/2013/523/MSc ze dne 4. 3. 2013. ÚOHS uvedl mj. následující: „Úřad z dokumentace o veřejné zakázce zjistil, že zadavatel (prostřednictvím zastupující osoby – asistentky společnosti MT Legal s.r.o., advokátní kancelář, IČO 28305043, se sídlem Jakubská 121/1, 602 00 Brno) odeslal dne 15. 10. 2012 (v 16.13 hod.) na e-mailovou adresu kontaktování osoby navrhovatele... rozhodnutí zadavatele o námitkách. Tuto e-mailovou adresu kontaktní osoby uvedl navrhovatel ve své nabídce.

V zadávací dokumentaci v části 1.2 je uvedena jako kontaktní osoba, která zajišťuje veškerou komunikaci zadavatele s dodavateli, advokátní kancelář MT Legal s.r.o. Úřad tedy konstatuje, že z dokumentace o veřejné zakázce není pochyb o oprávnění osoby zastupující zadavatele (MT Legal s.r.o.) činit jménem zadavatele administrativní úkony,

tedy mimo jiné i odeslání předmětného rozhodnutí o námitkách.“

Z výše uvedené rozhodovací praxe ÚOHS potom vyplývá, že zástupce zadavatele je oprávněn za zadavatele mj. odesílat výzvy účastníkům zadávacího řízení, přičemž není vyžadováno, aby jejich odesílání činila pouze osoba oprávněná jednat za zástupce zadavatele ve smyslu ust. § 161 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tj. výlučně statutární orgán. Komunikaci s dodavateli může činit i asistentka zástupce zadavatele, obzvlášť v situaci, kdy administrátor je osoba specializující se na zastupování v zadávacím řízení a při této agendě běžně využívá administrativní aparát. Opačný závěr by vedl k absurdní situaci, kdy veškeré e-maily by musely být účastníkům zadávacího řízení zasílány pouze osobou oprávněnou jednat za zástupce zadavatele ve smyslu ust. § 43 ZZVZ, což by v případě administrace několika desítek zadávacích řízení najednou bylo zcela nemyslitelné, došlo by k popření principu dělby práce v rámci zástupce zadavatele a smyslu zastoupení zadavatele v zadávacím řízení dle ust. § 43 ZZVZ vůbec.

Z žádného ustanovení ZZVZ navíc nevyplývá, že by nebylo možné účastníkům zadávacího řízení odesílat prosté kopie dokumentů. Požadavky ZZVZ ohledně elektronické formy komunikace se týkají „pouze“ datové zprávy (e-mailu samotného), nikoliv však jejího obsahu, tj. přiložené výzvy. Navíc daný postup, tj. využití kopie výzvy bez časového razítka (a elektronického podpisu) je běžným standardem při administraci veřejných zakázek, když smysl autentifikace je naplněn právě samotným e-mailem (datovou zprávou) podepsaným uznávaným elektronickým podpisem.

Lze shrnout, že odeslání e-mailu podepsaného uznávaným elektronickým podpisem, jehož přílohou je sken (kopie) dokumentu uvedeného v ust. § 211 odst. 5 ZZVZ zástupcem zadavatele, je úkonem učiněným v souladu s komentovaným ustanovením. Na této skutečnosti nic nemění závěr, pokud byl daný e-mail odeslán osobou odlišnou od statutárního orgánu zástupce zadavatele. ●

Mgr. Michaela Machálková, právnická
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

LIFTING BEZ OPERACE V ÚSTAVU LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

Jasným trendem současné moderní estetiky je kombinace vždy několika různých ošetření. Protože v ÚLK je naším cílem dosáhnout svěžího a přirozeného efektu při všech ošetřeních, sestavujeme pro každého takový individuální program, který bere v potaz typ pleti, její problémy či věk klienta. Mezi nejčastěji kombinované zákroky patří: **zpevnění kontury čelisti** 3D liftingovými vstřebatelnými nitěmi, **kanylová modelace přírodní kyselinou hyaluronovou** ke kompenzaci propadů pod očima a na lících, **kanylová modelace tělu vlastní kyselinou hyaluronovou** do vrásek periorálně, a to bez nepřirozeného vyšpulení rtů. Dále **rejuvenace epidermis**, **barevné sjednocení a redukce rozšířených žilek**, to vše systémem laserových ošetření.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

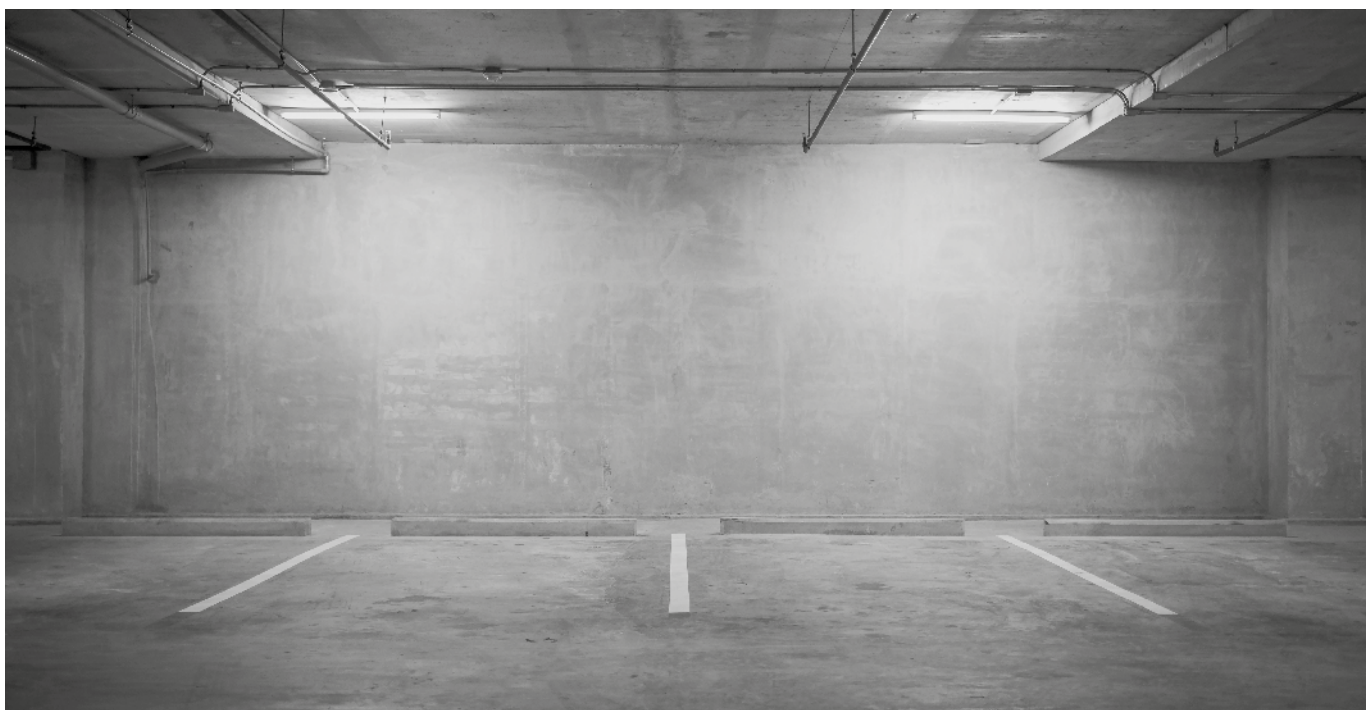
128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

Znovuzavedení předkupního práva do právního řádu České republiky a jeho problematika ve vztahu k prodeji nebytových jednotek

Předkupní právo na nemovité věci bylo v českém právním řádu zakotveno občanským zákoníkem z roku 1950, jehož znění převzal i občanský zákoník z roku 1964, kdy ustanovení o předkupním právu přetrvala až do konce jeho účinnosti k 31. 12. 2013. Smyslem předkupního práva bylo zejména zabránění rozdrobování vlastnického práva k jednotlivým nemovitým věcem mezi vysoký počet osob, kdy se podílové spoluvlastnictví mezi vyšším počtem osob stávalo neefektivním a v některých případech i nezcizitelným. Takový podílový spoluvlastník byl v případě nízkého podílu stěží schopen s podílem volně nakládat či svého vlastnického práva efektivně využívat.

Po podrobných debatách ohledně institutu předkupního práva v novém občanském zákoníku (dále též jen „NOZ“), který je v českém právním řádu účinný od 1. 1. 2014, převážil názor, že by předkupní právo mělo být omezeno pouze na případy, kdy se nabude podíl na nemovitých věcech na základě pořízení pro případ smrti nebo jinou právní skutečností tak, že spoluvlastníci nemohli svá práva a povinnosti od počátku ovlivnit, čímž se tato úprava nazpět přiblížila k obecnému zákoníku občanskému z roku 1811.

Novelou provedenou zákonem č. 460/2016 Sb. se NOZ s účinností od 1. 1. 2018 vrací k právní úpravě účinné před rokem 2014, která však přinášela řadu problémů zejména v nových bytových domech, kde mají vlast-

níci bytových jednotek současně podíl na vymezené nebytové jednotce, kde jsou vymezena např. parkovací stání v domě a s podílem jednotlivých spoluvlastníků je fakticky spojeno právo užívat konkrétní parkovací místo. V případě zájmu vlastníka zcizit bytovou jednotku včetně garážového stání vyjádřeného podílem na nebytové jednotce vlastník v současnosti naráží na předkupní práva ostatních spoluvlastníků nebytové jednotky.

Řada zájemců o koupi bytových jednotek uvažuje o její koupi jediné s možností koupě parkovacího místa, které však v současnosti vlastník bytové jednotky dost dobře zaručit nemůže a tím může klesat zájem o bytovou jednotku a v konečném důsledku i hodnota prodáváného souboru bytové jednotky a „nejistého“ podílu na nebytové jednotce – parkovacím stání.

V případě, že tedy prodávající prodává spoluvlastnický podíl třetí osobě (koupěchtivému), má povinnost po uzavření kupní smlouvy s koupěchtivým učinit písemnou nabídku osobám s předkupním právem, a to za stejných podmínek, jako uzavřel s koupěchtivým. Lhůtu k akceptaci nabídky občanský zákoník neuvádí, avšak je v zásadě omezena lhůtou tří měsíců, do kdy je osoba s předkupním právem u nemovité věci povinna zaplatit kupní cenu. Počátek běhu lhůty k zaplacení kupní ceny je spojen s oznámením prodávajícího osobě s předkupním právem. Bude-li více spoluvlastníků, kteří uplatní své předkupní právo, nabydou převáděný podíl poměrně podle výše svých podílů na nemovité věci a ve stejném poměru budou povinni uhradit kupní cenu. Pokud prodávající převádí nemovitou věc

bezúplatně, je osoba uplatňující předkupní právo povinna uhradit cenu obvyklou.

Jakým způsobem lze předejít problémům s předkupním právem?

Spoluvlastník se jednostranným právním úkonem, či dohodou může vzdát předkupního práva, a to i s účinky pro své právní nástupce. Vzdání se předkupního práva se u nemovité věci zapisuje do katastru nemovitostí, takovým vzdáním se předkupního práva jsou pak vázáni i budoucí nabyvatelé podílu této osoby. V jednotlivých případech je i možno, aby se osoba vzdala předkupního práva toliko pro jednotlivý případ prodeje spoluvlastnického podílu bez zápisu do katastru nemovitostí.

Pokud by se prodávající s koupěchtivým pokusili obejít předkupní právo ostatních spoluvlastníků ujednáním o tom, že v případě uplatnění práva osoby s předkupním právem se smlouva ruší (s tím že nevznikne nárok na uplatnění předkupního práva osobě s předkupním právem), nebo že se kupní cena v takovém případě navyšuje, jsou takováto ujednání vůči osobě s předkupním právem neúčinná.

Jednou z možností, jak by bylo možné dosáhnout faktického uskutečnění prodeje bytové jednotky, společně s podílem na nebytové jednotce (vyjádřené ať již zmiňovaným parkovacím stáním nebo například sklepním prostorem), by mohlo být stanovení nižší ceny za bytovou jednotku a vyšší ceny za podíl na nebytové jednotce. Avšak takováto konstrukce může prodej prodražit z hlediska hrazené daně z nabytí nemovitých věcí. Další úskalí této konstrukce může spočívat v tom, pokud by jedna ze stran platně od kupní smlouvy na podíl na nebytové jednotce odstoupila, ale kupní smlouva na bytovou jednotku by zůstala nedotčena (tj. pokud by došlo k částečnému odstoupení od uzavřené kupní smlouvy). V takovém případě by se prodávající ocitl v pro něj nepříznivé situaci, kdy za nižší cenu prodal pouze bytovou jednotku, přitom by mu zůstal podíl na nebytové jednotce. Navíc upozorňujeme, že by takovéto chování mohlo být shledáno za chování nepoctivé v právním styku a v rozporu s dobrými mravy. Proto jej nedoporučujeme.

V případě že prodávající prodej nemovité věci osobám s předkupním právem neoznámí vůbec, je možné takový převod napadnout

v promlčecí lhůtě tří let. Již zde však není jasné, zda lhůta započne běžet obligačním závazkem (uzavřením kupní smlouvy), či vkladem práva do katastru nemovitostí.

Konečně je třeba zmínit, že dle ustanovení § 1124 NOZ nemají spoluvlastníci předkupní právo, pokud je nemovitá věc převáděna na osobu blízkou. NOZ definuje osobou blízkou jako příbuzného v řadě přímé, sourozence a manžela nebo partnera podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství. Je přitom dovozováno, že prodávající není též vázán předkupním právem, zcizuje-li svůj podíl také některému ze spoluvlastníků. Přestože tato teze z litery zákona přímo nevyplývá, tak z účelu a smyslu zavedení předkupního práva se s uvedenou tezí ztotožňujeme, jistotu však může přinést budoucí judikatura soudů k této otázce.

Ačkoli předkupní právo, jako bylo již výše zmíněno, není institutem v českém právu novým, nemusí být veškerá judikatura z předchozích právních úprav zcela aplikovatelná, a to v důsledku jiného pojetí konstrukce předkupního práva v NOZ, než v předchozích právních úpravách. ●

Mgr. Milan Musil, advokát

Mgr. René Příhoda, advokátní koncipient

PPS advokáti s.r.o.

PPS
advokáti

Důvěra a podpora našich klientů, stejně jako pracovní nasazení a výsledky celého našeho týmu jsou hlavními faktory dosavadního úspěšného fungování završeného ziskem ocenění » **Právníká firma roku pro regionální kancelář** « v soutěži pořádané společností EPRAVO.CZ

Na trhu právních služeb od roku 2002

Hradec Králové

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové
Tel: +420 495 512 831-2

Praha

Římská 14
120 00 Praha 2
tel. +420 224 237 905

Vysoké Mýto

Jiráskova 154
566 01 Vysoké Mýto
tel. +420 465 423 200

Rychnov nad Kněžnou

Poláčkovo náměstí 85
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.+420 494 321 351

Kolín

Chelčického 1380
280 02 Kolín
tel. +420 777 783 098

www.ppsadvokati.cz

Vliv dohody o výkonu rodičovské zodpovědnosti na určení obvyklého bydliště dítěte a příslušného soudu

Píseň je to stále stejná, rodiče se dohodli a nedohodli. Ovšem cestování dítěte už není v rámci trasy Benešov/ Beroun nebo Aš /Bruntál. Pochybné potěšení dítěte i rodičů jde dnes přes hranice států. Ba co lze říci, je to spíše běžné než neobvyklé.

Místní příslušnost soudu ve věcech rodičovské zodpovědnosti k dítěti upravuje nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti (dále jen „nařízení Brusel II bis“). Na základě čl. 8 odst. 1 nařízení Brusel II bis jsou k rozhodování ve věcech rodičovské zodpovědnosti k dítěti příslušné soudy členského státu, ve kterém má dítě v době podání žaloby své obvyklé bydliště.

Judikatura¹ Nejvyššího soudu ČR vymezuje obvyklé bydliště jako místo, v němž má osoba těžiště svého života, které „vykazuje určitou integraci dítěte v rámci sociálního a rodinného prostředí“. Nejvyšší soud ČR dále uvádí, že „kromě fyzické přítomnosti dítěte v členském státě je třeba zohlednit další skutečnosti, které mohou nasvědčovat tomu, že tato přítomnost nemá pouze dočasnou či příležitostnou povahu a že pobyt dítěte vykazuje jistou integraci v rámci sociálního a rodinného prostředí“, přičemž „vnitrostátnímu soudu přísluší určit obvyklé bydliště dítěte s přihlédnutím ke všem konkrétním skutkovým okolnostem v každém jednotlivém případě“.²

Obvyklé bydliště je, jako hraniční určovatelský pro určení příslušnosti soudu, stanoveno z důvodu nejlepšího zájmu dítěte.³ Princip nejlepšího zájmu dítěte rozvádí rovněž Nejvyšší soud ČR, který připouští, že kromě určení příslušnosti na základě obvyklého bydliště dítěte je rozhodná i dohoda nositelů rodičovské zodpovědnosti.⁴

Vlivem dohody o výkonu rodičovské zodpovědnosti na určení obvyklého bydliště dítěte se zabýval Nejvyšší soud ČR v usnesení ze dne 20. 12. 2016, sp.zn. 21 Cdo 2850/2016.⁵ Nejvyšší soud ČR rozhodoval, na základě tohoto skutkového stavu: matka nezletilého dítěte podala k Okresnímu soudu v Písku návrh na úpravu styku nezle-

tilého s otcem a určení místa bydliště nezletilého. V době podání návrhu žila matka s nezletilým 9 měsíců v Rakousku, kde nezletilý navštěvoval školní zařízení, byl jazykově vybaven a začleněn do školního kolektivu. Tento zahraniční pobyt nezletilého byl schválen otcem na základě dohody rodičů o styku s nezletilým, přičemž souhlas otce s pobytem nezletilého v Rakousku byl podmíněn a měl být v případě dodržování dohody ze strany matky každoročně otcem opakovaně udělován.

Soud prvního stupně shodně s odvolacím soudem dospěl k právnímu závěru, že s ohledem na sociální a rodinnou integraci nezletilého v Rakousku má nezletilý obvyklé bydliště v Rakousku a není tedy dána pravomoc českých soudů k vydání rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti. Nejvyšší soud ČR však na základě dovolání otce posoudil obvyklé bydliště nezletilého odlišně. K určení obvyklého bydliště považoval za klíčovou skutečnost, že souhlas otce s pobytem dítěte v Rakousku byl podmíněn a nemohl být tedy považován za trvalý. Nejvyšší soud ČR v bodě 2 usnesení⁶ uvedl, že: „posouzení, zda přítomnost nezletilého v členském státě nemá v žádném případě pouze dočasnou či příležitostnou povahu, je přitom při posuzování obvyklého bydliště dítěte stěžejní“. Nejvyšší soud ČR v citovaném případě pobyt nezletilého v Rakousku nepovažoval za trvalý, a to právě z důvodu, že nebylo možné očekávat prodloužení souhlasu otce s pobytem dítěte v zahraničí do budoucna. Nejvyšší soud ČR v bodě 25 výše citovaného usnesení dodal, že: „i v případě, kdy dítě žije delší dobu na území jiného členského státu Evropské unie a bylo by možno nejen s ohledem na samotnou dobu pobytu, ale i stupeň začlenění do nového prostředí obecně dovozovat, že zde již získalo obvyklý pobyt, je třeba zvážit, zda si dítě nepodrželo obvyklý pobyt v původním členském státě i s ohledem na vůli rodičů projevenou v uzavřené dohodě o výkonu povinností a práv z rodičovské odpovědnosti.“

Na základě těchto závěrů pak lze dovozovat, že pro určení obvyklého bydliště dítěte nelze vycházet pouze ze skutečností, že je dítě v určitém státě sociálně a rodinně integrováno a má zde tedy tzv. těžiště života. Pro posouzení obvyklého bydliště je nutno rovněž posoudit, zda lze pobyt nezletilého na určitém místě považovat za trvalý vzhledem k vůli rodičů dítěte jako nositelů rodičovské zodpovědnosti. ●

**Zuzana Kolísková, absolventka PF UK
za přispění JUDr. Václava Vlk, advokáta
Advokátní kanceláře Moreno Vlk & Asociados**

Moreno Vlk & Asociados
Advokátní kancelář / Abogados / Attorneys at Law
Praha | Madrid | Bratislava

Poznámky:

- ¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 30 Cdo 2244/2011 ze dne 27. 9. 2011.
- ² Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 30 Cdo 2244/2011 ze dne 27. 9. 2011, podobně rozsudek Soudního dvora EU ve věci C – 497/10 Barbara Mercredi proti Richardu Chaffovi ze dne 22. 12. 2010.
- ³ Bod 12) Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti.
- ⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 21 Cdo 4909/2014 ze dne 19. 3. 2015.
- ⁵ Usnesení bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu v čísle vydání 4, ročník 2018, na straně 691.
- ⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 21 Cdo 2850/2016 ze dne 20. 12. 2016.

Aktuální problémy měření a uvádění spotřeby a emisí u osobních vozidel

Spotřeba paliva osobních automobilů společně s emisemi především oxidu uhličitého, které vozidla vypouští, je snad více než kdy jindy pod drobnohledem politické, odborné i laické části veřejnosti. Očekávání kladená různými stranami na měření spotřeby a emisí jsou přitom velmi různá a prakticky neslučitelná. Zatímco cílem zákonodárce je snaha umožnit porovnání „úspornosti“ a „šetrnosti“ vozidel při jejich výběru a tím vytvoření tlaku na snížení emisí a zároveň snaha nastavit maximální meze emisí, na straně uživatelů vozidel všeobecně panuje vysoká míra nespokojenosti s rozdíly mezi udávanou a skutečnou spotřebou a zároveň obava z dopadů snahy o snižování měřených emisí na výkony vozidel.

Je pravdou, že rozdíly mezi udávanou a skutečnou spotřebou existují a jsou do jisté míry nevyhnutelné (není v silách výrobce vozidel ani nikoho jiného zajistit, aby všichni řidiči řídili stejným způsobem a stejně užívaná vozidla). Na druhou stranu nesou část viny i někteří výrobci a prodejci, kteří se snaží protichůdné zájmy zákazníků a zákonodárce vyřešit poněkud nefér metodami při měření spotřeby a pak vznikají aféry typu Dieselgate, nebo nemají vůli zákazníkům důvod rozdílných hodnot spotřeby vysvětlit.

Jak tedy měřené emise správně chápat a jak zajistit co největší relevanci naměřených hodnot? Především je třeba přiznat, že jakákoliv metodika měření, pokud má zajistit hodnoty umožňující vzájemné srovnání mezi modely bude nevyhnutelně jen „příkladem“ užití a nikdy nezajistí zcela reálné hodnoty spotřeby. Nikdy nezohlední ani ohromnou škálu podmínek provozu, která může v praxi nastávat, ani nekonečné možnosti využití toho kterého vozidla jeho uživateli. To však neznamená, že by se metodika měření neměla snažit nastavit takové podmínky, které budou co nejbližší obvyklým režimům provozu.

Dosavadní systém zjišťování spotřeby byl založen na metodice NEDC (tzv. „nový evropský jízdní cyklus“). Tato metodika, používaná na základě nařízení Komise (ES) č. 692/2008, vznikla původně v roce 1970 a naposledy byla aktualizována v roce 1997. Tedy navzdory slovu „nový“ ve svém názvu již tato metodika dnes poněkud zastarává. NEDC byl mj. vytvářen původně pro éru lehčích, jinak užívaných a výkonově slabších vozidel, osazených zcela jinými technologiemi (např. výrazně méně maloobjemových přeplňovaných motorů apod.). Tento cyklus byl také stále častěji kritizován právě pro dnes již velmi nerealistické nastavení podmínek, protože byl relativně krátký,¹ prováděný v omezeném teplotním rozmezí a obsahoval příliš dlouhé a nereálné akcelerace či zpomalování. V rámci NEDC byl také vždy testován pouze jeden typ vozidla v dané modelové řadě a výrobci při něm přistupovali k „optimalizačním“ opatřením v podobě využití pneumatik s nízkým valivým odporem, jejich přefukování pro zmenšení valivého odporu apod. Je nasnadě, že za takových podmínek byly výsledky měření často velmi vzdáleny od hodnot, které uživatelé v praxi zažívali

a zároveň to do určité míry kompromitovalo i zákonodárcem sledovanou možnost srovnání spotřeby a emisí mezi modely. Srovnání jednotlivých verzí téhož modelu pak NEDC neumožňoval vůbec.

Jako odpověď na kritiku byla proto celosvětově vypracována metodika WLTP (tj. „celosvětově harmonizovaný zkušební postup pro lehká vozidla“), v Evropské unii zavedená nařízením Komise C(2017) 3521 („Nařízení“).²

Účelem WLTP je snížit právě zmíněné rozdíly mezi skutečně vnímanými spotřebami a spotřebou naměřenou podle jednotné metodiky. Metodika WLTP celkově přináší prodloužení testovacího cyklu, více jízdních režimů v jeho rámci, realističtější rozložení intervalů zrychlení a zpomalení a další úpravy testovacích podmínek a jízdních intervalů.³ Především ale také zavádí zkoušení vozidla s různou výbavou ovlivňující jeho aerodynamické vlastnosti, hmotnost a tedy i spotřebu paliva.

I přestože je metodika WLTP jistě přesnější a modernější, nevyhne se ani ta některým kri-

tickým připomínkám. Zachovány například zůstaly nešvary v podobě příliš pomalého zrychlování nebo zpomalování, nebo zcela chybí jakákoliv jízda do kopce.

Jakkoliv se zavedení měření WLTP jeví jako jednoznačně žádoucí a jako nutná korekce na měnící se potřeby využití automobilů, problémy přináší samotný přechod na tuto metodu, a tedy zavádění nového cyklu a právní otázky s ním spojené. Hodnoty spotřeby a emisí zjištěné každou z obou metod jsou totiž vzájemně prakticky neporovnatelné.

Vedle Nařízení tedy vydala Komise i doporučení Komise (EU) 2017/948 („Doporučení“),⁴ které by mělo upravovat podmínky nabízení nových vozidel spotřebitelům v kontextu informování spotřebitelů o spotřebě a emisích vozidel v období přechodu mezi NEDC a WLTP.

Jelikož jsou spotřeby a emise měřeny obvykle jako součást homologace daného modelu vozidla, nelze s ohledem na životní cyklus modelů vozidel předpokládat, že by mohly být všechny modely vozidel najednou přetestovány podle WLTP. Nařízení proto předpokládá postupný přechod měření, kdy od 1. září 2017 budou probíhat měření pro homologace nových modelů osobních automobilů již podle WLTP. Pro nové osobní automobily starých typů pak platí WLTP podle Nařízení od 1. září 2018 s dvanáctiměsíčním přechodným obdobím, takže od 1. září 2019 už musí být všechny nové vozy nabízené na území EU již ozkoušeny výhradně podle metodiky WLTP.

Doporučení (zdůrazníme jeho povahu nezávazného doporučení pro členské státy) radí zároveň státům, jak nastavit pravidla pro informování spotřebitelů prodejci vozidel. Bohužel doporučení není snadné v praxi vyhovět. Podle doporučení by do 31. prosince 2018 měly být všechny informační hodnoty pro spotřebitele uváděny dle NEDC (tedy dle předchozího testovacího cyklu) a od 1. ledna 2019 pak zase mají být všechny hodnoty uváděny již jen dle WLTP. Cílem doporučení je zajistit, že budou vždy v danou dobu uváděny plošně hodnoty podle jednoho z obou cyklů tak, aby byla zajištěna funkce srovnatelnosti hodnot. Jelikož WLTP se používá pro testování v rámci nových homologací od září 2017, je zřejmé, že pokud bychom měli vyhovět nařízení i doporučení zároveň, bude nezbytné po určitou dobu mj. přepočítávat hodnoty zjištěné v rámci testu podle WLTP „zpět“ na NEDC hodnoty. Po urči-

tou dobu tak budou nevyhnutelně uváděny pro srovnání hodnoty, které prakticky nebyly naměřeny, ale byly jež zpětně „odvozeny“ teoretickým přepočtem z hodnot skutečně zjištěných.

Komise sice v Doporučení dále „umožňuje“ (opět s přihlédnutím k nezávazné povaze Doporučení), aby u vozidel z výběhu sérií byly i po 1. lednu 2019 uváděny údaje dle NEDC, neexistuje-li odzkoušení dle WLTP, avšak s dovětkem, že vozidlo není dle WLTP testováno. V úplném kontrastu nakonec Doporučení dodává, že státy mohou i před 1. lednem 2019 nechat uvádět hodnotu WLTP, ale pouze jako tzv. doplňkovou informaci vedle povinných údajů dle NEDC.

Zcela logicky tak vyvstávají dotazy výrobců, importérů a prodejců vozidel, jak se k Nařízení a Doporučení postavit a nastavit si prodejní a propagační materiály. Uvedené nabývá na významu ve světle skutečně závazných právních povinností a požadavků stanovených § 28 odst. 1 písm. m) a n) zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích („Zákon“).⁵ Podle uvedeného ustanovení Zákona platí, že v propagačních a dalších materiálech k osobním automobilům musí být uváděny hodnoty spotřeby a emisí CO₂ obsažené v osvědčení o schválení typu vozidla, tedy osvědčení vydávaném při schvalování technické způsobilosti daného vozidla.

Problémem se tak stává navíc nedostatečná provázanost mezi prováděcími akty Komise (EU) a národní legislativou, která nedokáže dostatečně rychle reflektovat jedno nebo dvouleté přechodné lhůty založené evropskými předpisy a doporučením.

Vypořádání se všemi popsányi překážkami se může na první pohled zdát složité. Je důležité si nicméně uvědomit, z jakých předpisů vyplývají klíčové právní povinnosti v rámci prodeje vozidel. V rámci ČR je z pohledu výrobců, importérů a prodejců aut v rámci koncového prodeje víceméně jedinou vynutitelnou povinností jen „uvádění údaje obsaženého v osvědčení o schválení typu vozidla“.

Správným řešením je tak dle nás za současného stavu uvádět v propagačních, marketingových a dalších materiálech k vozidlům, případně na prodejních, údaje o vozidlu obsažené právě v tomto osvědčení o schválení typu vozidla, a to minimálně do doby změny zákona, přijetí prováděcího předpisu nebo přímo aplikovatelné unijní legislativy.

Samozřejmě je možné a dokonce vhodné uvést současně i údaj podle druhé z metodik (je-li k dispozici), společně s popisem obou cyklů a vyjasněním rozdílů či časového přechodu mezi nimi, přičemž z naší zkušenosti se většina výrobců přiklání právě k této variantě. ●

Mgr. Michael Mráček
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.

Poznámky:

- ¹ Test NEDC trvá celkem 1180 sekund. Vozidlo při něm ujede 11,06 kilometru, a to průměrnou rychlostí 33,6 km/h. Test se provádí pro podmínky provozu městského a mimo město.
- ² Nařízení Komise C(2017) 3521 ze dne 1. června 2017, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidla, mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/46/ES, nařízení Komise (ES) č. 692/2008 a nařízení Komise (EU) č. 1230/2012 a zrušuje nařízení (ES) č. 692/2008 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).
- ³ Test nově trvá 1800 sekund. Vozidlo při něm ujede 23,25 kilometru, a to průměrnou rychlostí 46,5 km/h. Test se provádí pro čtyři rychlostní intervaly, a to do 60/80/100 a 130 km/h. Test se také provádí na dynamometru.
- ⁴ Doporučení Komise (EU) 2017/948 ze dne 31. května 2017 týkající se používání hodnot spotřeby paliva a emisí CO₂ schválených pro daný typ a měřených v souladu s celosvětově harmonizovaným zkušebním postupem pro lehká vozidla při zpřístupňování informací pro spotřebitele podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/94/ES (Úř. věst. L 142/100, 2. 6. 2017).
- ⁵ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), v platném znění.

BARKER

ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

**STYLISH SHOES TO MAKE
EVERY DAY EXTRAORDINARY**

Havířská 6, Praha 1 | www.barker-shoes.cz

Základní kroky posouzení při nákupu pohledávek

Nákup souboru pohledávek s sebou nese potřebu prověření portfolia, jehož předmětem je posouzení kvality pohledávek či jejich vymahatelnosti. Všechny tyto aspekty mají přímý dopad do ceny, a proto je obvyklým postupem posouzení minimálního vybraného vzorku případů, které typově odpovídají souboru. Součástí transakčního procesu je i posouzení daňových dopadů, a to pro obě strany. V rámci kontraktačního procesu se strany nevyhnou ani řešení aktuálně tolik frekventované otázky ochrany osobních údajů.

Kvalita dokumentace pohledávky

Zásadní otázkou je, zda má pohledávka dostatečnou dokumentaci, kterou je možné osvědčit její vznik a existenci. Základní posouzení titulu pohledávky je proto stěžejní částí posouzení kvality portfolia postupovaných pohledávek. Jedná se tak o posouzení individuální listinné a jiné dokumentace ke konkrétní věci, ale také obecné smluvní dokumentace, jako jsou obchodní podmínky, nabídkové listiny a jiné materiály. Nemusí se však nutně jednat pouze o listinnou dokumentaci.

K uzavírání smluv či jejich změnám postačuje i ústní souhlas dlužníka, který může být zachycen například v rámci záznamu telefonního rozhovoru nebo jej bude dokonce možno dovozovat toliko z následného chování konkrétní osoby. V takovém případě je situace zpracování posouzení obtížnější, neboť každý jednotlivý závazek mohl být co do svého obsahu živelně (a často nechtěně) modifikován a nelze presumovat totožnost situace pro všechny obdobné případy. Samozřejmostí pak je, že výslovně postoupení pohledávek nebylo vyloučeno mezi primárním dlužníkem a věřitelem a zda tento závazek, pokud byl sjednán, nebyl nahrazen.

Součástí posouzení dokumentace pohledávky jsou i listiny stvrzující dluh, zejména

pak případné uznání dluhu, které může usnadnit splnění důkazní povinnosti při následném vymáhacím procesu. Pokud již k pohledávkám existuje exekuční titul, je třeba se zaměřit spíše na otázku, z jakého důvodu je pohledávka postupována a není vymáhána přímo primárním věřitelem. Zpravidla se je tedy třeba zaměřit na finanční situaci dlužníka, zejména pak existenci a počet exekučních řízení (a jejich stav), případných insolvenčních řízení, ale i zkoumání případných jiných závazků, o jejichž existenci se lze dozvědět i z veřejných registrů.

Součástí posouzení mohou být i další rizikové aspekty, např. angažovanost fyzické osoby v množství obchodních korporací, které zjevně nevykonávají činnost a je zde riziko, že se jedná o tzv. bílé koně.

Doba splatnosti

Od doby splatnosti se samozřejmě odvíjí i běh promlčecí lhůty. Samozřejmě není vyloučeno postupovat i pohledávky promlčené, nicméně jejich vymahatelnost bude toliko na úrovni naturální obligace, což může mít (a bude mít) zásadní dopad do ceny za postoupení pohledávky. Vzhledem k tomu, že datum splatnosti je mezníkem pro běh některých lhůt, nestačí pouze konstatování, že pohle-

dávky nejsou promlčené, ale je třeba zkoumat i to, jak rozhodná část lhůt již uplynula, aby včasné uplatnění všech práv vůbec bylo ještě realizovatelné.

Zajištění

Postoupením pohledávky nabývá postupník také její příslušenství a práva s pohledávkou spojená, včetně jejího zajištění. Součástí auditu pohledávek je i zkoumání kvality zajištění, zejména otázka jeho reálné existence, pořadí a také likvidity. Není třeba podrobněji rozepisovat, že zajištění v konkrétních případech nemusí mít vůbec kvalitu, které usnadní vymahatelnost pohledávky. Například zdánlivě kvalitní zajištění prostřednictvím zajišťovací směnky sice může zásadně usnadnit získání exekučního titulu, nicméně i následné vymození pohledávky je závislé na reálné majetkové situaci dlužníka. Jako vhodnější se tak jeví zajištění prostřednictvím likvidní majetkové hodnoty, tedy zejména prostřednictvím zástavního práva. V takovém případě však je předmětem posouzení i adekvátnost zajištění vůči zajišťovanému dluhu a dále pořadí zajištění.

Předchozí vymáhací proces

Je zásadním rozdílem, zda jsou postupovány pohledávky, které dosud neprošly plným vymáhacím procesem, popřípadě prošly jen

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ KŘÍŽ A PARTNEŘI

Advokátní kancelář byla založena již v roce 1991 a má tedy bohaté zkušenosti s poskytováním právních služeb a v současné době patří mezi přední advokátní kanceláře v České republice v mnoha oblastech, a to zejména v níže uvedených odvětvích.

Právní služby poskytujeme české i zahraniční klientele jak při přípravě smluvních dokumentů a jiných právních úkonů, tak při zastupování před soudy obecnými, rozhodčími, jakožto i před soudem Ústavním. Podle okolností případu advokátní kancelář zastupuje klienta při jednáních s příslušnými státními orgány a institucemi, popřípadě dalšími subjekty, které mají pro konkrétní věc zásadní význam. Úzká je rovněž spolupráce s auditorskými firmami, daňovými poradci či patentovými zástupci.

Svým klientům nabízíme komplexní řešení: využíváme týmových odborných znalostí specialistů z různých oborů a zohledňujeme tak všechny aspekty zadání klienta. Spolu s individuálním přístupem ke každému klientovi zajišťujeme optimální cestu k řešení problému.

OBORY PRÁVNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH AKKP

Mezinárodní transakce | Duševní vlastnictví a jiná práva k nehmotným statkům | Právo ICT (včetně specializovaných služeb k GDPR) | Mediální právo | Fúze, akvizice a transformace | Litigace (soudní a rozhodčí řízení) | Energetika | Pracovní právo a kolektivní vyjednávání | Veřejné zakázky | Hospodářská soutěž | Obchodní právo závazkové a společenstevní | Nemovitosti | Insolvence | Rodinné právo | Správní právo | Daňové a finanční právo (včetně bankovníctví) | Trestní právo

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. | Rybná 9, 110 00 Praha 1 |

Tel.: 224 819 325 | Fax: 224 819 343 |

info@ak-kp.cz | www.ak-kp.cz

Member of International Practice Group |

Právníká firma roku 2013, 2015, 2016 v kategorii duševní vlastnictví

právník roku

JUDr. Tomáš Dobřichovský, Ph.D. – Právník roku 2016

prof. JUDr. Jan Kříž, CSc. – Právník roku 2007

neagresivní formou interního vymáhání. Tato skutečnost má zásadní vliv na předpokládanou vymahatelnost jednotlivých pohledávek v čase, ale má také zásadní vliv na předpokládanou náročnost budoucího vymáhacího procesu. Tato otázka pak zásadně promluví i do ceny portfolia, neboť je nutné kalkulovat s budoucími náklady vymáhacího procesu, přičemž předpokládané náklady případných soudních a jiných řízení ne vždy pokryjí reálný náklad vymáhacího procesu.

Mezi zásadní body posouzení v otázce předchozího vymáhacího procesu lze zařadit zejména to, zda probíhalo vymáhání výlučně korespondenční či obdobnou cestou, zda byl proces doplněn o aktivní telefonické vymáhání či zda dokonce došlo k osobnímu vymáhání u dlužníka. Jako zásadní pak je zjištění důvodu nezaplacení, neboť mimo nízké bonity klienta lze uvažovat i o sporu o předmět pohledávky, který následný vymáhací proces podstatně ztíží.

Účetní aspekty

Nelze přehlížet ani daňové aspekty problematiky postoupení pohledávek, kdy tento náhled je rozdílný ze strany postupníka a ze strany postupitele a také z pohledu, zda subjekty zainteresované v postoupení vedou účetnictví či daňovou evidenci.

U subjektů, které vedou účetnictví, je situace poměrně zjevná. Při postoupení vlastních pohledávek je daňově účinným nákladem jmenovitá hodnota pohledávky při jejím postoupení, a to do výše příjmu plynoucího z jejího postoupení. Při postoupení ostatních pohledávek je však daňově účinným nákladem pořizovací cena u pohledávky nabyté postoupením, a to do výše příjmu plynoucího z její úhrady dlužníkem nebo postupníkem při jejím následném postoupení. V obou případech však lze příjmy zvýšit o vytvořenou opravnou položku nebo rezervu (její část) a u pohledávky postoupené před dobou splatnosti o diskont připadající na zbývající dobu do doby splatnosti. Z postoupení pohledávek tak nelze nikdy vykázat daňovou ztrátu.

Oproti tomu v případech, kdy dochází k postoupení pohledávek poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci, není situace tak jasná. Nabytou pohledávku nabyvatel zapisuje do evidence pohledávek. Cena přijatá za postoupenou pohledávku je zdanitelným příjmem, pokud však je pohledáv-

ka postoupena za cenu nižší, než je její nominální hodnota, je příjmem hodnota pohledávky.

Při vložení pohledávky, o které nebylo účtováno a nebyl o ni snížen základ daně, do obchodní korporace a při postoupení pohledávky, o které nebylo účtováno a nebyl o ni snížen základ daně, je příjmem hodnota této pohledávky, a to i v případě, že se jedná o pohledávku postoupenou nebo pohledávku vloženou za cenu nižší, než je její hodnota. Pokud byla pohledávka postoupena za cenu vyšší, než je její hodnota, je příjmem tato vyšší cena.

Nabývat či postupovat pohledávky však může i fyzická osoba nepodnikatel. V takovém případě se jedná o jiný zdanitelný příjem. Příjmem je hodnota pohledávky, a to i v případě, že byla postoupena za cenu nižší. V případě, kdy byla pohledávka postoupena za cenu vyšší, než je její nominální hodnota, je za příjem samozřejmě považována vyšší částka.

Ochrana osobních údajů

Pro provedení posouzení kvality postupovaného portfolia není neobvyklé zpřístupnění alespoň vzorku dokumentace pohledávek, které mají být postoupeny. Vzhledem k tomu, že součástí tohoto vzorku mohou být i pohledávky za fyzickými osobami, je řešení otázky ochrany osobních údajů zcela na místě. Titulem, na základě něž bude budoucí postupitel data zpřístupňovat třetí osobě, bude zpravidla oprávněný zájem příslušného správce. Vzhledem k tomu, že smlouva o postoupení pohledávky nebude uzavírána se samotným subjektem údajů, nelze uvažovat o tom, že zpracování je nezbytné pro splnění smlouvy (tj. titul uzavření a plnění smlouvy). Je třeba si zejména uvědomit, že ačkoliv postoupení pohledávky je možné bez souhlasu dlužníka, není možné opomíjet informační povinnost v oblasti ochrany osobních údajů vůči dlužníkovi, který je subjektem údajů.

Nabytí pohledávky uplatněné v insolvenčním řízení

Ve vztahu k insolvenčnímu řízení je zásadní otázkou, zda již je řízení zahájeno a pokud ano, zda byla již pohledávka uplatněna anebo zda ji vůbec ještě lze uplatnit.

Samozřejmě není vyloučeno nabytí pohledávek s úmyslem zahájení insolvenčního řízení,

ale v takovém případě je třeba myslet na různá zákonná omezení.

V případě běžícího insolvenčního řízení pak záleží, zda již pohledávka byla uplatněna a bude nutné provést úkony směřující ke změně účastníka v řízení stanoveným postupem, a to na základě návrhu věřitele, který lze podat pouze na formuláři a po písemném souhlasu nabyvatele jeho pohledávky. Převod nebo přechod pohledávky, který nevyplyvá přímo z právního předpisu, je nutné doložit veřejnou listinou nebo listinou, na které je úředně ověřena pravost podpisů osob, které ji podepsaly.

Vyrábění mnohosti věřitelů převodem pohledávek nebo jejich částí pak výslovně podléhá časovému testu. Neboť pro účely posouzení mnohosti věřitelů se za další osobu nepovažuje osoba, na kterou byla převedena některá z pohledávek insolvenčního navrhovatele proti dlužníku nebo její část v době 6 měsíců před podáním insolvenčního návrhu nebo po zahájení insolvenčního řízení.

Závěr

Nad rámec výše uvedeného však s ohledem na portfolio pohledávek budou uplatněna i další kritéria auditu, která však budou aplikována ve vztahu ke konkrétnímu případu, resp. ke konkrétnímu souboru pohledávek. Za nejobtížnější úkol lze považovat situaci, kdy soubor postupovaných pohledávek je nehomogenní, tedy kdy zde existuje různost titulů pohledávek, individuálních zajištění a individuálního přístupu k vymáhání jednotlivých pohledávek. Jen velmi obtížné pak lze vyslovit alespoň základní závěry posouzení, které budou aplikovatelné na všechny případy a posouzení vzorku pohledávek se pak nejeví jako vhodné. Lze pak spíše uplatnit racionální vzorec pro výběr jednotlivých případů, například dle konkrétního typu zajištění (např. pouze zástava) anebo samozřejmě kritérium nominální hodnoty pohledávky, kdy se posouzení bude zaměřovat na případy, které hospodářsky mohou být pro nabyvatele přínosné. ●

Mgr. Lucie Baljová
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

ZIZLAVSKY
Advokátní kancelář - Insolvenční správci

Reflexe rozhodnutí SDEU ve věci Achmea v dalších řízeních

Patrně celá právnícká veřejnost zaznamenala rozsudek Soudního dvora Evropské unie („SDEU“) z 6. března letošního roku (C-284/16), kterým v řízení o předběžné otázce položené Německým spolkovým soudním dvorem rozhodl o neaplikovatelnosti rozhodčí doložky uvedené ve smlouvě o podpoře a vzájemné ochraně investic uzavřené mezi Československem a Nizozemím („Rozsudek Achmea“).

Tedy jen pro připomenutí: SDEU uzavřel, že články 267 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“) (pravomoc SDEU rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se primárního evropského práva) a 344 (závazek členských států, že spory o výklad nebo provádění primárního evropského práva budou řešit jen způsobem stanoveným primárním evropským právem) „musí být vykládány v tom smyslu, že brání takovému ustanovení, obsaženému v mezinárodní dohodě uzavřené mezi členskými státy, jako je článek 8 BIT [smlouva o podpoře a vzájemné ochraně investic uzavřená mezi Československem a Nizozemím], podle něhož investor z jednoho z těchto členských států může v případě sporu týkajícího se investic v druhém členském státě zahájit řízení proti poslední uvedenému členskému státu před rozhodčím soudem, jehož

pravomoc je tento členský stát povinen uznat.“

Bezprostředně po vydání Rozsudku Achmea byla publikována řada názorů na další osud rozhodčích doložek obsažených v jednotlivých intraunijních smlouvách o ochraně a vzájemné podpoře investic, resp. na další osud tzv. intraunijních investičních arbitráží. Velmi obecně lze shrnout, že část autorů se přiklání k názoru, že Rozsudek Achmea nemá žádné precedenční účinky ve vztahu k jiným intraunijním arbitrážím (např. z důvodu, že dohody, podle nichž se arbitráže vedou, obsahují ujednání, že rozhodčí tribunál má spor rozhodovat podle dané smlouvy o podpoře a vzájemné ochraně investic a dále podle pravidel a zásad mezinárodního práva,¹ tedy vylučují možnost aplikovat právo hostitelského státu a právo evropské). Druhá část autorů zastává pozici, že z intraunijních smluv

o podpoře a vzájemné ochraně investic se nyní budou uplatňovat pouze hmotněprávní ustanovení, a to v rozsahu, ve kterém nejsou v rozporu s evropským právem.

Ačkoliv od vydání Rozsudku Achmea neplynula dlouhá doba, je možné už zaznamenat jeho první reflexe v rozhodování arbitrážních tribunálů a státních soudů. Cílem tohoto článku je podat shrnutí některých řízení a rozhodnutí, ve kterých musely rozhodčí tribunály a státní soudy Rozsudek Achmea zohlednit.

Patrně první ohlas na řízení o předběžné otázce vznesené Spolkovým soudním dvorem ve věci Achmea (tj. nikoliv ještě na rozsudek samotný) lze nalézt v řízení vedeném od listopadu 2014 před Rozhodčím institutem při Obchodní komoře ve Stockholmu, v němž se lucemburská

společnost PL Holdings S.a.r.l. domáhala vůči Polsku odškodnění za vyvlastnění bez poskytnutí kompenzace; vyvlastnění mělo spočívat v blokaci práv investora jako akcionáře banky hlasovat na valné hromadě a v následném vynuceném prodeji balíku jeho akcií. Žaloba byla podána podle dohody o ochraně a vzájemné podpoře investic uzavřené mezi Polskem a Belgicko-lucemburskou ekonomickou unií. V rámci své procesní obrany Polsko v rozhodčím řízení namítalo nedostatek pravomoci rozhodčího tribunálu, když podle Polska jeho vstupem do Evropské unie smlouva o ochraně a vzájemné podpoře investic uzavřená s belgicko-lucemburskou unií zanikla v souladu s čl. 30 a 59 Vídeňské úmluvy o smluvním právu. Dále Polsko namítalo nedostatek pravomoci tribunálu s odkazem na čl. 344 SFEU. K těmto námitkám rozhodčí tribunál konstatoval, že ochrana kapitálu poskytovaná smlouvou o ochraně a vzájemné podpoře investic je širší, než je ochrana poskytovaná evropským právem, a čl. 344 SFEU má podle tribunálu dopad pouze na řízení mezi dvěma státy, a nikoliv na řízení mezi členským státem EU a investorem. Ač si byl rozhodčí tribunál při vydávání nálezu vědom běžícího řízení před SDEU ve věci Achmea,² rozhodl dne 28. června 2017 o povinnosti Polska odškodnit investora.

V rámci řízení o zrušení rozhodčího nálezu Švédský odvolací soud s odkazem na Rozsudek Achmea rozhodl 13. června 2018 o odložení výkonu rozhodčího nálezu proti Polsku.

Před Rozhodčím institutem Obchodní komory ve Stockholmu byla od května 2015 řešena žaloba společnosti Novenergia proti Španělsku na základě rozhodčí doložky obsažené v Smlouvě o energetické chartě („ECT“), tj. v mnohostranné smlouvě zajišťující mj. ochranu investic v energetice. Lucemburský investor se v řízení domáhal odškodnění za zmaření investice do osmi španělských solárních elektráren v důsledku opatření státu po umístění investice. Během řízení Španělsko namítalo nedostatek pravomoci rozhodčího tribunálu mj. i s odkazem na tehdy probíhající řízení před SDEU o předběžné otázce ve věci Achmea. Rozhodčí tribunál námitky Španělska oslyšel a 15. února 2018 odsoudil Španělsko k zaplacení náhrady škody. V odůvodnění nálezu v souvislosti s námitkou nedostatku pravomoci tribunál odkázal na opakující se závěry tribunálů v investičních arbitrážích,

podle nichž rozhodčí doložky ve smlouvách o podpoře a vzájemné ochraně investic nejsou v rozporu s evropským právem. Dále tribunál odkazoval i na tehdy již známé stanovisko generálního advokáta, podle něž je napadené ustanovení smlouvy o podpoře a vzájemné ochraně investic v souladu s evropským právem.

Španělsko se 15. května 2018 obrátilo na švédský soud se žalobou o zrušení nálezu. Důvodem pro zrušení nálezu má kromě jiného být i nedostatek pravomoci rozhodčího tribunálu rozhodovat intraunijní spory mezi státem a investorem. Švédský soud rozhodl o odložení výkonu napadeného nálezu. V řízení o zrušení rozhodčího nálezu Španělsko švédskému soudu navrhuje, aby se s předběžnou otázkou obrátil na SDEU. Ten má podle Španělska rozhodnout, zda nálezy vydané rozhodčím tribunálem podle ECT může narušit evropský veřejný pořádek, za situace, kdy Evropská komise již dříve rozhodla, že změna pravidel týkající se obnovitelných zdrojů energie je v souladu s evropskými pravidly o veřejné podpoře a kdy rozhodčí doložka obsažená v ECT může vést k dalším rozporům při výkladu evropského práva.

Asi největší reflexi rozsudek Achmea zatím zaznamenal ve věci Masdar Solar & Wind Cooperatief U.A. („Masdar“) proti Španělsku. Investor zaregistrovaný v Nizozemí se po Španělsku v řízení vedeném na základě ECT před Mezinárodním centrem pro řešení investičních sporů („ICSID“) domáhal zaplacení odškodnění. Masdar, který investoval do solárních elektráren, tvrdil, že opatřeními přijatými Španělskem po realizaci investice došlo ke znehodnocení jeho investice. Španělsko ještě v průběhu řízení před ICSID poukázalo na rozsudek Achmea a požadovalo, aby rozhodčí tribunál rozhodl o nedostatku své pravomoci spor rozhodnout. Tribunál však takto formulovanou námitku nedostatku pravomoci odmítl a konstatoval, že Rozsudek Achmea má precedenční účinky jen ve vztahu ke sporům z dvoustranných smluv o ochraně a vzájemné podpoře investic. Protože ECT takovou smlouvou není a jejím signatářem je samotná Evropská unie, není podle rozhodčího tribunálu Rozsudek Achmea okolností, kterou by měl brát do úvahy při rozhodování o své pravomoci.³ Nálezem ze dne 9. května 2018 žalobě společnosti Masdar vyhověl.

Španělsko podalo 5. června 2018 generálnímu tajemníkovi ICSID žádost o vydání doplňujícího nálezu.

Otázka arbitrability sporu mezi investorem z členského státu a jiným členským státem Evropské unie bude muset být projednána i ve věci Vattenfall. Případ je opět založen na ECT a je projednáván rozhodčím tribunálem ICSID – švédský vlastník německých jaderných elektráren se na Spolkové republice Německo domáhá kompenzace za nucené uzavření elektráren před ukončením jejich životnosti v důsledku změny německé energetické politiky. V dubnu 2018 Německo s odkazem na Rozsudek Achmea požádalo, aby rozhodčí tribunál rozhodl o své pravomoci. Tribunál o tomto návrhu zatím nerozhodl.

Konečně reflexi rozsudku Achmea lze nalézt i ve změně postoje společnosti Airbus jakožto údajně poškozeného investora. Společnost 18. května 2018 oznámila, že vezme zpět žalobu rozhodčí podanou proti Polsku na základě polsko-nizozemské smlouvy o ochraně a vzájemné podpoře investic za zmařenou smlouvu na dodávku vojenských vrtulníků. Odškodnění se bude domáhat před polskými soudy.

V krátkodobé perspektivě bude tedy velmi zajímavé sledovat, jak o otázce pravomoci rozhodců rozhodovat intraunijní spor mezi státem a investorem rozhodne tribunál ve věci Vattenfall. V souvislosti s návrhem Španělska na vznesení předběžné otázky SDEU v řízení o zrušení rozhodčího nálezu ve věci Masdar je možné, že se dočkáme zajímavého rozhodnutí SDEU v otázce přípustnosti intraunijní arbitráže mezi investorem a státem na základě ECT. ●

Mgr. Dan Loukota, Senior Associate

Mgr. Jiří Černý, partner

PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Poznámky:

¹ Čl. 9 odst. 4 Dohody mezi vládou Řecké republiky a vládou Estonska o podpoře a vzájemné ochraně investic ze dne 17. dubna 1997.

² Bod 316 rozhodčího nálezu.

³ Bod 679 rozhodčího nálezu.

Derivátní žaloba a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení a soudní poplatek

Ve svém předešlém článku jsem popsal možné řešení úhrady soudního poplatku při podání derivátní žaloby (v ZOK označované pojmem Společnická žaloba § 157 a násl.) za situace, kdy statutární orgán, ať již z jakéhokoli důvodu, nehodlá tento poplatek před zahájením řízení uhradit, přestože zjevně obchodní společnost finanční prostředky k dispozici má. Na tento článek naváže problematikou úhrady nákladů řízení, resp. soudního poplatku, pokud soud rozhodoval o těchto nárocích v rámci, pro žalobce neúspěšného, rozhodnutí soudního sporu.

Povinnost uhradit náklady řízení a soudní poplatek

Jak již bylo řečeno v předešlém článku, derivátní žalobou se domáhá společník (případně minoritní akcionář) za obchodní společnost náhrady újmy, která jí byla způsobena jejím statutárním orgánem, či jinou osobou stanovenou v zákoně. Soudní spor může skončit jak úspěchem pro žalobce, tak ovšem i jeho prohrou a v této situaci bývá součástí rozhodnutí soudu i výrok o povinnosti uhradit žalované straně náhradu nákladů řízení a případně státu soudní poplatek. Z ustanovení § 157 ZOK plyne, že společník nepodal žalobu svým jménem, ale jednal za společnost, jako její zákonný zástupce dle ustanovení § 21 o.s.ř., tedy i povinnost úhrady nákladů řízení a případně soudního poplatku se nebude vztahovat na společníka, ale touto

povinností bude vázána samotná společnost. Tato skutečnost se jeví, zvláště za situace, kdy statutární orgán společnosti jako celek, či jeho někteří členové, nebyli plně v souladu s podanou žalobou, či dokonce žaloba směřovala přímo proti nim, z pohledu těchto představitelů společnosti jako újma, za kterou by měl odpovídat ten, kdo spor vyvolal. Tedy nabízí se zde otázka, zda společnost, resp. její statutární orgán má či nemá možnost úhradu nákladů řízení či soudní poplatek regresně požadovat na společníkovi, který ve sporu o derivátní žalobu nebyl úspěšný.

Možnost regrese úhrady nákladů řízení a soudního poplatku

O tom, že výrokem soudu je vázán vždy ten, komu je výrok určen, není pochyb, tedy pokud soud určí, že daná obchodní společ-

nost je povinna uhradit náklady řízení či soudní poplatek po prohrané derivátní žalobě, pak je tuto povinnost skutečně povinna splnit a nelze ji přenést na původně žalujícího společníka. V případě, že by žalující společník náklady řízení či soudní poplatek uhradil, pak se jedná dle ustálené judikatury o bezdůvodné obohacení společnosti a společník má právo toto žádat zpět, jak uzavřel např. Nejvyšší soud České republiky v nálezu č. 29 Odo 871/2002 ze dne 25. 3. 2003:

Z odůvodnění:

Nelze proto než uzavřít, že v případě, že společník společnosti s ručením omezeným využije práva založeného ustanovením § 131a obch. zák., je povinností společnosti soudní poplatek ohledně této žaloby zaplatit a jestliže jej zaplatí sám společník, žalující

jménem společnosti, jedná se, jak správně rozhodly soudy obou stupňů, o bezdůvodné obohacení společnosti, na jehož zaplacení má takový společník vůči společnosti nárok. Přitom v řízení o úhradě takto vzniklého bezdůvodného obohacení nelze posuzovat, zda byla žaloba podána důvodně, neboť takové posouzení přísluší soudu v rámci rozhodování o podané žalobě. Pokud by podáním žaloby podle § 131a obch. zák. menšinový společník pouze zneužíval práva v tomto ustanovení upraveného, porušil by tím ustanovení § 56a odst. 1 obch. zák. a společnost by se mohla následně domáhat náhrady škody, takovým porušením vzniklé.

Obchodní zákoník:

§ 56a (1) Zneužití většiny stejně jako menšiny hlasů ve společnosti je zakázáno.

Výše zmíněný náleze se primárně zabývá bezdůvodným obohacením, nicméně okrajově zmiňuje i problematiku možné povinnosti uhradit soudní poplatek žalobcem, jenž prohrál spor, jakožto náhradu škody vzniklé společnosti. Soud vyslovuje názor, že pokud by podáním žaloby menšinový společník pouze zneužíval práva uvedeného v ustanovení § 131a obch. zák., porušil by tím ustanovení § 56a odst. 1 obch. zák. a společnost by se tak mohla domáhat náhrady škody. Soud tedy připouští možnou regresi v případě soudního poplatku za použití institutu náhrady škody. Dle mého názoru je tato úvaha aplikovatelná i na případný regresní nárok z titulu uhrazené náhrady nákladů řízení ze strany společnosti.

Předpoklady vzniku nároku na náhradu škody

Vyjdou-li tedy ze situace, kdy představitelé společnosti jsou přesvědčeni, že podaná žaloba byla podána zcela neprávem či dokonce šikanózně, pak jejich obranou je využití institutu náhrady škody, a to až poté, co uhradí náhradu nákladů řízení, případně soudní poplatek.

V daném případě se jistě nebude jednat o škodu bez zavinění dle ustanovení § 2895 NOZ a to proto, že zákon nikde takovouto objektivní odpovědnost společníka za vznik škody nedefinuje, tedy bude potřeba vycházet z obecné úpravy náhrady škody v ustanoveních § 2894 a násl. NOZ. Dle této nové úpravy je stejně jako v původní úpravě občanského zákoníku nutné, aby byla ze strany škůdce porušena určitá právní povinnost (samozřejmě kromě dalších předpokladů vzniku odpovědnosti za škodu a to samotný vznik škody a existence příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti a škodou). Na rozdíl od ustanovení § 420 obč. zák. resp. § 373 obch. zák. definuje NOZ konkrétněji jednání škůdce mezi která zařazuje porušení dobrých mravů § 2909 NOZ, porušení zákona § 2910 a porušení smluvní povinnosti § 2913. Přičemž každý z vyjmenovaných způsobů porušení právní povinnosti je podmíněn jinou mírou zavinění. U porušení smluvní povinnosti není zavinění vyžadováno, kdežto u porušení dobrých mravů zákon vyžaduje zavinění úmyslné a u porušení zákona postuluje nedbalostní jednání.

Ze všech tří výše vyjmenovaných porušení právní povinnosti mám za to, že mohu eliminovat porušení smluvní povinnosti. Pokud by se totiž společník dopředu smluvně vzdal práva na podání Společnické žaloby, tedy vzdal by se budoucího práva na náhradu škody, mohl by tento úkon a dle mého názoru by měl být považován za rozporný s dobrými mravy, a tedy neměl by mít žádné právní účinky. Již to, že existuje ustanovení § 157 a násl. ZOK opravňuje a hlavně chrání společníka před jednáním statutárních orgánů a tedy smluvní omezení či vyloučení tohoto práva by tak působilo přímo proti záměru zákonodávce. Tento názor vyslovuji přestože NOZ v oblasti zákazu vzdání se budoucích práv, včetně náhrady škody, dává větší autonomitu smluvním stranám než původní občanský zákoník.

Co se týká dalšího předpokladu vzniku újmy, a sice porušení zákona. Zde je dle mého názoru situace ještě zřejmější. Pokud zákon výslovně ve svém ustanovení § 157 a násl. ZOK (dříve § 131a obch. zák.) definuje podmínky podání Společnické žaloby a pokud tyto jsou ze strany žalobce naplněny, je zřejmé, že samotným podáním derivátní žaloby nemohl být zákon porušen.

Posledním uvedeným předpokladem vzniku odpovědnosti za škodu je porušení dobrých mravů. Tento druh porušení právní povinnosti se zdá být co do možnosti docílit náhrady škody po společníkovi, který podal neúspěšnou derivátní žalobu, ze strany společnosti jako nejpriznivější. Problematickou se jeví skutečnost, že jednání takového společníka musí být úmyslné a vzhledem k tomu, že důkazní břemeno zde leží na společnosti domáhající se náhrady škody, vidím zde poměrně značné úskalí v prokázání tohoto úmyslu, a to zvláště za situace, kdy soud derivátní žalobu řádně projednal. Samozřejmě v případech zjevného šikanózního jednání společníka bude situace jednodušší, přesto však nikoli snadná právě z pohledu prokázání úmyslu škodu způsobit. ●

Mgr. Ing. Lukáš Blahuš, advokát a partner
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

**Brož
Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

R

WELLNESS & SPA HOTEL
VILLA REGENHART

- * Výhodné pobytové balíčky
- * Stylová restaurace
- * Wellness & Spa
- * Firemní a rodinná setkání
- * Dárkové poukazy

Zadržování nesporné části nadměrného odpočtu bude přezkoumáno Soudním dvorem EU

Vítězným počinem ankety Hospodářských novin Absurdita roku 2018 bylo vyhlášeno zadržování nadměrných odpočtů v průběhu kontroly finančního úřadu. Dle vyhlášovateli ankety toto opatření negativně ovlivňuje finanční stabilitu firem a může ohrozit i jejich samotnou existenci.¹

Absurditou na druhou pak je skutečnost, že prověřování oprávněnosti být jednoho jediného odpočtu může potenciálně být důvodem zadržování nadměrného odpočtu v řádech milionů korun po celou dobu trvání kontroly onoho jednoho problematického odpočtu. Přestože správce daně nemá pochybnosti o tom, že nárok na vyplacení nadměrného odpočtu vznikl, musí kontrolovaný plátce na jeho výplatu čekat až do skončení prověřování onoho jednoho sporného odpočtu. Situace dopadá na plátce, který se nemůže domoci finančních prostředků, které mu nesporně náležejí a které mnohdy nutně potřebuje, i na státní rozpočet, který bude nucen nadměrný odpočet vyplatit i s úroky. Finanční správa tento postup obhajuje tím, že procesní předpis jiné řešení neumožňuje, nicméně změna procesního předpisu zjevně není na pořadu dne. Z toho všeho je zřejmé, že titul pro absurditu roku je ve správných rukou.

Cílem tohoto článku je představit čtenáři možnou cestu, jak se domoci včasného vyplacení oné nesporné části nadměrného odpo-

čtu. Již na úvod lze prozradit, že celou záležitostí se bude zabývat Soudní dvůr Evropské unie, na který se již obrátil Nejvyšší správní soud České republiky s tím, že stávající úprava zadržování nadměrných odpočtů v průběhu kontrolních postupů není dle Nejvyššího správního soudu slučitelná s právem Evropské unie. To je pro české plátce nesporně dobrá zpráva, neboť nejsou odkázáni na milosrdenství tuzemských orgánů spočívající ve změně právních předpisů a naopak mohou o svá práva aktivně bojovat.

V čem spočívá problém?

Daňový řád správci daně umožňuje, aby ještě před tím, než daňovému subjektu nadměrný odpočet uplatněný daňovým priznáním vyměří, prověřil jeho oprávněnost. Má-li o jeho oprávněnosti konkrétní pochybnosti, které je možno relativně snadno a rychle potvrdit či vyvrátit, zahájí u daňového subjektu postup k odstranění pochybností tím, že dle ust. § 89 d.ř. vydá výzvu k odstranění pochybností. Pokud správce daně žádné konkrétní pochybnosti nemá nebo pokud již na

počátku předpokládá rozsáhlé dokazování, je oprávněn ještě před vyměřením daně zahájit u daňového subjektu daňovou kontrolu. Zahájení kteréhokoli ze zmíněných kontrolních postupů má za následek oddálení okamžiku vyměření daně a tím i vyplacení nadměrného odpočtu, neboť nadměrný odpočet je možno vyplatit až poté, co je vyměřen. Vzhledem k tomu, že daň (a tedy i nadměrný odpočet) je vyměřována za zdaňovací období jako celek, je prakticky obtížné vyseparovat ta dílčí plnění, která jsou správcem daně prověřována, takže spor o část odpočtu má za následek zadržování nadměrného odpočtu za celé zdaňovací období. Důsledky těchto obtíží nejvíce dopadají právě na plátce, kterým je nadměrný odpočet zadržován.

Vnitrostátní řešení situace – případ Agrobot I

Cestu ven z této zapeklité situace naznačil rozsudek Krajského soudu v Praze ve věci Agrobot.² Tímto rozsudkem Krajský soud v Praze vyhověl žalobě na ochranu proti nečinnosti, kterou se daňový subjekt domáhal

vydání částečného platebního výměru, jímž mělo být rozhodnuto o vyplacení té části nadměrného odpočtu, která mezi správcem daně a daňovým subjektem nebyla sporná. Správce daně toto odmítal s odůvodněním, že daňový řád nezná institut částečného vyměření daně a tedy správce daně nemůže nespornou část nadměrného odpočtu vyplatit dříve, než bude ukončena daňová kontrola, kterou provádí.

Krajský soud v Praze uložil správci daně povinnost rozhodnout o stanovení daně v rozsahu plnění, která nebyla dotčena daňovou kontrolou prováděnou u daňového subjektu. V odůvodnění svého rozsudku zdůraznil, že plátce daně sice musí strpět kontrolu oprávněnosti jím vykázaného nadměrného odpočtu a s tím spojené zadržení tohoto odpočtu po dobu provádění kontroly, avšak toto platí pouze v rozsahu nezbytném pro objasnění pochybností správce daně. Pokud správce daně žádné pochybnosti nemá a další odpočty správce daně nejsou předmětem daňové kontroly, neexistuje žádný důvod k jejich zadržení. Rozsudek Krajského soudu v Praze v podstatě znamenal, že správce daně měl od nadměrného odpočtu tvrzeného žalobcem odečíst sumu odpočtů, jejichž oprávněnost je předmětem prověřování, a takto získanou částku měl žalobci vyplatit.

Proti rozsudku Krajského soudu v Praze podal správce daně kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud vyhověl. Ve svém rozsudku 6 Afs 264/2016 (rozsudek NSS AGROBET I) dal za pravdu správci daně v tom, že vnitrostátní procesní právo nezná institut částečného vyměření daně a tedy postup přikázaný správci daně krajským soudem není právně možný. Vnitrostátní úpravu soud shledal slučitelnou s právem Evropské unie.

Druhé kolo – případ Agrobet II

Zdálo se, že pokus domoci se vyplacení nesporné část nadměrného odpočtu ještě v průběhu daňové kontroly selhal, věc byla uzavřena a plátci DPH budou nuceni pasivně čekat, zda finanční správa potažmo vnitrostátní zákonodárce milostivě neusoudí, že by bylo vhodné vnitrostátní úpravu změnit a popisovanou absurditu napravit.

Jiskrou naděje, že by tomu mohlo být jinak a že možná nebude třeba čekat na milosrdenství, dává usnesení Nejvyššího správního soudu ve věci téhož stěžovatele (věc AGROBET II),³ v níž Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti daňového subjektu (skutkové okolnosti byly v podstatě stejné jako ve věci AGROBET I, šlo pouze o jiná

zdaňovací období) položil tuto předběžnou otázku Soudním dvorem Evropské unie: „Je v souladu s unijním právem, a především s principem neutrality DPH, opatření členského státu, které podmiňuje vyměření a výplatu části nárokovaného odpočtu DPH ukončením řízení o všech zdanitelných plněních v daném zdaňovacím období?“

V odůvodnění usnesení o položení předběžné otázky Nejvyšší správní soud analyzuje jak vnitrostátní právní úpravu, tak i stávající judikaturu SDEU vztahující se důsledkům zadržování odpočtů. Za zdůraznění stojí zejména ta část argumentace, v níž Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že „obecné řešení potvrzené judikaturou Soudního dvora (stanovení přiměřené lhůty a úroků z prodlení) efektivně řeší pouze část problému se zadržením odpočtu daně. Zavedení úroků z prodlení ze zadržovaného daňového odpočtu a stanovení přiměřené lhůty odpovídá kompromisu mezi efektivní ochranou správného stanovení daně a předcházení daňovým únikům (ochranou národních veřejných peněžních fondů) a principem neutrality DPH (ochranou kontrolovaných povinných osob a nastolením rovnosti mezi jednotlivými povinnými osobami). Tato úprava neřeší okamžitý výpadek cash flow a následky s ním spojené.“ Nejvyšší správní soud dále uvádí, že „okamžitý výpadek cash flow může být jen obtížně kompenzován až po 3 či více měsících formou zpětných výplat procentní části zadržovaného nadměrného odpočtu, neboť v té době již může probíhat insolvenční řízení, kterým se na velmi dlouhou dobu očerní pověst dané osoby povinné k dani, v rámci exekuce může též dojít k prodeji obchodního majetku (včetně nenahraditelných statků jako je know-how, patenty apod.) či k pozastavení možnosti úhrady svých závazků, která způsobí snížení důvěry obchodních partnerů v osobu povinnou k dani.“

Nejvyšší správní soud popisuje možné důsledky zadržování nadměrného odpočtu pro plátce velmi jemně a eufemisticky, skutečnost může být po mém soudu daleko drsnější. Insolvenční řízení v tuzemských podmínkách neznamena „pouhé“ očernění dobré pověsti, ale zpravidla konec podnikání jako takového. Důsledky zadržování nadměrného odpočtu (zejména je-li odpočet zadržován za více po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích) tedy mohou být bez nadsázky likvidační. I tak je nutno ocenit, že Nejvyšší správní soud, pokud je mi známo poprvé, vyzdvihl i tento aspekt problematiky, z něhož je patrné, že vyplacení úroku z odpočtu vše neřeší. V pří-

padech, kdy plátce není schopen výpadek v cash flow překlenout, nejde ani tak o úrok, jako spíše o včasné zajištění náhradních zdrojů financování podnikatelské činnosti plátce, aby jej zadržování nadměrného odpočtu nezlikvidovalo.

To, jak Soudní dvůr Evropské unie o položené předběžné otázce rozhodne, samozřejmě nelze s jistotou předvídat a odpověď se dozvíme pravděpodobně za rok až dva. Nejvyšší správní soud v předkládacím usnesení zaujal názor, že popsaná vnitrostátní praxe není slučitelná s právem Evropské unie. Podstata porušení práv plátce spočívá dle Nejvyššího správního soudu v tom, že plátci není umožněno prokázat oprávněnost nároku na odpočet u tzv. nesporných případů a je nucen vyčkat na výsledek řízení o případech sporných. Nejvyšší správní soud uvádí, že „osoba povinná k dani by neměla být zbavena práva na prokázání nároku na odpočet daně pouze pro skutečnost, že daně zdanitelné plnění je plněním, které vykazala v určitém zdaňovacím období, resp. že všechna zdanitelná plnění vykázaná v daném zdanitelném období nebyla ještě vyměřena (o některých panují pochybnosti).“

Judikatura SDEU, kterou Nejvyšší správní soud ve svém předkládacím usnesení cituje, dle mého názoru nezakládá žádnou argumentační oporu pro názor, že plátce musí po celou dobu trvání daňové kontroly strpět zadržování celého nadměrného odpočtu včetně jeho nesporné části. Ani správce daně v řízení před Nejvyšším správním soudem ve věcech AGROBET I a AGROBET II ani kritici rozsudku Krajského soudu v Praze⁴ ve věci AGROBET I neargumentují právem Evropské unie, nýbrž tím, že se jedná o záležitost práva vnitrostátního, případně praktickými obtížemi spojenými s připuštěním existence částečného vyměření daně. Tyto aspekty dle mého názoru představují dostatečný základ pro tvrzení, že výrok o neslučitelnosti tuzemské vnitrostátní procesní úpravy s unijním právem je do té míry pravděpodobný, že je na místě po příslušných státních orgánech požadovat, aby se připravily na implementaci rozhodnutí Soudního dvora do své praxe, ať už bude jakékoli.

Co bude dál?

Patrně nelze očekávat, že finanční správa změní svůj negativní přístup pouze na základě toho, že bylo zahájeno řízení o předběžné otázce před SDEU. Pro plátce, kterým je zadržována nesporná část nadměrného odpočtu,

se ovšem již dnes otevírá cesta k tomu, aby si o vyplacení nesporné části nadměrného odpočtu řekli, a neuspějí-li, nabízí se procesní cesta popsaná v rozsudku Krajského soudu v Praze ve věci AGROBET I. Za situace, kdy první senát Nejvyššího správního soudu položením předběžné otázky implicitně odmítl právní názor šestého senátu Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku AGROBET I, stěžejí lze tento rozsudek šestého senátu NSS pokládat za právní názor závazný pro krajské soudy. Ty jsou oprávněny a současně povinny aplikovat právo EU a případně odepřít aplikaci rozporných ustanovení vnitrostátního práva. Krajské soudy nicméně obecně nejsou soudy poslední instance a nejsou tedy povinny pokládat předběžnou otázku Soudnímu dvoru. Po mém soudu proto nic nebrání tomu, aby žalobě na ochranu proti nečinnosti požadující vydání částečného platebního výměru na nespornou část nadměrného odpočtu vyhověly. Bude potom věcí Nejvyššího správního soudu, aby s rozhodnutím o případné kasační stížnosti správce daně vyčkal na rozhodnutí SDEU ve věci AGROBET. To však již v situaci, kdy by správce daně byl vázán vykonatelným rozsudkem krajského soudu a musel by tedy konat. S ohledem na princip primátu práva Evropské unie a zásadu *in dubio mitius* dle mého názoru neexistuje žádná opora pro závěr, že do rozhodnutí SDEU se musí uplatnit právě sporný výklad správce daně.

Dospěje-li Soudní dvůr k závěru o neslučitelnosti vnitrostátního práva s právem unijním, pak tato neslučitelnost je dána od samého počátku.

V potaz je třeba vzít též skutečnost, že rozhodnutí Soudního dvora o předběžné otázce je rozhodnutím deklaratorním, které pouze osvětluje výklad již existujícího unijního práva. Dospěje-li Soudní dvůr k závěru o neslučitelnosti vnitrostátního práva s právem unijním, pak tato neslučitelnost je dána od samého počátku. Pokud tedy v důsledku protiprávního (byť s odkazem na vnitrostátní právo realizovaného) procesního postupu správce daně vznikne některým plátcům škoda, budou moci po státu vymáhat její náhradu.

Zároveň platí, že vnitrostátní orgány (včetně všech správců daně) budou muset na rozhodnutí SDEU okamžitě reagovat. Vzhledem k tomu, že rozhodováno bude o předběžné

otázce položené českým soudem, nebude existovat žádný prostor pro úhybné manévry podobné těm, které finanční správa podnikala, když reagovala na četná soudní rozhodnutí ukládající správcům daně povinnost vyplácet úrok ze zadrženého nadměrného odpočtu. Přitom je zcela irelevantní, zda je vnitrostátní procesní úprava a informační systémy používané finanční správou na takto vnučenou změnu připravena. Z tohoto důvodu je záhodno, aby všechny státní orgány nadané příslušnými kompetencemi bezodkladně zahájily kroky směřující k uzpůsobení vnitrostátních procesních předpisů tomu, aby na jejich základě bylo možné vyplácet nespornou část vykázaného nadměrného postupu již v průběhu kontrolních postupů prováděných správcem daně. V konečném důsledku je zcela lhostejné, zda se tak stane za účelem dosažení souladu českého práva s unijním právem, nebo za účelem alespoň částečného odstranění největší absurdity roku 2018. ●

JUDr. Ondřej Moravec, Ph.D., advokát
Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek,
Fráňa a partneři, s.r.o.

HARTMANN
JELÍNEK
FRÁŇA
a partneři

Poznámky:

- ¹ <https://domaci.ihned.cz/c1-66133620-absurdita-roku-2018-zadrzovani-nadmernych-odpoctu-dph-v-prubehu-kontroly-berniho-uradu>.
- ² Rozsudek Krajského soudu v Praze 48 Af 21/2016 ze dne 4. 10. 2016. Autor pokládá za korektní uvést, že byl autorem žaloby v této věci. Blíže k argumentaci srov. Moravec, Ondřej. Vyplacení nesporné části nadměrného odpočtu v podmínkách daňového řádu. In: Portál DAUČ.cz [online]. Praha: Wolters Kluwer, 11. 12. 2016. [cit. 2017-03-21], <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=215203>
- ³ Usnesení Nejvyššího správního soudu 1 AfS 271/2017-56 ze dne 31. 5. 2018.
- ⁴ Srov. Švancara, D., Rozehnal, T.: Jiný pohled na otázku vyplacení nesporné části nadměrného odpočtu v podmínkách daňového řádu, <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=-li&cislo=231362&rez=0&q=%C5%A0vancara>

Dosáhněte lehce svého cíle.
S námi.

ERHARTOVÁ
VÍTEK & PARTNERS
advokátní kancelář

www.akev.cz

Směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu – máme se i nadále bát?

Je možné, že jste o připravované směrnici o autorském právu na jednotném digitálním trhu („Směrnice“) z dílny Evropské komise díky enormní pozornosti věnované GDPR příliš neslyšeli. Mezi řadou odborníků i podnikatelů však návrh Směrnice vyvolal vášnivé diskuse o vhodnosti a potřebnosti dané úpravy, a to především s ohledem na kontroverzní povahu některých klíčových ustanovení Směrnice. Počátkem července se Směrnice dostala do prvního čtení v Evropském parlamentu, kde se europoslanci poměrně překvapivě odmítli návrhem Směrnice zabývat, a to až do září tohoto roku.

I když tedy v současné době neznáme konečné znění Směrnice, považujeme za vhodné upozornit alespoň ve stručnosti na některá problematická ustanovení stávajícího návrhu, která vyvolávají nejbouřlivější reakce. Zaměříme se tedy na článek 11 Směrnice upravující ochranu vydavatelů tiskových publikací v souvislosti s digitálním užitím jejich obsahu a dále na článek 13 ukládající povinnosti poskytovatelům digitálního prostoru pro ukládání autorských děl a jiných předmětů ochrany uživateli tohoto digitálního prostoru (typicky jde například o server YouTube).

Článek 11 – záchrana nebo pohroma pro vydavatele tisku?

Jednou z problematických oblastí návrhu Směrnice je článek 11, který bývá označován jako „daň z odkazů“. Evropskou komisí proklamovaným cílem tohoto ustanovení má být udržení plurality, dostupnosti a nezávislosti tisku zvýšením právní ochrany jeho vydavatelů v digitálním prostředí, které je pro budoucnost tohoto odvětví stěžejním. S příchodem internetu a digitálních služeb pociťují vydavatelé rapidní úbytek čtenářů a předplatitelů, což s sebou neodmyslitelně přináší i pokles příjmů z reklamy ohrožující když ne samotnou existenci vydavatelství tradičních periodik, tak přinejmenším kvalitu výstupů jejich autorů.

Mimo jiné za to mohou i poskytovatelé služeb tzv. článkových agregátů jako jsou např. Google News, které svým uživatelům nabízejí výběr

zpráv z portálů novinových periodik ve formě odkazů, výňatků či shrnutí článků, a to, aniž by k tomu od vydavatele nutně museli mít licenci. Uživatel poté již zpravidla nemá důvod navštívit stránku samotného vydavatele a celý příjem z reklamy tak získá provozovatel agregátu právě na úkor vydavatele.

V současné době se vydavatelé tomuto trendu musí bránit prostřednictvím autorů příspěvků, tzn. především samotných novinářů a fotografů, jejichž díla požívají „klasické“ autorskoprávní ochrany. Ti tedy nejprve musí na vydavatele převést majetková autorská práva k článku či fotografii (případně v jurisdikcích, kde takový převod není možný, poskytnout jiná dostatečná práva) a teprve poté se může vydavatel bránit právní cestou. Takový způsob hájení práv se Evropské komisi a zastáncům Směrnice jeví jako neefektivní a nedostatečný.

Proto mají být na základě článku 11 vydavatelům tiskových publikací poskytnuta, ve vztahu k digitálnímu užití jejich tiskových publikací, po dobu 20 let ode dne uveřejnění jejich publikace následující práva:

- právo udělit nebo zakázat jejich přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech; a
- právo udělit svolení nebo zakázat zpřístupnění veřejnosti po drátě nebo bezdrátově takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto předmětům ochrany přístup z místa a v době, který si zvolí.

Vydavatelé tisku totiž nyní tato práva přímo nemají, a to na rozdíl od autorů, výkonných umělců či filmových, televizních a rádiových společností.

Tento způsob ochrany vydavatelů je však odbornou veřejností převážně kritizován. Předně je namítáno, že vydavatelé v drtivé většině případů zmíněnými právy již v současnosti disponují, i když jsou na ně převáděna smluvně samotnými autory. Takový způsob ochrany považujeme za dostatečný. Implementací článku 11 Směrnice by se pouze vytvořila další vrstva autorských práv, která by překrývala práva samotných autorů publikací, přičemž by obě vrstvy měly defacto stejný ekonomický účel. Tím by se hodnota jednotlivých práv logicky snížila a mohlo by dojít ke zhoršení postavení právě autorů článků.

Zavedení vydavatelských majetkových práv by mohlo dále způsobit řadu nejasností v tom, jaká práva je zapotřebí k dané publikaci nabýt, co má být předmětem určité licence či s kým je vlastně nutné o nabytí práv či získání licence vyjednat. Očekává se, že odstranění veškerých pochybností o právní ochraně konkrétních publikací by vedlo ke zvýšení transakčních nákladů získávání licencí.

Dalším podstatným argumentem proti současnému znění článku 11 Směrnice je praktická zkušenost s podobným modelem právní ochrany již zavedeným v Německu a ve Španělsku. Podle provedených studií snaha

Již od roku 2005 poskytujeme PRÁVNÍ PORADENSTVÍ tuzemské a zahraniční klientele s důrazem na komplexní řešení daného problému, jak z právního, tak i daňového hlediska.

Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.

Specializujeme se zejména na:

- právo obchodních korporací
- veřejné zakázky
- občanské právo
- pracovní právo
- právo nemovitostí
- trestní právo
- mezinárodní obchod
- finance a bankovníctví
- právo hospodářské soutěže
- rodinné právo, aj.

Právní služby poskytujeme
v českém, slovenském,
anglickém, německém,
francouzském a španělském jazyce.

o omezení článkových agregátů ve prospěch vydavatelů nenaplnila v těchto zemích očekávání. Naopak, návštěvnost webových stránek vydavatelství domů, ze kterých díky změně právní úpravy přestaly Google News čerpat, se snížila.¹

Ze současného návrhu a jeho odůvodnění podle nás jasně nevyplývá, čím konkrétně by se poskytnutím práv uvedených v článku 11 Směrnice měla situace vydavatelů na digitálním trhu zlepšit. Pozornost by měla být věnována především tomu, jak fakticky posílit vyjednávací pozici vydavatelů vůči provozovatelům sociálních sítí a agregátů. Příkladíme se k názoru prezentovanému Výborem pro právní záležitosti (JURI) v jeho návrhu změn Směrnice z 10. 3. 2017, který však nakonec nebyl odhlasován v tomto znění,² že k tomuto účelu by bylo zcela dostačující, pokud by v současnosti článkem 11 Směrnice navrhované udělení práv vydavatelům bylo nahrazeno vyvratitelnou domněnkou, že vydavatelé mají příslušná autorská práva k dílům obsaženým ve svých publikacích či licenci k jejich užití. Takovým postupem by totiž nedošlo k překrytí autorských práv autorů článků/fotografií, ani ke zvýšení nákladů na získání příslušných práv třetími osobami. Jak je navíc patrné z uvedených zahraničních příkladů, vytvořením nových práv nemusí být dosaženo kýženého výsledku.

Článek 13 – chystá se cenzura internetu?

Ještě o poznání dramatictější reakce si vysloužil článek 13 návrhu Směrnice, ve kterém kritici vidí nástroj pro cenzuru internetu ohrožující jeho samotné základy.

Tento článek ukládá poskytovatelům služeb informační společnosti, kteří ukládají velké množství autorských děl a jiných předmětů ochrany (například hudby, videí, fotografií či textu) nahrávaných jejich uživateli a dále zpřístupňovaných veřejnosti (typicky půjde o YouTube, Twitter, Facebook nebo v českém prostředí Ulož.to) povinnost přijmout vhodná a přiměřená opatření, kterými v nahrávaném a sdíleném obsahu rozpoznají předměty autorskoprávní ochrany nebo jejich části a jejichž následné užití bude dále možné jen v souladu s příslušnou licencí, kterou budou od konkrétního autora či jiného subjektu mít. Současně jsou výše uvedení poskytovatelé povinni poskytnout nositelům práv (tedy autorům) dostatečné informace o fungování a zavedení jimi přijatých opatření a podávat jim zprávy o rozpoznání a užití děl.

V činnosti těchto poskytovatelů jsou spatřovány významné nedostatky současné autorskoprávní ochrany, a ne náhodou jsou hlavními zastánci této úpravy umělci a nakladatelství. Byť do jisté míry rozumíme důvodům zavedení takového opatření, kdy je v současné době pro autory a nakladatelství velmi obtížné účinně vymáhat svá práva vůči jednotlivcům nezákonně umisťujících obsah na platformy pro sdílení obsah, není takto radikální návrh zavádějící odpovědnost provozovatelů těchto platforem a narážející na řadu jak technických, tak právních nedostatků, dle našeho názoru tou správnou cestou.

Jedním z negativních dopadů je skutečnost, že vývoj systému schopného identifikovat jednotlivá chráněná díla v rámci ohromného množství dat nahrávaných na servery by znamenal vynaložení značných finančních nákladů, které si mohou dovolit pouze ti nejsilnější hráči na trhu. Mohlo by tak pro malé společnosti dojít k umělému vytvoření překážky vstupu na trh. Směrnice by tak mohla paradoxně již nyní významné postavení velkých společností v konečném důsledku ještě více posílit, což jde proti původnímu smyslu nové úpravy.

Navíc i sofistikované současné „filtrační“ systémy postavené na podobném principu jako požaduje Směrnice (například Content-Id v rámci platformy YouTube), se stále projevují poměrně vysokou chybovostí. Aby mohla být povinnost efektivně vynucována, bylo by zapotřebí stanovit standardy, co je a co již není přiměřený a vhodný způsob monitoringu, jak požaduje návrh. Nic takového však Směrnice nezavádí.

Nemožnost sdílet určité výtvořky uživatelů vzniklé přetvářením již existujících chráněných autorských děl jakými jsou např. hudební remixy či oblíbená meme navíc naráží i na možný konflikt se základními právy uživatelů, kterým by mohlo být bráněno ve vyjadřování svých názorů. Těžko lze očekávat, že automatický počítačový systém bude schopen legální užití chráněných děl, například jejich citaci, spolehlivě rozpoznat od neoprávněného užití takových děl. To by mohlo být v rozporu se základním právem na svobodu projevu a mohlo by vést k ohrožení postavení Internetu jako platformy pro svobodné vyjadřování a sdílení názorů a inovací.

Domníváme se tedy, že ač se úmysl Evropské komise může v obecné rovině jevit jako správný, při současné technické úrovni nelze spolehlivých výsledků v rozpoznávání autor-

ských děl běžně dostupnými prostředky dosáhnout. Věříme tedy, že současné znění článku 13 Směrnice bude z návrhu Směrnice vypuštěno, případně značně revidováno.

Další osud Směrnice

Návrh Směrnice nebyl finálně zamítnut. Poslanci Evropského parlamentu jej pouze vyčlenili k bližšímu projednání v plenárním zasedání plánovaném na září tohoto roku, kde jej budou opět podrobně rozebírat. Směrnice však pravděpodobně dosáhne řady změn a čeká ji dlouhá cesta, než (pokud vůbec) bude finálně přijata a následně transponována do právních řádů jednotlivých států.

Myslíme si, že aktualizace autorského práva směrem k spravedlivějšímu přerozdělování zisku v digitálním světě je otázka, která musí být řešena. Zároveň je však třeba volit nástroje přiměřené a technicky proveditelné. Současné znění vybraných ustanovení Směrnice působí příliš neohrabaně a nedotaženě. S určitou nespokojeností technologických gigantů vůči změnám ovlivňujícím jejich obchodní modely je ovšem zřejmě třeba počítat vždy, stejně jako s dramatickými komentáři hlásajícími konec internetu. ●

Mgr. David Kučera, advokát

Mgr. Michal Horký, advokátní koncipient
CHSH Kalíš & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář

CHSH
Kalíš & Partners

Poznámky:

- ¹ Calzada J. and Gil R (2016), What Do News Aggregators Do? Evidence from Google News in Spain and Germany, Universitat de Barcelona and John Hopkins Carey Business School Working Paper.
- ² Draft report on the proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on copyright in the Digital Single Market: 2016/0280(COD) [online]. 10.3.2017, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=%2F%2FEP%2F%2F-NONSGML%2BCOMPARI%2BBPE-601.094%2B01%2BDOC%2BPDF%2BV0%2F%2FEN>

Kdy právnická osoba „ví“ o právně významné skutečnosti?

V právních vztazích často právní předpisy zakládají konkrétní osobě práva nebo povinnosti nebo zakládají jiný následek, pokud osoba věděla nebo mohla vědět o v daný okamžik právně významné skutečnosti. Kdy lze ale mluvit o tom, že daná osoba o té které skutečnosti věděla? U fyzické osoby o tomto bude případný spor v zásadě jen ve skutkové rovině. Kdo ale musí vědět o právně významné skutečnosti, aby o ní věděla obchodní společnost jako právnická osoba, která není nadána samostatnou vůlí?

Skutkový stav

Na výše uvedenou otázku v poměrech právních předpisů účinných do 31. prosince 2013 přinesl odpověď Nejvyšší soud České republiky ve svém rozsudku ze dne 15. listopadu 2017, sp. zn. 29 Cdo 4554/2015. Předmětem řízení v této věci byla žaloba správce konkursní podstaty úpadce (akciové společnosti) proti jiné akciové společnosti, která s úpadcem jako kupující uzavřela v roce 2001 kupní smlouvu o prodeji nemovitostí, na určení neúčinnosti této kupní smlouvy vůči žalobci podle § 42a odst. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“). Kupní smlouvu za žalované podepsal prokurista a zároveň zaměstnanec – ředitel části obchodního provozu žalované, který ale v daný okamžik nebyl členem představenstva.

Vývoj soudního řízení

Soud prvního stupně dospěl po provedeném dokazování k závěru, že vědomost nabyvatele (právnické osoby) o dlužích a úmyslu (úpadce) zkrátit právním úkonem věřitele je dána, ví-li o tom statutární orgán nebo člen statutárního orgánu právnické osoby. V akciových společnostech je obvyklé, že představenstvo pověří faktickým výkonem části své působnosti ředitele nebo jiného zaměstnance společnosti. Takový zaměstnanec se však nestává statutárním orgánem, pouze jedná za společnost jako její zástupce podle § 13 odst. 1, § 15 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“). Odpovědnost ve vztahu ke společnosti a jejím akcionářům za výkon činnosti, kterou svěřilo někomu jinému, nese představenstvo. Na základě tohoto závěru soud prvního

stupně vůbec neměl za podstatné prokazovat vědomost fyzické osoby podepisující za úpadce o dlužích a o úmyslu dlužníka zkrátit právním úkonem věřitele a žalobu zamítl pro neunesení důkazního břemene ze strany žalobce právě o této vědomosti.

Odvolací soud výše uvedený závěr potvrdil. Žalobce by dle odvolacího soudu mohl uspět ve sporu, jen kdyby tvrdil a prokazoval, že o dlužích úpadce a o jeho úmyslu zkrátit další věřitele věděli při uzavírání kupní smlouvy členové představenstva žalovaného. To, zda o těchto skutečnostech věděl tehdejší prokurista a ředitel žalovaného, není rozhodné, jelikož nebyl členem představenstva žalovaného. Důkazy směřující k prokázání tvrzení, že prokurista nemluvil pravdu, popřel-li vědomost o dlužích a o úmyslu dlužníka zkrátit věřitele, by tudíž nemohly přispět k prokázání skuteč-

ností rozhodných pro posouzení předmětu řízení. Právní názor soudu prvního stupně vychází z premisy, že vůli obchodní společnosti vytváří její statutární orgán, nikoli ředitel (byť i jmenovaný tímto statutárním orgánem). Při posouzení, zda jsou splněny podmínky pro určení neúčinnosti kupní smlouvy podle § 42a obč. zák. je tak nutno posuzovat, zda představenstvo (alespoň někdo z jeho členů) měl povědomost o dalších dluzích úpadce a tím o úmyslu zkrátit další věřitele. Takové skutečnosti žalobce v řízení netvrdil.

Právní názor dovolacího soudu

Nejvyšší soud České republiky se s tímto právním posouzením věci neztotožnil. Jen z toho, že prokurista není statutárním orgánem právnické osoby, když jedná za právnickou osobu jako její „zmocněnec“, neplyne, že by vědomost, kterou jako prokurista získá o určité právně významné skutečnosti, nemohla být přičítána v určitých situacích právnické osobě. Především nebude pochyb o tom, že tam, kde právní úkon činí za právnickou osobu (jako její „zmocněnec“) přímo prokurista, bude vědomost prokuristy o určité právně významné skutečnosti týkající se druhé strany smlouvy, jež může mít vliv na platnost právního úkonu nebo na zkoumání, zda nejde o neúčinný nebo odporovatelný právní úkon,

přičitatelná právnické osobě, kterou prokurista zastupuje.

Tam, kde prokurista nezastupuje právnickou osobu při právním úkonu, však zpravidla nelze jeho vědomost o určité právně významné skutečnosti, jež může mít vliv na platnost tohoto právního úkonu nebo na zkoumání, zda nejde o neúčinný nebo odporovatelný právní úkon, přičítat (bez dalšího) dotčené právnické osobě. Nelze totiž přehlížet, že prokurista je jen smluvním zástupcem této právnické osoby, aniž by byl z titulu prokury oprávněn činit rozhodnutí o jejím obchodním vedení. Jinak řečeno, prokurista (pouze z titulu prokury) nepůsobí svou vůlí „dovnitř“ právnické osoby, neutváří „vůli“ právnické osoby.

Oproti tomu „ředitel“ právnické osoby – obchodní společnosti zpravidla má jako osoba pověřená určitou činností při provozu podniku relativně významnou rozhodovací působnost a svým rozhodováním se podílí na utváření „vůle“ této právnické osoby. Z tohoto titulu je také ex lege oprávněn právnickou osobu – obchodní společnost zastupit při všech právních úkonech, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Jeho vědomost o určité právně významné skutečnosti proto lze přičítat jím zastupované právnické osobě nejen tehdy, kdy právnickou osobu zastu-

puje při tomto právním úkonu, ale zásadně i v případech, kdy tomu tak není a kdy je právnická osoba zastoupena jinými zástupci či jedná členy svého statutárního orgánu, jde-li o právní úkon, při němž by byl oprávněn právnickou osobu zastupit.

Dobrá víra právnické osoby či její vědomost o určité skutečnosti se odvíjí nejen od vědomosti členů statutárního orgánu (a to bez ohledu na to, zda v daném případě jednali jménem právnické osoby), ale také od vědomosti jejích zástupců, jde-li o zástupce, kteří právnickou osobu při dotčeném právním úkonu zastupovali. Jde-li o osoby pověřené řízením právnické osoby – podnikatele ve smyslu § 15 obč. zák., jimž svědčí jak široké rozhodovací pravomoci (jejichž prostřednictvím se spoluutváří vůle právnické osoby), tak i široké zástupčí oprávnění, lze zásadně přičíst jejich vědomost o určité právně významné skutečnosti této právnické osobě i tehdy, jestliže ji při posuzovaném právním úkonu nezastupovaly, ač by tak mohly (v souladu s § 15 obč. zák.) učinit. Tím není vyloučeno, aby právnické osobě byla přičtena vědomost o určité (právně významné) skutečnosti i v jiných případech.

Závěr

Máme za to, že výše uvedené závěry se uplatní i v právním režimu po rekodifikaci soukromého práva. Obchodní společnost tak zásadně bude mít vědomost o skutečnostech, o kterých ví člen statutárního orgánu obchodní společnosti nebo osoba (zaměstnanec) s širokým rozhodovacím a zároveň zástupčím oprávněním, a to bez ohledu na to, zda taková osoba v daném případě zastupovala obchodní společnost při právním jednání. Obchodní společnost dále bude mít vědomost o skutečnosti, o které ví oprávněný zástupce (zmocněnec, prokurista), který obchodní společnost zastupuje při konkrétním právním jednání. Skupina osob, jejichž vědomost o právně podstatné skutečnosti bude nutné zkoumat (např. před učiněním závěru o existenci dobré víry na straně obchodní společnosti), je tak poměrně široká. ●

Vladimír Petráček
Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Weinhold Legal

Návrh tzv. „nulového oddlužení“: Jaká rizika přináší?

Novela insolvenčního zákona, která může zásadně změnit koncept oddlužení, je opět intenzivně projednávána v Poslanecké sněmovně. Poslanci budou již podruhé rozhodovat o prakticky totožné novele. Původní návrh novely, předložený Poslanecké sněmovně před minulými volbami, nebyl přijat zejména kvůli poměrně kontroverznímu charakteru novely souvisejícímu s možností tzv. „nulového oddlužení“. Tato možnost totiž v podstatě pro dlužníky představuje příležitost osvobodit se od dluhů i v případě, že během doby trvání oddlužení neuhradí nezajištěným věřitelům ničeho a zvládnou hradit pouze odměnu insolvenčního správce. Novela tak může velmi silně zasáhnout do práv věřitelů.

Hlavním cílem je zpřístupnit oddlužení i dlužníkům v tzv. „dluhové pasti“. Přípravovaná novela nicméně obsahuje i řadu dalších změn, které více přiblížíme v tomto článku.

Oddlužení vždy se zpeněžením dlužníkovu majetku, který však bude více chráněn

Současná právní úprava umožňuje provést oddlužení buď plněním splátkového kalendáře, nebo zpeněžením majetkové podstaty. Se souhlasem dlužníka je pak možné tyto způsoby k dosažení vyššího uspokojení věřitelů zkombinovat. Novela oproti tomu počítá s tím,

že oddlužení bude možné provést pouze zpeněžením majetkové podstaty, nebo plněním splátkového kalendáře za současného zpeněžení majetkové podstaty. Ke zpeněžení majetku dlužníka by tak mělo docházet během všech schválených oddlužení v případě, kdy dlužník bude disponovat zpeněžitelným majetkem.

V souvislosti s výše uvedeným zavádí novela dále poměrně kontroverzní ochranu dlužníkovu obydlí. Dle navrhované koncepce by měla být dlužníkovu nemovitost zpeněžena pouze v případech, kdy její hodnota bude přesahovat určitý násobek hodnoty stanovené vyhláškou. Uvedená ochrana se nicméně bude týkat jen nemovitostí bez zástavního

práva, tedy těch, z jejichž výtěžku by byli uspokojeni pouze nezajištění věřitelé.

V případě zahájení exekučního návrhu proti dlužníkovi s nezajištěnou nemovitostí by tak hrozilo, že se dlužníci budou ještě častěji uchýlovat k účelovému podávání insolvenčních návrhů, jelikož v rámci případně zahájeného insolvenčního řízení by jejich obydlí již mohlo spadat pod uvedenou ochranu insolvenčního zákona.

Smysl ochrany dlužníkovu obydlí má podle důvodové zprávy k novele spočívat v tom, že pokud dlužníkovi zůstane vlastní nemovitost, ušetří dlužník za případný nájem a tuto

RANDA HAVEL ■ LEGAL

TACTICS PRECISION VICTORY.

act legal offices

Amsterdam ▪ Bratislava ▪ Brussels ▪ Budapest ▪ Frankfurt
Paris ▪ Prague ▪ Vienna ▪ Warsaw

www.randalegal.com ▪ www.actlegal.com

Radost z jízdy

ADVOKÁTI, KDY, KDYŽ NE TEĎ?

LIMITOVANÁ NABÍDKA BMW 3 GRAN TURISMO.

TEĎ JEN ZA 1 048 000 Kč BEZ DPH*

Paket KOMFORT obsahuje navigační systém Business, LED světlomety, dvouzónovou automatickou klimatizaci, vyhřívaná sedadla či audio HiFi systém, a další výbavu pro vaše pohodlí i bezpečí.

**Vyzkoušejte, rezervujte si termín schůzky na info@renocar.cz.
Více o limitovaných edicích na www.renocar.cz/advokati.**

Renocar Praha, Lipová 280, Praha-Čestlice (D1, EXIT 8), Tel.: 261 393 600
Renocar Brno, Řípská 5c, Brno-Slatina (D1, EXIT 201), Tel.: 548 141 548

* BMW 320d xDrive Gran Turismo se zvýhodněním 403 990 Kč. Kombinovaná spotřeba paliva v l/100 km 5,2. Emise CO₂ v g/km 138.
Vyobrazení vozu je pouze ilustrativní. Nabídka je omezená.

částku bude moci distribuovat mezi nezajištěné věřitele. Tento předpoklad nicméně nemusí v mnoha případech vůbec platit. Částka, kterou by dlužník ušetřil za nájem, bude totiž často spadat do tzv. nezabavitelné částky, která by pro uspokojení nezajištěných věřitelů nemohla být ani tak použita. Zároveň by nemuselo být vůči věřitelům spravedlivé, aby dlužníkům zůstávalo i po skončení oddlužení (při zcela minimálním či nulovém uspokojení věřitelů) tak hodnotné a jednoduše zpeněžitelné aktivum, jakým je nemovitost.

Navrhovaná koncepce by navíc otevřela možnost regulatorní arbitráže, v rámci které by se dlužníci mohli pokoušet svou nemovitost tendenčně podhodnocovat či se ještě před

zahájením oddlužení přestěhovat do nemovitosti, která by byla v rámci insolvenčního řízení již chráněna. Vlastníci nemovitostí by byli rovněž nedůvodně zvýhodněni oproti nájemcům vlastního bydlení.

Nová pásma splnění oddlužení

Stávající nastavení oddlužení počítá s pětiletým splácením dluhů za současného uspokojení nejméně 30 % pohledávek přihlášených nezajištěných věřitelů. Nově by mohlo být možné splnit oddlužení již po 3 letech při současném uspokojení nezajištěných věřitelů ve výši 50 % pohledávek přihlášených nezajištěných věřitelů a v případě zmíněné „nulové“ varianty po 7 letech bez hranice minimálního uspokojení věřitelů.

Koncepce 50 % pásma může dle našeho názoru snížit i celkové průměrné uspokojení nezajištěných věřitelů v oddlužení. Dlužníci, kteří by po 5 letech byli jinak schopni uhradit 80 až 100 % pohledávek přihlášených věřitelů, by totiž byli motivováni k tomu, aby jejich oddlužení bylo ukončeno již po 3 letech splněním 50 %, a to i prostřednictvím účelově poskytnutých zápůjček. Lze tak očekávat, že počet dlužníků, kteří plně uspokojí přihlášené pohledávky, dramaticky klesne či případně zmizí úplně. Pro srovnání uvádíme, že v současnosti podle dostupných statistik uspokojí své věřitele ze 100 % celých 16,3 % dlužníků.

Morální hazard

Zásadním problémem, který může přinést odstranění hranice minimálního uspokojení u navrhovaného 7letého pásma oddlužení (u kterého však na základě aktuálních diskusí v Poslanecké sněmovně není zdaleka jisté, zda bude přijato), je zvýšení počtu nepoctivých dlužníků. Při vědomí, že může dojít k odpuštění veškerých dluhů, totiž mohou mít leckterí dlužníci tendenci nedbat důsledků svého jednání a více se zadlužovat.

Jakkoli totiž novela v důvodové zprávě odkazuje na německý mechanismus oddlužení, některé důležité principy z Německa převzaty nejsou (např. povinná notifikace věřitelů před podáním návrhu na povolení oddlužení). Novela navíc klade na věřitele nové nároky, aby svou zvýšenou aktivitou eliminovali případnou nepoctivost dlužníků.

Závěr

Oddlužovací novela přináší řadu koncepčních změn, které mohou ve výsledku narušit vyvážení práv a povinností ve prospěch dlužníků. Věřitelé budou muset naopak být pro ochranu svých práv mnohem aktivnější a obezřetnější. Pokud bude novela ve znění navrhovaném vládou schválena, nepochybně výrazným způsobem zasáhne nejen do pravidel oddlužení, ale i do celého segmentu poskytovatelů úvěrů, jakož i ekonomiky jako takové. ●

Petr Sprinz, partner

Jiří Rahm, advokát

Petr Chytil, advokátní koncipient

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Rozvázání pracovního poměru více právními jednáními

Tento článek je zaměřen na problematiku rozvázání pracovního poměru v kontextu jeho neplatnosti a rozvázání pracovního poměru více právními jednáními ve vztahu k případné povinnosti zaměstnavatele k náhradě mzdy. Konkrétně jde o situaci, která může potenciálně nastat u každého zaměstnavatele, který se rozhodne skončit pracovní poměr dohodou, popřípadě výpovědí z jiného důvodu, než je porušení pracovních povinností, avšak v době přede dnem skončení pracovního poměru sjednaným v dohodě o rozvázání pracovního poměru, popřípadě před uplynutím výpovědní doby zjistí, že zaměstnanec se nechoval v souladu se svými zákonnými povinnostmi v období předcházejícím sjednání takovéto dohody, popřípadě dání výpovědi zaměstnanci. To obdobně platí i pro období následující po uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru či pro výpovědní dobu. A po takovémto zjištění se pro existenci zákonných důvodů rozhodne pro okamžité zrušení pracovního poměru.

Jako příklad může sloužit situace, kdy došlo ze strany zaměstnance k protiprávnímu útoku, ať již přímému (např. krádeží, poškozováním, zneužitím apod.) či nepřímému (např. pokusem odčerpat část majetku zaměstnavatele bez odpovídajícího protiplnění) na majetek zaměstnavatele. Takovýto protiprávní útok je pak porušením povinností zaměstnance dle § 301 písm. d) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále také jako „ZPr“), který totiž, i pokud se jedná o spíše malou škodu, může

dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 1. 2017, sp. zn. 21 Cdo 3034/2016, znamenat narušení nezbytné vzájemné důvěry ve vztazích mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem a zpochybnění spolehlivosti zaměstnance ve vztahu k majetku zaměstnavatele. Podle ustanovení § 301 písm. d) ZPr jsou zaměstnanci povinni řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy

zaměstnavatele. Uvedené povinnosti, které patří k základním povinnostem zaměstnanců, představují ve své obecnosti mravní imperativ kladený na každého zaměstnance, jenž ve svém obsahu znamená určitou míru loajality ve vztahu ke svému zaměstnavateli, a zároveň též i obecnou prevenční povinnost zaměstnance ve vztahu k majetku a oprávněným zájmům zaměstnavatele; jde o požadavek na určitou úroveň kvality chování zaměstnance. Zákon zde, vedle povinností vyplývajících z právních předpisů a jiných předpisů vztá-

hujících se k práci zaměstnance [§ 301 písm. c) ZPr], ukládá zaměstnanci, aby celým svým chováním v souvislosti s pracovním vztahem nezpůsobil zaměstnavateli škodu, ať už majetkovou, nebo morální. Z existující judikatury lze zároveň dovodit, že takový čin (útok na majetek zaměstnavatele) představuje tak významnou okolnost, že zpravidla již sama o sobě postačuje pro závěr o porušení povinnosti zvlášť hrubým způsobem.

Je tedy logické, že v takové situaci se zaměstnavatel uchýlí k okamžitému zrušení pracovního poměru dle § 55 odst. 1 písm. b) ZPr, aby nemusel zaměstnance zaměstnávat až do dne, který si dohodou o rozvázání pracovního poměru se zaměstnancem sjednali, popřípadě do skončení výpovědní doby. Nicméně při rozhodnutí okamžitě zrušit pracovní poměr je třeba pamatovat právě na předchozí právní jednání. (Pro zjednodušení bude dále pracováno jen s dohodou o rozvázání pracovního poměru, nicméně pro výpověď a výpovědní dobu závěry níže uvedené platí analogicky.)

V momentě, kdy by se zaměstnavatel rozhodl pro postup dle § 55 odst. 1 písm. b) ZPr, by totiž došlo k uskutečnění dalšího právního jednání směřujícího ke skončení téhož pracovního poměru (logicky ke dřívějšímu okamžiku), nicméně z každého z těchto právních jednání by vyplýval jiný den skončení pracovněprávního vztahu. V daném případě to znamená, že pokud by došlo k doručení okamžitého zrušení pracovního poměru přede dnem skončení pracovního poměru sjednaným v dřívější dohodě o skončení pracovního poměru, existovala by tedy dvě právní jednání po sobě následující s rozdílnými právními účinky. Z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 9. 1997, sp. zn. 2 Cdon 195/97, týkajícího se okamžitého zrušení pracovního poměru ve výpovědní době, lze na výše popsanou situaci aplikovat konstatování, že rozvázání téhož pracovního poměru více právními úkony (učiněnými současně či postupně) zákoník práce ani jiné předpisy nevylučují (nezakazují); jednotlivé právní úkony se posuzují samostatně a samostatně také nastávají jejich právní účinky. Toto konstatování implikuje, že ani jedno z jednání se díky existenci toho druhého nestává neplatným. Nicméně z logiky věci není možné, aby nastaly účinky obou, když stejný předmět upravují rozdílně.

Shodně je také uvedeno v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 3. 2006, sp. zn. 21 Cdo 811/2005, že v zákoníku práce ani v jiném právním předpise není stanove-

no, že by právní úkon směřující k rozvázání pracovního poměru byl neplatný jen proto, že již dříve byl za účelem rozvázání téhož pracovního poměru učiněn jiný právní úkon.

V souhrnu lze tedy na základě výše uvedené judikatury konstatovat, že nastanou-li účinky okamžitého zrušení pracovního poměru dříve, než ty, které by měly nastat dle dohody o rozvázání pracovního poměru, ke které se přihlíží a která je platná, pak její účinky nenastanou a dohoda o rozvázání pracovního poměru se tedy, na rozdíl od okamžitého zrušení pracovního poměru, jako právní důvod rozvázání pracovního poměru neuplatní.

V návaznosti na skončení pracovního poměru za výše zmíněných okolností může docházet k tomu, že zaměstnanec nebude s okamžitým zrušením pracovního poměru souhlasit, resp. jej bude považovat za neplatné a rozhodne se u soudu uplatnit neplatnost rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením, a to nejpozději ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy měl pracovní poměr skončit tímto rozvázáním (viz § 72 ZPr).

V případě, že by soud určil neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru z důvodu jiného, než je existence vícero právních jednání směřujících ke skončení pracovního poměru, které, jak bylo vysvětleno, příčinou neplatnosti samo o sobě není, pak mohou nastat dvě situace – zaměstnanec buďto oznámil, nebo neoznámil, že trvá na tom, aby jej zaměstnavatel dále zaměstnával.

Pokud by zaměstnanec bez zbytečného odkladu po okamžitém zrušení pracovního poměru písemně zaměstnavateli oznámil, že trvá na dalším zaměstnávání, pak jeho pracovní poměr trvá i nadále po okamžitém zrušení pracovního poměru a zaměstnavatel je povinen poskytnout mu náhradu mzdy, přičemž tato náhrada mzdy přísluší zaměstnanci ode dne, kdy oznámil zaměstnavateli, že trvá na dalším zaměstnávání, až do doby, kdy mu zaměstnavatel umožní pokračovat v práci nebo kdy dojde k platnému skončení pracovního poměru. Je však třeba podotknout, že lhůta pro takovéto oznámení je čistě lhůtou pořádkovou a její nesplnění není vázáno na žádnou sankci. Nicméně je nezbytné, aby zaměstnanec provedl oznámení o tom, že chce být dále zaměstnáván, nejpozději do okamžiku, kdy dojde k platnému skončení pracovního poměru. Vzhledem k tomu, že v příkladu zvoleném pro účely tohoto článku došlo před okamžitým zrušením pracovního poměru k uzavření dohody o skončení pra-

covního poměru, měl by zaměstnanec zmíněný nárok na náhradu mzdy vyplývající z § 69 odst. 1 ZPr za období vymezené dnem, kdy zaměstnanec oznámil zaměstnavateli, že trvá na dalším zaměstnávání, a dnem, ke kterému by byl platně skončen pracovní poměr – což je v použitém případě datum sjednané v dohodě o rozvázání pracovního poměru.

K vyřešení pak zbývá otázka, zda bude zaměstnavatel povinen zaplatit zaměstnanci náhradu mzdy podle § 69 odst. 3 písm. b) věta za středníkem ZPr v případě, kdy by zaměstnanec neoznámil, že trvá na tom, aby jej zaměstnavatel dále zaměstnával, avšak kdyby uplatnil neplatnost rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením u soudu a ten by rozhodl, že okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné pro jiný důvod, než jakým je existence dvou právních jednání směřujících ke skončení pracovního poměru. V takovém případě by nejspíš bylo možné dojít k závěru, že není splněna jedna z podmínek tohoto ustanovení, totiž absence jiné písemné dohody se zaměstnavatelem na jiném dnu skončení (z důvodu existence dohody o rozvázání pracovního poměru) a není tedy možné přistoupit k náhradě mzdy dle tohoto ustanovení. V takovém případě by zaměstnanci příslušela mzda do skončení pracovního poměru dle dohody o skončení pracovního poměru.

V neposlední řadě je potřeba dodat, že z hlediska vyplácení náhrady mzdy bylo judikováno (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 12. 2012, sp. zn.: 21 Cdo 3693/2011), že v soudní praxi nebylo nikdy pochyb o tom, že neposkytuje-li zaměstnavatel náhradu mzdy (platu) dobrovolně, může se jí zaměstnanec domáhat žalobou u soudu, a to i když o jím podané žalobě o určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Uvedený (a uplatněný) nárok však nelze přisoudit, dokud není pravomocným soudním rozhodnutím určeno, že právní úkon, jímž měl být pracovní poměr ukončen, je neplatný. ●

Eliška Soukupová
Mgr. Iva Valová, advokát
HOLEC, ZUSKA & partneři

■ ■ ■ **HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI**

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

EST 1898

T·M·LEWIN

LONDON

OC Nový Smíchov | Centrum Chodov | Palladium | Centrum Černý Most | OC Olympia Brno | NG Myslbek

NOVÁ KOLEKCE

nejen elegantních
trenčkotů

www.tmlewin.cz

Návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části

Soudní řád správní rozlišuje dva typy návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části. Prvním typem návrhu je návrh na soudní přezkum opatření obecné povahy, který může podat každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy zkrácen, a to ve lhůtě stanovené v § 101b odst. 1 s. ř. s. Druhým typem je návrh na incidenční přezkum opatření obecné povahy dle § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s., který je oprávněn podat jen ten, kdo je současně oprávněn podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh ve věci, ve které bylo opatření obecné povahy užito; tento návrh je třeba podat společně se žalobou proti rozhodnutí, nečinnosti nebo zásahu, tj. ve lhůtě pro společně podávanou žalobu, a to bez ohledu na lhůtu uvedenou v § 101b odst. 1 s. ř. s.“ Dále pak rozšířený senát shledal, že „i v případech žaloby podané samostatně proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo opatření obecné povahy aplikováno, je však soud oprávněn posoudit námitky týkající se výkladu opatření obecné povahy, přičemž je třeba zvolit takový výklad opatření obecné povahy, který je v souladu s právním řádem, ústavním pořádkem, resp. s hodnotovým rámcem demokratického řádu lidských práv a základních svobod.“ Návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části podaný

podle § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s. musí být podán společně se žalobou proti rozhodnutí, kterým bylo opatření obecné povahy aplikováno (tj. ať už v rámci jediného podání soudu nebo i ve dvou podáních současně u soudu učiněných). Pokud žalobce takový návrh výslovně sice neučiní, ale v rámci žalobních bodů nezákonnost aplikovaného opatření obecné povahy tvrdí, pak je namíste navrhovatele vyzvat dle § 37 odst. 5 s. ř. s. k odstranění vad jeho podání spočívajícím v nejasnosti, zda zamýšlí podat žalobu proti individuálnímu aktu aplikujícímu opatření obecné povahy společně s návrhem na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části dle § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s. Následná změna soudní judikatury nemůže vést k odeprání práva na soudní ochranu účastníkovi, který v důvěře v tehdy platnou judikaturu zvolil určitý procesní postup.

Daňová kontrola

Zpráva o daňové kontrole je jedním z důkazních prostředků, ale nikoli jediným; tím spíše za situace, je-li daňové řízení dále doplňováno o další skutková zjištění v rámci postupu dle § 115 odst. 1 a 2 daňového řádu. Daňové řízení tvoří celek, rozhodující je až pravomocné rozhodnutí o vyměření daně. Daňový řád (který s účinností od 1. 1. 2011 nahradil zákon o správě daní a poplatků), významně změnil proces ukončení daňové kontroly.

Před samotné projednání zprávy o daňové kontrole vložil další procesní krok, kterým je seznámení s výsledkem kontrolního zjištění (§ 88 odst. 2 daňového řádu). Podle tohoto ustanovení správce daně seznámí daňový subjekt s výsledkem kontrolního zjištění, včetně hodnocení dosud zjištěných důkazů, a předloží mu jej k vyjádření. Toto vyjádření má pro daňovou kontrolu zásadní význam, neboť pokud toto vyjádření nepovede ke změně výsledku kontrolního zjištění, nelze již v rámci projednání zprávy o daňové kontrole navrhnout jeho další doplnění (§ 88 odst. 3 věta druhá daňového řádu). Samotné projednání zprávy o daňové kontrole pak plní jinou funkci, než tomu bylo podle zákona o správě daní a poplatků. Přichází totiž na řadu ve fázi daňové kontroly, ve které daňový subjekt již nemá právo dále zpochybňovat výsledek kontrolního zjištění.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Doručování

Za situace, kdy obsah správního spisu je opakovaně komplexně posouzen Nejvyšším správním soudem, a to se závěrem, že žalo-

vaný v otázce doručování svého rozhodnutí uvedeným způsobem pochybil, není zde prostor pro další dokazování v této otázce. Není úkolem krajského soudu vyhledávat jiné možné příčiny, které mohly vést k určitému postupu správních orgánů, není-li takový postup ze spisu zřejmý.

Soudní poplatek

Vlastnictví nemovitostí zásadně svědčí o schopnosti žadatele uhradit soudní poplatky, pouze pokud nemovitosti vlastní za účelem obchodování či pronájmu. Pokud žadatel nemovitost sám využívá, byť jen pro účely rekreace, nelze po něm spravedlivě požadovat její zpeněžení.

Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů

Podle § 190 odst. 9 zákona o služebním poměru proti rozhodnutí o odvolání není možno podat odvolání. Toto ustanovení je vyjádřením dvojinstančnosti správního řízení. Rozhodnutím odvolacího správního orgánu se tedy končí nejen odvolací řízení, ale rovněž také řízení ve věci samé. Výrok o nákladech řízení je výrokem akcesorickým k výroku hlavnímu, tj. sleduje procesní osud výroku hlavního a společně tvoří rozhodnutí o odvolání. Proti rozhodnutí (výroku rozhodnutí) odvolacího orgánu o náhradě nákladů odvolacího řízení tedy odvolání podat nelze a o takovém „odvolání“ ani nemůže žádný „odvolací“ správní orgán rozhodnout.

Družstevní byt

Z § 736 odst. 2 z. o. k. plyne, že převodem družstevního podílu, s nímž byl spojen nájem družstevního bytu nebo právo na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu, dochází k převodu nájmu družstevního bytu, anebo převodu práva na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu včetně všech práv a povinností s tím spojených, a to včetně všech dluhů převodce vůči bytovému družstvu a dluhů bytového družstva vůči převodci, které souvisejí s užíváním družstevního bytu převodcem, anebo s právem na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu za podmínek určených stanovami. Není-li ve smlouvě o převodu družstevního podílu stanoveno jinak, stávají se závazky ze smlouvy účinné dnem, kdy byla smlouva uzavřena (§ 1745 o. z.) a k tomuto dni se stává nabyvatel vlastníkem družstevního podílu (§ 1099 o. z.), jenž je v poměrech právní úpravy účinné od 1. ledna 2014 nehmotnou movitou věcí. Vůči

družstvu však nastávají právní účinky převodu družstevního podílu teprve dnem, ve kterém je družstvu doručena účinná smlouva o převodu družstevního podílu (ledaže smlouva určí účinky později), nebo dnem, kdy je družstvu doručeno prohlášení převodce a nabyvatele o uzavření takové smlouvy (§ 601 odst. 2 z. o. k.). Teprve k tomuto dni se nabyvatel družstevního podílu stává členem družstva. Není-li družstvu doručena účinná smlouva o převodu družstevního podílu či prohlášení převodce a nabyvatele o uzavření takové smlouvy, nemůže dojít ke změně v okruhu členů družstva. Členem družstva pak zůstává převodce, kterému nepřestávají svědčit členská práva a povinnosti tvořící převáděný družstevní podíl (a to přesto, že již došlo k převodu vlastnického práva k družstevnímu podílu).

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Spor z manažerské smlouvy

Spor z manažerské smlouvy uzavřené mezi členem představenstva akciové společnosti a touto akciovou společností, jejímž předmětem je úprava vzájemného vztahu při plnění činností spadajících do působnosti představenstva, je sporem mezi obchodní společností a členem jejího statutárního orgánu týkajícím se výkonu funkce statutárního orgánu, k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy [§ 9 odst. 3 písm. h) o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2013]. To platí bez ohledu na to, zda žalobu podává sama akciová společnost, její insolvenční správce či nabyvatel (tvrzené) pohledávky z manažerské smlouvy.

Moderační právo

Podmínky, za nichž soud může využít postup podle § 2953 obč. zák. jsou závislé od jednotlivostí a zvláštností každého konkrétního případu, a tedy není tomu stejně ve všech věcech, kdy se jedná o vysokou částku, kterou bude obviněný jako nemajetkovou újmu obětí trestných činů, jichž se dopustil, povinen uhradit, ale především jde o možnost, aby soud z důvodů zvláštního zřetele hodných náhradu škody mohl přiměřeně snížit, a to převážně ve smyslu kritérií vyslovených v nálezů Ústavního soudu ze dne

22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14 (viz body 53. až 57. tohoto nálezu). Musí jít o zcela mimořádné poměry (vyžadující zvláštní zřetel), které se vymykají obvyklým poměrům, nebo jinak nespádají do běžných životních podmínek občanů v České republice.

Odpovědnost státu za škodu

Svědčí-li poškozenému jako věřiteli právo vůči jeho dlužníku, které může (úspěšně) uplatnit, resp. uspokojit, nevzniká mu dosud vůči státu nárok na náhradu škody způsobené výkonem veřejné moci. Pouze v případě, že pohledávku oprávněného nelze jako přímý nárok uspokojit, vzniká oprávněnému škoda spočívající ve ztrátě majetku. K prokázání vzniku škody (tj. k prokázání nemožnosti dosáhnout plnění dlužníkem) není vždy nezbytné, aby poškozený nejprve vymáhal svou pohledávku vůči dlužníkovi v soudním řízení, a aby tak byl znám jeho negativní výsledek, tj. není nepřekročitelnou podmínkou, aby zde byl zamítavý rozsudek soudu, u něhož byl nárok uplatněn. Za situace, kdy je z okolností případu zřejmé, že žaloba by nemohla uspět, může soud rozhodující ve sporu o náhradu škody sám jako otázku předběžnou řešit úspěšnost žaloby a uspokojení nároku, aniž by poškozený byl nucen samostatný soudní spor podstoupit.

Akciová společnost

Článek 22 bod 2 nařízení Brusel I musí být vykládán v tom smyslu, že v případě návrhu, jako je návrh na přezkoumání přiměřenosti protiplnění, které je hlavní akcionář společnosti povinen poskytnout jejím menšinovým akcionářům v případě nuceného přechodu jejich akcií na tohoto hlavního akcionáře, je dána výlučná příslušnost soudů členského státu, na jehož území má tato společnost sídlo.

Statutární orgán

Obchodní korporace, členem jejíhož statutárního orgánu je osoba, která má být rozhodnutím soudu vyloučena z výkonu funkce člena statutárního orgánu obchodní korporace podle § 63 a násl. z. o. k., má důležitý zájem na vydání rozhodnutí o vyloučení ve smyslu uvedeného ustanovení.

Zrušení obchodní společnosti

Ustanovení § 170 o. z. umožňuje změnit rozhodnutí o zrušení právnické osoby s likvidační pouze v případě, kdy takové rozhodnutí

přijali její členové nebo její příslušný orgán, tj. pouze u tzv. dobrovolného zrušení právnické osoby s likvidací. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, změna (zrušení) rozhodnutí soudu o zrušení právnické osoby s likvidací je možná pouze na základě řádných či mimořádných opravných prostředků.

Náklady řízení

Je-li žalobou uplatněn nárok vůči více žalovaným a mají-li žalovaní na tento nárok plnit společně a nerozdílně, pak plnění poskytnuté jedním ze žalovaných je třeba zásadně považovat pro účely rozhodování o nákladech řízení podle § 146 odst. 2 o. s. ř. za „chování“ všech žalovaných (tj. i těch, kteří plnění neposkytli), a žalobu za důvodně podanou vůči všem žalovaným. Brání-li se však některý ze žalovaných, jenž plnění na žalobou uplatněný nárok neposkytl, tím, že vůči němu není uplatněný nárok po právu, musí soud pro účely rozhodnutí o náhradě nákladů řízení posoudit důvodnost takové obrany; je-li tato obrana důvodná, rozhodne o nákladech řízení mezi žalobcem (jenž vzal žalobu zpět) a tímto žalovaným podle § 146 odst. 2 věty první o. s. ř.

Popření vykonatelné pohledávky

Popírá-li vykonatelnou pohledávku, je insolvenční správce povinen v popěrném úkonu konkrétně uvést (vedle podstatných náležitostí popěrného úkonu) i skutečnosti, pro které pohledávku popřel (důvody popření).

Lhůty

Soud nemůže rozšiřovat zákonodárcem stanovený úplný výčet v § 57 odst. 3 občanského soudního řádu pouze s odkazem na skutečnost, že dochází k elektronizaci justice. Připojení jakéhokoli elektronického podpisu (např. uznávaného) k e-mailu má vliv pouze na autentizaci (ověření identifikace) podatele, neosvědčuje však bez dalšího čas, kdy takové podání bylo učiněno. Případně-li konec procesní lhůty k podání na den předcházející, je

třeba považovat podání došlé soudu jakýmkoli e-mailem den následující za opožděné. Účastníci řízení přitom mají k dispozici několik jiných způsobů osvědčujících čas podání, jakými mohou své podání soudu zaslat (např. datová schránka, držitel poštovní licence).

Odměna soudního exekutora

Právo soudního exekutora na náhradu nákladů při souběhu exekučního a insolvenčního řízení je nutné posuzovat ve shodě s judikaturou Ústavního soudu, podle níž se účelně vynaložené náklady exekuce, jejichž součástí je také odměna exekutora, nestávají součástí majetkové podstaty v insolvenčním řízení. Rozhodnutí soudu, jehož odůvodnění je založeno výhradně na právním závěru vysloveném v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo3182/2014, které Ústavní soud ve svých předchozích rozhodnutích shledal neústavním a které ani neobsahuje další argumenty ve prospěch právního názoru, podle něhož povinní nemusí hradit exekutorovi náklady exekuce, nelze považovat za přesvědčivé a odpovídající právu na spravedlivý (řádný) proces.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Odmítnutí dovolání

Tvrdil-li stěžovatel, že postup soudů, které zamítly jeho žalobu s odůvodněním, že měl brojit proti rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu ve správním řízení, je v rozporu se svobodnou volbou efektivního postupu obhajoby v přestupkovém řízení, když za méně než tři měsíce dosáhl pravomocného rozhodnutí o zastavení řízení a vrácení neoprávněně zadržovaného řidičského průkazu, šlo o námitku spočívající v porušení jeho základních práv, kterou se Nejvyšší soud v rámci posouzení přípustnosti dovolání měl zabývat.

Nepostupoval-li takto vstřícně vůči uplatnění subjektivních práv stěžovatele, vedlo jeho rozhodnutí k odepření přístupu stěžovatele k dovolacímu soudu jako zákonnému soudci podle čl. 38 odst. 1 Listiny a tím i k porušení jeho práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Střet veřejného zájmu na stíhání trestné činnosti a výkonu rodičovských práv vazečně stíhaného rodiče

Vazba jako zajišťovací institut zajišťuje dosažení účelu trestního řízení podle § 1 odst. 1 trestního řádu, takže její uvalení musí sloužit k tomu, aby tento účel nebyl v rozporu s veřejným zájmem zmařen nebo aby jeho dosažení nebylo neodůvodněně ztíženo. V takovém případě nelze na rozdíl od výkonu trestu (§ 322 trestního řádu) uvažovat o odkladu výkonu vazby ani v případě námítky péče o nezletilé dítě (§ 28a zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. 52/2004 Sb.). Z čl. 10 odst. 2 a čl. 32 Listiny lze dovodit požadavek, aby veřejná moc při jinak přípustném zásahu do rodinného života a rodičovských práv přihlížela rovněž k tomu, že trestně stíhaný rodič nezletilého dítěte je součástí ústavně chráněného institutu rodiny, takže zásah do této jeho ústavní pozice, zejména do práva nebytí odloučen od svého dítěte, by měl být odůvodněn podle principu proporcionality. V případě, kdy nelze uvalení vazby na rodiče nezletilého dítěte z legitimních důvodů nejen odložit, nýbrž ani nahradit jiným mírnějším prostředkem, nutno věc posoudit také z hlediska tzv. nejlepšího zájmu dítěte podle čl. 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte ve spojení čl. 10 Ústavy České republiky. Jestliže obecné soudy tuto otázku pominou, poruší tím rovněž právo matky na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Výklad smlouvy

Základním principem výkladu smluv je priorita výkladu, který nezakládá jejich neplat-

Zajímá Vás aktuální judikatura? Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát?
Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)
se slevou **15 %** při použití slevového kódu **SC2018Mjd** v našem eshopu
a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

Nenechte to plavat.

Financování sporů šité na míru.
Pro advokáty i jejich klienty.

LitFin poskytuje individualizovaná finanční řešení litigací jednotlivcům, korporacím i advokátním kancelářím. Díky silnému kapitálovému zázemí dokážeme financovat obchodní spory, rozhodčí spory, hromadné soudní spory, spory v oblasti pracovního a rodinného práva, a snížit tak vaše rizika. Zakládáme si na přístupu s nejvyšší úrovní důvěry a integrity.

**Více než financování, jsme vašimi
litigačními partnery.**

nost, před takovým výkladem, který neplatnost smlouvy zakládá, jsou-li možné oba výklady. Je tak vyjádřen a podporován princip autonomie smluvních stran, povaha soukromého práva a s ním spojená společenská a hospodářská funkce smlouvy. Neplatnost smlouvy má být výjimkou, nikoliv zásadou. Není tedy ústavně konformní a je v rozporu s principy právního státu taková praxe, kdy obecné soudy preferují zcela opačnou tezi, upřednostňující výklad vedoucí k neplatnosti smlouvy před výkladem neplatnost smlouvy nezakládajícím.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Zabrání věci podle trestního řádu

Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty v trestním řízení představuje významný zásah do práv vlastníka této věci a z toho důvodu nemůže být rozhodování o použití tohoto institutu pouhou formalitou. Jestliže obecné soudy nedospěly k jednoznačnému závěru o původu předmětných finančních prostředků, tedy si byly vědomy, že nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že tyto prostředky byly nabyty za majetek získaný z trestné činnosti, a aniž by vyvrátily verzi jejich možného legálního původu, rozhodly o jejich zabránění, porušily tím ustanovení § 102 trestního zákoníku a současně došlo k porušení základních práv stěžovatelky, jež jsou jí garantována čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny.

Blokační ustanovení § 29 zákona o půdě

Problematiku restitucí nelze ani s odstupem dvou desítek let nahlížet jako otázku historické nespravedlnosti, která by se vymykala nástrojům právního státu. Účel § 29 zákona

č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění účinném do 31. 12. 2012, je proto nutno sledovat v kontextu hodnotového základu restituční a rehabilitační legislativy a judikatury Ústavního soudu. Za určitých podmínek může dojít s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem individuálního případu k výjimečnému prolomení § 29 zákona č. 229/1991 Sb. Je-li například formální vlastnické právo státu v kolizi s reálným vlastnickým právem stěžovatele, který ho nabyl v dobré víře, je namístě poskytnout ochranu stěžovateli, zejména když naplnění legitimního očekávání církve může být dosaženo i jinými prostředky (nález I. ÚS 2166/10). Není-li možno z obou kolidujících základních práv zachovat co nejvíce, pak je třeba dát přednost tomu, v jehož prospěch svědčí obecná idea spravedlnosti.

Důkazní břemeno

V případě občanskoprávního sporu, v němž na straně jedné stojí pacient, který tvrdí, že mu protiprávním jednáním poskytovatele zdravotních služeb vznikla újma a který je v důkazní nouzi, a na straně druhé stojí poskytovatel zdravotních služeb, který porušil svou povinnost vést řádně zdravotnickou dokumentaci, je porušením práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, opomene-li obecný soud zvážit důvody pro obrácení důkazního břemene.

Zánik závazku

Odkaz § 544 odst. 2 obč. zák. na § 548 odst. 2 obč. zák. se týká způsobu vypořádání (rozsahu úhrady) a není tedy vázán na předpoklad odstoupení od smlouvy. Za podmínek stanovených v § 544 odst. 2 obč. zák. náleží zhotoviteli cena, na kterou má nárok na základě smlouvy s tím, že od této ceny se však odečte to, co zhotovitel ušetřil neprovedením díla v plném rozsahu. Úhradu ceny věcí, které zhotovitel účelně opatřil a jež se zpracováním staly součástí zhotovované věci, může zho-

vitel požadovat, pokud cena těchto věcí není zahrnuta v nároku zhotovitele podle § 548 odst. 2 obč. zák.

Služba naplňující znaky dle § 66 odst. 2 zákona č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích

Poskytování informační služby naplňující znaky dle § 66 odst. 2 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, které není uloženo telefonnímu operátorovi právním předpisem ani rozhodnutím Českého telekomunikačního úřadu, není plněním povinnosti uložené tímto zákonem nebo na jeho základě (věcná podmínka pravomoci Českého telekomunikačního úřadu), ale tzv. službou obsahu. Spory plynoucí z poskytování těchto služeb se proto nevymykají obecné rozhodovací pravomoci soudů v občanském soudním řízení (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).

Exekutorské zástavní právo

Postoupil-li žalobce v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí o povolení vkladu vzniku exekutorského zástavního práva do katastru nemovitostí zajišťovanou peněžitou pohledávku jiné osobě, stává se tato osoba (postupník) účastníkem řízení až právní mocí usnesení, kterým soud vyhověl návrhu na její vstup do řízení podle § 107a o. s. ř. (ve spojení s § 64 s. ř. s.). Do té doby zůstává účastníkem řízení, tedy i osobou oprávněnou podat kasační stížnost, dosavadní účastník řízení (postupitel).

Kárná odpovědnost soudce

Soudci nelze vyčítat, že při svém rozhodování dělají v určité míře chyby. Pokud se však soudce již chyby dopustí, a to i chyby, kterou nemohl předvídat či se o ní dozvědět, má k odstranění takové chyby použít prostředky, které k tomu zákon stanovuje, a nikoli je odstraňovat svévolně protizákonným postupem. Je třeba přiměřené shovívavosti při posuzování chyb; na druhé straně však je třeba přísnosti v situaci, kdy chyby, jež se staly, jsou zatajovány nebo

Zajímá Vás aktuální judikatura? Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát?
Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)
se slevou **15 %** při použití slevového kódu **SC2018Mjd** v našem eshopu
a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

Alkohol[®].CZ

— Výjimečná vína, destiláty a e-shop —

**PŘEHLEDNÝ
E-SHOP**

s kamennou prodejnou

**97 % ZBOŽÍ
SKLADEM**

nejširší výběr whisky a rumu

**VLASTNÍ
DOPRAVA**

po Praze od 79,- Kč a 60-ti min.

dodatečně opravovány nezákonnými postupy. Pokud se soudce opakovaně úmyslně dopustí jednání spočívajícího v nezákonné změně jím samým (jeho senátem) vydaného rozhodnutí, pravidelně musí počítat s tím, že takové jednání bude posouzeno jako kárné provinění, za něž bude uloženo kárné opatření v podobě odvolání z funkce soudce. Typově jde o jedno z nejzávažnějších kárných provinění.

Nekalá obchodní praktika

Nekalou obchodní praktiku ve smyslu § 4 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, představuje jednání zadavatele, který zadá vysílání teleshoppingového bloku, jehož součástí je interaktivní soutěž, která nemá objektivně vyřešitelné či rozklíčovatelné řešení.

Správní delikt

Správní orgán tím, že určité jednání ponechává bez postihu, byť je k tomu vybaven potřebnými pravomocemi, takové jednání bez dalšího ještě neaprobujeme jako správné a souladné se zákonem. Pouhé „mlčení“ veřejné správy, resp. její nečinnost v oblasti postihování deliktního jednání, bez dalšího nezakládá legitimní očekávání, že dosud nepostihované deliktní jednání deliktním jednáním není, resp. že nebude postihováno ani nadále (§ 2 odst. 4 správního řádu).

Správní vyhoštění osoby bez státní příslušnosti

Před rozhodnutím o správním vyhoštění osoby bez státní příslušnosti musí správní orgán posoudit soulad tohoto opatření s Úmluvou o právním postavení osob bez státní příslušnosti ze dne 28. 9. 1954 (vyhl. pod č. 108/2004 Sb. m. s.), především s článkem 31 Úmluvy. Úprava obsažená v § 121 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (vyhoštění osoby bez státního občanství na základě souhlasu jiného státu s přijetím této osoby) se při vyhošťování osoby bez státní příslušnosti

neaplikuje z důvodu odlišnosti od relevantních ustanovení Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, která má před tímto zákonem aplikační přednost.

Zajištění cizince

V rozhodnutí o zajištění cizince dle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, za účelem jeho předání do jiného členského státu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, se nemusí správní orgán vyslovit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jestliže námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna, a pokud správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, případně o jejich existenci nejsou důvodné pochybnosti.

Zajišťovací příkaz

Předpoklad případných obtíží při vybírání daně je klíčový při vydání zajišťovacího příkazu. Bez této obavy zajišťovací příkaz vydat nelze, byť by byla pravděpodobnost budoucího vyměření daně sebevyšší. Proto je třeba zajišťovací příkaz a rozhodnutí o odvolání proti němu v tomto ohledu řádně odůvodnit. Totéž platí pro rozhodnutí soudu o žalobě.

Znalecké osvědčení

Odebrání znaleckého osvědčení policistovi je rozhodnutím ve smyslu § 181 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, které je možno napadnout odvoláním podle § 190 téhož zákona, byť výsledné rozhodnutí nepodléhá soudnímu přezkumu z důvodu výslovné výluky obsažené v § 70 písm. e) s. ř. s.

Odborný dozor nad jakostí

Odborný dozor nad jakostí není kontrolou ve smyslu kontrolního řádu. Podle § 2 zákona č. 255/2012 Sb. kontrolní orgán při kontrole zjiš-

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

tuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů, tedy povinnosti určitým způsobem autoritativně stanovené. Podle § 24 odst. 1 zákona č. 309/2000 Sb. Úřad v rámci odborného dozoru ověřuje, zda se procesy dodavatele uskutečňují v souladu s požadavky odběratele stanovenými ve smlouvě. Úřad tedy ověřuje, zda dodavatel plní povinnosti, k nimž se sám smluvně zavázal. Kontrola podle kontrolního řádu je zaměřena převážně do minulosti – kontrolní orgán ex post ověřuje, jestli kontrolovaný subjekt k určitému časovému okamžiku plní či splnil své povinnosti. Naproti tomu odborný dozor nad jakostí má spíše preventivní a především průběžnou povahu, umožňuje Úřadu odhalit nedostatky při výrobě, které mají vliv na jakost, a eliminovat tak počet výrobků, které nebudou splňovat požadavky odběratele. Kontrola je zahajována ex officio některým ze zákonem předpokládaných faktických úkonů (§ 5 odst. 1 a 2 kontrolního řádu), zatímco odborný dozor je v rámci státního ověřování jakosti zahájen rozhodnutím vydaným na základě žádosti odběratele poté, co se dodavatel smluvně zavázal k tomu, že jeho provedení v průběhu plnění smlouvy umožní. Kontrola podle kontrolního řádu je ukončena sepsáním protokolu o kontrolním zjištění, popřípadě rozhodnutím o námitkách proti tomuto protokolu. Takový způsob ukončení odborného dozoru či státního ověřování jakosti však ze zákona č. 309/2000 Sb. nevyplývá. Odborný dozor „končí“ tak, že přejde do konečné kontroly, která je uzavřena vydáním (či nevydáním) osvědčení o jakosti a kompletnosti. Přerušení odborného dozoru, respektive oznámení o jeho přerušení, nelze považovat za protokol o kontrole i proto, že není vydáváno na konci odborného dozoru, nýbrž v jeho průběhu s předpokladem, že po odstranění

Zajímá Vás aktuální judikatura? Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát?

Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)

se slevou 15 % při použití slevového kódu **SC2018Mjd v našem eshopu**

a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

zjištěných nedostatků bude odborný dozor pokračovat. Pokud však dojde v důsledku kontrolních zjištění podle kontrolního řádu k uložení nějaké povinnosti k nápravě, stane se tak zpravidla v rámci správního řízení procesně nezávislého na kontrole. Splnění uložené povinnosti bude posuzováno v rámci tohoto řízení a obnovení či pokračování v kontrole po něm nepřichází v úvahu. Hlavním účelem oznámení o přerušení odborného dozoru není konstatování zjištěného skutkového stavu, jako je tomu v případě protokolu o kontrole, nýbrž informování dodavatele a odběratele o postupu Úřadu, přičemž zjištěné nedostatky jsou pouze součástí zdůvodnění tohoto postupu.

Místní příslušnost

V řízení o žalobách vedených před správními soudy vystupuje jako žalovaný správní orgán Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR. Místně příslušným soudem pro podání žaloby proto bude krajský soud, v jehož obvodu má Všeobecná zdravotní pojišťovna sídlo.

Místní úprava provozu na pozemních komunikacích

Při posuzování proporcionality místní úpravy provozu na pozemních komunikacích je také třeba vycházet z § 78 odst. 2 zákona o silničním provozu, podle něhož platí, že dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace se smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem. Smysl umístění dopravních značek nemůže být samoúčelný nebo šikanózní, ale naopak musí být racionální a opodstatněný některým z legitimních důvodů.

Regulace reklamy

Samotná okolnost, že zboží nabízené v rámci celostátní marketingové akce bylo rychle vyprodáno v některých prodejnách obchodního řetězce, nemůže vést sama o sobě k závěru o spáchání správního deliktu dle § 8a odst. 3 písm. d) zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve spojení s přílohou č. 1 písm. d) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (tzv. vábivá reklama). Je třeba se zabývat otázkou, zda prodávající mohl důvodně očekávat, že množství inzerovaného zboží nebude přiměřené. V této souvislosti je třeba respektovat prostor pro racionální a logickou podnikatelskou úvahu prodává-

jícího, pokud není v rozporu s požadavkem náležité profesionální péče.

Rozhodnutí o žádosti o udělení víza

Rozhodnutí o žádosti o udělení víza má povahu rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Úkony předvídané v ustanovení § 170 zákona o pobytu cizinců, tj. vyznačení víza do cestovního dokladu, sdělení o tom, že se žádosti nevyhovuje, nebo vrácení cestovního dokladu zastupitelským úřadem, nelze ztotožňovat s vlastním rozhodnutím správního orgánu ve věci. Uvedenými úkony se cizinci pouze dává na vědomí, jakým způsobem byla jeho žádost vyřízena. Vlastní rozhodnutí příslušného správního orgánu o žádosti o udělení víza tomuto faktickému úkonu předchází. Příslušný správní orgán není povinen vyhotovit písemně rozhodnutí o neudělení víza, následné sdělení důvodů neudělení víza nemá charakter správního rozhodnutí ve věci samé, které zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje veřejná subjektivní práva nebo povinnosti žadatele o vízum. Jedná se pouze o úkon, kterým jsou cizinci v případě neudělení víza oznámeny důvody negativního rozhodnutí.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Informace o platu zaměstnanců

Z článku 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, stejně jako z článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručujících svobodu projevu, plyne i právo na informace ve veřejném zájmu, jež mohou zahrnovat i osobní údaje jednotlivců, týkající se jejich odměn za práci. Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná.

Náklady řízení

Právo na přiznání přiměřené a právním předpisem stanovené náhrady nákladů soudního řízení, které úspěšné straně v řízení vznik-

nou, je součástí práva na spravedlivý proces. Jednou z podmínek spravedlivého procesu je zásada právní jistoty a předvídatelnosti soudního rozhodnutí. Pokud jde o odlišné samostatné nároky více osob, byť jsou projednávány ve společném řízení, a soud tuto skutečnost při výpočtu výše náhrady nákladů řízení nerespektuje, jedná se o porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Tvrzení špatného zacházení

Omezení osobní svobody v podobě zadržení, zatčení, uvalení vazby či jiné formy detence nebo uvěznění staví osobu do pozice určité bezbrannosti. Proto dochází k obrácení důkazního břemene a pokud stát např. zadrží oběť v dobrém zdravotním stavu a při propuštění má zranění, pak je na státu, aby poskytl dostatečné a přesvědčivé vysvětlení, jak byla tato zranění způsobena. Jestliže tak neučiní, může to vést ke shledání porušení čl. 3 Úmluvy. K použití této vyvratitelné domněnky musí osoby, které tvrdí, že jsou oběťmi násilí, vznést alespoň tzv. hájitelné tvrzení. To je takové tvrzení, které není zcela nedůvěryhodné a nepravděpodobné, je možné i časově, je dostatečně konkrétní a v čase neměnné. Je pak věcí státu, aby poskytl věrohodné vysvětlení, jakým způsobem byla tato zranění způsobena. V případě situací, kdy policie zasahuje proti porušování práva, je třeba mít rovněž na zřeteli, že svoboda každého jedince neznámá jen možnost činit vše, co považuje za dobré či správné, nýbrž také nést za svoje jednání odpovědnost.

Náhrada nákladů exekuce

Jednou ze zákonných podmínek pro nařízení výkonu rozhodnutí je vykonatelnost předmětného rozhodnutí (exekuční titul), která nastává marným uplynutím lhůty ke splnění povinnosti uložené rozhodnutím. Počátek běhu této lhůty je většinou vázán na nabytí právní moci rozhodnutí, tj. existenci závazného a nezměnitelného konečného rozhodnutí ve věci. Výjimkou jsou rozhodnutí tzv. předběžně vykonatelná, tj. vykonatelná bez ohledu na právní moc, mezi něž ze zákona patří mimo jiné rozsudky odsuzující k plnění výživného – § 162 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Jestliže obecný soud rozhodl o povinnosti stěžovatelky hradit část nákladů exekuce a nepřiznal jí právo na náhradu nákladů na vymáhání příslušného nároku, a to aniž by v napade-

ném usnesení uvedl skutečnost, že které by bylo možno vyvozovat její účast a zavinění na zastavení exekuce, porušil právo stěžovatelky na spravedlivý proces zakotvené v čl. 36 odst. 1 Listiny.

Otázka zásadního právního významu

Pomíne-li Nejvyšší soud posoudit otázku ve věci samé po právní stránce zásadního významu a s ní související argumentaci jen proto, že není takto dovolatelem výslovně označena, ač je zjevné, že se s ní ani soudy nižších stupňů jednoznačně argumentačně nevypořádaly, přičemž její řešení je důležité pro právní praxi, poruší tím právo dovolatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Zastavení exekuce a náklady řízení

Dojde-li k zastavení exekuce, exekuční soud (soudní exekutor) postupuje při rozhodování o nákladech řízení podle § 271 o. s. ř. [ve spojení s § 52 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, dále jen „ex. řád“]. I v tomto případě platí, že účastník, kterému vzniklo právo na náhradu nákladů, má právo na náhradu všech nákladů, které v průběhu exekučního (vykonávacího) řízení účelně vynaložil. Za účelně vynaložené náklady ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. lze považovat pouze takové náklady, které musela procesní strana nezbytně vynaložit, aby mohla řádně hájit své porušené nebo ohrožené subjektivní právo u soudu. Takovými náklady jsou i náklady spojené s podáním řádného návrhu na zastavení exekuce, popřípadě odkladu exekuce apod., jestliže prostřednictvím něj povinný účelně uplatňuje nebo brání práva, byť takový návrh byl zamítnut.

Insolvence a přikázání věci

Skutečnost, že dlužník až po zahájení insolvenčního řízení přemístil své sídlo do obvodu

jiného insolvenčního soudu a odtamtud nyní řídí své podnikatelské aktivity, sama o sobě není důvodem k přikázání věci jinému insolvenčnímu soudu.

Odvolání z funkce ve školství

Odvolání z funkce je jednostranným právním jednáním adresovaným zaměstnanci, pro které je zákonem z hlediska jeho formy předepsána forma písemná. Z hlediska jeho obsahu školský zákon ve znění před novelou provedenou zákonem č. 472/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v minulosti v ustanovení § 166 odst. 5 pod sankcí neplatnosti kromě jiného stanovil, že odvolání z funkce musí obsahovat důvody odvolání. Poté, co s účinností od 1. 1. 2012 bylo ustanovení § 166 školského zákona novelizováno (srov. Čl. I bod 72 zákona č. 472/2011 Sb.) však již zákon nevyžaduje, aby v písemném právním jednání, kterým je ředitel odvoláván z funkce, byly důvody, pro něž je ředitel odvoláván, vymezeny po stránce skutkové. Zřizovatel však musí v případném soudním řízení prokázat způsobem nevzbuzujícím pochybnost, že zde v době odvolání byl způsobitelný důvod pro odvolání ředitele školy, tj. takové porušení nebo neplnění povinností, které je svojí intenzitou závažné; není tedy důvodem pro odvolání ředitele z funkce, dopustí-li se v předcházejícím období jen méně závažného porušení nebo neplnění zákonem stanovených povinností.

Vylučovací žaloba

Družstevní podíl ve smyslu § 595 z. o. k. představuje práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu, každý člen může mít pouze 1 družstevní podíl. Družstevní podíl je vlastnictvím člena družstva, nikoliv vlastnictvím družstva. Pokud družstevní podíl nepřechází v důsledku převodu či přechodu, pak vždy zaniká. Družstvo tak nemůže družstevní

podíl nabýt; proto nemůže být ani aktivně legitimováno k podání žaloby o vyloučení družstevního podílu povinného z exekuce.

Výklad právních jednání

Pro výklad právního jednání je určující skutečná vůle (úmysl) jednajícího (která byla anebo musela být známa adresátovi), již je třeba upřednostnit před jejím vnějším projevem (např. objektivním významem užitých slov). Teprve tehdy, nelze-li zjistit skutečnou vůli (úmysl) jednajícího, postupuje soud podle pravidla vyjádřeného v § 556 odst. 1 věty druhé o. z. Ustanovení § 556 odst. 2 o. z. pak uvádí demonstrativní výčet okolností, k nimž soud při výkladu právního jednání přihlíží. To platí jak pro vícestranná, tak i pro jednostranná adresovaná právní jednání.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Exekuční titul proti insolventnímu správci

Ustanovení § 40a části věty za středníkem insolvenčního zákona se uplatní (a osobní majetek insolvenčního správce bude postižitelný výkonem rozhodnutí nebo exekucí), jestliže v incidenčním sporu nebo v jiném sporu, kterého se insolvenční správce účastní místo dlužníka (pro pohledávky nebo jiná práva, která se týkají majetkové podstaty nebo která mají být uspokojena z majetkové podstaty), bylo proti insolvenčnímu správci vydáno rozhodnutí (jiný exekuční titul), jímž mu bylo uloženo pořádkové opatření nebo rozhodnutí (jiný exekuční titul), jímž mu bylo separátně (vedle výroku o nákladech řízení mezi účastníky) uloženo hradit náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly a které způsobil svým zaviněním, nebo které vznikly náhodou, která se mu přihodila.

Zajímá Vás aktuální judikatura? Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát?

Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)

se slevou 15 % při použití slevového kódu **SC2018Mjd v našem eshopu**

a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

Pokračování v trestném činu

Odvolací soud je oprávněn přezkoumat povahu uloženého trestu a posoudit otázku, zda byl správně uložen trest souhrnný, i když odvolatel napadající výrok o trestu v tomto směru žádné námítky ve svém odvolání neuplatnil. Pokud dospěje k závěru, že obviněnému měl být namísto trestu souhrnného uložen trest společný za pokračování v trestném činu, je oprávněn podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. napadený rozsudek zrušit a za splnění § 259 odst. 3 tr. ř. o vině a trestu nově rozhodnout. Přitom však musí přihlížet k vázanosti právní kvalifikací obsaženou v rozsudku rušeném postupem podle § 45 odst. 1 tr. zákoníku a musí též náležitě zhodnotit, zda skutek, ve vztahu k němuž byl odvoláním napadený trest uložen, je skutečně dílčím útokem pokračujícího trestného činu podle § 116 tr. zákoníku. K novému vyslovení viny pokračujícím trestným činem může odvolací soud přistoupit jen za současného splnění dalších zákonných podmínek, neboť takto rozhodnout nemůže např. tehdy, pokud by svým výrokem porušil uplatňující se zákaz reformationis in peius.

Nemajetková újma

Ustanovení § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. je případem způsobu vypořádání vztahu mezi účastníky vyplývajícím z právního předpisu a v tomto ohledu omezuje účastníky v možnosti se svými nároky volně nakládat, neboť soud rozhodne o konkrétní formě zadostiučinění podle pořadí určeného v ustanovení § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. za současného posouzení přiměřenosti zvolené formy zadostiučinění utrpěné nemajetkové újmě. Pokud je poškozené osobě přiznána finanční kompenzace náhrady nemajetkové újmy, obsahuje takové rozhodnutí ve svém odůvodnění i konstatování zásahu do jeho práv výkonem státní moci. Považuje-li poškozený za účelnější formu satisfakce pouhé konstatování porušení práva, žádá po žalované tuto formu zadostiučinění a soud je takovým jeho zájmem vázán. Nemůže tak být vedle sebe přiznáno odškodnění ve formě konstatování porušení práva a v penězích.

Jednání za právnickou osobu

Ujednání o společném jednání jednatele a prokuristy jakožto způsobu zastupování společnosti členy jejího statutárního orgánu odporuje zákonu (§ 1 odst. 2, § 164 odst. 2 o. z.) a zjevně porušuje právo týkající se postavení osob, tedy i veřejný pořádek. Smysl a účel právních norem chránících veřejný pořádek vyžaduje, aby právní jednání je porušující

byla neplatná, k takovéto neplatnosti soud přihlédne v souladu s § 588 o. z. i bez návrhu.

Subsidiarita trestní represe

Je třeba důsledně rozlišovat případy, v nichž se zásada subsidiarity trestní represe a z ní vyplývající pravidlo pro použití trestního práva jako „ultima ratio“ užijí jako interpretační pravidlo a kdy jako tzv. materiální korektiv (blíže stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu, uveřejněné pod číslem 26/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Přestože se jako neoprávněný prospěch obecně označuje každé neoprávněné zvýhodnění materiální (majetkové) nebo imateriální povahy, na které by pachatel nebo jiná osoba neměli právo, vztahuje se pojem „každé“ spíše ke kvalitě, nikoliv kvantitě zvýhodnění. Tento znak skutkové podstaty proto nebude naplňovat jakékoliv, i zcela bezvýznamné zvýhodnění jiné osoby. V opačném případě by bylo možno vymezit „jakési“ zvýhodnění (ať už vlastní či jiného) u každého případu výkonu pravomoci úřední osoby způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, přičemž přívlastek neoprávněný by pak bylo možné dosadit jen s ohledem na způsob výkonu pravomoci. Nebylo by pak možné předmětný trestný čin odlišit od některých přestupků obdobné povahy, v prostředí bezpečnostních sborů například kázeňských přestupků. V každém jednotlivém případě je proto naplnění znaku neoprávněného prospěchu třeba posuzovat v kombinaci s intenzitou naplnění i všech ostatních znaků skutkové podstaty tak, aby se zřetelem na zásadu subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 trestního zákoníku šlo ve výsledku z hlediska povahy a závažnosti činu a jeho společenské škodlivosti o trestný čin, odlišitelný např. od přestupků.

Náhrada škody

Odebrala-li nezjištěná osoba neoprávněně elektrinu v době, kdy k odběrnému místu neexistoval smluvní vztah mezi dodavatelem a žalovaným, který není vlastníkem ani nájemcem domu, byť zde má hlášen trvalý pobyt, avšak prokázal, že fakticky se zdržuje v zahraničí, a byť stejně jako jiná osoba žijící v sousedství disponuje klíčem, přičemž nemovitost v rozhodném období užívala skupina neidentifikovaných osob, je správný závěr o nedostatku pasivní věcné legitimace žalovaného v tomto sporu.

Zastavení exekuce

Rozhodne-li soud o návrhu na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř., aniž si od

soudního exekutora vyžádá zprávu o majetku povinného a jeho stanovisko k návrhu, je jeho právní posouzení neúplné a tudíž i nesprávné. Stejný závěr platí i v situaci, pokud takto vyžádaná zpráva soudního exekutora neposkytuje dostatečný ucelený přehled o majetkové situaci povinného. Vyhovuje-li postup soudu a soudního exekutora výše uvedeným požadavkům, může být návrh povinného na zastavení exekuce posouzen jako předčasný i proto, že soudní exekutor dosud nevyčerpal všechny možnosti způsobu provedení exekuce a nemá dosud ukončenou lustraci majetku povinného, a lze tak pro futuro očekávat upřesnění aktuálních i budoucích majetkových poměrů povinného, popř. poskytnutí dalších podkladů a informací ze strany exekutora. Teprve v případě, že by ani v budoucnu nebylo možné očekávat vymození alespoň části pohledávky oprávněného, bude namístě stav nedobytnosti pohledávky promítnout do zastavení exekuce.

Směnka

Nesprávné vyplnění blankosměnky v údajích data splatnosti bez dalšího nemaří nárok ze směnky, nýbrž jen zakládá námitku nesprávně vyplněného data splatnosti směnky, mající (případně) vliv na povinnost k úhradě pozitivních práv ze směnky (období, za které lze požadovat zaplacení 6% úroku ze směnečné sumy).

Náhrada škody

Investiční zprostředkovatel neodpovídá podle § 32a odst. 5 zákona č. 265/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (zákon) za jednání osoby, jejíž pomocí (jeho) vázaný zástupce vykonává činnosti podle § 32a odst. 1 zákona, jestliže jednání této osoby nemá – s přihlédnutím ke všem okolnostem konkrétní věci – věcný (vnitřní, účelový) vztah k činnostem podle § 32a odst. 1 zákona, a jednající osoba jím sleduje toliko uspokojování vlastních potřeb či zájmů. I škodu způsobenou zákazníkovi vázaným zástupcem investičního zprostředkovatele při výkonu činností podle § 32a odst. 1 zákona (resp. osobou, jejíž pomocí vázaný zástupce tyto činnosti vykonává), nese poměrně poškozený zákazník, jestliže škoda vznikla také jeho zaviněním (§ 441 obč. zák.).

Mzda

Ustanovení § 3 odst. 3 věty první zákona o platu nelze chápat tak, že by „průměrná nominální měsíční mzda“ mohla být vypočtena na „fyzickou osobu“ bez ohledu na to, zda do výpočtu

zahrnutou „měsíční mzdu“ dosáhla výkonem práce po plnou, nebo jen po kratší pracovní dobu (na „plný“ nebo „zkrácený“ tzv. pracovní úvazek). Má-li být vystižena „mzda v nepodnikatelské sféře“ jako právní prostředek, který má sloužit k vytvoření „stabilní vazby“ na platy soudců, nelze při výpočtu „průměrné nominální měsíční mzdy“ pokládat „plné“ a „zkrácené pracovní úvazky“ za stejné (rovnocenné) veličiny, ale důsledně vycházet z toho, zda fyzická osoba (zaměstnanec) dosáhla svého výdělku, zahrnutého do výpočtu průměrné nominální měsíční mzdy, při výkonu práce po plnou, nebo jen po kratší pracovní dobu.

Náhrada škody zaměstnancem

Škoda, kterou zaměstnanec způsobí svému zaměstnavateli zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, může spočívat též v nákladech na opravu poškozeného stroje nebo zařízení, na kterém pracovali zaměstnanci poškozeného zaměstnavatele, jimž tento zaměstnavatel vyplatil mzdu nebo plat za vykonanou práci. Náklady na mzdu zaměstnanců poškozeného zaměstnavatele, kteří pracovali na odstranění následků způsobených škodní událostí (opravě poškozeného stroje nebo zařízení), nelze bez dalšího považovat za škodu, která vznikla v příčinné souvislosti se zaviněným porušením pracovních povinností zaměstnance. Takovou škodu lze spatřovat jen v těch nákladech na mzdu zaměstnanců poškozeného zaměstnavatele, které by jinak - nebýt škodné události - nevznikly. Může se především jednat o náklady na mzdu zaměstnanců, se kterými poškozený zaměstnavatel uzavřel pracovní smlouvu jen na provedení prací směřujících k odstranění následků způsobených škodní událostí (k opravě poškozeného stroje nebo zařízení); uvedené lze vztáhnout též na náklady na odměnu zaměstnanců, s nimiž za tímto účelem poškozený zaměstnavatel uzavřel dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr. U ostatních zaměstnanců poškozeného zaměstnavatele (např. zaměstnanců, kteří v rámci sjednaného druhu práce vykonávají opravy a údržbu strojů a zařízení zaměstnavatele) se potom bude jednat jen o tu část nákladů

na mzdu, které by – pokud by tito zaměstnanci nepracovali na odstranění následků škodní události – jinak nevznikly. Půjde především o situace, kdy provádění těchto prací si vyžádalo vyplacení mzdy za práci přesčas, práci ve svátek nebo noční práci anebo kdy zvýšené pracovní úsilí zaměstnanců (v této souvislosti vynaložené) bylo důvodem vyplacení mimořádné odměny.

Zastavení exekuce

Cílem rozhodnutí vydaného správním orgánem podle § 5 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník je ochrana faktického stavu; z tohoto pohledu má rozhodnutí jen předběžnou povahu, kdykoliv později lze podat návrh u soudu a domáhat se soudní ochrany (návrh u soudu však podán být nemusí). Soud v takovém případě rozhoduje o ochraně subjektivních práv a odpovídajících nároků, tj. vydá rozhodnutí o právním vztahu a rozhoduje s konečnou platností (rozhodnutí správního orgánu není pro soud rozhodnutím prejudiciálním a současně rozhodnutí podle § 5 obč. zák. není res iudicata ve vztahu k řízení soudnímu). Je-li soudem určen závazně právní stav, uvede se faktický stav do souladu s rozhodnutím soudu. Rozhodnutí správního orgánu podle § 5 obč. zák. je exekucním titulem, na základě něhož lze exekuci nařídit tehdy, nedojde-li k obnově předešlého pokojného stavu. Byla-li exekuce nařízena (resp. byl-li již soudní exekutor pověřen k vedení exekuce) a poté soud rozhodl ve věci samé, je třeba exekuci zastavit, neboť rozhodnutím soudu rozhodnutí správního orgánu ztratilo účinnost (§ 268 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.). To vše ovšem platí za předpokladu, že soud rozhodoval o skutkově shodné situaci.

Výkon rozhodnutí a soudcovské zástavní právo

Návrhem na soudní výkon rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 39 odst. 11 zákona o veřejných dražbách, jehož podání brání platnému uzavření smlouvy o provedení nedobrovolné dražby a činí tuto smlouvu v případě jejího dřívějšího uzavření neplatnou,

není návrh na výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovité věci podle ustanovení § 338b o. s. ř.

Pracovněprávní vztahy

Protože v období, kdy se pracovněprávní vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem řídí zvláštní právní úpravou obsaženou v ustanoveních § 69–72 zák. práce, se právní vztahy mezi stranami pracovního poměru nemohou, s ohledem na nejistotu v jejich právním postavení, řídit pracovní smlouvou, kolektivní smlouvou, vnitřním předpisem ani příslušnými pracovněprávními předpisy, včetně obecných ustanovení zákoníku práce a jiných pracovněprávních předpisů o překážkách v práci, ve stejné podobě, jako kdyby pracovní poměr nepochybně trval, nemůže se v tomto období uplatnit ani smlouva (dohoda) o poskytnutí pracovního volna zaměstnanci bez náhrady mzdy nebo platu z důvodu jiné osobní překážky v práci než důležitých osobních překážek uvedených v ustanovení § 191 zák. práce nebo jiných důležitých osobních překážek v práci stanovených nařízením vlády č. 590/2006 Sb., která byla uzavřena mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem ještě předtím, než došlo k neplatnému rozvázání pracovního poměru. Za takových okolností je třeba, aby se soud při rozhodování o náhradě mzdy nebo platu podle ustanovení § 69 odst. 1 zák. práce (bez ohledu na to, že zaměstnanci bylo na základě dohody uzavřené se zaměstnavatelem dříve, než došlo k neplatnému rozvázání pracovního poměru, poskytnuto pracovní volno bez náhrady mzdy nebo platu) zabýval tím, zda byl zaměstnanec v tomto období připraven, ochoten a schopen konat práci podle pracovní smlouvy, nebo zda mu v konání práce skutečně bránila překážka v práci, která byla důvodem sjednání dohody o poskytnutí pracovního volna bez náhrady mzdy nebo platu, popřípadě zda mu v konání práce podle pracovní smlouvy nebránila dočasná pracovní neschopnost, mateřská nebo rodičovská dovolená anebo jiná překážka v práci, při níž mu nepřísluší od zaměstnavatele náhrada mzdy nebo platu. ●

Zajímá Vás aktuální judikatura? Nechcete propásnout žádný zajímavý judikát?

Objednejte si předplatné na Monitoring judikatury (na 12 měsíců)

se slevou 15 % při použití slevového kódu **SC2018Mjd v našem eshopu**

a žádný judikát Vám již neuteče.

www.epravo.cz/eshop

Bestseller značky **Mercedes-Benz** v nové podobě

Modelovou řadu C značky Mercedes-Benz reprezentují karosářské varianty sedan, kombi, kupé a kabriolet. Německá automobilka letos vysílá aktuální generaci nejúspěšnější řady do pátého roku výroby s opravdu rozsáhlými vylepšeními. Stylové úpravy designu jsou patrné na exteriéru i v interiéru vozu. Elektronická soustava je dokonce zcela nová a zákazníkům přináší perfektní uživatelskou zkušenost. Světovou premiéru oslavila modernizovaná třída C na Ženevském autosalonu v březnu 2018. U prodejců se poprvé objevila v červenci 2018.

Výkonné a přitom úsporné nové motory

I když se jedná o nejprodávanější třídu Mercedes-Benz, výrobce neusnul na vavřínech a připravil pro své zákazníky mnoho vylepšení. Nové motory třídy C byly nejprve k dispozici ve čtyřech verzích C 200, C 200 4MATIC, C220 d a C 43 4MATIC a další (C 160, C 180, C 400 4MATIC) následují. Všechny varianty slibují vysoký výkon, úsporný provoz a nízké hodnoty emisí. Pro značku typická dynamická jízda je samozřejmostí a dělá tento vůz tak atraktivním. U většiny verzí se

zrychlení z 0 na 100km/h podařilo ještě o pár setinek snížit oproti minulé verzi. Jde o novou generaci zážehových čtyřválců, které budou doplněny systémem EQ Boost. To napomůže snížení spotřeby paliva a přitom zvýší agilitu a komfort. Elektronický systém v kombinaci s EQ Boost podporuje motor při zrychlení i při řazení, aby dosáhl požadovaných otáček rychleji. Nové motory jsou mnohem kompaktnější a vyznačují se konstrukčním opatřením pro snížení vnitřního tření na plášti pístů, které má Mercedes-Benz patentované. Ještě úspornější jízdu zajistí funkce setrvačné jízdy s vypnutým motorem a brzdění s rekuperací. K většímu pohodlí i na silnicích s horším stavem povrchu a k vyšší bezpečnosti přispívá také trvalý pohon všech kol 4MATIC. Který podporuje dynamiku jízdy a hlavně stabilitu a trakci.

Budoucnost hybridních pohonů

Poprvé nabídne Mercedes-Benz mimořádně technicky zajímavé řešení se vznětovým motorem a hybridním systémem s možností externího dobíjení. Jde o spojení vznětového čtyřválcového OM 654 a nejnovější

generace 9stupňové hybridní převodovky 9G-TRONIC. Elektrický dojezd této varianty je 50 km a lokální emise v případě využití elektromotoru nulové. Akumulátory jsou lithium-iontové s energetickou kapacitou 13,5kWh. Z nástěnné nabíječky trvá jejich kompletní nabití pouze 2 hodiny a i z běžné domácí elektrické zásuvky se vám to podaří do 7 hodin. Pro pohodlí řidiče a významnou úsporu energie tato třetí generace hybridní techniky využívá zdokonalené inteligentní řízení pohonu. Díky rozšířenému využívání dat z navigace a senzorů dokáže řidiči nabídnout suverénní jízdu a skutečné pohodlí. Při vysokých nebo naopak nízkých teplotách elektrický kompresor a přídavné topení interiéru vozu vychladí, respektive vyhřeje na ideální teplotu ještě před začátkem jízdy.

Atraktivní design a důraz na detail

Nový vzhled třídy C je jednoznačně sportovní v kombinaci se silnými emocemi a inteligencí. Jednoznačně upoutá vaši pozornost i svou elegancí. Hlavní úpravy exteriéru jsou viditelné na přídi a světlech. Ať už se jedná o stylovou masku chladiče, nově tvarované nárazníky nebo jasněji konturovaná světla vpředu i vzadu. MULTIBEAM LED světlomety jsou standardem. Obsahují 84 individuálně ovládaných diod, které umožňují extrémně rychlé a hlavně precizní přizpůsobení světel aktuální situaci. Nově je možné objednat metalický stříbrný lak Mojave nebo zelený Smaragd. Vnitřní design je opět moderní s ladnými křivkami a tradičním nádechem luxusu a přiměje vás cítit se výjimečně. Zpracování té nejvyšší kvality je samozřejmostí a dominuje mu středo-

vá konzole, nově částečně z tvarovaného dřeva nebo hliníku. I interiér nabízí nové barvy a to kombinaci šedou magma s černou a sedlově hnědou. U speciálních sedadel lze individuálně nastavovat elektricky boční polštáře a bederní opěrku. Případně zvolit funkci masáže prostřednictvím multimediálního systému. Ač je interiér spíše střední velikosti rozhodně tak nepůsobí. Přední sedadla jsou díky extra prodloužené podpoře stehien a středové opoře tak pohodlná, že naopak působí velmi prostorným dojmem. Zadní sedadla sedanu je možné sklopit tak, aby bylo možné přepravovat i mnohem větší náklad než se vejde do kufru o běžné velikosti 475 litrů.

Chytré ovládání jako v Bondovce

Koncept zobrazování na přístrojovém panelu si můžete vybrat ze tří různých stylů "Classic", "Sport" nebo "Progressive", které můžete dle vlastních preferencí velmi snadno měnit. Na přání můžete mít panel v kompletně digitální verzi. Nová třída C disponuje dotykovými ovládacími prvky i přímo na volantu, a tak můžete, podobně jako na chytrém telefonu, ovládat panel přístrojů, informační a zábavní systém, pohybem prstů aniž pustíte volant. Na středové konzole je dotyková plocha s otočným tlačítkem, prostřednictvím které rovněž ovládáte informační a zábavní systém. A dalším způsobem ovládání je hlasový systém LINGUATRONIC, kterým lze ovládat mimo jiné i vyhřívání sedadel. Standardní multimediální systémy Audio 20 zahrnují na míru vybranou nabídku informací a hudby. Na přání lze vůz vybavit nejnovější generací systému COMAND Online který nabízí rychlejší navigační

systém s mapovými podklady ve formátu 3D na pevném disku nebo třeba fotorealistické modely budov a funkci otáčení map s velkým množstvím doplňujících informací. Také asistenční systémy jsou u nové třídy C na nejvyšší dostupné technologické úrovni. Využívají nejmodernější síťová propojení, umožňují i částečně automatizovanou jízdu pro pohodlí na dlouhých cestách a zajišťují tu nejvyšší možnou bezpečnost uživatelům. K té přispívá i rozšířený aktivní brzdový asistent, který hlídá a zmírňuje případnou kolizi s pomalu jedoucím či stojícím vozidlem, cyklistou či chodcem a je ve standardní výbavě. Pokud ještě přidáte program Mercedes me connect, pak máte k dispozici opravdu velký počet individuálních služeb, které působí jako z filmu o agentu 007. Můžete si prostřednictvím vozu respektive Concierge Service zamluvit stůl v restauraci, zjistit turistické tipy v oblasti nebo objednat vstupenky do divadla či na sportovní akci. Další novinkou je na přání dodávaný software pro automatické zasílání zpráv na váš telefon, pokud dojde k poškození vozu nebo jeho odtahování.

Modernizovaná třída C Mercedesu-Benz nabízí vozy s charakterem. I standardní výbava je velkorysá, v plné výbavě pak je naprostou špičkou ve své třídě a snese jakékoliv srovnání. Opět přináší skvělé jízdní vlastnosti, vysoký komfort a perfektní design. Zároveň podporuje stále větší nároky na úspornost a snižování emisí. A vylepšenými funkcemi zaručuje nadstandardní zážitky a pohodlí pro náročné řidiče. ●

NEDELKA KUBÁČ ADVOKÁTI

Specialisté na hospodářskou soutěž.

hospodářská soutěž

energetika

veřejné zakázky

compliance

Praha Bratislava

www.nklegal.eu

Barker Shoes: Vpusťte do botníku barvy a zůstaňte trendy

BARKER

ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

Občas se to stane snad každému: stojíte ráno před zrcadlem, čeká vás důležitá pracovní schůzka a vy si kladete stále ty samé otázky. Není ta košile příliš tmavá? Hodí se zelená kravata k modrému saku? Nevypadám příliš nudně? Nebo moc extravagantně? Nechtělo by to světlejší pásek? A v neposlední řadě, jaké si k tomu všemu vzít boty?

Celkový outfit a pocit z něho se může velmi citelně podepsat na vašem sebevědomí, ale také o vás na první pohled mnohé vypovědět. Pojďme se nyní trochu důkladněji podívat na to, jak správně vyladit barvu obuvi, aby perfektně sedla ke zbytku oblečení. Na pomoc jsme si vzali tradiční anglickou obuvnickou značku Barker Shoes. Profesionálové z pobočky v Havířské ulici v Praze poradí každému, kdo to s kvalitní a trendy obuví myslí opravdu vážně.

Černá k černé je jistota. Ale není to nuda?

Není větší klasiky: černé kalhoty a k nim černé polobotky. Tím nezkazíte nikdy nic. Černou botu můžete vzít kromě černých kalhot také k šedým, modrým, zeleným i červeným. Spíše ji ale volte k tmavším barvám a vyhněte se kombinaci s hnědou. Svou roli hraje i lesk. Čím lesklejší je kůže na botách, tím vhodnější je obuv pro slavnostní a večerní příležitosti, jako jsou noblesní večírky, svatby či divadlo.

Další tradiční barvou obuvi je samozřejmě hnědá. Užijete ji ke světlejším oblekům a klasikou je k modrému obleku. Hodí se i k neformálním příležitostem. Například světle hnědé boty (přesněji řečeno boty

barvy tan, neboli oříškové) Barker Hawk s bílou podrážkou a výrazným brogováním jsou skvělou volbou pro volnočasové aktivity. Hodí se perfektně k modrým džínům nebo chinoskám prakticky všech barev, tedy kromě černé! Tuto obuv ocení ti, kteří si chtějí odpočinout od klasických černých polobotek, ale zůstat dále elegantní a styloví. Celkový dojem můžete zvýraznit brogovaným páskem stejné barvy. Tato populární obuv se vyrábí i v dámském provedení a při výběru bot je prakticky jistotou.

Boty Hawk jsou vhodnými společníky zejména při volnočasových aktivitách.

Zkuste být odvážnější

Ovšem stejně jako černou či hnědou botou nic nezkazíte, ani dech tím nikomu nevyrazíte. Chcete-li v dobrém slova smyslu zaujmout, vpusťte do svého botníku i šatníku trochu netradičních barev. Pokud to provedete s náležitou rozvahou, budete mile překvapeni výsledkem.

Rada: Začněte kombinovat nejprve pouze dvě barvy a teprve postupně přidávejte další v podobě doplňků. Pokud si nejste v začátcích jistí, poraďte se se zkušenými prodejci v obchodech Barker Shoes. Vyvarujete se tím výrazných faux pas a naleznete zde zajímavou inspiraci.

Červená je v módě! Vyzkoušejte burgundy

Ač se to možná zdá někomu neuvěřitelné, současným módním trendem jsou boty červené. Nikterak křiklavé, ale lesklé polobotky v barvě burgundy jsou velmi populárním obutím i pro vysoce formální akce. Dokonale padnou k černému obleku. Obzvláště dobře pak působí v kombinaci se stejným barevným páskem. Doplňený o kapesníček v klopě učiní z vás tento outfit opravdového eleganty s vytříbeným stylem. Matnější verze těchto bot skvěle doplňují modrý oblek a tento celek působí už více volnočasově a ležerně.

Odstín červené přecházející spíše do hněda je znám pod názvem rosewood a je rovněž velmi módní záležitostí. Takové boty skvěle padnou k sytě modrému obleku, ale neurazí ani v kombinaci s džínami. Třešničkou na dortu je pak už jenom opasek stejné barvy. I ten najdete v sortimentu doplňků značky Barker Shoes.

Harry v barevných kombinacích Cherry / Navy a Cedar / Rosewood

Modrá je dobrá!

Poměrně netradiční záležitostí, která rozhodně nezapadne v davu, je společenská bota v barvě modré. Této poněkud netradiční barevné varianty není nutné se bát, zcela jistě se stane vítaným zpestřením vašeho botníku a vnese do vašich volnočasových outfitů svěží vánek. Díky propracovanému stylu a řemeslné preciznosti zůstanete nadále v rovině seriózní elegance. Při kombinování s oblečením můžete opustit zjeté koleje a trochu popustit uzdu fantazii. Zjistěte, co vám bude slušet a co se vám líbí. K modrým botám můžete vzít například šedé, béžové, ale třeba i červené kalhoty.

Ručně barvené boty Lennon se perfektně hodí i ke klasickým modrým džínům.

Brogování – proč mají v sobě Barker Shoes dírký?

Jedním z charakteristických znaků britských bot Barker je také takzvané brogování, neboli zdobení bot drobnými otvory v kůži. Tento styl přitom vznikl velmi prozaicky. V šestnáctém století, kdy se v deštivé Anglii vyráběly boty z poctivé hovězí kůže, potýkali se farmáři s palčivým problémem. Boty příliš sály vodu! Následně těžkly, způsobovaly plísň na nohou, začínaly se brzy rozpadat. Dalo by se říci, že farmářům teklo do bot, ale voda nemohla ven. Řešení bylo nasnadě: do obuvi se začaly propichovat drobné otvory, kterými voda mohla odtékat. Bylo po problému a takto upraveným botám se začalo říkat „brogue“. Dnes už moderní technologie i materiály podobné problémy

nepřipouští a boty není nutné perforovat. Nicméně charakteristické děrování neboli brogování se zachovalo do dnešní doby a stalo se módním prvkem.

Nebojte se semiše

Představa, že semišové boty budou působit na veřejnosti jaksi staromódně, už zdaleka neplatí. Na povrch hebké a matné boty jsou zpátky na piedestalu zájmu a staly se oblíbenou obuví pro volnočasové aktivity, jako je například golf. Světlé odstíny bot kombinujte se světlejšími odstíny oblečení, tmavší pak logicky s tmavším oděvem.

Nejlepší je přijít a vyzkoušet

Kombinací a variant, které Vám může nabídnout značka Barker Shoes, je opravdu mnoho. Obecně platí, že na formálních akcích by boty neměly příliš vyčnívat, slouží jako doplněk ke společenskému obleku a neměly by být to první, čeho si na vás okolí všimne. Při méně formálních situacích ovšem můžete dát na odívání svoji originalitu. Kreativní kolekce Barker Shoes přímo k tomu přímo vybízí. Podstatné je cítit se dobře. Nebojte se experimentovat a mít vlastní názor. To, co sluší jednomu, nemusí padnout druhému.

Roli hraje mimo jiné například barva vlasů, odstín pleti, řemínek od hodinek a další zdánlivě zanedbatelné detaily. Ideálním řešením při výběru opravdu padnoucí obuvi je přijít přímo do prodejny Barker Shoes a boty si vyzkoušet, prohlédnout na denním světle a případně si nechat i trochu poradit od zkušených stylistů. Barker najdete

v Havířské ulici, v samém centru Prahy, kousek od Václavského náměstí.

Do luxusních anglických bot se jistě zamilujete. Stejně jako tisíce spokojených zákazníků z celého světa. ●

Více informací naleznete na www.barker-shoes.cz

■ ■ ■ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **AllyLaw** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právnická firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora
- Obchodní právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

AllyLaw

ČEZ pohlídá provoz kotle a zajistí opraváře. „Servis vytápění“ je další službou týkající se topení plynem

Ukončená topná sezóna je příležitostí pro revizi spalinových cest a servis kotle. Bez starostí a bez námahy to zákazníkům zajistí nová nekomoditní služba ČEZ SERVIS VYTÁPĚNÍ, která za zákazníky hlídá veškeré termíny a automaticky dává vědět, že je čas na další kontrolu. Veškeré dokumenty a termíny plánovaných servisů jsou zákazníkům navíc přehledně dostupné ve webové a mobilní aplikaci ČEZ ON-LINE. Protokoly o provedeném servisu a kontrole spalinové cesty navíc archivujeme a jsou zákazníkovi kdykoliv k dispozici. Nehrozí tak, že by je zákazníci ztratili nebo založili.

ČEZ SERVIS VYTÁPĚNÍ je služba, která se kompletně postará o plynový kotel zákazníka. A to jak v podobě jednorázového každoročního servisu plynového kotle a kontroly spalinové cesty, tak i asistenčních služeb pro domácnost s nonstop linkou pro hlášení poruch. ČEZ v případě havárie navíc zajistí kvalifikovaného opraváře. Zákazníci se tak nemusejí o servis kotle vůbec starat.

„Lidé často na servis kotle zapomínají nebo ho odkládají. Důvody nejsou finanční, ale prostě si na to těžko nacházejí čas. Zákon schválnosti pak spočívá v tom, že se kotel obvykle rozbije v zimě během těch největších mrazů a pak je těžké shánět opraváře,“ říká generální ředitel ČEZ Prodej Tomáš Kadlec.

Velkou výhodou služby ČEZ SERVIS VYTÁPĚNÍ je to, že ČEZ za zákazníky hlídá veškeré termíny a automaticky dává vědět, že je čas na další kontrolu. Veškeré dokumenty a termíny plánovaných servisů jsou zákazníkům navíc přehledně dostup-

né v naší webové a mobilní aplikaci ČEZ ON-LINE. Protokoly o provedeném servisu a kontrole spalinové cesty navíc archivujeme a jsou zákazníkovi kdykoliv k dispozici. Nehrozí tak, že by je zákazníci ztratili nebo založili.

Pravidelný servis kotle a kontrola spalinových cest nejen předchází nejčastějším poruchám, ale také prodlužují jeho životnost a pomáhají dlouhodobě udržovat maximální účinnost kotle, čímž snižují náklady na energii. Neméně důležitá je i bezpečnost kotle a spalinových cest. Největším rizikem špatně seřízeného plynového kotle je unikání oxidu uhelnatého, který může způsobit otravu. Pravidelný servis a kontrola také předchází požárům a vyžadují je pojišťovny.

„Službu jsme pilotně testovali v některých částech republiky a zákazníci nejvíce oceňovali její kompletnost. Líbí se jim, že zajišťujeme jak pravidelný každoroční servis kotle, tak i kontrolujeme spalinové cesty,“ říká Jiří Pěsta, ředitel pro nekomoditní služby v ČEZ Prodej. „Pokud by přesto došlo k poruše,

obstaráme okamžitě kvalifikovaného opraváře. I mně samotnému taková služba na trhu chyběla. Z vlastní zkušenosti vím, jak je těžké někdy dobrého opraváře rychle sehnat.“

V případě nečekané havárie se zákazníci mohou nepřetržitě 24 hodin denně 7 dní v týdnu obrátit na nonstop telefonní linku 371 100 333. Součástí balíčku ČEZ SERVIS VYTÁPĚNÍ je plnění do výše 5000 korun na jednotlivou pojistnou událost.

Balíček ČEZ SERVIS VYTÁPĚNÍ doplňuje ostatní služby ČEZ týkající se vytápění. Zákazníci tak mohou získat vše od jednoho dodavatele. ČEZ zákazníkům pomáhá s výběrem vhodného kotle či jiných zdrojů vytápění, jejich instalací i vyřízení žádosti o dotaci. Společně s dodávkou komodit tak ČEZ zajišťuje veškeré služby týkající se topení v domácnostech. ●

Více informací naleznete na stránce:

www.cez.cz/vytapeni

www.cez.cz/cs/služby-pro-zakazniky/cez-servis-vytapeni.html

Dentons. Transforming the practice of law around the world.

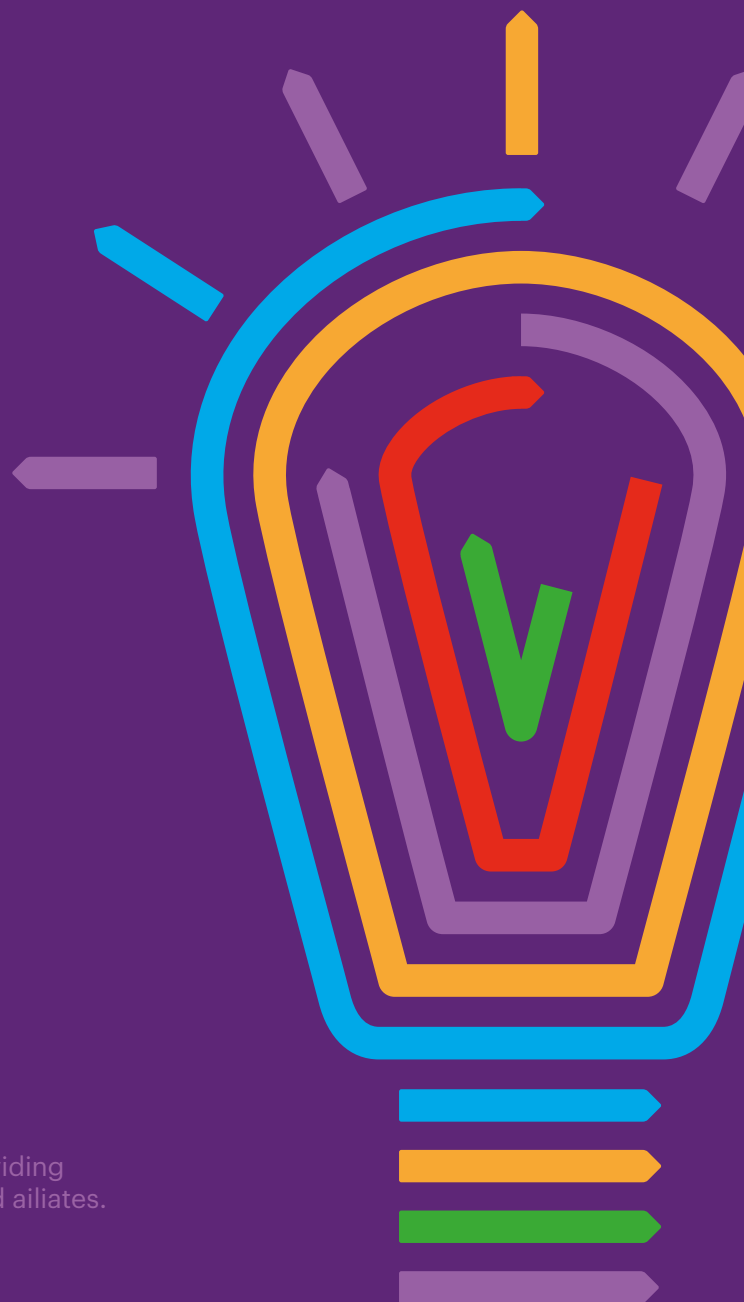
Dentons.
The world's largest global elite law firm.*

大成 **DENTONS**

[dentons.com](https://www.dentons.com)

© 2018 Dentons. Dentons is a global legal practice providing client services worldwide through its member firms and affiliates. Please see [dentons.com](https://www.dentons.com) for Legal Notices

*Acritas Global Elite Law Firm Brand Index 2013-2017

Nový multibrandový obchod se světovými módními značkami se otevře přímo v srdci Brna

„Právník se může, obrazně řečeno, obléci spravedlností nebo lékař soucitem, ale je to opravdu i samo oblečení, kterým ujistí druhé o kvalitě svého vzdělání a schopnostech.“

(Pavel Mejstřík pro Bulletin advokacie).

A my jsme připraveni Vám s tím pomoci!

Ptáte se, co podzim přinese? My to víme.

Světové módní značky, moderní příjemné prostředí a jedinečný zákaznický servis. To vše na Vás čeká v největším multibrandovém obchodě v centru Brna PFB Concept Store.

Naši stylisté Vám pomohou s vytvořením perfektního outfitu, ať už chcete zazářit u soudu, udělat dojem na obchodního partnera nebo okouzlit svoji drahou polovičku. Pomůžeme Vám vybrat ze širokého výběru oblečení, bot, kabelek i spodního prádla světových značek jako jsou v oblečení: HUGO BOSS, GEOX, JOOP!, JACOB COHEN, LOVE MOSCHINO či FREDDY, v obuvi a doplňcích KARL LAGERFELD, LAUREN RALPH LAUREN, TED BAKER, GEOX, TOMS, POLLINI, FRATELLI ROSSETTI, PURA LOPÉZ, CARMENS a vlastní značka BELTISSIMO, v sortimentu spodního prádla pak EMPREINTE, MILLESIA, PRIMA

DONNA nebo MARIE JO a spousta dalších. Každou sezónu pak nabídneme nové značky a kolekce, již koncem roku se můžete těšit na značky TED BAKER A CALVIN KLEIN nebo KARL LAGERFELD DENIM.

Naším cílem je nabízet takový sortiment, který bude odpovídat rozdílným požadavkům jednotlivých klientů a zároveň si udržet punc kvality, luxusu a jedinečnosti, při zachování cenové dostupnosti a každodenního využití zakoupených kousků.

Chceme Vám nakupování co nejvíce zpříjemnit, a tak se můžete těšit na služby našich stylistů, šálek výborné kávy NESPRESSO,

fotostěnu a spoustu dalšího, to vše v nových luxusních prostorech o rozloze 350 m² v srdci Brna na Panské 12.

Jednoduše řečeno, v PFB Concept Store najdete vše podstatné pro každodenní nošení, do kanceláře, na večer i volný čas.

Těšíte se? My ANO! Už nemusíte hledat jinde, přijďte se přesvědčit a udělat si nám radost. ●

PS:

Již na podzim chystáme jedinečné nabídky pro studenty právnických fakult, advokáty a další právnické profese!!!

RENOMIA: Pojištění prodeje firmy je pro prodávajícího výhodnější, dostane tak většinu peněz ihned

Hana Pavelková, specialista na pojištění fúzí a akvizic ze společnosti RENOMIA.

Česká republika zažívá boom prodejů obchodních společností. Na jedné straně je aktuálně příhodná doba, kdy se firmy prodávají za mnohonásobek EBITDA, na druhou stranu odchází do důchodu celá řada úspěšných podnikatelů, kteří zakládali své firmy těsně po revoluci a nemají vyřešené nástupnictví ve firmě. Proč je v takovém okamžiku výhodné uvažovat o tomto typu pojištění? Nejen na to odpoví Hana Pavelková, specialista na pojištění fúzí a akvizic ze společnosti RENOMIA.

Můžete blíže popsat princip produktu pojištění fúze a akvizice?

Toto pojištění kryje porušení prohlášení a záruk prodávajícího z kupní smlouvy. Většinou je sjednáno na limit odpovědnosti prodávajícího, ale v případě podvodu, hrubé nedbalosti a úmyslného jednání může krýt významnou část hodnoty transakce. Často se stává, že se prodávající a kupující strana

nemohou dohodnout na některých parametrech transakce, např. výši zádržného, šíři poskytnutých záruk, jejich délce (nejčastěji 2–3 roky), a především výši odpovědnosti prodávajícího (nejčastěji 15–20 % hodnoty transakce). Všechny tyto případy lze vhodně řešit pojištěním Reps & Warranties. Díky němu se čím dál častěji objevují transakce s nulovou odpovědností prodávajícího. To pro něj znamená, že může okamžitě rozdělit finanční prostředky získané prodejem firmy

mezi své akcionáře, investory a nemít potenciální finanční závazky po dobu 2–3 let.

Které produkty konkrétně nejčastěji klienti využívají?

Prvním typem produktu je Title Insurance, tzv. pojištění titulu vlastnictví k nemovitosti nebo k akciím. Druhým typem je pojištění Warranties & Indemnities, tzv. prohlášení a záruky prodávajícího. Velmi často je na

jedné transakci kombinace obou produktů a je úlohou kvalitního makléře klientovi poradit vhodnou kombinaci pojistného řešení na daný druh transakce. Každý případ je jiný. Je vhodné být součástí vyjednávání obou smluvních stran od počátečních stádií. Pojišťovna dodá svůj komentář k návrhu kupní smlouvy, a klient již v procesu vyjednávání ví, která prohlášení budou kryta zcela, která částečně nebo vůbec. V reakci na tuto zpětnou vazbu je možné upravit textaci záruk tak, aby byla pojistitelná.

Pro jaké subjekty je vhodný? Vyplatí se i menší firmě?

Pojištění prodeje společnosti lze sjednat pro jakýkoliv obor činnosti. O pojištění se vyplatí uvažovat v momentě, kdy hodnota cílové společnosti začíná na 100 milionech korun. Důvodem je minimální pojistné, které zahrnuje i náklady na právní a finanční poradenství na straně pojišťovny. V regionu střední a východní Evropy je pojištění obvyklé zejména v Polsku a České republice a rozšiřuje se do dalších států regionu – například Slovensko a Rumunsko.

Není tedy jen pro prodávající, ale i pro kupující?

Tento pojistný produkt se vyvinul na straně prodávajícího, ale aktuálně 97 % pojis-

tek uzavírá kupující. A to proto, že kupující si pojišťuje také hrubou nedbalost či úmyslné jednání prodávajícího. Nespornou výhodou tohoto pojištění je, že kupující se obrací se svým případným nárokem na náhradu škody přímo na pojišťovnu, bez ohledu na to, zda společnost prodávajícího v daném teritoriu ještě existuje, či je schopna pokrýt své finanční závazky. Pojišťovna má právo regresu vůči prodávajícímu jen v případech jeho hrubé nedbalosti nebo úmyslného jednání.

U kterých typů transakcí se nejčastěji využívá tento produkt?

Běžně se používá při prodeji komerčních nemovitostí typu velké kancelářské budovy, nákupní centra či hotely. Časté jsou případy, kdy zahraniční investiční fondy, např. z USA, Velké Británie, Irska, se rozhodnou opustit region střední a východní Evropy a prodat zde všechna svá aktiva, a uzavřít tzv. SPV společnosti, které je vlastní. Novými majiteli se pak stávají nově vznikající české investiční fondy.

Vloni jsme měli konkrétní obchodní případy i v oboru telekomunikací a energetiky. Běžně jsou i prodeje v oboru IT. Velmi časté jsou přeshraniční transakce, kdy prodávající a kupující sídlí v jiných zemích.

Pozorujete nárůst zájmu o tyto pojistné produkty? Kopíruje to i trend samotných fúzí a akvizic, nebo zájem roste rychleji?

Samozřejmě, produkt se – jako mnoho dalších – vyvinul původně v USA a západní Evropě a již několik let proniká do oblasti střední a východní Evropy. V posledních dvou, třech letech pozorujeme nejen strmý nárůst poptávek po tomto druhu pojištění, ale i uzavřených pojistných smluv.

Využívají pojištění i investiční společnosti?

Samozřejmě, poptávka po tomto typu pojištění vznikala původně na straně investičních fondů, které uzavíraly většinou pětiletý investiční cyklus, chtěly opustit určité teritorium a nemít finanční závazky po prodeji svých aktiv.

Dnes se setkáváme s poptávkami po tomto druhu pojištění i od českých a slovenských společností, vlastněných fyzickými osobami, které zvažují prodej své společnosti i z toho důvodu, že nemají zajištěné nástupnictví ve správě a managementu firmy. ●

VEZMĚTE ČAS DO SVÝCH RUKOU

Privátní letadlo představuje svobodu cestování. Je Vaším komfortním strojem času. Létejte, kdy chcete a kam chcete. Bez přestupů a dlouhých kontrol. Vychutnejte si na své cestě soukromí, pohodlí a bezpečí. Kontaktujte nás.

www.exclusivetours.com | +420 777 533 603

EXCLUSIVE TOURS

excellence in travelling

Hrozbou není Rusko, ale Čína

Žofín, Praha, květen 2018, Bannon a Davis

Bývalý strategický poradce amerického prezidenta Donalda Trumpa Stephen Bannon vystoupil v květnu na pražském Žofíně. V rámci otevřené debaty polemizoval s právníkem a lobbistou Lannym Davisem. Ten má blízko k americké Demokratické straně a je dlouholetým osobním přítelem Trumpovy protikandidátky Hillary Clintonové. Na jednom pódiu tak proti sobě stály dva názorově protichůdné světy. Na toto téma jsme si popovídali s prorektorem pro zahraniční vztahy VŠ CEVRO Institut Tomášem Pojarem.

Proč VŠ CEVRO Institut spoluorganizoval toto setkání?

V rámci našeho transatlantického centra se vzájemným česko-americkým a evropsko-americkým vztahům věnujeme dlouhodobě. Debata tedy nijak nevybočovala. Ať již s Bannonom souhlasíte či nikoli, je to výrazný zástupce velmi silného názorového trendu. Chtěli jsme slyšet jeho názory z první ruky a posoudit, co nás jako Českou republiku čeká, bude-li mít Bannon stále vliv na formování amerického názoru na svět.

Co bylo jeho hlavní poselství?

Sám se označuje za nacionalistického populistu a v první řadě mu leží v žaludku vzrůstající ekonomická, vojenská i politická moc Číny. Rusko je z tohoto pohledu druho-

řadou mocností a většina hlavních zahraničně politických a ekonomických aktivit Spojených států by tedy měla mít za cíl vyvažování a zadržování moci Pekingu.

Co z toho plyne pro nás?

Bannon není zastáncem amerického izolacionismu. Z jeho pohledu zapadáme do širšího pojetí tradičních hodnot civilizace postavené na židovsko-křesťanských základech. Hrozbou může být naopak jeho důraz na nacionalismus. On v něm vidí pozitivní sílu budování jednotlivých států, s čímž lze souhlasit. Problém však nastává ve chvíli, kdy jednotlivé státy začnou své problémy vyvažet a jednotlivé nacionalismy se tak střetnou mezi sebou. S tím má zejména Evropa velmi neblahé zkušenosti, které jen během posledního století vedly k několika devastujícím válkám.

A jeho názor na Rusko?

Rusko je pro něj potenciálním spojencem. Pokud bude vyznávat stejné hodnoty jako západní židovsko-křesťanský svět, bude to jen dobře. V první řadě však vidí Rusko jako zemi ovládanou tamějšími zlodějíčky, která má ekonomiku velikostí srovnatelnou s Itálií nebo státem New York.

Lze se tedy i nadále spoléhat na silné transatlantické spojení a pokračující americkou vojenskou přítomnost v Evropě?

Ano, ale pouze pokud bude Evropa o tuto přítomnost stát a bude sama pro svoji bezpečnost něco dělat. Pravdou je, že Američané své závazky na rozdíl od většiny Evropanů plní. Máme-li problém například s Ruskem nebo s nedostatečnou ochranou vlastních hranic

Žofín, Praha, květen 2018, Bannon a Davis s moderátorem panelu Alexandrem Vondrou, ředitelem Centra transatlantických vztahů při VŠ CEVRO Institut

vedoucí ke zvýšené migraci z Blízkého východu a Afriky, je to v první řadě na nás, abychom s tím něco dělali. Pokud se k obojímu postavíme čelem, Američané nás v tom nenechají. Pokud však budeme i nadále jen spoléhat na Americkou ochotu garantovat evropskému kontinentu bezpečnost, nedopadne to dobře.

Jaký je Bannonův vztah s prezidentem Trumpem poté, co byl nedobrovolně propuštěn ze služeb Bílého domu?

Donald Trump je pro něj stále pozitivní veličinou v rámci naplňování vlastní vize

silných a soběstačných Spojených států. Ani jednou o něm nehovořil negativně. Jakmile by však dospěl k závěru, že se začínají zásadně názorově rozcházet, nebude mít problém na současného prezidenta otevřeně zaútočit.

Co bylo na celé debatě nejcněnější?

Možná právě fakt, že spolu na jednom pódiu otevřeně polemizovali zástupci dvou opačných názorů demokratů i republikánů trumpovského typu. Uchování svobodné a kritické debaty je přitom pro západní svět naprosto zásadní. Bohužel v poslední době se prostor pro otevřenou výměnu názorů spíše vytrácí. Každý poslouchá jenom sám sebe v rámci své sociální a myšlenkové bubliny a ostatní jen bezhlavě nálepkuje. To je stále větší problém jak současné Ameriky, tak i Evropy. V rámci CEVRO Institutu se naopak snažíme svobodnou a kritickou debatu neustále podporovat. ●

CEVRO Institut

je soukromou vysokou školou práva, politikologie, mezinárodních vztahů, ekonomie a bezpečnostních studií. Na českém vysokoškolském trhu působí více než deset let. Nabízí prestižní vzdělání, individuální přístup a špičkové vyučující. Vybrat si lze z bakalářských, magisterských i postgraduálních programů. Přednáší zde elitní profesori i experti přicházející z praxe justice, veřejné správy a byznysu.

<http://www.cevroinstitut.cz/>

<https://www.facebook.com/CEVROInstitut.cz/>

https://www.instagram.com/cevro_institut/

<https://www.linkedin.com/school/cevro-institut-praha/>

<https://www.youtube.com/user/CEVROInstitut>

Tomáš Pojar

je bezpečnostní analytik, diplomat, garant programu MBA – kybernetická bezpečnost a prorektor pro zahraniční vztahy a další vzdělávání VŠ CEVRO Institut, v minulosti působil například jako ředitel humanitární organizace Člověk v tísni, náměstek ministra zahraničních věcí nebo český velvyslanec v Izraeli.

Všechny chutě světa, design i opera

Podívejte se, kam stojí za to na podzim vyrazit v Dubaji za unikátním gastronomickým zážitkem i za kulturou.

Frying Pan Adventures (Poznávání arabské kuchyně)

Toto je v Dubaji naprostá novinka. Zcela nová gastronomická procházka, která si od jara podmanila už tisíce turistů i místních. Je určená všem, kdo milují autentickou kuchyni, kulturu a staré příběhy. Lokální průvodce vás v malé skupině vezme na procházku starou Dubají a během vyprávění o historii emirátu budete postupně ochutnávat nejrůznější pokrmy, které v posledních desítkách let formovaly tamní gastronomii.

Užijete si staré arabské trhy, povídání s lokálci a navštívíte i restauraci fungující ve staré části Dubaje již od 70. let minulého století, tedy od dob, kdy ještě v Dubaji nevěděli, že chodí po černém zlatu a jen za pár desítek let budou výkladní skříní přepychu v této části světa.

Masti – La Mer (Indie)

Ve slově „masti“, což by se dalo přeložit jako potouchlá zábava, se mísí moderna s tradicí

i nejrůznější globální chutě. Všechno dohromady to dává vzniknout atmosféře „nové Indie“. Pokrmy zde připravuje mezinárodními cenami ověřený šéfkuchař Hari Nayaka a dopřát si zde můžete malé „chuťovky“ i několikahodinovou kulinářskou pouť.

Vychutnejte si tu třeba Bhatti Merguez, pokrm, v němž se snoubí africké chutě s těmi indickými v podobě šťavnatého jehněčího, karamelizované cibulky a česnekové masaly s chilli.

Nathan Outlaw v Al Mahara (Mořské plody)

Pokud si chcete dopřát opravdu fenomenální zážitek a nemusíte se ohlížet na výši účtu, nevynechejte Burj Al Arab – nejluxusnější hotel světa ve tvaru ikonické bílé plachetnice.

Jídlo v restauraci Al Mahara vám tu připraví Nathan Outlaw, britský šéfkuchař, který se specializuje na ty nejlepší mořské plody, na jaké v této metropoli narazíte. Jen si nezapomeňte rezervovat stůl výrazně předem.

La Tablita | Hyatt Regency Dubai Creek Heights (Mexiko)

La Tablita v hotelu Hyatt Regency u dubajského umělého vodního kanálu se stala už krátce po svém otevření jednou z nejlepších mexických restaurací, na jaké v Dubaji narazíte. V pětihvězdičkové atmosféře si tu můžete užít byznysovou večeři i neformální setkání s fantastickými koktejly.

lifestyle

Hotel má ideální polohu pro objevování celého města, a kromě toho i jedny z největších pokojů, které jsou v Dubaji k dispozici. Navíc s nádherným výhledem na záliv.

Carmen v dubajské opeře

Milovníkům opery doporučujeme v září návštěvu dubajské opery, která se chystá na premiérové uvedení jednoho z nejoblíbenějších klasických děl na světě. Carmen si diváci budou moci vychutnat od 6. do 8. září. Tragický milostný příběh vojáka Dona Josého, který se zamiluje do vášnivě cikánky Carmen, můžete zažít v podání arménského národního operního sboru a orchestru.

Dubajský týden designu

Největší regionální festival kreativity, dubajský týden designu, potvrzuje status Dubaje jako hlavního města designu na Středním východě. Čtvrtý ročník proběhne 12. – 17. listopadu a v rámci více než 200 akcí

se na něm představí celá řada oblastí designu jako architektura, design produktů, interiéry či grafický design.

DP World Tour Championship 2018

DP World Tour Championship, jedna z největších sportovních událostí světa, se 15.–18. listopadu do Dubaje vrátí již po desáté. Tento golfový turnaj je součástí evropské etapy šampionátu a zároveň vzrušujícím vyvrcholením akce European Tour Race to Dubai. Na greenech tu budou k vidění výkony těch nejlepších golfových hráčů světa. Hlavní ceny v součtu dosahují 8 milionů dolarů a při sledování boje o vítězství na golfovém hřišti se rozhodně můžete těšit na velmi napínavou podívanou. ●

PEVNÉ ZÁKLADY VYSOKÉ CÍLE

**& DUNOVSKÁ
& PARTNERS**

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni světit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

Nový wellness hotel v Jeseníku!

Regenhartova Villa s historickou duší opět ožívá

Chcete si užít naprostou pohodu v podhůří Jeseníků? Klid, relaxaci a odpočinek? Villa Regenhart může být tou správnou volbou pro Vás.

Město Jeseník se proslavilo především v 19. století díky vodoléčebným lázním Vincence Priessnitze, ale také díky textilní výrobě spojené s firmou Regenhart & Raymann. V roce 1899 se začala psát i historie jedné z nejkrásnějších vil v Jeseníku – Regenhartovy Villy – kterou nechal v letech 1898 až 1899 postavit jeden z bratrů, vlastníků textilní továrny, pan Ernst Regenhart jako své rodinné sídlo.

Díky novým majitelům vila po letech opět ožila a představuje se jako čtyřhvězdičkový

wellness & spa hotel se službami na té nejvyšší úrovni.

Navázat na téměř stovacetiletou tradici nebylo vůbec jednoduché, ale díky velmi citlivému přístupu architektů byla vila renovována s maximálním citem pro detail, s cílem zachovat původní architektonický ráz a historickou věrnost a vrátit jí tak její původní lesk a slávu. Samotná rekonstrukce hotelu byla dokončena v květnu 2016. Svým hostům je k dispozici od června 2016.

Historická atmosféra je citlivě propojena s moderním, čtyřhvězdičkovým luxusem. Všechny pokoje a apartmány disponují vysokorychlostním wi-fi připojením, satelitní televizí, minibarem, telefonem a koupelnou vybavenou vanou či sprchou. Vybírat můžete z několika typů ubytování převážně apartmá-

nového typu, každý pokoj je dokonce pojmenován po některém z členů Regenhartovy rodiny. K hotelu patří také venkovní terasa a rozlehlý park, stylová restaurace, lobby bar a pro Vaše hýčkání se pak otevírají netušené možnosti v našem wellness centru.

Zavřete oči a ponořte se do nirvány, která pohladí Vaše smysly. Prožijte chvíle harmonie těla a duše v našem luxusním spa & wellness centru. Bohatá nabídka wellness služeb je tady pro Vás. Uvolnit se můžete během různých relaxačních rituálů a masáží. V intimní atmosféře se Vám budou odborně a s maximální péčí věnovat vyškolené terapeutky a masérky. Odbourejte stres a posilte imunitu v saunovém světě s parní, solní a finskou saunou, k dispozici je i ochlazovací a odpočinková zóna. Užít si můžete bazénový komplex s perličkovými lavicemi, vodopádem

a masážními tryskami. Pro ty, kteří preferují spíše soukromí, bude tou správnou volbou privátní wellness, které Vám poskytne diskretní odpočinek s unikátní trojkombinací hydromasážní whirlpool vany, finské sauny a vyhřívaného vodního lůžka. Nerušeně můžete také relaxovat pod širým nebem ve venkovní vířivce.

Na srdce si samozřejmě klademe vysoký standard naší restaurace, která služby hotelu vhodně doplňuje. Naším hostům nabízíme příjemnou atmosféru ve stylovém prostředí, pravidelně obměňovaný výběr pokrmů moderní české gastronomie s důrazem na využití regionálních a sezónních surovin. Zatímco na podzim si u nás můžete vychutnat lahodnou zvěřinu, v létě Vás rádi pozveme ke grilu plnému ryb z horských řek. Největším labužníkům nabídneme několikachodová degustační menu, sestavená z těch nejvybranějších pokrmů.

Na své si přijdou milovníci kávy, neboť se zde podává na zakázku připravená pražená káva té nejvyšší kvality. V letním období přijde jistě vhod i posezení na terase s příjemným výhledem do přilehlého parku.

Snažíme se, aby se každá Vaše návštěva proměnila v nezapomenutelný zážitek. Příprava kulinářských specialit je pro naše kuchaře prací i vášní zároveň.

Pro Vaše maximální pohodlí nabízíme kompletní concierge služby. Na přání pro Vás připravíme vše, co byste během Vašeho pobytu u nás mohli potřebovat. Ať se již jedná o rezervaci jízdenek, letenek, či jiných forem dopravy, tlumočnické služby, průvodcovské služby, hlídání a péči o děti, nebo jen vyčištění a vyžehlení prádla, náš personál je tu pro Vás. Získání služeb osobního asistenta nikdy nebylo jednodušší – naše hotelová recepce je zde k Vaším službám.

Pro turistické vyžití a výlety do blízkého okolí Vás čeká mnoho nádherných lokalit. Kromě blízkých Priessnitzových lázní a historického města Jeseník doporučujeme krásy bohaté přírody horského terénu, která nabízí mnoho k objevování nezávisle na ročním období. Mezi oblíbené letní cíle patří rozhledna na Pradědu, Biskupská hora, vodní elektrárna Dlouhé Stráně či Mechové jezírko na Rejvízu. Vaši touhu po adrenalinu může uspokojit adrenalin park v České Vsi nebo bobová dráha na Ramzové. V zimě se zase můžete těšit na bohaté možnosti místních ski areálů na Červenohorském sedle, projet se sněžnou rolbou nebo si užít netradičních zážitků Snowbike kolovny. Mezi oblíbené celoroční cíle patří zámek Jánský Vrch, hrad Žulová a ruční papírna ve Velkých Losinách.

Samozřejmostí je možnost zprostředkování zapůjčení jízdního kola, lyží nebo snowboardu, dle aktuálního ročního období.

lifestyle

K výhodám hotelu zcela jistě patří snadná dostupnost. Nachází se přibližně 500 metrů od centra lázeňského města Jeseník a 10 minut chůze od autobusového nádraží. Na letiště v Ostravě dojedete autem za dvě hodiny, do Prahy pak přibližně za hodiny tři. Přijedete-li vlastním vozem, zcela jistě využijete bezplatného parkování přímo na hotelovém parkovišti.

Víme, že existuje spousta míst, kde lze strávit nezapomenutelné chvíle, ale pouze jedním z nich je Villa Regenhart.

Nádherná neobarokní vila s atmosférou starých dob, připravená splnit všechna Vaše přání ve velkém stylu.

Prožijte svoji dovolenou či víkend na kouzelném místě s perfektním servisem a špičkovými službami.

Nechte se hýčkat v rukou profesionálů. Již nyní se těšíme na Vaši návštěvu. ●

R

VILLA REGENHART

Villa Regenhart

Josefa Hory 673
790 01 Jeseník

Ing. Petr Polák

předseda představenstva Villa Regenhart a.s.

tel.: +420 602 783 999

e-mail: management@villaregenhart.cz

www.villaregenhart.cz

Dopady domácího násilí na kvalitu života žen

Fenomén domácího násilí

Domácí násilí namířené vůči vlastnímu partnerovi je patologickým jevem ve společnosti s nepříznivými až rizikovými dopady na kvalitu života oběti po stránce duševní, zdravotní a sociální. Podle WHO je domácí násilí chování uvnitř intimního vztahu, které způsobuje oběti poškození na úrovni fyzické, sexuální, a psychologické. Zahrnuje fyzickou agresi, sexuální zneužívání, psychický nátlak a mechanismy kontroly a ovládnutí oběti. Domácí násilí se může vyskytovat v manželství, ale i u partnerů, kteří spolu žijí nesezdáni.

Následky domácího násilí jsou akutní bezprostředně po násilném zážitku a jsou také chronické a mohou a ve většině případů také přetrvávají i poté, co násilí bylo zastaveno. Čím častější a čím intenzivnější bylo násilí, tím vážnější jsou manifestované symptomy oběti. U žen, které zažily domácí násilí, je

více pravděpodobně, že se u nich vyskytnou některé ze široké škály příznaků, jako je deprese, posttraumatický syndrom, úzkost, sebevražedné myšlenky, nespavost, problémy pohybového aparátu, dýchacího, zářivací potíže, kardiovaskulární onemocnění. To, co působí na organismus škodlivě, je dlouhodobé vystavení traumatu, při kterém jedinec zažívá ohrožení. Síla traumatu je v takové intenzitě, že oběť pociťuje bezradnost a nemá prostředky k tomu, aby trauma zastavila. Uchyluje se proto k rezignaci a neustálému stresu, který je sycen strachem o vlastní důstojnost, existenci a přežití.

Dopady na zdraví

Kromě fyzických poranění a psychického strádání je domácí násilí spojeno také se zvýšeným rizikem problémů v oblasti sexuality, reprodukčního zdraví. Následky mohou být i dlouhodobého charakteru. Dopady na duševní zdraví mohou mít stejnou váhu jako

ty na fyzické zdraví. Úmrtí, která nastávají po domácím násilí, mohou být způsobena zabitím, sebevraždou, nebo pohlavně přenosnými infekčními onemocněními (HIV). Týrané ženy velmi často přiznávají symptomy gastrointestinální (např. ztráta chuti), poruchy funkce gastrointestinálního traktu (např. syndrom dráždivého tračníku), ve stejné míře jsou zmiňované i kardiovaskulární symptomy (vysoký krevní tlak). Stresem může být zapříčiněno také selhání imunitního systému, poruchy duševního zdraví jako je deprese, úzkost. Následující tabulka shrnuje nejčastější následky na zdraví u týraných žen. (dle WHO¹)

Domácí násilí jako traumatizující událost

Pro pochopení přetrvávajících následků na psychice oběti, a tím jejího celkového zdraví, je třeba vědět, že jakmile se mechanismus domácího násilí spustí, začne se

Nejčastější následky na zdraví u týraných žen. (dle WHO¹⁾)

následky	Fyzické	V oblasti sexuality a reprodukce	psychické
krátkodobé	• Řezné, bodné rány • Pohmožděnin • Zlomeniny • Oční poranění • Bolesti v podbřišku	• Gynekologické obtíže • Riziková těhotenství • Riziko potratu • Spontánní potrat • Nechtěné těhotenství	• Úzkost • Záchvaty paniky • Nespavost • Pocity viny a studu • pasivita
dlouhodobé	• Chronické bolesti • Zažívací obtíže • Onemocnění gastrointestinálního traktu (např. syndrom dráždivého tračníku) • Kardiovaskulární onemocnění • Ztráta fyzických sil • Fibromyalgie (bolesti pohybového aparátu)	• Sexuální dysfunkce • Sexuálně přenosné nemoci • Neplodnost • Zánětlivé onemocnění pánve	• Nízké sebevědomí a sebehodnocení • Deprese • Posttraumatický stresový syndrom • Psychosomatická onemocnění • Suicidální chování a sebepoškozování • Rizikové sexuální chování • Zneužívání návykových látek • Kouření • Poruchy příjmu potravy
smrtelné	• Vražda	• Úmrtí spojené s virem HIV • Potrat	• sebevražda

měnit sebepojetí a sebeobraz oběti. Agresor má většinou pocit moci a oprávnění kontroly nad obětí, postrádá náhled na své chování. Oběť se po neúspěšných pokusech vzepřít násilí uchýlí k rezignaci a snaží se s partnerovým násilím sžít. Pro zachování vztahu partnerovo chování sama sobě omlouvá, často pocituje vůči němu lítost a přebírá vlastní zodpovědnost za jeho chování. Jeho agresivní chování vůči sobě si vysvětluje tím, že ona sama jej k tomu vyprovokovala, např. nevhodným požadavkem (takovým požadavkem může být např. návrat ženy do zaměstnání po mateřské dovolené). Bere na sebe úkol jak najít způsob, jak partnerovi „pomoci“, aby se nerozčiloval a násilí se neopakovalo. Tato snaha je ale také neúspěšná a oběť má pocit vlastního selhání. Samu sebe začíná prožívat jako někoho, kdo si nic jiného než vystavení násilí nezaslouží. Přestává věřit vlastním schopnostem, na násilném partnerovi je závislá, uzavírá se do samoty a izolace, ztrácí ostatní sociální kontakty. Často zažívá strach o své děti. Rozhodnutí k odchodu ze vztahu může přijít až po několika letech týrání. Kromě zdravotních a psychických následků jsou tu také závažné dopady na sociální adaptabilitu takové ženy. Týrané ženy často ztrácejí důvě-

ru v mezilidské vztahy. Jejich fungování, nebo návrat do zaměstnání jsou mnohdy dost obtížné. Ženy se učí být soběstačné a nezávislé i u tak běžných věcí jako je např. spravování vlastního účtu.

Prožívání spokojeného života se odvíjí od několika faktorů jako je zdraví, vztahy, finanční zabezpečení, smysluplnost, zařazení do společnosti. Jedním z nich je tedy i prožívání spokojeného vztahu s partnerem. Domácí násilí kvalitu života značně snižuje, a to mnohdy až rizikovým způsobem. Oběť je vystavena dlouhodobému stresu, který se projeví krátkodobými i dlouhodobými příznaky. Při dlouhotrvajícím stresu, vysoké četnosti násilných činů a jejich narůstající intenzitě dochází pod vlivem těchto traumatizujících událostí k funkčním, morfolickým i metabolickým změnám v organismu. Tyto změny jsou poté příčinou řady onemocnění.

Posttraumatická stresová porucha

Vystavení násilí, ohrožení na životě, vyhrožování zabitím ohrožuje člověka rozvinutím posttraumatického stresového syndromu. Posttraumatická stresová porucha je reakcí člověka na silné psychické

strádání, které je zapříčiněno vystavením traumatické události ohrožující život. Tato událost může mít katastrofický charakter jako je přírodní katastrofa, dopravní nehoda, nebo násilný jako je např. teroristický útok, sexuální zneužití, znásilnění, vyhrožování. Člověk s posttraumatickou stresovou poruchou prožívá klinicky významné příznaky, které mají následky na jeho zdraví, sociální vztahy, schopnost pracovat a další důležité oblasti fungování člověka. V situaci traumatu člověk zažívá, že síly, které jej ohrožují, převyšují jeho možnosti se bránit, nebo jim čelit. Cítí se být vydán napospas. Zažívá ohrožení vlastní existence. Tento zážitek má ničivý dopad na vlastní sebepojetí a důvěru v okolní svět.

Posttraumatická stresová porucha se rozvíjí až několik dnů po násilné události. Ženy, které byly vystaveny domácímu násilí, zažívají obtěžující příznaky vracející se zpět k události: opakující se myšlenky a vzpomínky na událost, nepříjemné sny s obsahem a emocemi spojenými s traumatickou událostí, reakce typu flashback, ve kterých osoba jedná, jako by traumatizující událost znovu nastala. Jinými příznaky je vyhýbání se stimulům spojeným s traumatickou

Přihlášky
podávejte online!

CEVROINSTITUT
[vysoká škola]

Kvalitní vzdělání na prvním místě!

arm. gen. Ing. Jiří Šedivý
býv. náčelník generálního štábu,
vedoucí katedry

JUDr. Tomáš Sokol
advokát, Právník roku,
člen katedry práva

Tomáš Pojar, M.A.
expert na mezinárodní
vztahy, prorektor

doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.
specialistka na mimosoudní řešení sporů,
vedoucí katedry

JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.
odborník na mezinárodní obchodní právo,
garant programu

Právo, politika, ekonomika, bezpečnost
Bc., Mgr., LL.M., MBA, MPA

www.cevroinstitut.cz

WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Společnost byla založena v roce 2012 manželi Ivanou a Pavlem Tykačovými a pomáhá především ženám s dětmi, které se ocitly v tíživé životní situaci, nedokážou ji vlastními silami řešit, ale přistupují k řešení svých problémů aktivně.

Zásadní pilíře práce:

1. Poskytování praktické pomoci samoživitelům prostřednictvím našich projektů, jako např. Program psychosociální pomoci a podporovaného bydlení pro matky s dětmi, Obědy pro děti, Ambulantní sociální poradna, vzdělávací programy – The Bridge, The Career Bridge a Vědomé rodičovství, atd.

2. Upozorňovat na témata a problematiky, které se týkají samoživitelů i úplných rodin a hledat řešení, která by jim umožnila zlepšení jejich situace v České republice.

Svou činnost spatřuje v konkrétní práci s jednotlivci, ale i v celospolečenském působení a osvětě v oblasti samoživitelství a podpory rodin. V roce 2015 vydala knihu Jak přežít první (k)rok – Praktický průvodce nejrizikovějším obdobím samoživitelství. Každý rok pořádá Den rodiny v Grébovce. Poslední ročník (2018) navštívilo 8 000 lidí.

www.women-for-women.cz,
www.obedyprodeti.cz

událostí. Osoba se snaží vyhnout se nepříjemným vzpomínkám a pocitům úzce spojeným s prožitým traumatem. Vyhýbá se také externím podnětům, jako jsou místa, nebo rozhovory, aktivity, situace, které by mohly přivodit myšlenky a vzpomínky navázané na trauma. Reakcí může být ale také popření myšlenek a emocí týkajících se traumatické události. Osoba si nevybavuje některé důležité aspekty události. Mohou se u ní rozvinout přetrvávající a přehnaná přesvědčení, nebo negativní očekávání u sebe samé, druhých i světa, typu: já jsem zlá, špatná, svět je ošklivý a nebezpečný, nikomu se nedá důvěřovat. Tyto osoby zakouší permanentní negativní stav s přetrvávajícími pocity strachu, děsu, viny, studu, značný pokles zájmu a aktivity, pocit odcizení od druhých a neschopnost zažívat pozitivní emoce štěstí, spokojenosti a lásky. Přítomné jsou často i tělesné příznaky jako je nespavost a jiné poruchy spánku, bušení

srdce, pocity ztuhlosti, psychosomatické obtíže apod.

Je zřejmé, že osoba s posttraumatickou stresovou poruchou se bude velmi obtížně zařazovat do běžného života. Ženy, které prožily domácí násilí, často udávají neustálou ostražitost při jednání s druhými lidmi, prožívají neustálé napětí, běžné kontakty na úřadech, v obchodech jsou pro ně vyčerpávající. V zaměstnání jsou v neustálém napětí a strachu, že něco udělaly špatně. Často je vyděsí běžné situace, například když je někdo osloví na ulici. Uzavírají se proto sociálním vztahům a bojí se navazovat nové partnerské vztahy.

Sekundární viktimizace

Po ukončení a odejití z násilného vztahu se mnohé ženy, když se obrací o pomoc, setkávají s tzv. sekundární viktimizací. Sekundární viktimizace se může dopustit každý, kdo se s obětí dostane do kontaktu nevhodnou poznámkou, vyjádřením nedůvěry, neochotou porozumět závažnosti situace, případně její zlehčování, obhajování chování agresora, přisuzování viny oběti. Tyto reakce mohou ještě více prohloubit narušené a snížené sebevědomí a nedůvěru v okolní svět a ztížit tak návrat do normálního života.

Vzhledem k závažnosti dopadů domácího násilí narušující tělesné i duševní zdraví je více než pravděpodobné, že dosažení spokojeného života bude dlouhodobým procesem, který žena bez pomoci sama nezvládne. V České republice v posledních letech došlo ke změnám v ochraně i prevenci domácího násilí (např. institut vykazání agresora ze společného místa bydliště na 10 dní). Stále je

však potřeba další osvěty mezi zdravotníky, policisty, pracovníky sociální péče tak, aby obnova samostatného a spokojeného života týraných žen byla dosažitelná a ženy nemusely čelit dalším zraňujícím událostem při obrácení se o pomoc a očekávání pomoci. ●

Mgr. Magdalena Steinerová,
WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Článek čerpá z těchto zdrojů:

Čírtková, L.: Viktimologie pro forenzní praxi. Portál 2014.

Vaníčková, E. a kolektiv: Domácí a genderově podmíněné násilí. Manuál pro lékaře. Dostupné na https://www.urgmed.cz/postupy/2018_manual_nasili.pdf

Disturbo da stress post-traumatico. Dostupné na <https://www.istitutobeck.com/disturbo-post-traumatico-da-stress>

Le conseguenze della violenza sulla salute dalla donna. Dostupné na <http://www.tevagyn.it/numeri-e-fatti/speciale-violenza-contro-le-donne/le-conseguenze-della-violenza-sulla-salute-della-donna/>

Poznámky:

¹ Čerpáno z Le conseguenze della violenza sulla salute dalla donna. Dostupné na <http://www.tevagyn.it/numeri-e-fatti/speciale-violenza-contro-le-donne/le-conseguenze-della-violenza-sulla-salute-della-donna/>

PROPOJILI JSME ASPI A PRAETOR

 Praetor
advokátní systém pro úspěšné

Rešerše právních informací přímo ve vašich spisech

VÝHODNÉ PODMÍNKY PRO UŽIVATELE ASPI

na pořízení systému Praetor

AKCE do 31. 10. 2018

Při pořízení systému Praetor

MOBILNÍ APLIKACE ZDARMA

UŽIVATELÉ SYSTEMŮ ASPI A PRAETOR ZÍSKÁVAJÍ VÝRAZNÉ ÚSPORY ČASU A ZJEDNODUŠENÍ PRÁCE:

- + Vzájemný přístup z jednoho systému do druhého (možnost pracovat s ASPI v prostředí spisu).
- + Snadné ukládání výsledků vyhledávání a dokumentů v ASPI přímo do příslušného spisu do Preatora.
- + Podpora sdílení výsledků rešerše s týmem na kauzách (knowledge base).
- + Přímo z prostředí ASPI si můžete stopovat čas strávený rešerší a vykázat jej na příslušný spis.
- + Vykazování času studia literatury, judikatury a předpisů i přímo z ASPI.

**DOMLUVTE SI
PREZENTACI
A ZDARMA
VYZKOUŠEJTE**

praetor-systems.cz/aspi

Proměňte své sny ve vzpomínky

Za dvacet let budete litovat věcí, které jste neudělali. Tak zvedněte kotvy a vyplujte z bezpečného přístavu. Ať pasáty zadují do plachet. Zkoumejte. Sněte. Objevujte... Protože na konci života nebudete vzpomínat na to, jak jste seděli v kanceláři. Zdolejte tu zatracenou horu. Zažijte trek s gorilami a potápění se žraloky. Houpejte se na vlnách v tropickém ráji, sněte při západu slunce za nejvyšší horou světa... Objevte kouzlo travel designu a naplňte svůj život vzpomínkami!

Travel design v tuzemsku stále ještě nebyl plně objeven. Přesto už i v Česku existují cestovní kanceláře, které se snaží změnit tvář cestování. Alfou a omegou jejich služeb jsou travel designéři, lidé pro které jsou toulky cizími kulturami životní vášní a kromě toho, že mají neocenitelné znalosti, jsou také perfektními organizátory. „Každý z nás má svého osobního bankéře, lékaře či švadlenu, zkrátka tým profesionálů, kteří vám díky svým odborným znalostem v potřebnou chvíli pomohou rychle a efektivně. Stejně tak je velmi příjemné a přínosné mít svého travel designera, který vám je vždy k dispozici a každou vaši cestu promění v dovolenou snů a postará se o dokonalý servis,“ vysvětluje Markéta Udavská, výkonná ředitelka společnosti Exclusive Tours. Tato cestovní kancelář se specializuje na vytváření dovolených na míru a v tomto oboru získala za jedenáct let svého působení na českém a slovenském trhu řadu ocenění.

„Travel designery vnímám v podstatě jako takové bytové architekty, kteří musejí vždy vědět, jaké kusy nábytku, v jaké barvě a v jakém provedení k sobě ladí a pro koho

se hodí. Protože právě tak vypadá činnost travel designérů. Musí vždy sladit několik různých požadavků, aby dávaly co největší smysl a výsledek byl ušitý na míru každému klientovi,“ přibližuje Markéta tuto zajímavou profesi a dodává: „Každý člověk je jedinečný, a tak k němu také z hlediska plánování dovolené přistupujeme. Nemáme připravené žádné hotové balíčky, ze kterých by si náš klient vybíral. Právě naopak, vyslechneme si jeho přání a požadavky a následně designujeme cestu. Díky tomu je každá dovolená, kterou tvoříme, zcela unikátní.“

Profese travel designera zní jako povolání snů. Tito lidé často cestují a v popisu práce mají kromě jiného poznávání různých kultur a také testování letů, ubytování, restaurací, zážitků a všemožných aktivit, aby je mohli doporučit klientům. „Cestování je samozřejmě příjemná část práce, ale nutno říci, že být travel designerem není vůbec jednoduché. Zejména když si uvědomíte, že komunikují napříč časovými pásmy a kulturami. Většinu času tráví na telefonu a jsou v neustálém kontaktu s poskytovateli služeb. Kromě plánování, které předchází realizaci celé cesty, musejí

vždy zařídit, aby byli všichni ve správný čas na správném místě. Zároveň musejí být připraveni předcházet nečekaným situacím a mít v záloze i plán B, ať se stane cokoliv,“ vypočítává Markéta Udavská zajímavé perspektivy této trendy profese. A když už mluvíme o trendech, samozřejmě nás zajímalo, jaké jsou nejnovější tendence v oblasti cestování. Stále vede dovolená na pláži?

Weil

Weil, Gotshal & Manges s.r.o. advokátní kancelář

	PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2017 PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ			
	PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2017 v kategoriích: ■ Fúze a akvizice ■ Řešení sporů a arbitráže			
	CHAMBERS EUROPE 2017 nejvyšší hodnocení v kategoriích:			
	■ Competition / Antitrust ■ Dispute Resolution ■ Projects & Energy			

Pomáhejme společně.
WEIL, GOTSHAL – nadační fond
www.weil-nadacni-fond.cz

Křižovnické nám. 193/2
110 00 Praha 1
tel.: 221 407 300, fax: 221 407 310
www.weil.com

„Lidé dnes daleko více cestují za poznáním. Přestože dovolené v Karibiku, na Maledivách, ve Francouzské Polynésii, ale i v Řecku patří pořád mezi velmi oblíbené. Daleko více než dřív nás lidé oslovují s plánováním složitějších cest. V posledních letech roste popularita Patagonie v Jižní Americe, afrického safari, Bhútánu, Mongolska i Nového Zélandu, který má pro náročnější návštěvníky vybudovanou skvělou infrastrukturu v podobě luxusních chat. Do toho se občas objeví i požadavek na zařízení expediční cesty na Antarktidu nebo na severní pól.“ Výběr destinace a hlavní zážitek představuje pro travel designera základní kámen, kolem kterého pak vystaví celou dovolenou.

„Zařizujeme privátní vily, privátní letadla, luxusní vlaky, jachty... Dokonce umíme sehnat i lístky na vyprodaná kul-

turní představení či sportovní klání. Spolupracujeme přitom jen s těmi nejlepšími v oboru, ať jde o hotelové řetězce, jako jsou One & Only, Four Seasons či Aman, nebo na zážitky orientované společnosti, jako je Belmond a jeho Orient Express. Naší největší odměnou je spokojený klient, naší jedinou starostí je, aby lidé kteří cestují s námi, žádnou starost neměli,“ uzavírá ředitelka Exclusive Tours, společnosti, která promění vaše cestovatelské sny v ty nejkrásnější vzpomínky. Nedalo nám se nezeptat, jakou část světa radí žena, jež má cestování v popisu práce, mezi své nejoblíbenější:

„Mou oblíbenou destinací je Afrika. Tento kontinent mě asi nikdy nepřestane fascinovat. Vždy mě dokáže dojmout i překvapit. Nikdy nezapomenu na okamžik, kdy jsem byla v Africe poprvé. Projížděla jsem malebnou krajinou národního parku Amboseli v Keni. Mezi mraky jsem jen tušila tmavé obrysy čehosi. Ráno jsem se probudila a vyjekla úžasem: Přímo nade mnou se tyčila hora Kilimandžáro a opodál hodovalo stádo slonů... Cestování je pro mě nejlepší inspirací a báječným způsobem relaxace i poznání. Říká se, že jediná cesta, které budete litovat je ta, kterou nepodniknete. A já k tomu jen dodám malé doporučení: než se příště vydáte na cesty, svěřte se do rukou travel designerů. Nejen, že nebudete litovat, navíc už nikdy nebudete chtít cestovat jinak.“ ●

Nyní s Mercedes

Originál. Jako ty.

Nová Třída A.

#Justlikeyou

Mercedes-Benz A 180 d, kombinovaná spotřeba 4,1 l/100 km, kombinované emise CO₂ 108 g/km. Hodnoty emisí CO₂ byly naměřeny a jsou uváděny v souladu se směrnicí 1999/94/ES. Údaje se nevztahují na konkrétní vozidlo a nejsou součástí nabídky, slouží pouze pro porovnání s jednotlivými typy vozidel. Foto je pouze ilustrativní a nemusí přesně zobrazovat zvolenou výbavu vozu.

Litigation finance konečně ve střední a východní Evropě

Litigation finance, doslova přeloženo jako litigační financování nebo financování sporů, je ve státech s angloamerickým právním systémem již několik let ustáleným pojmem. Dle nedávného průzkumu Burford Capital, jednoho z předních poskytovatelů litigation finance, došlo mezi roky 2013 a 2017 k 414 % nárůstu financování sporů v US. Většina oslovených advokátních kanceláří v UK zároveň uvedla, že doporučí svým klientům těchto služeb využít během následujících dvou let. V Austrálii, která je kolébkou litigačního financování, je s pojmem obeznámeno dokonce 85 % dotázaných právníků. Trh s financováním sporů neustále roste, integruje se do každodenního obchodního i právního života a nyní přichází i k nám.

Není divu. Při správném využití jednoduché koncepce se stává efektivním nástrojem na snížení rizika asociovaného s vedením soudního sporu. Ať už jednotlivec, či korporace, s právním nárokem na získání finanční kompenzace, sníží riziko neúspěchu ve sporu tím, že využije individualizovaného finančního řešení poskytnutého třetí investující stranou – litigačním finančníkem. Litigační finančník se stane partnerem financované strany. Převezme na sebe povinnost hradit veškeré náklady soudního řízení zahrnující i náklady advokátní zastoupení, a to výměnou za podíl na úspěšném vymození peněžní satisfakce. Financování se neděje formou běžného úvěrování, ale na tzv. non-recourse bázi. To znamená, že investor má na podíl nárok pouze v případě úspěchu ve věci.

Win-win-win řešení

Financovat lze jak žalující, kteří by z nejistoty výsledku sporu či neúnosnosti velkých časových nároků raději zcela ustoupili od vymáhání svých nároků, tak žalované subjekty, jež jsou např. pod útokem mnoha individuálních žalob od bývalých zaměstnanců. Litigační finančník může spor financovat od samého počátku, nebo přistoupit v průběhu. Do sporu aktivně nezasahuje, pouze monitoruje průběh a s důvěrou přenechává vedení na profesionálnějším právních zástupců financované strany.

Ze zkušeností vyplývá, že litigation finance přináší značné výhody nejen pro žalobce a žalované, ale i pro právní zástupce. Korporacím služba mj. usnadňuje risk management, zlepšuje cash-flow a šetří aktiva, jež lze namísto vázání investovat. Jednotlivcům otevírá pří-

stup ke spravedlnosti a žalovaným naproti nim vysílá důležitou zprávu, že vítězství finančním vyčerpáním slabšího žalobce prodlužováním sporu nebo umělým zvyšováním nákladnosti nepřipadá v úvahu. Advokátní kanceláři zase pomáhá při potížích s nastavováním způsobu odměny za právní zastupování a získává konkurenční výhodu, advokáti mohou totiž klientům nabídnout komfortní cestu k částečnému vítězství i v případě neúspěchu ve sporu. Všem zúčastněným se zkrátka lépe usíná.

Od analýzy k penězům

Důvěra, loajalita, etika a partnerství jsou kladeny na první místo, neboť patří k esenciálním prvkům spolupráce. Proces analýzy sporu, chráněný od počátku vzájemnou dohodou o mlčenlivosti, je zcela pod taktovkou litigačního finančníka. K ohodnocení rizik a potenciálního výnosu využívá investor speciálně vyvinutý systém kalkulující vyžádané informace. Tým expertů současně provedou komplexní zhodnocení sporu z hlediska časové i finanční náročnosti, šance na vítězství, odhadu dosažitelnosti kompenzace a její výše. Proces bývá dokončen dle složitosti posuzovaného případu v řádech dnů až týdnů. Efektivita tak provádí celou spolupráci od začátku až do konce, neboť litigační finančník má, stejně jako zafinancovaný, zájem na finálním úspěchu.

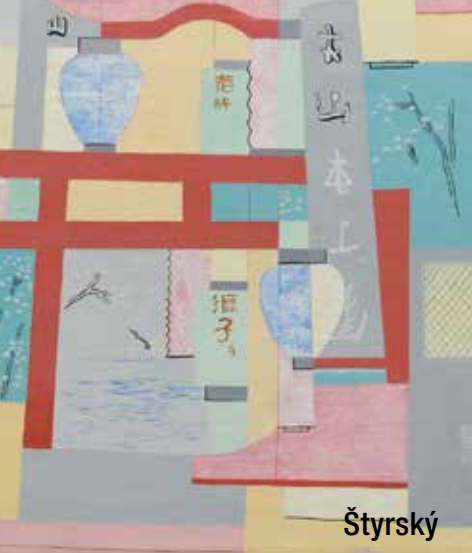
LitFin pionýrem v CEE

LitFin je společností se silným kapitálovým zázemím, vědoma si faktu, že trh střední a východní Evropy představuje vhodné teritorium pro litigation finance. To potvr-

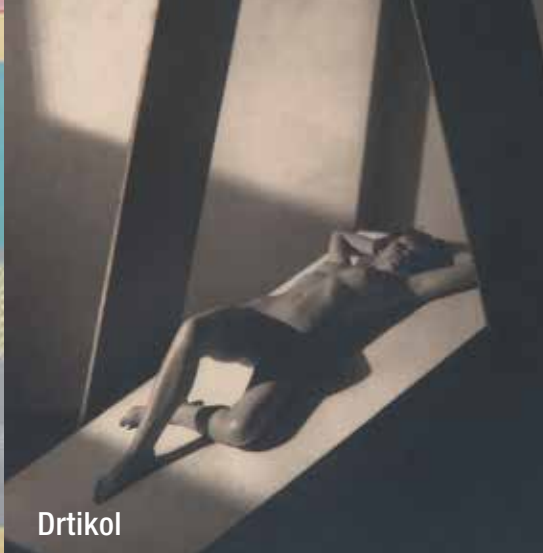

zuje i analýza důležitého litigačního hráče Vannin Capital, který provedl porovnání 11 zemí v CEE a závěrem uvedl, že v ČR, Rumunsku a Maďarsku existuje více než 70 sporů ročně s hodnotou sporu minimálně 30 milionů EUR, čímž se tyto státy řadí mezi nejzajímavější cíl pro litigační finančníky.

V rámci projektu MilionyZaKamiony.cz LitFin aktuálně financuje desítky klientů uplatňujících nárok na odškodnění v řádech desítek milionů EUR po výrobcích nákladních vozidel, kteří v důsledku kartelové dohody předražili pořizovací ceny. Klientům tak v čele s renomovanou advokátní kanceláří umožňuje bez vstupních nákladů a rizik uplatnit složité právní nároky, a na konkrétním případě dokazuje, jak v praxi funguje litigační financování na míru. ●

Štyrský

Drtikol

Rittstein

Kreibich

**ADOLF LOOS
APARTMENT AND
GALLERY POŘÁDÁ
MIMOŘÁDNOU
AUKCI VYBRANÝCH
UMĚLECKÝCH DĚL
V MÁNESU**

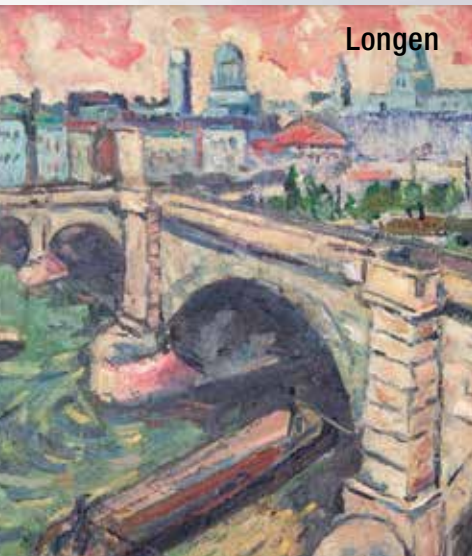
Kupka

Kintera

Toyen

Longen

Zoubek

**NEDĚLE 28. ŘÍJNA 2018 OD 14 HODIN
VÝSTAVNÍ SÍŇ MÁNES**

Masarykovo nábreží 250/1, Praha 1

PŘEDAUKČNÍ VÝSTAVA EXPONÁTŮ

13. října—27. října 2018: 10.00—18.00 hodin

28. října 2018: 10.00—13.30 hodin

Výstavní síň Mánes | Masarykovo nábreží 250/1, Praha 1

www.aloos.cz

Adolf Loos Apartment and Gallery | U Starého hřbitova 40/6
110 00 Praha 1 | T: +420 602 325 990 | E: loos@aloos.cz

Certifikace WELL:

zdraví a spokojenost uživatelů budov na prvním místě

Klíčovým bodem trvalé udržitelnosti bylo donedávna zejména to, jak jsou budovy šetrné vůči okolnímu prostředí a jaký na něj mají dopad. Poněkud se ale zapomínalo na samotné uživatele. To však dnes již neplatí. Čím dál víc se totiž hledí i na vliv budov na lidi, jejich pohodlí a zdraví. Tématu zdravého vnitřního prostředí se celosvětově přikládá mnohem větší váha, hovoří se dokonce o udržitelnosti druhé generace. S tímto vývojem jde ruku v ruce poměrně mladý certifikační systém WELL, který se začíná prosazovat i v tuzemsku a hodnotí právě klíčové aspekty kvalitního vnitřního prostředí. Odborníci České rady pro šetrné budovy vysvětlují, jaká hlavní pozitiva tento trend přináší.

„WELL“ už není jen wellness

Wellness víkendy a pobyty lákají každého z nás. Ale „WELL“ by měly být i naše pracovní dny uvnitř budov, kde trávíme podstatnou část svého života. To, v jakých podmínkách pracujeme a žijeme, je totiž pro naše zdraví a psychickou pohodu zcela zásadní. Zdravé vnitřní prostředí s dostatečnou cirkulací čerstvého vzduchu, vhodným akustickým a ergonomickým řešením i kvalitním osvětlením zvyšuje produktivitu, schopnost koncentrace i kreativitu. Snižuje nemocnost, chybovost i fluktuaci zaměstnanců. To si mnohé firmy uvědomují a snaží se tak vytvářet co nejatraktivnější pracovní zázemí, ve kterém pamatují i na odpočinkové zóny, zdravé stravování a volnočasové vyžití. Právě certifikace WELL všechny tyto aspekty zohledňuje.

„Certifikát WELL je pro uživatele budovy zárukou, že se budou pohybovat ve zdravém prostředí, kde se myslelo na jejich potřeby a pohodlí. Ačkoli je tento certifikát určen pro všechny typy staveb, od kancelářských a bytových až po školy, hlavním ‘tahounem’ jsou v současné době právě administrativní objekty v komerční sféře. Zaměstnavatelé si totiž dobře uvědomují, že investice do kvalitního pracovního prostředí se vyplatí. My chceme obecné povědomí v tomto ohledu rozšiřovat. I proto pořádáme odborné semináře, které zájemcům přibližují celý proces udělování certifikací a nabízejí konkrétní praktické příklady. Chceme se také zasadit o to, aby takto certifikovaných budov v Česku přibývalo a doplnily tak stavby certifikované dnes již tradičními systémy BREEAM

a LEED,“ vysvětluje Simona Kalvoda, výkonná ředitelka České rady pro šetrné budovy.

Certifikace WELL – další krok k funkčním a zdravým budovám

Na rozdíl od certifikačních systémů LEED a BREEAM, zaměřených na udržitelnost a energetickou šetrnost budov jako takových, se certifikace WELL Building Standard™ soustředí výlučně na uživatele, jejich zdraví a spokojenost. Hodnotí osm základních aspektů – kvalitu vzduchu a vody, osvětlení, stravu, tělesnou kondici, duševní zdraví a pohodlí uživatelů a také inovace. Prvnímu domu byla původem americká certifikace udělena v roce 2015. Nyní je ve 35 zemích světa certifikováno více než 110 úsporných budov a dalších téměř 850 o certifikát usiluje – mezi nimi i čtyři tuzemské projekty, z nichž tři jsou od společnosti Skanska (Visionary, Praga Studios a Parkview).

WELL motivuje ke zdravějšímu životnímu stylu

Jednotlivé body hodnocení WELL vycházejí z lékařského průzkumu vlivu budov na zdraví lidí. V případě kvality vzduchu se soustředí primárně na kontrolu koncentrace CO₂, vlhkosti, teploty, prašnosti a uvolňování škodlivých látek. U kvality světla je třeba kvůli lidskému biorytmu zajistit zejména dostatečný přísun denního světla a rovnoměrné, vhodné osvětlení. Podstatné je také řešení akustiky. Velký hluk je totiž jedním z největších stresorů, navíc snižuje schopnost soustředění až

o 66 %. Po vyrušení trvá člověku až 25 minut, než se jeho koncentrace vrátí na původní úroveň. Nejméně problematické je v tuzemských podmínkách zajištění dodávek kvalitní pitné vody, ta je totiž v Česku na vysoké úrovni. Dále se v rámci interiéru hodnotí i dostupnost čerstvých a zdravých potravin, ergonomicky řešený nábytek nebo celková estetika prostředí.

Cestou k certifikaci WELL je komplexní řešení projektu již od začátku

Získání certifikace WELL je obdobně časově náročné jako u hodnotících systémů LEED a BREEAM. Celý proces probíhá ve dvou fázích. První je dokumentační, po které se následně přistupuje k měření a ověření parametrů přímo na místě. To podle Petry Hajné ze společnosti Skanska přidává certifikátu na věrohodnosti a zvyšuje jeho hodnotu. Hajná upozorňuje, co je pro naplnění všech kritérií nezbytné: „Klíčová je včasná implementace všech požadavků certifikace WELL do projektu. Toto by mělo proběhnout již při samotném návrhu stavby, protože jakékoli pozdější úpravy vedou ke komplikacím, zdržení a prodražení. Nelehkou otázkou je i samotný výběr materiálů, a to zejména s ohledem na obsah organických těkavých látek či olova. Použité materiály musí vyhovovat certifikačním požadavkům; najít takové materiály s potřebnými osvědčeními na českém trhu je však opravdu obtížné. Důležitá je také podpora a spolupráce celého týmu, počínaje investorem přes architekta až po jednotlivé subdodavatele a správce objektu.“ ●

Visionary: administrativní budova v Praze 7 s certifikací WELL

Rezidence Neklanka: městské bydlení s lesem za okny

Developerská společnost Geosan Development získala územní rozhodnutí na výstavbu dvou bytových domů v ulici Na Neklance v Praze 5. Komorní projekt Rezidence Neklanka o čtyřech nadzemních podlažích nabídne celkem 31 nízkoenergetických bytových jednotek v dispozicích od 1+kk do 4+kk s vlastním balkonem nebo terasou. Byty v přízemí budou mít k dispozici předzahrádku. Prodej byl již zahájen, stavět se začne na jaře příštího roku. Předpokládaný termín dokončení je v roce 2021.

„Bytové domy Na Neklance leží v atraktivní lokalitě pouhých 5 minut jízdy autem od Anděla – společenského, obchodního a kulturního centra pražského Smíchova. Nachází se mezi Pavím vrchem, jehož severní část zaujímá park Santoška, a zalesněnou částí svahu nad Radlickým údolím. V okolí projektu je k dispozici kompletní občanská vybavenost včetně sportovního areálu s plaveckým bazénem, fitness centrem a tenisovými kurty. Cesta na pražský okruh zabere jen minutu jízdy, na ruzyňské letiště cesta trvá 20 minut,“ říká Lada Kuncová, vedoucí prodeje a marketingu společnosti Geosan Development.

Dva solitérní domy čtvercového půdorysu jsou dílem architektonického studia Atelier Slavíček architekt. Vysoký standard projektu odpovídá exkluzivní lokalitě vilové zástavby na pomezí pražského Smíchova a Radlic. Oba domy na první pohled zaujmou elegantními liniemi a velkými okny. Přírodní barvy i materiály podtrhují půvab okolní přírody. V projektu záměrně převa-

žují jižně orientované byty, které na horních podlažích nabízejí krásné výhledy na Prahu.

Rezidence Neklanka je uzavřeným oploceným areálem, poskytujícím svým rezidentům bezpečí a dostatek soukromí, to vše s lesem doslova za okny. Společné prostory byly řešeny v duchu moderního zdravé-

ho životního stylu s důrazem na ekologii: proto je jejich součástí nejen kolárna, ale i dobíjecí stanice pro elektromobily. Protože jižním směrem od ulice Na Neklance stojí domy Rezidence Neklanka v mírném svahu, podzemní podlaží v uličním průčelí bude v úrovni terénu; díky tomu zde vznikne prostor i pro maloobchodní jednotky. ●

10
LET

M|T

LEGAL

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

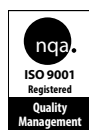
Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé ČR, a to prostřednictvím svých právních specialistů.

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství ve všech oblastech specializací
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování – veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- GDPR a právo ochrany osobních údajů
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

Tým právníků **MT Legal** vydal v nakladatelství C.H. Beck nejrozsáhlejší komentář k novému zákonu 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších právních předpisů.

■ BRNO

- Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
- +420 542 210 351

■ PRAHA

- Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- +420 222 866 555

■ OSTRAVA

- Bukovanského 1345/30, 710 00 Ostrava
- +420 596 629 503

- info@mt-legal.com
- www.mt-legal.com

Sakura mezi šestnácti nejlepšími stavbami světa

Rezidenční komplex Sakura skupiny T.E se probojoval mezi 16 nejlepšími staveb světa v kategorii Residential – Future Project mezinárodní soutěže World Architecture Festival. Bytový dům s unikátním řešením visutých zahrad se tak stal českým želízkem v ohni aspirujícím na prestižní mezinárodní ocenění v pořadí již 11. ročníku této světoznámé architektonické soutěže. Vítěz bude vyhlášen 30. listopadu.

Zelení doslova obalený rezidenční projekt Sakura slaví další mezinárodní úspěch. Po loňské nominaci v celosvětově největší architektonické soutěži WAN Awards se nyní probojoval na finální shortlist 16 nejlepších staveb v kategorii Residential – Future Project renomované mezinárodní soutěže World Architecture Festival. Za návrhem bytového domu s jedinečným řešením visutých zahrad stojí studio Jestico + Whiles. Díky unikátnímu architektonickému konceptu pražského projektu má tak Česká

republika své zastoupení mezi finalisty z 81 zemí světa z více než 30 soutěžních kategorií. Slavnostní vyhlášení proběhne 30. listopadu v Amsterdamu.

„Úspěch nás těší o to více, že se do letošního ročníku soutěže přihlásil rekordní počet účastníků. Sakura díky svému přístupu k využití zeleně zcela převrací koncept běžného bytového domu. Svým netradičním pojetím spojení interiérů a zahrad je velmi osobitá a věříme, že díky řadě oprav-

du inovativních prvků v mnoha ohledech také inspirativní,“ uvádí partner skupiny T.E Martin Hubinger. S jeho slovy souhlasí hlavní architekt a ředitel pražské kanceláře studia Jestico + Whiles Sean Clifton, který projekt do soutěže přihlásil: „Při návrhu Sakury jsme se zaměřili na potřeby budoucích obyvatel a jejich životní styl. Odklonili jsme se od tradičního konceptu bytové výstavby s uzavřenými místnostmi a minimálními balkony. Mezi stropní desky jsme v podstatě vložili samostatné ‘domy’,

kteřé jsou po obvodě bohatě lemovány zelení. Tím jsme vytvořili bydlení navozující atmosféru rodinného domu, ovšem bez starostí s jeho provozem a údržbou. Sakura se tak stala stavbou, která má u nás i v cizině jen malé srovnání. Věříme, že se podobných projektů začne do budoucna stavět více, a to i v Praze.“

Projekt Sakura vzniká v pražských Košířích. Na místě bývalého brownfieldu

(vyhořelého plaveckého bazénu) vyroste dům s unikátním řešením visutých zahrad, zelených střech a fasád. Bude osázený 32 000 kusy nejrozličnějších druhů květin, bylin, keřů a stromů. V množství zeleně tak předčí i proslulý bytový komplex Bosco Verticale v Miláně, který se může pyšnit „pouze“ 20 000 kusy rostlin. Hlavní dominantou košířské rezidence se stanou kvetoucí japonské třešně – sakury, které daly projektu jméno.

Sakura nezaujme jen svou architektonickou koncepcí, ale i řadou technologických a energeticky úsporných řešení. Vedle automatického zavlažování veškeré vegetace bude její součástí i technická příprava pro souběžný chod 30 dobíjecích stanic pro elektromobily. Za jeden den zde půjde na směny nabít všech 90 vozů, na něž je dům s 67 byty dimenzován. Dokončení projektu se plánuje na 2. čtvrtletí příštího roku. ●

O soutěži World Architecture Festival

Mezinárodní architektonická soutěž World Architecture Festival je každoroční prestižní oslavou světové architektury, která je završena slavnostním předáváním cen nejlepším stavbám za uplynulý rok. První ročník soutěže se uskutečnil již v roce 2008 v Barceloně. Letošní v pořadí již 11. ročník, který se uskuteční 28. – 30. listopadu v Amsterdamu, je z hlediska počtu soutěžících rekordní. Do více než 30 kategorií se přihlásilo na 1 000 účastníků s projekty z 81 zemí světa. Soutěže se v minulosti zúčastnily i některé tuzemské projekty, např. Kulturní a univerzitní centrum ve Zlíně dle návrhu Evy Jiříčkové, budova turecké ambasády v Praze studia Eaa-Emre Arolat Architects či Pavilon Grébovka architektů z kanceláře SGL Projekt.

Blíž ke hvězdám: nový energeticky pasivní projekt Na hvězdárně Třebešín

Společnost JRD uvádí na trh nový energeticky pasivní projekt Na hvězdárně Třebešín. Ten obohatí nabídku zdravého bydlení v Praze 10 o 65 bytových jednotek. V rezidenčním areálu vyrostou do podzimu 2020 tři bytové domy s výhledy do přilehlého parku s malou hvězdárnou. Developer plánuje zahájit výstavbu projektu s pravomocným územním rozhodnutím v lednu 2019.

„Každý z nás si jistě pamatuje krásné letní noci, kdy jsme pozorovali padající hvězdy a věřili, že nám splní přání. Právě tato romantická představa inspirovala návrh

nového energeticky pasivního projektu Na hvězdárně Třebešín, jehož stěžejním tématem je nebe a vesmír. Mezi zdejší nejzajímavější edukativní prvky proto patří

nejen domovní znamení motivovaná známými souhvězdími, ale také malá hvězdárna s dalekohledem na střeše zahradního domku. Pro děti rezidentů navíc nainstaluje-

me v uzavřeném parku prolézáčky podobné kosmickým plavidlům či trenažérům pro výcvik astronautů,” uvádí Pavel Krumpár, obchodní ředitel JRD.

Rezidenční komplex budou tvořit tři bytové domy s celkem 65 byty, jejichž vstupní portály od sebe odliší domovní znamení pojmenovaná po souhvězdích – Andromeda, Kozoroh, Orion, Vodňák, Střelec a Kasiopeja. K jednotlivým bytům v dispozicích od 1+kk do 5+kk a velikostech až 115 m² bude náležet předzahrádka, lodžie, balkon nebo terasa s výhledem do uzavřeného parku. Projekt myslí i na rezidenty – cyklisty: ti budou mít k dispozici servisní stanici, myčky a stojany na kola. Auta budoucích obyvatel areálu budou parkovat v podzemí, kde vznikne 67 parkovacích míst, které bude možné osadit nabíjecí stanicí pro elektromobily. Dalších 22 venkovních stání vznikne před jednotlivými objekty. „Projekt Na hvězdárně Třebešín dosáhne průkazu energetické

náročnosti budovy třídy A, kterou charakterizuje minimální spotřeba energie na vytápění a výrazné snížení uhlíkové stopy. Zdravé a komfortní vnitřní prostředí v něm zajistí využití přírodních materiálů nebo automatického systému řízeného větrání s rekuperací tepla doplněného prachovými, případně pylovými, filtry,” dodává Pavel Krumpár.

Architektura v harmonii s okolím

Architektonický koncept areálu Na hvězdárně Třebešín navrhlo studio Podlipný Sladký architekti, které jím podpořilo rezidenční a komunitní charakter projektu a navodilo soulad s okolní přírodou. „Obytný soubor je rozdělený do tří hlavních hmot, které spolu vytvářejí uzavřený parkově upravený prostor. Výhledy z bytů tak čerpají z kontaktu s okolní zelení, parkovou plochou a nedalekým Malešickým parkem. Jednotlivé domy působí jednoduchým a kompaktním dojmem, jejich

polozapuštěné balkony a ustupující střešní terasy jsou však navrženy tak, aby poskytovaly dostatek soukromí. Právě terasy člení dominantní dlouhou hmotu do čtyř menších věží a umožňují realizaci dalších konstrukcí – pergoly, zimní zahrady, vířivky nebo letní kuchyně,” vysvětluje architekt Luděk Podlipný.

S Malešickým parkem za zády

Nový projekt vyrostle nedaleko zrevitalizovaného Malešického parku, který nabízí mnoho příležitostí k trávení volného času – od dětského hřiště až po cvičební park pro seniory. Vedle dalších možností aktivního odpočinku, jako jsou cyklostezky nebo sportovní areál Hector, je v okolí kompletní občanská vybavenost: mateřské, základní a střední školy, restaurace, pošty, nemocnice s poliklinikou a několik obchodních domů. Dopravní spojení s centrem Prahy nebo stanicí metra linky A - Želivského zajišťuje autobus se zastávkou v sousedství projektu. ●

Kde nejde jen o kanceláře? V BB Centru!

Pokud se developer rozhodne pro realizaci administrativního projektu, měl by se zamyslet nejen nad současnou situací a budoucím vývojem části města, ve které chce stavět, ale také nad pracovními a soukromými potřebami budoucích uživatelů i obyvatel v okolí. S touto vizí začal Radim Passer před dvěma desítkami let budovat multifunkční areál BB Centrum v Praze 4 a jeho investice se nesoustředily pouze do výstavby a udržování administrativních budov, ale i do rozvoje okolního veřejného prostoru. Vznikla zde tak plnohodnotná městská čtvrť s veškerou infrastrukturou.

Průměrný člověk stráví v zaměstnání minimálně 8,5 hodiny pět dní v týdnu, cesta z domu do práce a zpět mu zabere cca 1,5–2 hodiny. Další čas potřebuje na rozvoz dětí do a ze školy, školky, kroužků a na vyřízení potřebných pochůzek, nákupů a k tomu všemu chce najít trochu času i na odpočinek nebo sport. Pokud je, byť i jen jedna z těchto aktivit, na druhém konci města, než ve které člověk pracuje, ztrácí zbytečně drahocenný čas přejížděním. Co tedy bude pro majitele společnosti jedním z důležitých kritérií při rozhodování o umístění sídla své firmy?

Jestli zvolená lokalita má toto všechno v blízkém okolí, aby se jejich zaměstnanci dostali pohodlně do práce nejen městskou hromadnou dopravou, ale i vlastním automobilem či na kole nebo pěšky, aby potřebné obchody a služby měli v blízkosti pracoviště a mohli se v klidu a bez zbytečného stresu věnovat svému zaměstnání. Přidanou hodnotou je i příjemné pracovní prostředí a možnost relaxace během obědových pauz či sportu po práci.

Jedním z příkladů fungování tohoto modelu je BB Centrum v Praze 4, které

přes 20 let buduje developerská a investiční společnost PASSERINVEST GROUP. BB Centrum má v současné době 18 budov, z nichž je 12 administrativních. Většina z kancelářských budov má retailové jednotky s obchody a službami, pobočkami bank, pobočkou České pošty, automyčkou, čistírnou oděvů, květinářstvím, dámským i pánským kadeřnictvím a dalšími. Společnost PASSERINVEST GROUP se při budování BB Centra od začátku zamýšlela nad jeho urbanistickou hodnotou a společně s architektonickou kanceláří Aulík Fišer architekti

od 90. let tvoří a naplňuje koncept plnohodnotné městské čtvrti. Vedle kancelářských projektů jsou zde i rezidenční budovy, wellness a fitness centrum, společenské centrum, křesťanská střední, základní a mateřská škola.

Palčivá otázka kapacit mateřských škol trápi každého rodiče, který se chce opět vrátit do zaměstnání. Některé společnosti již nabízejí vlastní školky, nebo alespoň dětské koutky. V BB Centru s možností zřízení mateřské školy přišli už téměř před deseti lety a v následujícím roce se rozšířila o základní školu a nedávno i o střední školu. Svůj první školní rok zahájila třída Lycea při Křesťanské střední škole, základní škole a mateřské škole Eliáš. Kvůli rozšíření o střední stupeň vzdělávání bylo potřeba některá školská zařízení přesunout do jiného objektu. Bylo nutné postavit novou budovu, školní pavilon, do kterého se ze základní školy přesunula jídelna a klubovna pro volnočasové aktivity žáků. Umístování budov a ostatních projektů v BB Centru není náhodné. Ukázkovým příkladem je právě školní pavilon, který má zahradu propojenou s novým, v létě otevřeným, atletickým stadionem. Developer ho vybudoval na vlastní náklady a zpřístupnil veřejnosti. Mateřská škola se nachází ve Společenském centru, které je také určené pro kulturní a společenské akce i pro bohoslužby Církve adventistů sedmého dne. Obě školy jsou v docházkové vzdálenosti od kancelářských budov i blízkých parků a dětských hřišť. Pro rodiče, kteří sem svoje děti umístí a kteří pracují v BB Centru, je mnohem snazší vodit děti do školy a vyzvedávat je nebo je nechávat ve školním klubu.

Otevření nového atletického stadionu v BB Centru

BB Centrum do naplnění pojmu "městská čtvrť" přispívá i svými dalšími projekty pro veřejnost, které financuje společnost PASSERINVEST GROUP z vlastních zdrojů bez dotací či příspěvů města. Celková investice společnosti PASSERINVEST GROUP do veřejného prostranství dosáhla v letošním roce 300 mil. Kč. V letošním roce se otevřel zmíněný atletický stadion s běžeckým oválem, sprinterskými rovinkami, doskočišti pro skok daleký a skok do výšky, hřištěm pro florbal, badminton a další. Bylo zde otevřeno i náměstí Brumlovka, které vzniklo na místě bývalého placeného parkoviště, přímo ve středu BB Centra. Náměstí výrazně podpořilo kulturní dění nejen v BB Centru, ale také v Praze 4. Pravidelně se zde pořádají páteční trhy, hudební, cestovatelská či tematická odpoledne. Kultivace veřejného prostoru je vítána každým, kdo se v té dané lokalitě pravidelně pohybuje, nebo jí jen prochází. A důležitá je na místech, která mnohdy vypadají ponuře až nebezpečně. Takový byl třeba podchod pod magistrálou u budo-

vy Gamma, který ale nyní zdobí autorská mozaika Jana Lukeše z 50 000 ručně řezaných kousků dlaždic.

Pro společnost PASSERINVEST GROUP je při budování BB Centra důležitá i zeleň a ochrana životního prostředí. Proto má většina budov zelené střešní terasy s lavičkami, jsou zde dva parky, Baarův park a park Brumlovka s velkým dětským hřištěm, sportoviště a hřiště pro děti a dospělé, vodní prvky, dva elektrobusy jezdí v rámci kyvadlové dopravy mezi BB Centrem a metrem Budějovická.

Dnes v BB Centru pracuje a využívá služeb více jak 12 000 lidí denně. Mezi nejstálější nájemce administrativních budov patří společnosti jako Hewlett Packard, UniCredit Bank, MONETA Money Bank, Microsoft, ČEZ či O2. Je zde přes 20 možností stravování a přes 70 různých typů služeb. Právě probíhá realizace bytového domu pro krátkodobé a dlouhodobé pronájmy a společnost má plány na další rozvoj. ●

Slavnostní otevření náměstí Brumlovka v BB Centru

Odpovědné investování přináší benefity nejen pro společnost, ale i pro investory

Základními vodítky při výběru investic jsou tradičně vývoj makroekonomických indikátorů a politické události na světových trzích. Ale s tím, jak se do popředí zájmu lidí dostává environmentální a společensky odpovědná problematika, je nyní jedním z aspektů, který investory stále více zajímá, i fakt, zda firma, jejíž akcie, dluhopisy nebo i jiné investiční nástroje využívají, nepoškozuje společnost a prostředí, ale naopak k jejímu blahu přispívá. Výzkum společnosti Fidelity International, globálního lídra v oblasti investic, ukazuje, že tito investoři dělají dobře. Odpovědné investování jim, a nejen jim, přináší pozitivní výsledky.

Počátky odpovědných investic můžeme hledat v roce 2006, kdy spojené národy financovaly vypracování odpovědných zásad – Principles for Responsible Investment (PRI). Těchto šest zásad se stalo standardem pro udržitelné investování. V současné době má PRI na 1 100 signatářů a představuje přes 70 miliard v dolarech spravovaných aktiv. První odpovědné

investiční strategie zpočátku jen vyloučily kontroverzní sektory jako tabákový nebo herní průmysl nebo se zacílily na konkrétní benefit, který měly zajistit. Zaměřily se přitom na tři základní pilíře, tedy na environmentální oblast, jako například klimatické změny, uhlíkové emise, ale i vyčerpání přírodních zdrojů vody nebo zeleně, znečištění a produkce odpadků; na zónu

sociální, zahrnující férové pracovní podmínky včetně eliminace otroctví a dětské práce, péči o místní komunity, konflikty mezi domorodci, prosazování zdraví a bezpečnosti na pracovišti a poklidné vztahy mezi zaměstnanci a diverzitu. Třetím pilířem je potom politická oblast, přičemž zde se řeší zejména platy úředníků, korupce a zpronevěra, politický lobbying a dary,

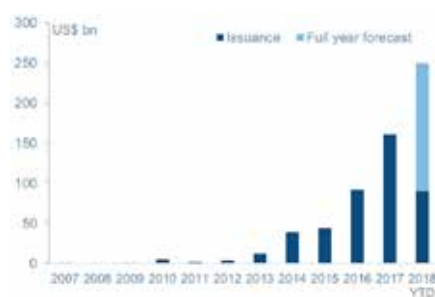

diverzita řídicích rad a jejich struktura a daňové strategie.

Nejnovější výzkum společnosti Fidelity International ukazuje, že dluhopisy odpovědných společností (přičemž předmětem analýzy byly jak ty s investičním stupněm, tak i s vyšším výnosem) mají menší spready, silnější finanční indikátory a nižší pravděpodobnost nesplacení. Navíc ve vybraném vzorku vykazují nižší volatilitu a lepší výkonnost oproti těm společnostem, které nejsou odpovědné.

Environmentální, společenská a politická témata (ESG) se tak stávají v komunitě investorů stále důležitějšími. Za vším stojí myšlenka, že by prostředky měly být alokovány nejen na základě finančních kritérií, ale i s ohledem na to, zda společnosti berou v úvahu udržitelnost. Analytici z Fidelity International zdůrazňují, že nižší náklady na obchodování s dluhopisy platí spíše pro ty společnosti, které jsou odpovědnější, a to i navzdory tomu, že v průměru je jich na trhu obchodován menší objem. To je zřejmě dáno tím, že je menší pravděpodobnost jejich výskytu ve zprávách kvůli negativním hodnocením, a tím pádem je nižší možnost zviditelnění se. Vzhledem k nedostatečnému množství dat není možné přesně říci, jestli to, že je firma odpovědná, je pouze

jediným faktorem těchto lepších výsledků, a je proto třeba dalších analýz, aby se tento předpoklad ověřil. V současnosti je několik způsobů, jak odpovědnost společností měřit, a to jak u poskytovatelů investic, tak u investorů, takže ne všechny výzkumy nutně zajišťují stejný výstup. Analytici Fidelity International však dochází k závěru, že odpovědnost může být dobrým komplementem k tradičním nástrojům při výběru vhodných investic.

„Našli jsme slabý vztah, nebo někdy spíše mírnou korelaci, s dalšími charakteristikami, jakými jsou třeba úvěrový rating společnosti, poměr spreadu a zadlužení a ocenění. Pokud se firma chová odpovědně, může to pomoci zlepšit zhodnocení rizika nesplacení v portfoliu celkově a i ex-post. Obojí je podle nás konzistentní jak z teoretického hlediska,

tak v souladu s naší empirickou studií,“ upozorňuje Claudio Ferrarese, portfolio manager Fidelity International.

Myšlenka zahrnout odpovědnost společností při investování do dluhu může nabídnout jistou diversifikaci oproti tradičním nástrojům a stejně tak může pomoci i při investování do cenných papírů s fixním výnosem, kde kontrola mezních rizik může být důležitou součástí při stanovování investičních cílů. Cílem odpovědného investování je mimo jiné propojení zájmů majitelů cenných papírů tak, aby se vyhnuli krátkodobým před dlouhodobými stimuly, a rozpouštění rizik spojených se sociálními a environmentálními problémy, které mohou mít vliv na ztrátu kapitálu, jako třeba pokuty nebo případná ztráta licence. Cenná deviza odpovědných investic je i vyšší transparentnost toho, jak jsou peníze investovány, a to jak v zájmu těch, kteří peníze vkládají, tak celého finančního „eko-systému“. Důležité je i spojení investování se sociální odpovědností a odpovědnými zásadami, které nabývají na důležitosti s tím, jak mladší generace získává kapitál, jenž je možný investovat. Generace mileniálů má totiž očividně výrazně větší zájem než všechny předcházející generace na tom, aby byly jejich peníze investovány v souladu s ideály společnosti. ●

Hotel Restaurant Paloma Průhonice

Nachází se jihovýchodně od centra Prahy na Květnovém náměstí ve středu Průhonic, hned vedle Průhonického parku. Součástí je hotel, restaurace a cukrárna. To vše nabízí návštěvníkům moderní a tradiční v harmonii, která fascinuje na chuť i pohled.

O gastronomický prožitek se stará michelinský šéfkuchař Nicolas Decherchi, který projekt slavnostně spoluotevřel v půlce listopadu 2017. „Naším cílem je poskytnout hostům v mimořádném prostředí minimálně stejně nevšední zážitek ochutnávky francouzské gastronomie vysoké úrovně, jaký dostávají hosté v naší sesterské restauraci Paloma Mougins oceněné dvěma michelinskými hvězdami“, říká Martin Kolář, provozní ředitel hotelu a restaurace. Skladba jídel à la carte menu vychází z klasické francouzské kuchyně s moderním nádechem. Součástí nabídky jsou také speciální degustační menu, která jsou ochutnávkou toho nejlepšího z jídel-

ního lístku. Pro dovršení příjemných okamžiků je francouzská elegancie a francouzské dovednosti podtržena tradiční, pečlivou a zejména individualizovanou obsluhou. Vybrané pokrmy jsou dohotovovány přímo před hosty, což obohacuje jejich zážitek z celé večeře a servisu jako takového. Po jedinečném zážitku mohou hosté přespat v jednom z deseti pokojů boutique hotelu či se nechat odvézt hotelovou limuzínou.

Nicolasi, jak tě baví neustále cestovat mezi Průhonicemi a Mougins, a kterou Palomu máš radši, je mezi nimi vůbec rozdíl?

Mám rád být na dvou frontách, rád poznávám českou kulturu, nové lidi. Paloma je jeden tým, jedna filozofie, jedna kuchyně. Už nyní v Průhonicích navrhujeme a vyvíjíme nová jídla, máme zde větší prostor i kuchyni pro přípravu a zkoušky, místní tým již chápe mé myšlenky a ví, co mám rád a jakým směrem chci, aby se naše kuchyně rozvíjela. Paloma v Průhonicích není jenom restaurace jako v Mougins, máme zde i cukrárnu s pekárnou a hotel s deseti pokoji, takže v tomto směru je tady i více různorodé práce.

Jak to všechno zvládáš a jak bys charakterizoval svoji kuchyni?

Je důležité mít kolem sebe dobrý tým lidí, které práce baví a mají chuť se učit novým věcem. Připravujeme současnou moderní kuchyni na klasické bázi s moderním designem.

Kde čerpáš inspiraci a které ze surovin máš nejraději?

Hodně čtu v knihách. Mám rád kombinaci sladkých a slaných chutí, foie gras, artyčoky, na podzim srnec, v zimě mušle sv. Jakuba a mořské plody, na jaře chřest, v létě tomaty. Důležitá je kreativita a představitost. Mám rád jaro, kdy se všechno rodí a začíná nanovo.

Máš ve svých receptech nějakého vyloženého favorita, jídlo, na které jsi hrdý?

To je těžká otázka, ale asi kambalu pečenou v briošce, s lanýžovou polentou a variací chřestu.

Ve Francii jste již získali 2 hvězdy Michelin. Jaký je to pocit dostat takové ocenění?

Michelin je ocenění tvrdé práce. Zisk hvězdiček není jen obrovská pocta, ale i závazek a velký tlak, který vnímám i jako adrenalin, který mě žene dál. Zažíval jsem tento tlak již od svých začátků ze strany nadřízených, kteří toto ocenění také získali a zažívám ho i dnes. Posunuje mě to a ještě více motivuje.

Co je Tvůj sen do budoucna?

Vytvořit z Palomy značku, řetězec restaurací a dále se rozvíjet do celého světa - New Yorku, Dubaje, Singapuru... Něco jako Robuchon. Číslo jedna gastronomie, síť restaurací. Symbióza kuchyně, designu interiéru, servisu a služeb. Ale to je jenom sen, teď máme před sebou ještě jiné cíle, které jsou neméně důležité... ●

Úspěšné projekty a velký vlastní kapitál

nám umožní podělit se o úspěch i s dalšími investory

V poslední době to vypadá, že spousta firem vsadila na nabídku dluhopisů. Proto jsme se rozhodli téma probrat s Davidem Manychem, spolumajitelem investiční společnosti NATLAND Group. Právě on má na starosti finanční řízení a stojí také za emisí hned několika cenných papírů této investiční společnosti.

Proč jste se rozhodli vydat dluhopisy? Potřebujete peníze?

Logicky je potřebujeme k dalším projektům. Ovšem není to naše hlavní motivace, proč vydat dluhopisy. Máme dost vlastních zdrojů a dlouhodobě spolupracujeme s několika bankami a fondy. Na druhou stranu, vlastníme několik projektů, které můžeme nabídnout větším i menším investorům. Rosteme řadu let dvouciferným tempem, posilujeme vlastní kapitál. To je základ příběhu, který nabízíme.

Chcete se s nimi dělit o zisk?

Přesně tak. Natland Group prostě umí úspěšně zhodnocovat naše vložené peníze. Vlastní kapitál roste rok co rok o desetinu. Jinými slovy, máme dostatečný „track record“ na to, abychom zaujali další investory. Například vlastníme společnosti, které generují dostatečný zisk. Investovali jsme do nich své peníze v době, kdy to bylo hodně rizikové. Odpracovali jsme si to a nyní je riziko investice zajímavé i pro externí investory.

O jaké cenné papíry by mělo jít?

V první fázi jde o tzv. prioritní investiční akcie našeho nemovitostního fondu s výno-

sem až 5,1 % ročně. Jsou přijaty k obchodování na Burze cenných papírů Praha. Emitovali jsme také dluhopisy mateřského subjektu NATLAND Group, SE. První tranše je se šestiprocenním zhodnocením pro investory nad 100 tis. eur (2,7 mil. korun).

Nevěříte zájmu drobných investorů?

Naopak. Doplnujeme k tomu všemu i emisí dluhopisů pro menší investory. Lze tedy říct, že nabízíme investorům velmi zajímavé zhodnocení podložené silnou investiční skupinou a mnoha úspěšnými projekty napříč různými segmenty – jak developmentu, tak private equity. Kdybych to chtěl říct lapidárně: nevybíráme peníze jenom na několik domů.

To by však na trhu nebylo nic neobvyklého.

Máte pravdu. Rád bych vyvrátil přesvědčení mnohých, že firma, které už nepůjčí banky, si jde pro peníze na trh. Zkusí buď nějakou formu crowdfundingu nebo vydá rovnou dluhopisy či jiné investiční tituly a řeší distribuci. Vidíme nyní velký rozmach zdrojování i mimo banky, což je dobře a osobně jsem tomu rád. Větší a širší nabídka pro investory je vždycky přínosem. My využíváme a kombinujeme všechny způsoby financování: bankovní, které má své výhody i omezení, fondové i dluhopisové. A samozřejmě musím dodat, že pro rizikové projekty nadále počítáme s financováním z vlastních peněz.

Je to obcházení bank rizikem pro investory?

Banky obvykle znají finanční zdraví firem nejlépe. Pokud danému subjektu své peníze svěřit nechťejí, mají k tomu evidentně důvody, jsou však také svázány limity, vyhodnocují rizikovitost, návratnost, generování cash-flow, zajištění a obecně jsou velmi opatrné. Nechtějí akceptovat nezajištěné riziko, čemuž ovšem odpovídá i cena peněz.

Pro investory to však může být naopak příležitost, ne?

Ano. Riziko je větší, logicky by měli dostat vyšší výnos. Každopádně vyhodnocení rizika je vždy na investorovi či jeho poradci. Míra a velikost zadlužení, likvidita, účel investice, způsob generování peněžních toků jsou klíčové. Investoři by prostě měli být ostražitější, pokud neinvestují jen do spolehlivých produktů. Míra stresu je však také určena výší investice.

Je pro vás vydání dluhopisů logickým krokem ve vývoji Natland Group?

My jsme dlouhodobě zhodnocovali zejména vlastní peníze. Na začátku byl poradenský byznys Tomáše Rašky, zakladatele Natland Group. Následně skupina investovala vydělané peníze. Jelikož většinu zisků už 16 let reinvestujeme zpět, dostali jsme se na pozici, která nám umožňuje další rozvoj. V průběhu let jsme postupně získali financování od několika bank, to samé pro některé naše majetkové účasti. Upsali jsme i první privátní emisi dluhopisů. Nyní je tedy logickým krokem další forma financování našeho úspěšného rozvoje. Jak jsem říkal, důvod není v nutnosti sehnat peníze. Důvod je naše schopnost ozdravit firmy, rozvíjet získané společnosti nebo realizovat developerské projekty a samozřejmě další akvizice. Právě to je podle mého názoru ideální bod, kdy můžeme vydat dluhopisy. Díky tomu doplňujeme zdroje na další investice.

Konec konců, jednu akvizici jste dokončili letos v září.

Šlo o přátelské převzetí konkurenta naší společnosti EC Financial Services, vystupující pod jménem ExpressCash. Jde o transakci, kdy po spojení se objem pohledávek bude blížít k miliardě. Obsluhovat budeme přes 50 tisíc aktivních zákazníků, nově pře-

bíráme více než 300 profesionálních, certifikovaných obchodních zástupců. Nadále chceme rozvíjet a rozšiřovat finanční služby, vyhodnotili jsme nabízenou akviziční příležitost a úspěšně ji dokončili. Je to potvrzením našeho záměru vyhledat, připravit a přispět jako akcionáři k růstu tržní hodnoty společnosti.

Kam chcete růst po této akvizici s EC Financial Services?

Rozlišujeme různé typy růstů. Pro nás akcionáře je důležitá tržní hodnota společnosti, růstový potenciál a výtežnost vloženého kapitálu a investice. Stabilizace a udržitelnost výkonnosti a dosahování zisku je nezbytnou součástí. Naším přispěním společností pomáháme, vytváříme podmínky, a hledáme tak ideální postup k výnosnosti.

Znamená to získávat více klientů a poskytovat jim více úvěrů?

Uvažujeme, že postupně rozšíříme i rozsah poskytovaných úvěrů a finančních služeb pro širší spektrum spotřebitelů. Zejména však musíme dbát na dodržování stávajících pravidel, etiky a odpovědného přístupu.

Tedy zpět k dluhopisům. Je tento přístup něco, co nabízíte investorům?

Určitě ano, v odpovědném přístupu a zajištění návratnosti neumím rozlišovat, zda je o naše zdroje nebo peníze, které nám svěří investoři ve formě nákupu dluhopisů Natland Group. Konec konců to platí i pro bankovní financování. Dokonce právě u financování z venku je požadavek na návratnost naopak přísnější. Podporuji tedy postup, kdy se do vysoce rizikových projektů a start-upů investují zejména vlastní peníze (equity) a teprve u stabilizovaných či méně rizikových investic podporuji vázat financování i na dluhopisy, tedy prostředky od investorů. ●

David Manych

Spolumajitel NATLAND Group David Manych je zodpovědný za finanční řízení skupiny a má na starosti také majetkové účasti společností ve finančním sektoru. Jde především o EC Financial Services a menšinový podíl v NEY spořitelním družstvu.

David Manych vystudoval VŠE v Praze. Pracoval v auditorské společnosti BDO, více než osm let ve vysokých manažerských pozicích ve skupině Telefonica/O2 Czech Republic v ČR i v zahraničí.

Pro NATLAND Group začal pracovat v roce 2013 na pozici Group CFO, v rámci některých projektů působil jako krizový manažer. Mezi jeho záliby patří horská turistika, běh, vážná hudba a především rodina.

Zakládáte si advokátní praxi?

Máme pro vás 9 rad, které vám usnadní start

O tom, jak založit advokátní kancelář se nepíše – nikdo totiž nechce, aby mu vyrostla konkurence. Začít podnikat na tak konkurenčním, vysoce regulovaném trhu jako trh s právními službami je přitom velmi těžké. V SingleCase novým ambiciózním advokátům fandíme, proto jsme dali dohromady ty nejdůležitější věci, které musí při zakládání kanceláře řešit. Navíc nově nabízíme čerstvým advokátům SingleCase na rok zdarma.

Kdo budou vaši klienti, jak je získáte a proč budou chtít pracovat právě s vámi?

Pokud máte širokou síť kontaktů, zajímavou specializaci a/nebo jste jediný kvalitní advokát v okolí, je to konkurenční výhoda, na které se dá stavět byznys. V ostatních případech si musíte velmi dobře a upřímně odpovědět na těžké otázky jako "Proč by si měl klient vybrat zrovna vaši mladou kancelář a nejt k jedné z mnoha renomovaných?" nebo "Proč by měl koncipient pracovat u vás, a ne u staršího právníka sídlícího ve stejné budově?" Trh je totiž nemilosrdný a nesedne si na zadek z další Novák a partneři, potřebujete znát vaši unikátnost, konkurenční výhodu a na ní stavět.

Většina advokátů má předjednané klienty před začátkem podnikání. Je třeba si však uvědomit, že dokud s nimi nepodepíšete smlouvu, nejsou jistí. Pokud máte výborné vztahy se svým školitelem, častá je dohoda, že část svého času budete nadále věnovat zakázkám kanceláře, kde jste absolvovali

koncipienturu. Toto řešení přináší výhodu jisté práce do začátku a mnoho školitelů jej dnes vzhledem k situaci na trhu s talenty vítá.

Je však nezbytné i akvírovat nové klienty. Základem je moderní a přehledný web, přičemž přidanou hodnotou je vždy i tvorba kvalitního obsahu, např. formou blogu. Co však nedoporučujeme je podhodnocování své práce nízkou hodinovou sazbou, snadno byste na sebe mohli nabalit klienty, pro které vlastně vůbec pracovat nechcete.

Jakou zvolíte právní formu?

Většina advokátů sice vykonává advokacii samostatně, pokud se však rozhodnou spojit s jinými advokáty i právně, tou nejpobulárnější cestou je dnes společník v s.r.o. Zatímco společníci sdružení či veřejné obchodní společnosti ručí za dluhy společnosti veškerým svým majetkem, společník eseročka jen výši svého nesplaceného vkladu do základního kapitálu. To se však projevuje v násobně vyšším pojistném, jehož minimální výše pojistného krytí

je 50 milionů za každého společníka. Mnoho advokátů volí klasický partnership se smluvní volností, tedy sdružení, respektive společnost podle NOZ. Někteří ze zakladatelů nově vzniklých advokátních kanceláří však volí cestu třetí, a to veřejnou obchodní společnost. Jedná se o kapitálovou společnost, ve které advokát ručí svým majetkem za jednání každého z vlastníků, výhodou je však nižší výše minimálního limitu pojistného plnění a s tím spojená nízká cena pojištění odpovědnosti.

Valná většina advokátů, kteří vykonávají advokacii samostatně nebo jako společníci sdružení, je pojištěna přímo u partnera Komory – WI-ASS spadající pod Renomia. Nabízí pojištění profesní odpovědnosti z výkonu advokacie a pojištění majetku advokátních kanceláří. Pro advokáty, jejich zaměstnance a rodinné příslušníky WI-ASS nabízí i soukromé pojištění. Základní pojištění pro tři advokáty vyjde ve v.o.s. na zhruba 25 tisíc ročně, v s.r.o. je to pak pětinasobek. Limit pojistného plnění je však nutné vždy sjednat tak, aby byl přiměřený možnému újmě, která může klientovi vzniknout. Pokud tedy advokát řeší stamilionové transakce, základní pojištění rozhodně nebude stačit.

Jak budete rozdělovat a vyplácet zisk?

Každý advokát je jiný, má jiné přednosti i slabiny. Někteří jsou stroje na právní dokumenty, jiní umí přinést zakázky nebo vyhrávat spory. Jako advokáti máte nejspíš mnoho zkušeností s tím, jak mohou spory o peníze rozvrátit i idyllické vztahy. Důkladně si smluvně ošetřete minimálně to, za jakých podmínek se bude rozdělovat zisk, stejnou radu přeci dáváte svým klientům. Například advokáti z NOVALIA mají vlastní rovnici, která bere v potaz zásluhu,

zejména to, kdo klienta přivedl a kdo na něm odvádí hodiny. Mnoho advokátů jede rovným dílem, zde však hrozí nebezpečí, že bude některý ze společníků odvádět dlouhodobě méně hodnotnou práci.

Vyplácení zisku je kapitola sama o sobě, určitě na toto téma vydáme brzy samostatný článek. Na začátku se většinou kvůli vyššímu zdanění advokáti vyhýbají vyplácení odměny na základě smlouvy o výkonu funkce jednatele společnosti. Naopak čím dál častěji vidíme klasický zaměstnanecký poměr díky možnostem odpisu věcí jako počítač apod. Nejběžnější je však u začínajících advokátů vyplácení zálohy na zisk.

Budete plátcí DPH?

Pokud jste zaměřeni na retailové klienty, nedává přihláška k plátcovství smysl a počkejte, než dosáhnete zákonného limitu. Pokud však spíš máte korporátní klientelu, nebýt plátcem by vás poškodilo, klienti by radši vybrali konkurenci. A přesně tohle pak finančák napíše do žádosti.

Za co kolik utratíte?

K výkonu své profese potřebujete vlastně jen telefon a počítač. Jestliže jste však obojí odevzdali společně s přístupovou kartou ve vašem předchozím působišti, bude to ten největší jednorázový náklad.

Přestože se najdou výjimky, které podnikání rozjíždějí z domova, nejspíš budete potřebovat i kancelář. Většina advokátů volí kancelář vlastní, někteří však pracují i z coworkingových center. Spíše než o optimalizaci nákladů jde u coworků o kontakt s potenciálními zákazníky.

Výše nájmu za klasickou kancelář se pohybuje podle lokality v nižších až vyšších desítkách tisíc měsíčně, nejtěžší hledání a nejvyšší ceny jsou v centru Prahy. "Kancelář, která by splňovala naše nároky a neměla přemrštěnou cenu jsme hledali několik měsíců," říká Ondřej Mikula, zakladatel pražské advokátní kanceláře FinReg Partners.

Při finanční rozvaze nezapomeňte ani na vybavení. "Soustředili jsme se hlavně na zázemí pro klienty – reprezentativní zasedačku s pohodlným sezením a dobré kafe," říká Mgr. Martin Hykel z advokátní kanceláře 3ADVOKÁTI, který radí investovat primárně do spokojenosti klientů a až následně samotných zakladatelů. Za vybavení jejich kanceláří v Ostravě, včetně

bran dingů zasedačky a stolů na míru utratili v úvodu necelých sto tisíc.

Formou, jak zvýšit účetní náklady a přitom se odměnit za práci bývá firemní vůz, začínající advokáti volí většinou cestu operativního leasingu. Počítejte s vyššími jednotkami tisíc, samozřejmě záleží na typu vozu a ujetých kilometrech.

Luxus, který si zatím můžete odpustit, jsou knihy. Jakkoliv je objemná knihovna standardem většiny kanceláří, dělá větší dojem spíš na právníky než klienty. Raději investujte do kvalitního právního informačního systému, kde máte po ruce předpisy, judikaturu a odbornou literaturu ze všech oblastí práva na jeden klik. Například Beck Online.

Kopírka, šanony a další kancelářské potřeby jsou malé položky, na začátku se však mohou nasčítat, proto jim nezapomeňte dát také odhad.

Internet a mobilní tarif jsou dnes již levné komodity.

Jak se budete jmenovat? Jak budete kancelář propagovat?

Samostatnou kapitolu tvoří propagace advokátní kanceláře. Jejím základem je název firmy, ten by měl korespondovat se zaměřením a povahou nové kanceláře. Dobré pojmenování vám však klienty nepřinese, alespoň ne samo o sobě.

Budete nejspíš potřebovat web. V rozpočtu počítejte s nižšími desítkami tisíc na jeho tvorbu, pár tisíc dáte za kvalitní portrétové fotografie. Na nich nešetřete, pokud se neradi fotíte, vydrží vám velmi dlouho. Vedle webu zakládají začínající advokáti často facebookové stránky, ty fungují jako informační kanál pro jejich současnou síť kontaktů. Všichni námi oslovení advokáti pak označují jako největší zdroj zakázek networking – vlastní síť přátel a kontaktů a její systematické rozšiřování skrze účast na akcích.

Jak dlouho vydržíte nevydělat?

Počáteční rozvahu doporučujeme udělat v několika variantách – optimistické, realistické a pesimistické. Úvodní investice do advokátní kanceláře se pohybuje v řádech statisíců, počítejte s tím, že se do zisku dostanete nejdříve za několik měsíců práce. Záleží samozřejmě na objemu a ziskovosti zakázek, které jste schopni na začátku přilákat a odba-

vit. Výhodu v tomto ohledu mají čerství advokáti, kteří jsou z koncipientury zvyklí na určitý životní standard a nevdají jim vyplácet si menší mzdu, resp. její alternativu.

Koho nabírat a kdy?

Samostatné podnikání s sebou přináší množství úkolů, které nebudete chtít dlouhodobě řešit sami – typicky administrativu. Nabízí se tak otázka, jestli najmout asistenta. Návštěvy pošty, posílání šatovky či příprava kávy pro klienty vám možná nepříjdou jako práce vhodná pro advokáta, na začátku se však asistent většinou, vzhledem k preferenci zaměstnaneckého poměru, nevyplatí.

Řešením může být i student na praxi, který na sebe neodborné činnosti vezme. Lehčí hledání mají kanceláře na malém městě, výběr talentů je menší, stejně tak ale konkurence a ceny se zde pohybují okolo 100 korun na hodinu.

Jakmile budete mít právní práce nad hlavu, je čas nabrat i koncipienta. Nezapomeňte však, že školitelem může být pouze advokát, který vykonává advokacii po dobu nejméně jednoho roku.

Velkým ulehčením administrativní agendy je také dobře vedený spis, což nás přivádí k poslednímu bodu.

Jak budete vést spis a orgawnizovat práci?

Jakkoliv je i mezi advokáty trendem paper-less office, všichni námi oslovení advokáti drží v nějaké formě papírový spis. V něm jsou zejména originální dokumenty, plné moci apod.

Vedení spisu však neznamená pouze jeho archivaci s ohledem na povinnosti advokáta, ale také organizaci práce a možnost s ním efektivně pracovat, ideálně odkudkoliv. K výběru může dobře posloužit doporučení Slovenské advokátní komory, které je plně aplikovatelné i v rámci tuzemských poměrů. Logicky doporučujeme SingleCase, naše řešení v sobě obsahuje správu dokumentů, time-sheeting, fakturaci, lhůty i přímé napojení na datovou schránku a další řadu funkcí. SingleCase nyní navíc jako čerství advokáti dostanete na první rok zcela zdarma. Program, kde kromě SingleCase získáte i Beck-online PRO, najdete na www.zakladamadvokatku.cz. ●

Pavel Krkoška, CEO SingleCase

PROZKOUMEJTE
VŠE, CO SE DÁ

visitdubai.com

BUDUJEME
HRDÉ
ČESKO

OCLENĚNÍ
ČESKÝCH
LÍDRŮ

BYZNYS
VÝSLEDKY
TRANSPARENTNOST

www.ocneniceskychlidru.cz

SEZNAMTE SE
S ČESKÝMI LÍDRY

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

Sokolská třída 60
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 941 946
Fax: +420 224 941 940
e-mail: advokati@akbsn.eu
www.akbsn.eu

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

**Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa
a partneři s.r.o.**

Sokolovská 5/49
186 00 Praha 8
Tel.: +420 225 000 400
Fax: +420 225 000 444
e-mail: recepcepha@hjfcz
www.hjfcz

**Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o.,
advokátní kancelář**

Karolinská 654/2
186 00 Praha 8
Tel.: +420 246 042 100
Fax: +420 246 042 030
e-mail: legalcz@deloittece.com
www2.deloitte.com/cz/cs/services/legal.html

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice
Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

BRODEC & PARTNERS

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

**BRODEC & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář**

Rubešova 162/8
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 247 215
e-mail: info@akbrodec.cz
www.akbrodec.cz

Advokátní kancelář Kříž & partneři s.r.o.

Rybná 9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 334
Fax: +420 224 819 343
e-mail: info@ak-kp.cz
www.ak-kp.cz

**DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář**

Palác Archa
Na Poříčí 1046/24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
Fax: +420 221 774 555
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

**Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.**

Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
Fax: +420 224 229 290
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

**Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.**

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: paha@dhplegal.com
www.dhplegal.com

GLATZOVA & Co.

Glatzová & Co., s.r.o.

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

HAVEL & PARTNERS ÚSPĚCH SPOJUJE

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Florentinum, recepcce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz
www.havelpartners.cz

HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWALTE

HOLEC, ZUSKA & Partneři

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 325 235
Fax: +420 296 325 240
e-mail: recepcce@holec-advokati.cz
www.holec-advokati.cz

HSP & PARTNERS advokátní kancelář v.o.s.

HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz
www.akhsp.cz

CHSH Kališ & Partners

CHSH Kališ & Partners s.r.o.,

advokátní kancelář
Týn 639/1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 111 711
Fax: +420 221 111 725
e-mail: office@chsh.cz
www.chsh.com/cz/offices/prague

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

LEGALITÉ LAWYERS

LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.

Václavská 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 200 700
e-mail: office@legalite.cz
www.legalite.cz

Mališ Nevřkla Legal Advokátní kancelář / Advokáty At Law

Mališ Nevřkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2
Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu
www.mn-legal.eu

MORENO VLK & ASOCIADOS

advokátní kancelář
Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8
Tel.: +420 224 818 736
Fax: +420 224 818 736
e-mail: praha@moreno-vlk.eu
www.moreno-vlk.eu

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PETERKA PARTNERS
THE CEE LAW FIRM

PETERKA & PARTNERS

advokátní kancelář s.r.o.

Karlovo náměstí 671/24

110 00 Praha 1

Tel.: +420 246 085 300

Fax: +420 246 085 370

e-mail: office@peterkapartners.cz

www.peterkapartners.com

PPS
advokáti

PPS advokáti s.r.o.

Velké náměstí 135/19

500 02 Hradec Králové

Tel.: +420 495 512 831-2

Fax: +420 495 512 838

e-mail: pps@ppsadvokati.cz

www.ppsadvokati.cz

PRK PARTNERS / ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ 25 LET

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Jáchymova 2

110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 430 111

Fax: +420 224 235 450

e-mail: prague@prkpartners.com

www.prkpartners.cz

advokátní kancelář

Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.

Na Příkopě 988/31

110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 810 088

e-mail: info@radapartner.cz

www.radapartner.cz

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Platněřská 2

110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111

e-mail: prag@roedl.com

www.roedl.net/cz/cz

RANDA HAVEL ■ LEGAL

ŘANDA HAVEL LEGAL

advokátní kancelář s.r.o.

Truhlářská 13-15

110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 537 500 – 501

Fax: +420 222 537 510

e-mail: office.prague@randalegal.com

www.randalegal.com

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI

advokátní kancelář, s. r. o.

Trojanova 12

120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490

Fax: +420 224 920 468

e-mail: ak@iustitia.cz

www.iustitia.cz

Weinhold Legal

Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Florentinum

Na Florenci 15

110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

www.weinholdlegal.com

Advokátní kancelář - kancelářská správa

ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Široká 36/5

110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 947 055

e-mail: ak@zizlavsky.cz

www.zizlavsky.cz

PRK PARTNERS / ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ 25 LET

Při podnikání může riziko číhat na každém kroku.

Spolehněte se proto na podporu jedné z dlouhodobě
nejoceňovanějších právnických firem střední Evropy.

Chraňte své zájmy s těmi nejlepšími.

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2013
WINNER

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2014
WINNER

www.prkpartners.com
Prague / Bratislava / Ostrava

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

**VÍTĚZ KATEGORIE ČESKÁ FIRMA
NA MEZINÁRODNÍCH TRZÍCH**

www.peterkapartners.com

JINÁ DIMENZE ŘEŠENÍ

BANKOVNICTVÍ

DOPRAVA

ENERGETIKA

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

MÉDIA A KOMUNIKACE

SVĚŘENSKÉ FONDY

TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ

TRUSTOVÉ PRÁVO

VEŘEJNÝ SEKTOR

DBK PARTNERS®

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Excellence.
That is what we deliver.

Komplexní právní služby

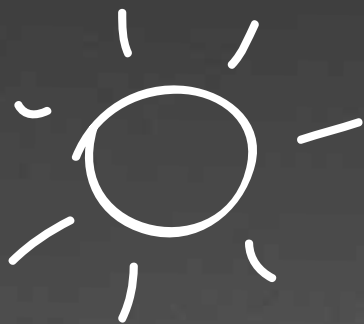
- Právo obchodních společností
- Přeměny obchodních společností
- Akvizice a transakční poradenství
- Daňové právo
- Správa a řízení společností
- Zakázkové právo
- Veřejné zakázky
- Právo investičních společností a investičních fondů
- Soudní spory, rozhodčí a jiná řízení

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

V Parku 2323/14, 148 00 Praha 4

T: +420 244 912 463, E: ak@dbkp.cz

www.dbkp.cz

ČEZ ESCO

- inovativnost
- spolehlivost
- úspora
- přístup

Chytrá budoucnost vaší společnosti

**ČEZ ESCO nabízí inovativní a chytrá řešení energií
pro firmy i celá města.**

Naše služby vám umožní stát se energeticky nezávislejší a ekologicky odpovědnější. Provedeme detailní audit a na základě jeho výsledku navrhne optimální projekt. Postaráme se o financování, celkovou realizaci i následnou údržbu a servis.

Díky našim zkušenostem a dodávaným technologiím si můžete být jisti, že ČEZ ESCO je investice do budoucna, která přináší chytrá řešení pro vaši společnost.

www.cezesco.cz

ČEZ ESCO

ENERGY
SERVICE
COMPANY

Radost z jízdy

ADVOKÁTI, KDY, KDYŽ NE TEĎ?

LIMITOVANÁ NABÍDKA BMW X5 KOMFORT.

TEĎ JEN ZA 1 259 900 Kč BEZ DPH*

Paket KOMFORT obsahuje navigační systém Professional, adaptivní LED světlomety, komfortní přístupový systém a další výbavu pro vaše pohodlí i bezpečí.

**Zhodnoťte osobně, rezervujte si termín schůzky na advokatum@renocar.cz
Více o limitovaných edicích na www.renocar.cz/advokati**

Renocar Praha, Lipová 280, Praha-Čestlice (D1, EXIT 8), Tel.: 261 393 600
Renocar Brno, Řípská 5c, Brno-Slatina (D1, EXIT 201), Tel.: 548 141 548

*BMW X5 xDrive25d KOMFORT se zvýhodněním 521 041 Kč. Kombinovaná spotřeba paliva v l/100 km 5,6. Emise CO₂ v g/km 146.
Vyobrazení vozu je pouze ilustrativní. Nabídka je omezená.

